

सत्यमेव जयते

महाराष्ट्र शासन

कार्यक्रम अंदाजपत्रक

२०१५-२०१६

विधि व न्याय विभाग

(सर्व कार्यालयांसहित)

PERFORMANCE BUDGET

2015-2016

LAW AND JUDICIARY DEPARTMENT

(Including all Offices)

कार्यक्रम अंदाजपत्रक

२०१५-२०१६

विधि व न्याय विभाग
(सर्व कार्यालयांसहित)

PERFORMANCE BUDGET
2015-2016

LAW AND JUDICIARY DEPARTMENT
(Including all Offices)

(ii)

(iii)

अनुक्रमणिका
CONTENTS

	<i>Page No.</i>
प्रस्तावना Introduction	1
समग्र कार्यक्रम Overall Performance	3
कार्यक्रमवार-तपशील-एकूण अर्थसंकल्पीय अंदाज, २०१४-२०१५ <i>Programmewise--Details of Total Budget Estimates, 2014-2015</i>	
विवरण पत्र "अ" Statement "A"	5
विवरण पत्र "ब" Statement "B"	10
कार्यक्रम - <i>Programme</i>	
१. विधी व न्याय विभाग (मंत्रालय विभाग) Law and Judiciary Department (Mantralaya Department)	13
२. उच्च न्यायालय High Court	43
३. दिवाणी, सत्र आणि फौजदारी न्यायालये Civil, Sessions and Criminal Courts	65
४. सी. बी. आय. न्यायालय C.B. I. Nyayalya	95
५. ग्राम न्यायालय Gram Nyayalya	97
६. लघुवाद न्यायालय Small Causes Court	101
७. मुख्य महानगर दंडाधिकारी न्यायालये, मुंबई Chief Metropolitan Magistrates Courts, Mumbai	109
८. महाप्रशासक आणि शासकीय विश्वस्त Administrator General and Official Trustee	115
९. मुंबईचे शेरिफ Sheriff of Mumbai	123
१०. विधी सल्लागार व समुपदेशी Legal Advisors and Counsels	129
११. धर्मादाय संघटना Charity Organisation	153
१२. धर्मादाय दाननिधी Charitable Endowments	185
१३. निबंधक, भागीदारी संस्था Registrar Partnership Firms	193
१४. महाराष्ट्र राज्य विधी आयोग Maharashtra State Law Commission	199
१५. महिलांचे सक्षमीकरण	201

प्रस्तावना INTRODUCTION

१. या प्रकाशनात विधि व न्याय विभागाचे कार्यक्रम अंदाजपत्रक प्रस्तुत करण्यात आले आहे. विभागाचे कार्यक्रम आणि कार्ये यांचा आढावा नेमून दिलेल्या कार्याच्या पार्श्वभूमीवर घेणे हा कार्यक्रम अंदाजपत्रकाचा उद्देश होय. विभागाने ज्या कार्यक्रमासाठी निधीची विनिर्देशपूर्वक मागणी केली आहे, अशाच कार्यक्रमाचा अंतर्भाव कार्यक्रम अंदाजपत्रकात केलेला आहे. विधि व न्याय विभागाच्या नियंत्रणाखाली असलेल्या अर्थसंकल्पीय अनुदानाचा तपशील तक्ता 'अ' व 'ब' मध्ये नमूद करण्यात आला आहे.

२. विधी व न्याय विभाग हा शासनाचा विधिविषयक सल्लागार विभाग म्हणून आणि दुय्यम न्यायालयांचा तसेच विभागाच्या अधिपत्याखालील कार्यालयांचा प्रशासकीय विभाग म्हणून काम करतो. न्यायमंडळास त्यांच्या गरजेप्रमाणे शासनामार्फत अनुदान दिले जाते.

३. सल्लागार विभाग म्हणून विधि व न्याय विभाग करीत असलेली कामे मुख्यतः तांत्रिक असतात. हा विभाग मुख्यतः खालील चार विषयावर मंत्रालयातील प्रशासकीय विभागांना विधिविषयक सल्ला देत असतो.

(१) भारताचे संविधान तसेच वेगवेगळे दिवाणी व फौजदारी अधिनियम, नियमावली व विनियम इत्यादी अंतर्गत उद्भवणारे विधिविषयक मुद्दे,

(२) विधिविधान (प्रधान व गौण असे दोन्ही),

(३) वाद (दिवणी व फौजदारी असे दोन्ही),

(४) अभिहस्तांतरणपत्र करणे.

४. कार्यक्रम अंदाजपत्रकाच्या तंत्रानुसार प्रत्येक कार्यक्रम चार भागांत विभागण्यात आला आहे. तो म्हणजे :-

(१) प्रस्तावनात्मक, (२) वित्तीय आवश्यकता, (३) कार्यक्रमाच्या कार्यभारचा सारांश व आर्थिक गरजांबाबत स्पष्टीकरण, (४) कर्मचारी विषयक गोषवारा.

वित्तीय आवश्यकतेसंबंधीच्या भागाचे आणखी तीन भागांत वर्गिकरण करण्यात आले आहे व ते म्हणजे :-

(अ) कामाचे वर्गिकरण :- हे योजनेवरील खर्च करण्याचा हेतू वा प्रयोजन याचा स्पष्टपणे उल्लेख करते.

(ब) उद्दीष्ट :- कोणत्या अधिकाराच्यामार्फत कसा खर्च होणार याबाबतचे स्पष्टीकरण देते.

(क) स्रोत :- कार्यक्रमनिहाय व लेखाशीर्षनिहाय व त्याखाली येणारा सर्व खर्च इत्यादी बाबतच्या तरतुदी दर्शवितात.

५. कार्यक्रम अंदाजपत्रक हे मुल्यमापनाचे प्रतीवृत्त नसते हे सर्वमान्य आहे. विधि व न्याय विभागाने केलेल्या निरनिराळ्या कार्याचे स्वरूप लक्षात घेऊन उपलब्ध असलेल्या असलेल्या आधारसामग्रीच्या मदतीने करण्यात आलेली वेगवेगळी कार्ये शक्यतो दर्शविण्यात आली आहेत.

समग्र कार्यक्रम

OVERALL PERFORMANCE

प्रशासकीय बाजू :-

विधि व न्याय विभागाचे प्रशासकीय कामकाज पाहणारी एकूण २६ कार्यासने आहेत.

२. श्री. सिध्दी विनायक गणपती मंदिर न्यास प्रभादेवी (मुंबई) श्री. सिध्दी विनायक गणपती टेंपल (ट्रस्ट) प्रभादेवी या मंदिराचा कारभार पाहण्यासाठी शासनाने “श्री. सिध्दी विनायक गणपती टेंपल ट्रस्ट व्यवस्थापन समिती” ची स्थापना केली आहे. सदर न्यासाकडे जमा झालेल्या निधीचा विनियोग मंदिराचे व्यवस्थापन, पूजा-अर्चा व भक्तगंगासाठी सोय उपलब्ध करून देण्यासाठी व सर्वसाधारण जनतेसाठी करण्याचा समितीचा प्रयत्न राहिल. व्यवस्थापन समितीने शैक्षणिक तथा इतर सार्वजनिक धर्मादाय संस्थाना व रुग्णांना खालील प्रमाणे देणगी रुपाने मदत केली आहे :- (३१ जानेवारी २०१५ पर्यंत)

वर्ष Year	वर्षाच्या आरंभाची शिल्लक Opening Balance	जमा झालेल्या रकमा Amount Received	देणगी रुपाने केलेली मदत Help given by way of Donation
1	2	3	4
2013-2014	62722902	545257663	83922075
2014-2015	146797215	542197478	993284989

३. श्री. साईबाबा मंदिर, शिर्डी हा उत्पन्न व खर्चाच्या दृष्टीने भारतातील दुसऱ्या क्रमांकावर असणारा सार्वजनिक न्यास आहे. या न्यासाची नोंदणी मुंबई सार्वजनिक न्यास नोंदणी अधिनियम, १९५० अन्वये श्री. साईबाबा संस्थान, शिर्डी या नावाने करण्यात आली आहे. संस्थानतर्फे अधिक व्यापक व कल्याणकारी कार्यक्रम जनहितार्थ राबविता यावेत यासाठी तसेच न्यासाचे व्यवस्थापन अधिक चांगल्या प्रकारे करता यावे म्हणून महाराष्ट्र अधिनियम, १४, दिनांक १७ ऑगस्ट २००४ अन्वये न्यासाचे व्यवस्थापन महाराष्ट्र शासनाच्या नियंत्रणाखाली आणण्यात आले आहे. न्यास आर्थिकदृष्ट्या स्वयंपूर्ण असून न्यासातर्फे विविध धार्मिक उपक्रमांना तसेच सामाजिक कार्यांना आर्थिक सहाय्य दिले जाते. न्यासाचा दिनांक डिसेंबर २०१४ पर्यंतचा जमाखर्चाचा तपशिल पुढीलप्रमाणे आहे.

वर्ष Year	आरंभीची शिल्लक रु. Opening Balance Rs.	जमा रक्कम रु. Amount Reveived Rs.	खर्च रक्कम रु. Expenditure Rs.
1	2	3	4
2013-2014	8758714112	6062283060	1506215341
2014-2015	11246125492	5458825654	191938999

४. उच्च न्यायालय व इतर न्यायालयात दाखल झालेली, निकालात काढलेली व प्रलंबित असलेल्या प्रकरणांची २०१३-२०१४ ची तुलनात्मक स्थिती खालीलप्रमाणे.

न्यायालयाचे नाव	आरंभी प्रलंबित असलेली प्रकरणे		दाखल केलेली प्रकरणे		निकालात काढलेली प्रकरणे		वर्ष अखेरीस प्रलंबित प्रकरणे		न्यायाधिकांची पदे	न्यायाधिकांची पदे
	Pending Cases at the beginning		Cases instituted		Cases disposed of		Cases pending at the end of the Year			
1	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	10	11
मूळ शाखा ...	48059	47924	24341	25150	24476	22290	47924	507819	75	1. High Court
अपील शाखा ...	293910	301913	124660	120169	116657	108290	301913	313792	75	Original side
एकूण ...	341969	349837	149001	145319	141133	130580	349837	364576	-	Total

१. उच्च न्यायालय-

मूळ शाखा ...	48059	47924	24341	25150	24476	22290	47924	507819	75	1. High Court
अपील शाखा ...	293910	301913	124660	120169	116657	108290	301913	313792	75	Original side
एकूण ...	341969	349837	149001	145319	141133	130580	349837	364576	-	Total

Administrative Side.---

There are 26 Desks who look after the administrative work of the Department.

2. Shri Siddhi Vinayak Ganapati Temple Trust Prabhadevi (Mumbai)

For the management of the Shri Siddhi Vinayak Temple at Prabhadevi., The Government has consituted Committee called “Shri Siddhi Vinayak Ganapati Temple Trust Management Committee”. The said Temple Trust has to its credit the fund which will be utilised by the Management Committee for the administration of the Temple, Puja, daily rituals and for providing best facilities to the devotees and the public at large. The Committee has given donations out of these funds to various educational and other charitable Public Institutions and patients as mentioned below :- (31st January 2015)

3. Shri Saibaba Sansthan, Shirdi, is second largest public charitable trust in India, as far as income and expenditure are concerned. The Trust is registered under Bombay Public Trusts Act, 1950 in the name of Shri Saibaba Sansthan Shirdi. In order to implements schemes on large scale and in larger public interest so also for giving better administration to the trust, the administration of the trust is brought under control of Maharashtra State, by Maharashtra Act No. 14, dated 17th August, 2004. The trust is financially self sufficient. It is extending helping hand to various religious and social organisations. Unaudited income and expenditure of the trust upto to December 2014 are as follows :-

4. The comparative Figures of the Cases instituted, disposed off and pending in the High Court and other Courts for the year 2013-2014 are shown below :-

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
२. नगर दिवाणी व सत्र न्यायालय.	...	76390	76728	52598	54692	52260	54968	76728	76452	90	2. City Civil and Sessions Court
३. जिल्हा व सत्र न्यायाधीश सहन्यायधिसांसह, निवड श्रेणी न्यायाधीश अपर जिल्हा न्यायाधीश, दिवाणी न्यायाधीश, मुख्य न्यायदंडाधिकारी व न्यायाधीश जलदगती न्यायालय	2345002		1495536			1554455		2193170			3. District and Sessions Judge including Additional Judges, and Chief Judicial Magistrates.
४. लघुवाद न्यायालय											4. Small Causes Court
(१) मुंबई	...	28506	27922	7280	7587	7864	7882	27922	27627	44	(1) Mumbai
(२) पुणे	...	7059	7127	3069	4752	3001	4784	7127	7095	8	(2) Pune
(३) नागपूर	...	2660	2623	821	1389	866	1206	2660	2796	3	(3) Nagpur
५. महानगर दंडाधिकारी, मुंबई.	382034	357740	195548	219136	219842	242543	357740	334333		75	5. Metropolitan Magistrate Court Mumbai.
६. कौटुंबिक न्यायालय											6. Family Court
(१) मुंबई	...	11458	11667	8370	8228	8161	7977	11667	11918	7	(1) Mumbai
(२) पुणे	...	4473	4674	4770	4201	4569	4316	4674	4559	5	(2) Pune
(३) नागपूर	...	4275	4607	3682	3881	3350	3534	4607	4954	4	(3) Nagpur
(४) औरंगाबाद	...	1658	1520	1764	1889	1902	1820	1520	1589	2	(4) Aurangabad
(५) अमरावती	...	975	1059	699	690	615	485	1059	1264	1	(5) Amrawati
(६) अकोला	...	360	482	591	580	360	527	482	535	1	(6) Akola
(७) नाशिक	...	2027	1814	1588	1506	1518	1198	1814	2108	1	(7) Nashik
(८) ठाणे	...	1325	1407	941	1053	1325	906	1407	1554	1	(8) Thane
(९) सोलापूर	...	-	1518	642	676	-	1143	-	1051	1	(9) Solapur
(१०) कोल्हापूर	...	773	625	417	531	565	557	625	599	1	(10) Kolhapur
(११) नांदेड	...	--	-	--	1314	--	321	--	993	1	(11) Nanded
७. सी. बी. आय. न्यायालय	...	--	-	--	-	--	-	--	-	--	7. C.B.I. Court
८. ग्राम. न्यायालय	...	--	-	--	-	--	-	--	-	--	8. Gram Nyayalaya
(१) वर्धा	...	454	-	433	-	870	-	17	-	-	(1) Vardha
(२) रत्नागिरी	...	32	-	22	-	12	-	32	-	-	(2) Ratnagiri
(३) अहमदनगर	...	--	-	--	-	--	-	--	-	--	(3) Ahmednagar
(४) रायगड	...	--	-	--	-	--	-	--	-	--	(4) Raigad
(५) चंद्रपूर	...	--	-	--	-	--	-	--	-	--	(5) Chandrapur
(६) धुळे	...	--	-	--	-	--	-	--	-	--	(6) Dhule
(७) नांदेड	...	--	-	--	-	--	-	--	-	--	(7) Nanded
(८) ठाणे	...	--	-	--	-	--	-	--	-	--	(8) Thane
(९) पुणे	...	--	-	--	-	--	-	--	-	--	(9) Pune
(१०) जळगाव	...	--	-	--	-	--	-	--	-	--	(10) Jalgaon

विवरण पत्र 'अ' व 'ब'

विवरणपत्र 'अ'
एकूण अर्थसंकल्पीय अंदाजाचा कार्यक्रमानुसार तपशील

(रुपये हजारात)

अनुक्रमांक	कार्यक्रम	प्रत्यक्ष रकमा २०१३-२०१४			अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१४-२०१५			
		Actual 2013-2014			Budget Estimates 2014-2015			
		महसुली	भांडवली	एकूण	महसुली	भांडवली	एकूण	
1	2	Revenue	Capital	Total	Revenue	Capital	Total	
		3	4	5	6	7	8	
१.	विधी व न्याय विभाग मंत्रालय							
	योजनेत्तर	...	1670593	—	1670593	1880578	—	1880578
	योजनांतर्गत	...	60311	—	60311	71400	—	71400
	एकूण	...	1730904	—	1730904	1951978	—	1951978
२.	उच्च न्यायालय							
	योजनेत्तर	...	1661677	—	1661677	1865275	—	1865275
	योजनांतर्गत	...	—	—	—	—	—	—
	एकूण	...	1661677	—	1661677	1865275	—	1865275
३.	दिवाणी व सत्र न्यायालये							
	योजनेत्तर	...	7697440	—	7697440	9136798	—	9136798
	योजनांतर्गत	...	—	—	—	—	—	—
	एकूण	...	7697440	—	7697440	9136798	—	9136798
४.	लघुवाद न्यायालये							
	योजनेत्तर	...	356601	—	356601	406990	—	406990
	योजनांतर्गत	...	—	—	—	—	—	—
	एकूण	...	356601	—	356601	406990	—	406990
५.	महानगर दंडाधिकारी न्यायालये							
	योजनेत्तर	...	361295	—	361295	409251	—	409251
	योजनांतर्गत	...	—	—	—	—	—	—
	एकूण	...	361295	—	361295	409251	—	409251
६.	महाप्रशासक व शासकीय विश्वस्त							
	योजनेत्तर	...	8447	—	8447	10605	—	10605
	योजनांतर्गत	...	—	—	—	—	—	—
	एकूण	...	8447	—	8447	10605	—	10605
७.	मुंबईचे शेरीफ							
	योजनेत्तर	...	8916	—	8916	15203	—	15203
	योजनांतर्गत	...	—	—	—	—	—	—
	एकूण	...	8916	—	8916	15203	—	15203

STATEMENT 'A'
Programmewise details of the Budget Estimates

(Rs. in thousands)

सुधारित अंदाज २०१४-२०१५			अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१५-२०१६			Programme
Revised Estimates 2014-2015			Budget Estimates 2015-2016			
महसुली	भांडवली	एकूण	महसुली	भांडवली	एकूण	
Revenue	Capital	Total	Revenue	Capital	Total	
9	10	11	12	13	14	
						... Law and Judiciary Deptt. Mantralaya
1969175	--	1969175	2139549	--	2139549	... Non Plan
54600	--	54600	1400	--	71400	... Plan
2023775	--	2023775	2210946	--	2210949	... Total
						High Court
1957333	--	1957333	2122255	--	2122255	... Non Plan
--	--	--	--	--	--	... Plan
1957333	--	1957333	2122255	--	2122255	... Total
						Civil Session & Criminal Courts
9156039	--	9156039	10340927	--	10340927	... Non Plan
--	--	--	--	--	--	... Plan
9156039	--	9156039	103440927	--	10340927	... Total
						Small Cause Courts
400303	--	400303	426942	--	426942	... Non Plan
--	--	--	--	--	--	... Plan
400303	--	400303	426942	--	426942	... Total
						Metropolitan Magistrates Courts
381078	--	381078	453355	--	453355	... Non Plan
--	--	--	--	--	--	... Plan
381078	--	381078	453355	--	453355	... Total
						Administrator General & Offical Trus
9934	--	9934	11057	--	11057	... Non Plan
--	--	--	--	--	--	... Plan
9934	--	9934	11057	--	11057	... Total
						Sheriff Of Mumbai
11842	--	11842	17194	--	17194	... Non Plan
--	--	--	--	--	--	... Plan
11842	--	11842	17194	--	17194	... Total

विवरणपत्र 'अ' - चालू

1	2	3	4	5	6	7	8	
८.	विधी सल्लागार व समुपदेशी							
	योजनेत्तर	...	509111	—	509111	628188	—	628288
	योजनांतर्गत	...	—	—	—	—	—	—
	एकूण	...	509111	—	509111	628288	—	628288
९.	धर्मादाय संघटना							
	योजनेत्तर	...	309844	—	309844	421323	—	421323
	योजनांतर्गत	...	—	—	—	—	—	—
	एकूण	...	309844	—	309844	421323	—	421323
१०.	धर्मादाय दाननिधी							
	योजनेत्तर	...	2177	—	2177	4015	—	4015
	योजनांतर्गत	...	—	—	—	—	—	—
	एकूण	...	2177	—	2177	4015	—	4015
११.	निबंधक, भागीदारी संस्था,							
	योजनेत्तर	...	31201	—	31201	30846	—	30846
	योजनांतर्गत	...	—	—	—	—	—	—
	एकूण	...	31201	—	31201	30846	—	30846
१२.	महाराष्ट्र राज्य विधी आयोग,							
	योजनेत्तर	...	—	—	—	10	—	10
	योजनांतर्गत	...	—	—	—	—	—	—
	एकूण	...	—	—	—	10	—	10
१३.	फौजदारी न्यायालये							
	योजनेत्तर	...	455281	—	455281	571130	—	571130
	योजनांतर्गत	...	—	—	—	—	—	—
	एकूण	...	455281	—	455281	571130	—	571130
१४.	सरकारी मुखत्यार							
	योजनेत्तर	...	21783	—	21783	20713	—	20713
	योजनांतर्गत	...	—	—	—	—	—	—
	एकूण	...	21783	—	21783	20713	—	20713
१५.	स्थानिक संस्था व पंचायत राज							
	योजनेत्तर	...	71979	—	71979	73500	—	73500
	योजनांतर्गत	...	—	—	—	—	—	—
	एकूण	...	71979	—	71979	73500	—	73500
१६.	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण							
	योजनेत्तर	...	4913	—	4913	5100	—	5100
	योजनांतर्गत	...	—	—	—	—	—	—
	एकूण	...	4913	—	4913	5100	—	5100
	एकूण	...	13231519	—	13231519	15551625	—	1551625

STATEMENT 'A' — Contd.

9	10	11	12	13	14	
						... Legal Advisors and Counsels
776944	—	776944	679554	—	679554	... Non Plan
—	—	—	100	—	100	... Plan
776944	—	776944	679654	—	679654	... Total
						... Charity Organisations
373147	—	373147	467466	—	467466	... Non Plan
—	—	—	—	—	—	... Plan
392760	—	373147	467466	—	467466	... Total
						... Charitable and Religious Endowments
2696	—	2696	4064	—	4064	... Non Plan
—	—	—	—	—	—	... Plan
2696	—	2696	4064	—	4064	... Total
						... Registrar of Firms
28982	—	28982	33465	—	33465	... Non Plan
—	—	—	—	—	—	... Plan
28982	—	28982	33465	—	33465	... Total
						... Maharashtra State Law Commission
—	—	—	—	—	—	... Non Plan
—	—	—	—	—	—	... Plan
—	—	—	—	—	—	... Total
						... Criminal Court
536312	—	536312	632826	—	632836	... Non Plan
—	—	—	—	—	—	... Plan
536312	—	536312	632826	—	632826	... Total
						... Official Assignees
27999	—	27999	30610	—	30610	... Non Plan
—	—	—	—	—	—	... Plan
27999	—	27999	30610	—	30610	... Total
						... Compensation & Assignment to Local Bodies
73500	—	73500	74000	—	74000	... Non Plan
—	—	—	—	—	—	... Plan
73500	—	73500	74000	—	74000	... Total
						... Social Security & Welfare
5100	—	5100	5100	—	5100	... Non Plan
—	—	—	—	—	—	... Plan
5100	—	5100	5100	—	5100	... Total
11764984	—	11764984	17509864	—	17509864	... Grand Total

विवरणपत्र 'ब'

प्रधान शीर्ष-नि कार्यक्रमानुसार तपशिलवार एकूण अर्थसंकल्पीय अंदाज

(रुपये हजारात)

अनुक्रमांक	प्रधान शीर्षकाचे नाव	प्रत्यक्ष रकमा २०१३-२०१४			अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१४-२०१५		
		Actual 2013-2014			Budget Estimates 2014-2015		
		महसुली Revenue	भांडवली Capital	एकूण Total	महसुली Revenue	भांडवली Capital	एकूण Total
1	2	3	4	5	6	7	8
२०१४- न्यायदान							
१.	उच्च न्यायालय	1661677	—	1661677	1890017	—	1890017
२.	दिवाणी व सत्र न्यायालये	7697440	—	7697440	9205864	—	925864
३.	फौजदारी न्यायालये	455281	—	455281	571130	—	571130
४.	लघुवाद न्यायालये	356601	—	356601	406990	—	406990
५.	इलाखा शहर दंडाधिकारी न्यायालये	361295	—	361295	409251	—	409251
६.	महाप्रशासक व शासकीय विश्वस्त	8447	—	8447	10605	—	10605
७.	मुंबई शेरीफ	8916	—	8916	15203	—	15203
८.	महाराष्ट्र राज्य विधी आयोग	—	—	—	10	—	10
९.	विधी सल्लागार व समुपदेशी	509111	—	509111	628188	—	628188
१०.	सरकारी मुखत्यार	21783	—	21783	20713	—	20713
११.	८०० इतर खर्च	228226	—	228226	661390	—	661390
	एकूण	11308727	—	11308727	13819361	—	13819361
२०५२- सचिवालय - सर्वसाधारण सेवा							
१.	विधी व न्याय विभाग (मंत्रालय) योजनेतर	152636	—	152636	217600	—	217600
	योजनांतर्गत	60311	—	60311	71400	—	71400
	एकूण	212947	—	212947	289060	—	289060
२०७०- इतर प्रशासनीक सेवा							
१.	धर्मादाय संघटना	305844	—	305844	421323	—	421323
	एकूण	305844	—	305844	421323	—	421323
२२५०- इतर सामाजिक सेवा							
१.	धर्मादाय दाननिधी	2177	—	2177	4015	—	4015
	एकूण	2177	—	2177	4015	—	4015
३४७५- इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवा							
१.	निबंधक, भागिदारी संस्था	31201	—	31201	30846	—	30846
	एकूण	31201	—	31201	30846	—	30846
३६०४- स्थानिक संस्था आणि पंचायत राज्य							
	संस्था यांना नुकसान भरपाईच्या व अभिहस्तांकित रकमा देणे	71979	—	71979	73500	—	73500
	एकूण	71979	—	71979	73500	—	73500
४०५९- सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च							
		23505	—	23505	21000	—	21000
	एकूण	23505	—	23505	21000	—	21000

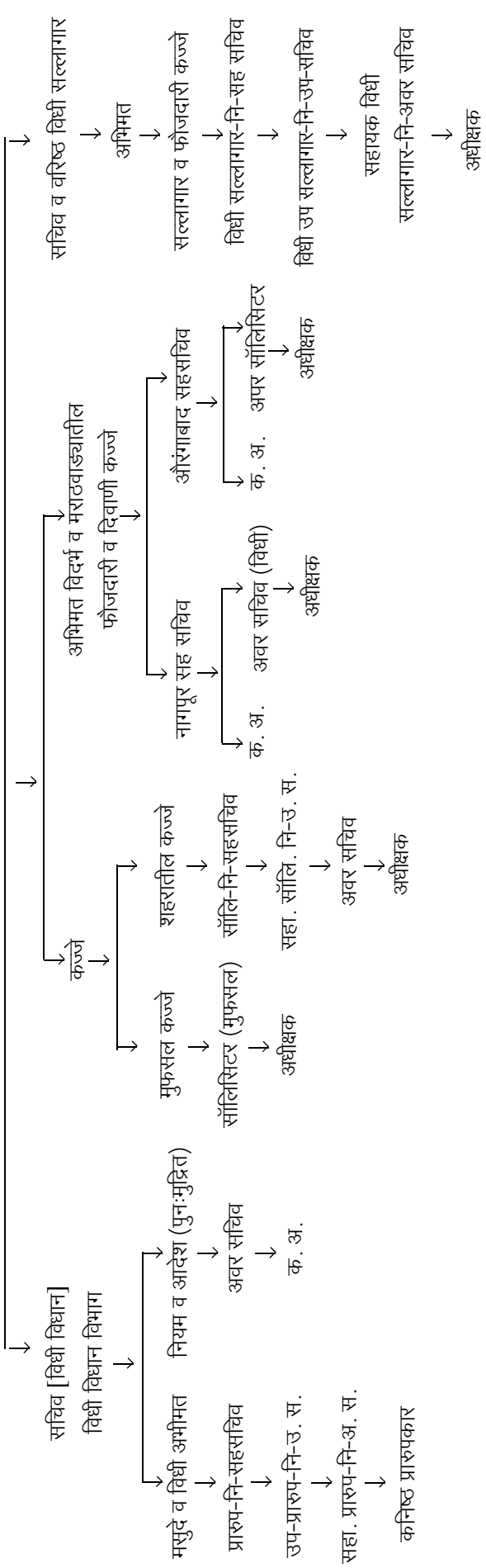
STATEMENT 'B'
Major-Heads-cum-Programmewise details of the Budget Estimates

(Rs. in thousands)

सुधारित अंदाज २०१४-२०१५			अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१५-२०१६			
Revised Estimates 2014-2015			Budget Estimates 2015-2016			
महसुली	भांडवली	एकूण	महसुली	भांडवली	एकूण	
Revenue	Capital	Total	Revenue	Capital	Total	
9	10	11	12	13	14	
						... 2014—ADMINISTRATION OF JUSTICE
1957333	—	1957333	2122255	—	2122255	... High Court
9156039	—	9156039	10340927	—	10340927	... Civil & Sessions
536312	—	536312	632826	—	632826	... Criminal Courts
400303	—	400303	426942	—	426942	... Small Causes Courts
381078	—	381078	453355	—	453355	... Metropolitan Magistrates Courts
9934	—	9934	11057	—	11057	... Administrator General & Official Trustees
11842	—	11842	17194	—	17194	... Sheriff of Mumbai
—	—	—	—	—	—	... Mah. State Law Commission
776944	—	776944	679554 +100 भारित	—	679554 +100 भारित	... Legal Advisors and counsels
27999	—	27999	30610	—	30610	... Official Assignee
3111717	—	311717	387	—	387	... 800 Other Expences
16369501	—	16369501	14715217	—	14715217	... Total
						... 2052—SECRETARIATE GENERAL SERVICES
170477	—	170477	236148	—	236148	... Law & Judiciary Deptt. (Mantralaya)
54600	—	54600	71400	—	71400	... Plan
225077	—	225077	307548	—	307548	... Total
						... 2070—OTHER ADMINISTRATIVE SERVICES
373147	—	373147	467466	—	467466	... Charity Organisation
373147	—	373147	467466	—	467466	... Total
						... 2250—OTHER SOCIAL AND COMMUNITY SERVICES
2696	—	2696	4068	—	4068	... Charitable and Religious Endowments
2696	—	2696	4068	—	4068	... Total
						... 3475—OTHER GENERAL ECONOMIC SERVICE
28982	—	28982	33465	—	33465	... Registrar of Firms
28982	—	28982	33465	—	33465	... Total
						3604—COMPENSATION AND ASSIGNMENTS
73500	—	73500	74000	—	74000	... TO LOCAL BODIES AND PANCHAYATI RAJ INSTITUTIONS.
73500	—	73500	74000	—	74000	... Total
						... 4059—CAPITAL OUTLAY ON PUBLIC WORKS
15750	—	15750	21000	—	21000	...
15750	—	15750	21000	—	21000	... Total

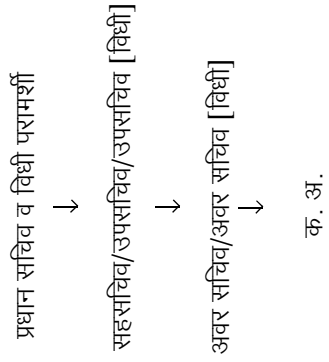
विधी विषयक शाखा

प्रधान सचिव व विधी परामर्शी (विभाग प्रमुख)

12

विधी विषयेतर शाखा [प्रशासन]

कार्यासने - १ ते २५ व कार्यासन २-अ

१. विधी व न्याय विभाग (मंत्रालय विभाग)

प्रस्तावना

मंत्रालयातील विधी व न्याय विभाग हा मुख्यतः तांत्रिक विभाग आहे. त्याच्या दोन शाखा असून त्यापैकी एक विधीविषयेतर आणि दुसरी विधीविषयक काम पाहणारी आहे.

विधीविषयेतर शाखा ह्या विधी व न्याय विभाग (खुद्द), न्यायमंडळ, विधी अधिकारी व धर्मदाय संघटना, महाप्रशासक व शासकीय विश्वस्त आणि निबंधक, भागीदारी संस्था ह्या कार्यालयांच्या आस्थापनेसंबंधी व अनुषंगिक बाबींवर कार्यवाही करीत असतात. ही प्रशासकीय बाबींची कामे एकूण २६ कार्यासने पाहतात.

विधीविषयक कामाचे तीन भाग पडतात मंत्रालयीन विभागांना वैधानिक सल्ले देणारा, कज्जे व अभिहस्तांतरण लेखनविषयक कामे करणारा आणि विधी विधान विषयक कामाचे मसुदे तयार करणारा, असे ते तीन भाग आहेत.

विभागाच्या कामाचा सविस्तर तपशील

(१) विधीविषयेतर शाखा :-

(अ) विधी व न्याय विभागाच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखाली असलेल्या खालील कार्यालयांच्या प्रशासकीय व वित्तीय बाबी या विभागाकडून हाताळण्यात येतात.

- (१) विधी व न्याय विभाग (मंत्रालय खुद्द),
- (२) धर्मादाय आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
- (३) महाप्रशासक व शासकीय विश्वस्त,
- (४) लघुवाद न्यायालये,
- (५) मुंबईचे शेरीफ,
- (६) दिवाणी, सत्र आकण फौजदारी न्यायालये,
- (७) महानगर दंडाधिकार्यांचे न्यायालय, मुंबई,
- (८) विधी सल्लागार व समुपदेशी,
- (९) धर्मादाय व धार्मिक दाननिधी,
- (१०) निबंधक, भागीदारी संस्था,
- (११) महाराष्ट्र राज्य विधी आयोग,
- (१२) महाराष्ट्र विधी सेवा प्राधिकरण.

(ब) तसेच या विभागाकडून उच्च न्यायालयाशी संबंधित वित्तीय बाबीही हाताळल्या जातात.

(क) नागपूर व औरंगाबाद येथे मुंबई उच्च न्यायालयाच्या खंडपीठाची स्थापना झाल्यानंतर या विभागाच्या आस्थापनेअंतर्गत नागपूर व औरंगाबाद येथे सह सचिव यांच्या नियंत्रणाखाली कार्यालये स्थापन करण्यात आली आहेत. ही कार्यालये संबंधित खंडपीठातील विविध विभागांच्या प्रकरणी विधी विषयक सल्ले देण्याचे काम करतात.

(ड) श्री सिध्दिविनायक गणपती मंदिर विश्वस्त व्यवस्था (प्रभादेवी) अधिनियम, १९८० नुसार श्री सिध्दिविनायक गणपती मंदिर न्यास दादर, मुंबई; श्री साईबाबा संस्थान विश्वस्त व्यवस्था (शिर्डी) अधिनियम, २००४ मधील

तरतूदीनुसार श्री साईबाबा विश्वस्त व्यवस्था, शिर्डी; पंढरपूर मंदिर अधिनियम, १९७३ अन्वये श्री विठ्ठल रुक्मिणी मंदिर, पंढरपूर समिती व मुंबई विश्वस्त अधिनियम, १९६० मधील प्रकरण ७(अ) अन्वये पश्चिम महाराष्ट्र देवस्थान व्यवस्थापन समिती, कोल्हापूर यांच्या कामकाजाचे नियमन या विभागागामार्फत केले जाते.

(ई) या विभागाकडून उच्च न्यायालयातील व दुय्यम न्यायालयातील सरकारी वकील व सहायक सरकारी वकील व महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरणामधील मुख्य सादरकर्ता अधिकारी व सादरकर्ता अधिकारी यांच्या नियुक्त्यांचे आदेश निर्गमित केले जातात. तसेच गृह विभागाकडून विशेष शासकीय अभियोक्त्यांबाबत आलेल्या प्रस्तावांवर अभिप्राय देऊन ते शासनाच्या मान्यतेसाठी सादर केले जातात.

(२) विधीविषयक शाखा

(अ) वैधानिक बाबींवर अभिप्राय / सल्ले देणारी शाखा :-

या शाखेस 'अ' शाखा असे संबोधले जाते. या शाखेचा संबंध मुख्यतः मंत्रालयातील सर्व प्रशासकीय विभागांना दिवाणी व फौजदारी प्रकरणी विधीविषयक सल्ला देण्याच्या कामाशी तसेच विद्यापीठांच्या कायदानुसार कुलगुरु/राज्यपाल यांच्या कार्यालयास अभिप्राय देण्याच्या कामाशी येतो.

(ब) कज्जे अभिहस्तांतरण लेखन शाखा :-

या बाबतची कामे पुढील ३ भांगामध्ये केली जातात.

(१) फौजदारी कज्जे :- राज्यातील फौजदारी खटले, ज्यात दोषमुक्ती विरुद्ध अपील करणे, पुनर्निरीक्षण अर्ज, बंदी प्रत्यक्षीकरण करण्याचे विनंती अर्ज वगैरे कामे तसेच त्यावर देखरेख करण्याचे काम तसेच खटले काढून घेण्याबाबत व फौजदारी प्रक्रिया संहितेमध्ये नमुद केलेल्या विशिष्ट खटल्यांबाबत, लाचलुचपत प्रतिबंधक कायदानुसार खटला दाखल करणेबाबत अभिप्राय देणे, सर्व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांना फौजदारी स्वरूपाच्या येणाऱ्या अडचणींबाबत अभिप्राय देणे हे काम विभागातील 'अ' शाखा करते. सरकारी अभियोक्त्यांना प्रशासकीय विभागाने सूचना केल्यास त्या प्रस्तावावर कायदेशीर बाबींचा विचार करून विशिष्ट सरकारी अभियोक्त्यास सरकारी बाजू मांडण्याबाबत सूचना दिल्या जातात.

(२) शहरातील कज्जे व अभिहस्तांतरण :-

ह्या शाखेस ई शाखा असे म्हणतात. या शाखेकडून पुढील कामे केली जातात.

(१) निर्णयार्थ पाठविण्यात आलेल्या विक्रीकरांच्या कज्जांसह उच्च न्यायालयाच्या मूळ न्यायशाखेतील कज्जे, उच्च न्यायालयातील (अपील न्याय शाखेत) रिट अर्ज, नगर दिवाणी न्यायालये, लघुवाद न्यायालये व सर्वोच्च न्यायालयातील कज्जे संबंधीचे काम शहर कज्जे शाखा पहात असते. शिवाय कज्जाच्या बाबतीत इतर विभागांना ही शाखा सल्ला देत असते. शासकीय अभियोक्त्यांना प्रशासकीय विभागाने सूचना केल्यास त्या प्रस्तावावर कायदेशीर बाबींचा विचार करून विशेष सरकारी अभियोक्त्यास सरकारची बाजू मांडण्याबाबत सूचना दिल्या जातात.

(२) महाराष्ट्राचे राज्यपाल ज्यांत पक्षकार आहेत असे विलेख अगर लेख तयार करणे व त्यांची छाननी करणे, तसेच भाडेपट्टा लेख, लायसन्स वगैरेसाठी करारनामे करणे व अभिहस्तांतरणाची संबंधित असलेली इतर प्रकरणेही या शाखेमार्फत हाताळली जातात.

(३) नौ अधिकरण वाद, समन्स आणि सन १९५२ च्या लेख प्रमाणक (नोटरी) अधिनियमांसंबंधीचे काम देखील 'इ' शाखा पहाते.

(३) मुफसल कज्जे :-

या शाखेस 'म' शाखा असे संबोधले जाते. या शाखेकडून पुढील कामे केली जातात.

(१) विदर्भ आणि मराठवाडा विभागाशिवाय इतर विभागातील मुफसल कज्जांच्या कामात शासनाच्या वतीने कज्जे दाखल करणे अगर कज्जात शासनाच्या वतीने बचाव करणे या कामाच्या सुसाध्यतेबद्दल सल्ला देणे, फिरीयाद-कज्जांची व कैफियतेची छाननी करणे आणि जिल्हा न्यायालये, उच्च न्यायालय यात अपील दाखल करण्याबद्दल अगर न करणे इ. कामाचा समावेश होतो. या विभागातून इतर राज्याच्या वतीने किंवा भारतातील इतर राज्यातील अधिकाऱ्यांच्या वतीने आणि भारत सरकार व त्यांचे अधिकारी यांच्या वतीने मुफसल न्यायालयामधील दिवाणी कज्जांवर लक्ष ठेवण्यात येते व असे कज्जे चालविण्यात येतात.

(२) जिल्ह्यातील शासकीय मुफसल खटल्यांवर योग्य नियंत्रण ठेवण्याच्या प्रयोजनासाठी महाराष्ट्र शासनाने १९७७ पासून जिल्हा सरकारी वकीलांच्या कार्यालयांच्या तपासणीचे काम हाती घेण्याची योजना सुरु केली आहे. सॉलिसिटर (मुफसल वाद), अपर सॉलिसिटर (मुफसल वाद), यांनी या तपासण्या करावयाच्या असतात. अशा तपासणीच्या वेळी जिल्ह्यातील सर्व स्थानिक अधिकारी व न्यायासनाचे अध्यक्ष व सदस्य यांच्याशी संपर्क साधून शासकीय कज्जासंबंधीच्या बाबीसंबंधी चर्चा केली जाते. मुफसल क्षेत्रातील शासकीय दिवाणी खटल्यांचे प्रभावी पर्यवेक्षण करण्याच्या आणि त्यावर नियंत्रण ठेवण्याच्या बाबतीत आणि बऱ्याचश्या अडचणी दूर करण्याच्या व विधि अधिकाऱ्यांच्या मनातील गैरसमज दूर करण्याच्या तसेच जिल्हा कार्यालयातील कामाचा दर्जा सूधारण्याच्या दृष्टीने या तपासण्या फारच उपयुक्त ठरत असल्याचे दिसून आले आहे.

(३) प्रशासकीय सोयीसाठी नागपूर आणि औरंगाबाद येथे विभागाच्या दोन स्वतंत्र शाखा आहेत. ह्या मंत्रालयीन विभागाचाच एक भाग असून त्या-त्या महसूल विभागाच्या कक्षेत काम करतात. या शाखांना सह सचिवांच्या दर्जाचे अधिकारी आहेत. नागपूर आणि औरंगाबाद येथे असलेल्या विधि व न्याय विभागाच्या शाखा अनुक्रमे विदर्भ आणि मराठवाडा विभागातील दिवाणी व फौजदारी कज्जे, अभिप्रायाच्या बाबी तसेच रिट, वादाच्या सूचना आणि किरकोळ बाबी यासंबंधी कार्यवाही करीत असतात.

(२-ब) विधि विधानाचे मुसदे तयार करणारी शाखा :-

(१) विधि व न्याय विभागाच्या ह्या शाखेस व (विधि विधान) शाखा असे संबोधले जाते. विधि विधानाचे काम म्हणजे भारतीय संविधानाच्या सातव्या परिशिष्टातील याद्या २ व ३ या नमूद केलेल्या सर्व राज्य व समवर्ती विषयासंबंधीची शासकीय विधेयके व अध्यादेश या संबंधात कार्यवाही होय. तसेच सर्व गौण विधि विधानाचे मुसदे म्हणजे संविधानीक नियम, उपविधि, अधिसूचना, आदेश, योजना व तत्सम इतर लेख जे केंद्रीय अधिनियमाखाली अगर राज्य अधिनियमाखाली काढावयाचे असतात त्यांचे मुसदे तपासण्याचे/ छाननी करण्याचे काम ही शाखा करते. ही शाखा वेगवेगळ्या मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांनी तयार केलेल्या विधि विधान विषयक प्रस्तावांना त्याचप्रमाणे महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाकडून आलेल्या अशासकीय विधेयकांचा अंमल करण्याकरिता कोणत्याही विधि विधानाचे काम हाती घेण्याच्या इच्छेचा व सक्षमतेचा प्रश्न विधिविषयक दृष्टीकोनातून तपासून पाहते. या अनुषंगाने राज्याच्या विधिमंडळाशी संबंधित असलेल्या सर्व तांत्रिक बाबींचे कामही याच शाखेमार्फत करण्यांत येत असते.

(२) महाराष्ट्र राज्यात अंमलात असलेले सर्व राज्य अधिनियम असलेले महाराष्ट्र संहिता हे एक शासकीय प्रकाशन आहे. कायद्याचा व्यवसाय करणाऱ्यांना तसेच इतर नागरिकांनाही हे प्रकाशन उपयुक्त असल्याचे आढळून आले आहे. त्यामुळे या प्रकाशनाद्वारे राज्याचे सर्व अधिनियम हे सर्वसाधारण जनतेला वाजवी किंमतीत उपलब्ध करून देण्याचा उद्देश आहे. अधिनियमांच्या पुनर्मुद्रणाचे काम आणि महाराष्ट्र संहिता अद्ययावत ठेवण्यासाठी पुनःस्थापना मालिका वेळोवेळी काढण्याचे काम, त्याचप्रमाणे राज्य अधिनियम शासनाच्या संकेतस्थळावर (वेबसाईट) घेण्याचे काम देखील या शाखेत सचिव (विधि विधान), विधि व न्याय विभाग यांच्या देखरेखीखाली होत असते.

(३) नियम व आदेश अद्यावत करणाऱ्या शाखेस 'र' शाखा असे संबोधले जाते. महाराष्ट्र नियम व आदेश हे सर्वात जुन्यापैकी एक महत्वाचे प्रकाशन असून त्यामध्ये भारतीय संविधानासहित केंद्राने व राज्याने केलेल्या निरनिराळ्या अधिनियमाखाली राज्या शासनाने केलेले नियम व आदेश समाविष्ट आहेत. हे प्रकाशन दोन भागात म्हणजे राज्याने केलेल्या अधिनियमाखाली केलेले नियम व आदेश आणि केंद्राने केलेल्या अधिनियमाखाली केलेले नियम व आदेश यामधील सर्व महत्वाच्या दुय्यम विधि विधानाचा एकाच ठिकाणी समावेश केलेला आहे. हे प्रकाशन विधानमंडळाचे सभासद, न्यायालये, वकिलवर्ग व सर्वसाधारण जनता यांना उपयुक्त ठरते असे आढळून आले आहे. वेळोवेळी पुनःस्थापना मालिका काढून हे नियम व आदेश अद्ययावत ठेवण्यात येत आहेत. सचिव, विधि व न्याय विभाग (विधि विधान) यांच्या देखरेखीखाली विधि व न्याय विभागाची 'र' शाखा हे काम पाहते.

(दोन) वित्तीय आवश्यकता

(II) Financial Requirements

(दोन) वित्तीय आवश्यकता
(II) Financial Requirements

तक्ता - १
TABLE-I

(रुपये हजारत)
(Rs. in thousands)

प्रत्यक्ष एकमा २०१३-२०१४ Actual 2013-2014	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१४-२०१५ Budget Estimates 2014-2015		सुधारित अंदाज २०१४-२०१५ Revised Estimates 2014-2015		अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१५-२०१६ Budget Estimates 2015-2016							
	योजनत्तर योजनतर्गत एकूण Non-Plan Plan Total		योजनत्तर योजनतर्गत एकूण Non-Plan Plan Total		योजनत्तर योजनतर्गत एकूण Non-Plan Plan Total							
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
...	152636	60311	212947	217660	71400	289060	170477	54600	225077	236148	71400	301548
(अ) कार्याचे वर्गीकरण विधी व न्याय विभाग
एकूण (अ)
(ब) उद्दिष्टनिहाय वर्गीकरण (०९०) ०१ विधी व न्याय विभाग (मंत्रालयीन विभाग) (२०५२०२५९)
(१) वेतन	145416	---	145416	202373	---	202373	157975	---	157975	219590	---	219590
(२) अतिकालिन भत्ता	120	---	120	150	---	150	132	---	132	150	---	150
(३) दूरध्वनी वीज, पाणी	733	---	733	1800	---	1800	700	---	700	1950	---	1950
(४) देशांतर्गत प्रवास	815	---	815	1072	---	1072	1244	---	1244	1400	---	1400
(५) कार्यालयीन खर्च	5348	---	5348	12000	---	12000	10700	---	10700	12780	---	12780
(६) भाडे पट्टी व कर	5	---	5	10	---	10	10	---	10	10	---	10
(७) प्रकाशने	0	---	0	5	---	5	4	---	4	6	---	6
(८) संगणकावरील खर्च	199	---	199	245	---	245	208	---	208	255	---	255
(९) इतर खर्च	0	---	0	5	---	5	4	---	4	7	---	7
एकूण- (ब) (एक)
Total--A
(B)- Objectwise Classification (090) 01 Law and Judiciary Department(Sect)- (2052059)
Salries.	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Over time Allowance.	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Telephone.	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Travel expenses.	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Office expenses.	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Rent, Rates & Taxes.	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Publications.	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Computer Expenses.	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Other charges.	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Total -- (B) (I)

तक्ता - १ - चालू
TABLE-I - Contd.

(रुपये हजारत)
(Rs. in thousands)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
(00) (02) इ. गव्हर्नस प्रकल्पाच्या अमलबाजावणी साठी तरतुद (२०५२५११६)													
संगणक खर्च	--	--	59945	59945	--	70000	70000	--	52500	52500	--	70000	70000
एकूण	...	--	59945	59945	--	70000	70000	--	52500	52500	--	70000	70000
(00) (03) प्रशिक्षण													
(00) (09) शासकिय कर्मचाऱ्यांना प्रशिक्षण (२०५२५११९)													
५० इतर खर्च	...	--	363	363	--	1400	1400	--	1050	1050	--	1400	1400
एकूण (ब) (दोन)	...	--	363	363	--	1400	1400	--	1050	1050	--	1400	1400
(ब) (दोन) मागणी क्रमांक जे-३													
३६०४ स्थानिक संस्था व पंचायती राज्य संस्था यांना नुकसान भरपाईच्या व अभिहस्तांकित रकमा देणे :-	71979	--	71979	71979	73500	--	73500	73500	--	73500	74000	--	74000
एकूण (ब) (दोन)	...	71979	--	71979	73500	--	73500	73500	--	73500	74000	--	74000
Total--(B)(II)													

तक्ता - १ - चालू
TABLE-I - Contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
(तीन) २०१४ - ८०० (०१) जनावरास निरक्षतेने वागविण्यास प्रतिबंध व निर्धन पेटी निधी सहायक अनुदान (२०१४०३३३)	348	--	348	387	----	387	329	--	329	387	--	387
एकूण (ब) (तीन)	...	348	348	387	----	387	329	--	329	387	--	387
(चार) ४०५९ - सार्वजनिक बांधकामावरील खर्च भू-संपादन (४०५९०५९२)	--	23505	23505	--	21000	21000	--	15750	15750	--	21000	21000
एकूण (ब) (चार)	...	--	23505	--	21000	21000	--	15750	15750	--	21000	21000
एकूण (ब)	...	224963	83813	308776	291547	92400	244306	68250	312556	310535	92400	902935
(क) वित्तीय व्यवस्थेची साधने मागणी क्रमांक : प्रधान शीर्ष जे १ २०१४ न्यायदान (दत्तमत्त)	...	9638184	--	9638184	11914031	--	11914031	14416453	--	12583228	--	12583228
जे २ २०१२ सर्वसाधारण सेवा सचिवालय	...	496771	60311	557082	678944	71400	580402	54600	635002	746247	71400	817647
जे ३ ३६०४ स्थानिक संस्था व पंचायती राज यांना नुकसान भरपाई रकमा देणे.	...	71979	--	71979	73500	--	73500	73500	73500	74000	--	74000
जे - ४												
४०५९ - सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च	--	23505	23505	--	21000	21000	--	15750	15750	--	21000	21000
एकूण (क)	--	10206934	83816	10290750	12666475	92400	15070355	70350	15140705	13403475	92400	13495875
Total -- (C)												

विधी व न्याय विभाग
Law and Judiciary Department

कार्यासन पध्दती कामाचा तक्ता

THE DESK SYSTEM WORK-LOAD TABLE

विधी व न्याय विभागाचे प्रशासित मुख्य कार्य म्हणजे न्यायांग, धर्मादाय संघटना वगैरे आहेत.

न्यायांगाशी संबंधित असलेले कार्यक्रम (म्हणजे उच्च न्यायालय, दिवाणी, सत्र व फौजदारी न्यायालये, लघुवाद न्यायालये, महानगर दंडाधिकार्यांची कार्यालये) वगळता या विभागाच्या अखत्यारीतील येणाऱ्या इतर कार्यक्रमाचे कार्यन्वयन संबंधित विभाग प्रमुख किंवा कार्यालय प्रमुखाद्वारा केले जाते. न्यायांगासंबंधीच्या कार्यक्रमाचे उच्च न्यायालयाद्वारा कार्यन्वयन केले जाते. कार्यक्रमाच्या कार्यभाराचा सारांश प्रत्येक कार्यक्रमाची कामगिरी दर्शवितो.

हे कार्यक्रम मंत्रालयीन स्तरावर घेतलेल्या धोरणविषयानुसार कार्यान्वित केले जातात त्यामुळे मंत्रालयीन विभागांना कार्यक्रमांच्या कार्यभाराचा गोषवारा देण्यासाठी कोणतीही मोजमापे विहित करणे योग्य व सुसंबद्ध ठरणार नाही. ही मोजमापे फक्त प्रत्येक कार्यात्मक कार्यक्रमाच्या प्रगतीचा अंदाज घेण्यासाठी उपयुक्त आहेत. खालील विवरणपत्रे विधी व न्याय विभागात हाताळलेल्या कार्यभाराची व्याप्ती दर्शवितात.

कार्यासन पध्दती
DESK SYSTEM
तक्ता-२
TABLE-II

संबंधित वर्षामध्ये विधी व न्याय विभागातील कार्यासनात आलेली व त्यांनी निकालात काढलेली प्रकरणे खालील तक्ता दर्शवितो.

कार्यासन/ शाखांची संख्या No. of Desks Branches	वर्षाच्या आरंभी प्रलंबित असलेली प्रकरणे Cases pending at the beginning of the year		वर्षात आलेली प्रकरणे Cases received during the year		एकूण Total	वर्षात निकालात काढलेली प्रकरणे Cases disposed off during the year		वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे Cases pending at the end of the year		२०१४-१५ मध्ये येणारी अंदाजित प्रकरणे Cases estimated to be received during 2014-15		कार्यासनाच्या कामाच्या उरकाची सरासरी Average disposal per Desk					
	2013 Upto one year	2014 Over one year	2013 Upto one year	2014 Over one year		2013 Upto one year	2014 Over one year	2013 Upto one year	2014 Over one year	2013 Upto one year	2014 Over one year	2013 (Estimated)	2014				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
25/5	1440	402	1702	471	8607	8452	10449	10625	8595	8542	1553	301	1605	478	11000	344	342

टिप.-रकाना क्रमांक १४ व १५ मध्ये दर्शविण्यात आलेल्या प्रलंबित प्रकरणांव्यतिरिक्त कलम ११ खाली ५९९ इतकी प्रकरणे प्रलंबित आहेत.

प्रासूय शाखा 'ब'

—खसुसल तक्त्तात २०१२, २०१३ व २०१४ या वर्षात ढसुदे तयार केलेली, प्रख्यापित केलेली किंवा अधिनियढात केलेली विधेयके व अध्यादेश, खाननी केलेले नियढ, अधिसूचना, आदेश, उपविधी आणि इतर संकिर्ण संदरुढ, पुनःस्थापना ढालिकेकी संख्या दर्शविण्यात आलेली आहे.

२. विधेयके, अध्यादेश, नियढ, अधिसूचना, आदेश व उपविधी ही प्रकरणे निकालात काढण्यासाठी लागणारा अक्धी हा प्रत्येक वैयक्तिक प्रकरणाचे स्वरुढ, त्यातील विधीविषयक ढुढा तसेच त्यातील खंडाचे किंवा नियढाचे स्वरुढ यावर अवलंबून असतो. यामुळे विधी विषयक काम निकालात काढण्यासाठी कोणत्याही प्रकारची प्रढाणेके निश्चित करणे शक्य नाही. वरील कामाव्यतिरिक्त विधी विधान शाखेत ढहाराष्ट्र विधान ढंडळाच्या अधिवेशन काळात व त्यानंतर विधेयके व वैधानिक संदरुढ यांचे अधिनियढात रुपांतर होई पर्यंत सर्व कार्यवाही पहावी लागते व वरील संदरुढांचा ढाणोवा ध्यावा लागतो. तथापि विधी विधान शाखेच्या सरासरी वार्षिक उरुकांचे आकडे रसुढ २ ढध्ये दर्शविण्यात आले आहेत.

Drafting Section 'B'

The appended Table indicates, for the years 2012, 2013 and 2014, the Acts passed by the State Legislature and the Ordinances promulgated by the Hon'ble Governor of Maharashtra with reference to the subjects enumerated in Lists II and III in the Seventh Schedule to the Constitution of India. The Table also indicates the Subordinate Legislation work undertaken by the Legislation Branch, consisting of drafting and scrutiny of statutory notifications, rules, orders, schemes, regulations and bye-laws made under the State Acts as well as Central Acts in its application to the State of Maharashtra. In addition to the work mentioned above, the said Table also includes the advisory work done by the Legislation Branch in respect of expediency matters received from various Mantralaya Departments and the work of advice on the technical aspects relating to any legislative proposal received from the Mantralaya Departments and relating to the Non-Official Bills received from the Parliamentary Affairs Department, which are proposed to be introduced in the State Legislature by the Members of the State Legislative Assembly and State Legislative Council.

2. Apart from the above legislative work, Legislation Branch also prepares Replacement Series to the Maharashtra Code in order to update the State Acts in force in the State, compiled in the Maharashtra Code, which is an official publication, kept for sale to public by the Directorate of Printing, Stationary and Publication, Maharashtra State, Mumbai. Besides this, as per the requisition received from the Directorate of printing, Stationary and publication Maharashtra State Mumbai, from time to time, having regard to the public demand for revision and reprinting of various Maharashtra Acts and Central Acts in its application to the State of Maharashtra, the work relating to printing of up-to-date 'Reprints' of the Maharashtra Acts and Central Acts in its application to the State of Maharashtra is also undertaken by this Branch as shown in the said Table. Certain Central Acts, which are of interest to general public are also republished in the *Maharashtra Government Gazette*, by this Branch, for the information of the public.

3. The work relating to up-loading of all the Acts and regulations in force in the State of Maharashtra contained in the Maharashtra Code (Volume Numbers I to X) on the Website of the Law and Judiciary Department by this Branch, i.e. www.lj.maharashtra.gov.in, for information of all the concerned and general public is already completed and the work relating to uploading of the duly printed recent Replacement series no XCII to the Maharashtra code is already undertaken and likely to be completed very soon.

4. Since the nature of work mentioned in paragraph 1 above is of highly technical nature, it is not possible to fix any rigid norms or time, for the legislation work undertaken by the Legislation Branch. Disposal of each case depends upon the nature and volume of the legislative work involved in each individual legislative proposal as well as the nature of the law points involved therein.

5. Besides the above work, the Legislation Branch is also required to attend to the entire legislation process in the State Legislature starting from the giving of notice for introduction of a Bill in the State Legislature, till its final publication as an Act, after receiving the assent of the Governor or the President, as the case may be, in the *Official Gazette*, as well as promulgation of an Ordinance.

6. The supervisory work relating to preparation of Replacement Series to Maharashtra Rules and Orders under State and Central Acts, which is an official compilation of Rules framed by the State Government under the State Acts and Central Acts, is also carried out by the Legislation Branch. This work, however, is not reflected in the said table.

तक्ता-३

TABLE-III

प्रकरणाचे स्वरूप	प्रमाणके काही असल्यास त्याप्रमाणे निकालात काढायची प्रकरणे	वर्षाच्या आरंभी प्रलंबित असलेली प्रकरणे			वर्षात आलेली प्रकरणे			वर्षात मसुदा लेखन केलेली व निकालात काढलेली प्रकरणे			वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे			Nature of Cases			
		Cases pending at the beginning of the year	Cases received during the year	एकूण Total	Cases drafted and disposed of during the year	Cases pending at the end of year	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012		2013	2014	
1	As per norms if any, No. of cases to be disposed of	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014				
१. विधेयके	...	49	...	49	1	0	0	149	136	115	150	136	115	0	0	0	1. Bills.
२. इष्टता प्रकरणे आणि घटनात्मक विधिप्राहते संबंधी प्रकरणे.	9	14	10	5	395	400	290	409	410	295	399	405	293	10	5	2	2. Expediency cases and cases regarding Constitutional validity.
३. अधिसूचना, आदेश, नियम, उप-विधी, विनियम, योजना, इतर विलेख.	165	26	11	6	1341	1328	1367	1367	1339	1373	1356	1333	1358	11	6	15	3. Notifications, Orders, Rules, By-Laws, Regulations, Schemes, other Instruments.
४. अध्यादेश	0	0	0	0	11	17	18	11	17	18	11	17	18	0	0	0	4. Ordinances.
५. अधिनियमांचे पुनःरिक्षण व पुनःमुद्रण	12	0	0	0	241	13	43	241	13	43	241	13	41	0	0	2	5. Revision and Reprinting of Acts.
६. महाराष्ट्र संहिता पुनःस्थापना मालिका	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	6. Maharashtra Code Replacement Series.
७. किरकोळ प्रकरणे	23	23	5	8	1528	1033	640	1551	1038	648	1546	1030	645	5	8	3	7. Miscellaneous.
८. वैधानिक संदर्भ	0	0	0	0	1188	1567	1408	1188	1567	1408	1188	1567	1408	0	0	0	8. Legislative References.

तक्ता-8
TABLE-IV

सल्ला शाखा 'अ'

Opinion Branch 'A'

वेगवेगळ्या दिवाणी व फौजदारी अधिनियमाखाली देण्यात आलेले अभिप्राय आणि त्या त्या वर्षी (दोष मुक्ती विरुद्ध व शिक्षेत वाढ करण्याबद्दलची) दाखल करण्यात आलेली अपील खालील तक्त्यात दर्शविण्यात आली आहेत.

The following table indicates the number of opinions given under several Civil Acts and Criminal Acts and the number of Appeals (against acquittal and for enhancement of sentences) filed during the respective years.

या शाखेत येणाऱ्या प्रकरणांचे आणि कराव्या लागणाऱ्या कामाचे स्वरूप म्हणजे प्रत्येक प्रकरणामध्ये असलेले मुद्दे व त्यासाठी त्या शाखेमध्ये करीत असलेले संशोधन कार्य विचारात घेता प्रकरणे निकालात काढण्यासाठी प्रमाणके ठरविणे शक्य नाही. तथापि कामाच्या सरासरी वार्षिक उरकाचे आकडे स्तंभ २ मध्ये दाखविण्यात आले आहेत.

After taking into consideration the type of cases and the work done i. e. points involved and research work done in each case by this Branch, no norms for disposal of cases can be fixed. However, the figures of average annual disposal are shown in Column No. 2.

प्रकरणे स्वरूप	प्रमाणके काही असल्यास त्याप्रमाणे निकालात काढावयाची प्रकरणे As per norms if any, No. of cases to be disposed of	वर्षाच्या आरंभी प्रलंबित असलेली प्रकरणे					वर्षात आलेली प्रकरणे					एकूण Total	वर्षात निकालात काढलेली प्रकरणे					वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे Cases pending at the end of year	Nature of Cases
		2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013		2014	2015	2013	2014	2015		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17			
१. दिवाणी अधिनियमाखाली अभिप्रायासाठी आलेली प्रकरणे.	...	33	40	-	670	644	-	712	684	-	631	666	-	81	18	-	1. References for opinion under Civil Acts.		
(अ) संविधानिक कायदा	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(a) Constitutional Law		
(ब) प्रशासकीय कायदा	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(b) Administrative Law		
(क) भूधृति	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(c) Tenure		
(ड) सेवा	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(d) Services		
(इ) स्थानिक कर	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(e) Local Tax		
(फ) विद्यापीठीय कायदा	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(f) University Law		
(ग) इतर किरकोळ प्रकरणे	...	-	11	8	677	174	-	688	182	-	671	168	-	17	14	-	(g) Other Miscellaneous Cases		
२. फौजदारी अधिनियमाखाली अभिप्रायासाठी आलेली प्रकरणे.	...	-	-	-	677	174	-	688	182	-	671	168	-	17	14	-	2. References for opinion under Criminal Act.		

३. आलेली किरकोळ (दिवानी) प्रकरणे.	-	0	-	29	23	-	29	23	--	29	15	-	0	8	-	3. Miscellaneous references (Civil).	
४. आलेली फौजदारी प्रकरणे	-	16	0	-	347	392	-	363	392	--	363	392	-	0	-	4. Criminal references	
५. (१) दोषमुक्ती विरुद्ध व शिक्षित वाढ करण्याबाबची फौजदारी अपील.	-	-	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-	5. (i) Criminal Appeals against Acquittal and for enhancement of sentence.	
(अ) उच्च न्यायालयात	-	15	44	-	457	373	-	472	417	-	460	388	-	12	29	-	(a) In the High Court
(ब) सर्वोच्च न्यायालयात	-	1	70	-	54	58	-	55	65	-	52	60	-	3	5	-	(b) In the Supreme Court
(२) फौजदारी अर्ज	-	-	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-	(ii) Criminal Applications.
(अ) उच्च न्यायालयात	-	2	8	-	135	98	-	137	106	-	132	196	-	5	10	-	(a) In the High Court
(ब) सर्वोच्च न्यायालयात	-	-	-	-	--	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(b) In the Supreme Court
(३) किरकोळ प्रकरणे	-	31	35	-	1775	2026	-	1806	2061	-	1775	2044	-	31	17	-	(iii) Miscellaneous references.

Litigation Branch (City) 'E'

The following table, indicates the no of cases relating to the Special Civil Applications in the High Court, Mumbai, Supreme Court matters, Miscellaneous Petitions, Sales Tax matters, Petitions and Notices of Suits and Institution of Suits, received and disposed of during the respective years. The table also indicates the cases scrutinised and drafted relating to conveyancing during the respective years.

The disposal of the work in respect of matters relating to items 1 to 7, 9 to 16 depends on the cases in courts and no norms of disposal can be fixed in respect thereof. As regards item 8, the average annual disposal is shown in Column No. 2 of the table.

तक्ता-५
TABLE-V

न्यायालयीन वाद शाखा (शहर) - 'ई'

त्याच्या वर्षानुवर्षीच्या शम्येकत आढेलेम निकालात काढलेले मुंडईच्या उच्च न्यायालयातील विशेष दिवाणी अर्जांशी संबंधित कामकाज या शाखेत सर्वोच्च न्यायालयाच्या बाबी, किरकोळ विनंती अर्ज, विक्रीकराच्या बाबी, कंपनी संबंधीचे विनंती अर्ज, आणि वादाची सूचना व दाखल केलेले वाद यांच्याशी संबंधित प्रकरणे खालील तक्त्यात दर्शविण्यात आले आहेत. याशिवाय त्या त्या वर्षी छाननी केलेली व मसुदे तयार केलेली अमिहस्तांतरणसंबंधीची प्रकरणे त्या तक्त्यात दाखविण्यात आली आहेत.

बाब क्रमांक १ ते ७ व ९ ते १६ संबंधीच्या कामाचा उरक न्यायालयीन प्रकरणांवर अवलंबून असल्याने त्या संबंधी प्रमाणके निश्चित करता येत नाहीत. तथापि बाब क्रमांक ८ च्या संबंधी सरासरी वार्षिक उरकाचे आकडे सतम २ मध्ये दाखविण्यात आलेले आहेत.

प्रकरणाचे स्वरूप	प्रमाणके काही असल्यास त्याप्रमाणे निकालात काढावयाची प्रकरणे As per norms if any, No. of cases to be disposed of	वषाच्या आरंभी प्रलंबित असलेली प्रकरणे Cases pending at the beginning of the year					वर्षात आलेली प्रकरणे Cases received during the year					वर्षात निकालात काढलेली प्रकरणे Cases drafted and disposed of during the year					वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे Cases pending at the end of year				
		2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014		
१. मुंडईच्या उच्च न्यायालयातील विशेष रिट याचिका.	--	12	5	8	4790	3581	1935	4802	3586	1943	4797	3578	1903	5	8	40	5	8	40		
२. सर्वोच्च न्यायालयाच्या बाबी	--	7	2	5	235	173	166	242	175	171	240	170	171	2	5	0	2	5	0		
३. किरकोळ विनंती अर्ज	--	0	-	0	45	33	25	45	33	25	45	33	25	-	-	-	-	-	-		
४. विक्रीकराच्या बाबी	--	0	-	0	13	10	35	13	10	35	13	10	35	-	-	-	-	-	-		
५. उच्च न्यायालयातील वाद	--	-	-	0	20	15	25	20	15	25	20	15	21	-	-	-	-	-	-		
६. उच्च न्यायालयातील इतर बाबी	--	-	-	0	430	322	61	430	322	61	430	322	61	-	-	-	-	-	-		
७. कंपनी संबंधीचे विनंती अर्ज	--	-	-	0	-	1	2	-	1	2	-	1	2	-	-	-	-	-	-		
८. वादाच्या सूचना व दाखल केलेले वाद.	100	-	-	0	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-		
९. नगर दिवाणी न्यायालयातील वाद	--	3	-	0	28	41	13	31	41	13	31	41	11	-	-	-	-	-	2		

(१) नगर न्यायालयीन वाद**(1) City Litigation Section**

		High Court of Mumbai.																	
		1. Writ Petitions in the			2. Supreme Court Matters			3. Miscellaneous Petition											
		4. Sales Tax Matters			5. High Court suits			6. Other High Court Matters											
		7. Company petitions			8. Notices of suits and institution of suits.			9. City Civil Court suits											
१. मुंडईच्या उच्च न्यायालयातील विशेष रिट याचिका.		5	8	40	2	5	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
२. सर्वोच्च न्यायालयाच्या बाबी		2	5	0	171	173	166	242	175	171	240	170	171	2	5	0	2	5	0
३. किरकोळ विनंती अर्ज		-	-	0	45	33	25	45	33	25	45	33	25	-	-	-	-	-	-
४. विक्रीकराच्या बाबी		0	-	0	13	10	35	13	10	35	13	10	35	-	-	-	-	-	-
५. उच्च न्यायालयातील वाद		-	-	0	20	15	25	20	15	25	20	15	21	-	-	-	-	-	-
६. उच्च न्यायालयातील इतर बाबी		-	-	0	430	322	61	430	322	61	430	322	61	-	-	-	-	-	-
७. कंपनी संबंधीचे विनंती अर्ज		-	-	0	-	1	2	-	1	2	-	1	2	-	-	-	-	-	-
८. वादाच्या सूचना व दाखल केलेले वाद.	100	-	-	0	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-
९. नगर दिवाणी न्यायालयातील वाद		3	-	0	28	41	13	31	41	13	31	41	11	-	-	-	-	-	2

१०. लघुवाद न्यायालयातील वाद	--	-	-	0	25	18	15	15	18	25	18	15	--	-	-	10. Small Cause Court suits
११. मोटार अपघात दावा न्यायाधिकरण बाबी.	--	-	-	2	2	1	-	2	1	2	1	-	--	-	-	11. Motor Accident Claim Tribunal matters.
१२. नगर दिवाणी न्यायालयातील किरकोळ अपिले व किरकोळ दिवाणी अर्ज.	--	-	-	35	31	31	-	35	31	35	31	-	--	-	-	12. Misc. Appeals and Misc. Civil Appins in City Civil Court.
१३. किरकोळ बाबी	--	-	-	20	19	19	22	20	19	22	19	22	--	-	-	13. Miscellaneous matter
१४. लवाद दावे	--	-	-	25	2	2	2	25	2	2	2	2	--	-	-	14. Arbitration matters
१५. पॉपर पिटिशन	--	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	--	-	-	15. Paupar Petition
१६. गिरण्यांच्या बाबी	--	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	--	-	-	16. Mills matters
१७. मृत्युपत्रीय व अमृत्युपत्रीय अधिकारीताचे प्रकरणे.	--	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	--	-	-	17. Testamentary and Intestate Jurisdiction.
१८. जमीन संदर्भ	--	3	-	-	-	-	-	3	-	-	3	-	-	-	-	18. Land References
१९. निवडणूक विषयक विनंती अर्ज	--	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	--	-	-	19. Election petitions
२०. दत्तक बाबी	--	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	--	-	-	20. Adoption matters
२१. सल्ल्यासाठी इतर विभागाकडून अनौपचारिकरित्या पाठविण्यात आलेली प्रकरणे.	600	16	18	41	805	893	863	821	911	904	870	886	18	41	18	21. Un-official references received from other Deptt. for advice.
२२. महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण.	--	3	0	0	109	49	151	112	49	151	112	145	-	-	6	22. Maharashtra Administration Tribunal.
२३. केंद्रीय प्रशासकीय न्यायाधिकरण.	--	-	1	0	3	2	1	3	3	1	2	1	1	-	0	23. Central Administration Tribunal.

(2) General Conveyancing Section.

१. छाननी/मसुदा तयार करणे	450	1	3	7	51	72	60	52	75	67	49	68	3	7	3	1. Scrutiny/drafting
२. लेखा प्रमाणकांची प्रकरणे	200	--	10	3	975	1119	561	985	1124	564	980	1121	558	5	6	2. Notary cases
३. अभिहस्तांतरणशी संबंधित असलेली इतर प्रकरणे.	135	10	5	0	16	-	2	16	-	2	16	-	2	-	0	3. Other References connected with conveyancing.

(3) नगर अभिहस्तांतरण

१. नगर अभिहस्तांतरण म्हणजे माडेपट्टा, अभिहस्तांतरणाबा लेखा, लायसन्स वगैरेसाठी पट्ट्यांचे कपारनामे.	--	1	0	0	11	12	2	12	12	2	12	2	-	-	0	(3) City Conveyancing Section 1. City Conveyancing i. e. agreement for lease-deed of transfer licence etc.
--	----	---	---	---	----	----	---	----	----	---	----	---	---	---	---	--

तक्ता-६
TABLE-VI

न्यायालयीन वाद (मुफसल) “म” शाखा

Litigation Branch (Mofussil) “M”

शासनाने वादात दाखल केलेल्या कैफियती व मुद्दे व फिर्दाद अर्ज आणि जिल्हा न्यायालय, उच्च न्यायालय व सर्वोच्च न्यायालयात अपील करण्याच्या शक्यतेबद्दल विचार करावयाची, अपीले प्रकरणे आणि त्या त्या वर्षात देण्यात आलेले अभिप्राय खालील तक्त्यात दर्शविण्यात आले आहेत.

The following table, indicates the Written Statement and Plaints filed by Government in suit and the Appeal cases for considering the feasibility of going in Appeal to the District Court, High Court and Supreme Court and the opinion given in litigation during the respective years.

या शाखेतील काम मुफसिल न्यायालयातील न्यायालयीन वादांशी संबंधित असते म्हणून निकालात काढण्यासाठी प्रकरणे प्रमाणके निश्चित करता येत नाहीत. तथापि सरासरी वार्षिक उरकाचे आकडे स्तंभ २ मध्ये दाखविण्यात आलेले आहेत.

The work-done by this Branch relates to litigation filed in mofussil courts and therefore it is not possible to fix any norms of disposal. However figures of average annual disposal of work are given in column 2 of the table.

प्रकरणाचे स्वरूप As per norms if any, No. of cases to be disposed of	प्रमाणके काही असल्यास त्याप्रमाणे निकालात काढावयाची प्रकरणे		वर्षाची आरंभी प्रलंबित असलेली प्रकरणे		वर्षात आलेली प्रकरणे		वर्षात निकालात काढलेली प्रकरणे		वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे		Nature of Cases						
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012		2013	2014				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
१. शासन व त्यांच्या अधिकार्यांनी दाखल केलेल्या कैफियतीची छाननी.	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1. Scrutiny of written statements filed by Govt. and its officers.
२. शासनाने दाखल केलेल्या वादातील फिर्दाद अर्जांची छाननी.	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	2. Scrutiny of plaint in suits filed by Government.
३. जिल्हा न्यायालय, उच्च न्यायालय व न्यायालयात अपील करावयाच्या शक्यतेचा विचार करावयाची प्रकरणे.	--	20	28	22	192	348	393	212	376	415	199	348	393	13	28	22	3. Appeal cases for considering the feasibility of going in appeal to District Court, High Court and Supreme Court.
४. कब्जासंबंधात अभिप्रायासाठी मंत्रालयाच्या विभागाकडून अनौपचारिकरित्या आलेली प्रकरणे.	--	3	9	4	131	82	113	134	91	117	131	82	113	3	9	4	4. Un-official references from Mantralaya Departments for opinion considering litigation.
५. वादाबद्दलच्या सूचना	...	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	5. Suits notices

६. सर्वोच्च न्यायालयात व इतर
राज्यातील न्यायालयात
हजर होणे, मसुदे तयार
करणे, वगैरे कामाबद्दल
समुपदेशी यांना द्यावयाऱ्या
फी संबंधी आलेल्या
प्रकरणांसह मुफ्तसल
न्यायालयातून उद्भवणाऱ्या
कळनासंबंधी किरकोळ
प्रकरणे.

-- -- -- -- -- -- -- -- -- -- --
6. Miscellaneous Receipts
relating to litigation
arising from
Mofussil Court
including references
for payment of Counsel
fees for appearance,
drafting etc. in
Supreme Court and in
Court in other States.

14. Miscellaneous references																		
8. किरकोळ प्रकरणे	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0	0	0	0	(i) Civil
(एक) दिवाणी	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0	0	0	0	(ii) Criminal
(दोन) फौजदारी	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0	0	0	0	
५. सर्वोच्च न्यायालयातील वाद	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0	0	0	0	
(एक) दिवाणी	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0	0	0	0	(i) Civil
(दोन) फौजदारी	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0	0	0	0	(ii) Criminal
६. उच्च न्यायालयातील वाद	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0	0	0	0	
(एक) प्रथम व द्वितीय अपीले	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0	0	0	0	(i) 1st and 2nd Appeal (Civil)
(दोन) किरकोळ दिवाणी व फौजदारी अर्ज.	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0	0	0	0	(ii) Miscellaneous application (Civil and Criminal).
(तीन) फौजदारी अपीले	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0	0	0	0	(iii) Criminal Appeals
(चार) सुधारीत आणि जामीन अर्ज.	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0	0	0	0	(iv) Revision and Bail Applications.
(पाच) रिट याचिका	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0	83	0	0	(v) Writ Petitions
(सहा) परत मिळालेले शासनाकडील प्रारूपे.	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0	0	0	0	(vi) Approval of Draft returned received from Govt. Dept. Offices.
७. महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरणातील वाद.	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0	0	0	0	7. Maharashtra Administrative Tribunal Litigation.
८. जिल्हा न्यायालयातील वाद	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0	0	0	0	8. District Court Litigation
(एक) दिवाणी संहिताच्या कलम ८० खालील सूचना.	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0	0	0	0	(i) Suit notices u/s 80 of Civil Procedure Code.
(दोन) दिवाणी दाव्याच्या सूचना करिता किंवा बचावाकरीता मंजुरी.	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0	0	0	0	(ii) Sanction for institution or defence of Civil Suits.
(तीन) दिवाणी दाव्यातील लिखित विवरण पत्रास मान्यता.	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0	0	0	0	(iii) Approval of written statements in Civil Suits.
(चार) दिवाणी अपीले दाखल करण्यास मान्यता.	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0	0	0	0	(iv) Sanction for filling of defence of Civil Appeal.
९. अनौपचारिक संदर्भ	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0	0	0	0	9. Un-official References

तक्ता-८
TABLE-VIII

शासनाचे सह-सचिव विधी व न्याय विभाग, औरंगाबाद यांचे कार्यालय.

The Office of the Joint Secretary to Government, Law and Judiciary Department, Aurangabad.

वेगवेगळ्या दिवाणी अधिनियम व फौजदारी अधिनियमाखाली देण्यात आलेले अभिप्राय आणि (दोषमुक्ती विरुद्ध व शिक्षेत वाढ करण्याबद्दलची) फौजदारी अपीले तसेच त्या त्या वर्षी उच्च न्यायालयात व सर्वोच्च न्यायालयात दाखल करण्यात आलेले फौजदारी अर्जही खालील तक्त्यात दर्शविण्यात आले आहेत.

The following table, indicates the opinions given under several Civil Acts and Criminal Acts and the Criminal appeals against acquittals and for enhancement of sentence and also Civil and Criminal applications filed in the High Court and Supreme Court during the respective years.

हे कार्यालय मुख्यतः मराठवाडा विभागासंबंधीचे काम करते व ते, मुंबई कार्यालयीन वाद शाखा निकालात काढित असलेल्या कामकाजाप्रमाणेच असल्याने निकालासंबंधीची प्रमाणके निश्चित करता येत नाहीत.

This office mainly does the work pertaining to Marathwada Region and is similar to the work disposed of by litigation Branch in Mumbai. Hence no norms of disposal can be fixed.

प्रकरणाचे स्वरूप	प्रमाणके काही असल्यास त्याप्रमाणे निकालात काढावयाची प्रकरणे As per norms if any, No. of cases to be disposed of	वर्षाची आरंभी प्रलंबित असलेली प्रकरणे			वर्षात आलेली प्रकरणे			एकूण Total	वर्षात निकालात काढलेली प्रकरणे			वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे			Nature of Cases		
		2012	2013	2014	2012	2013	2014		2012	2013	2014	2012	2013	2014		Cases pending at the end of year	
१. दिवाणी अधिनियमाखाली अभिप्रायासाठी आलेली प्रकरणे- (अ) संविधानिक कायदा (ब) प्रशासकीय कायदा (क) भूधृति (ड) सेवा (इ) स्थानिक कर (फ) विद्यापीठीय कायदा (ग) इतर किरकोळ प्रकरणे	--	0	12	10	389	412	343	389	424	353	377	414	344	12	10	9	1. References for opinion under Civil Acts. (a) Constitutional Law (b) Administrative Law (c) Tenure (d) Services (e) Local Tax (f) University Law (g) Other Miscellaneous cases
२. फौजदारी अधिनियमाखाली अभिप्रायासाठी आलेली प्रकरणे.	--	22	24	17	565	511	380	587	535	397	563	518	385	24	17	12	2. References for opinion under Criminal Acts.
३. दोषमुक्ती विरुद्ध व शिक्षेत वाढ करण्याबद्दली फौजदारी अपीले.	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	3. Criminal Appeals, opinions (against Acquittal and enhancement of sentence).

4. Miscellaneous references																	
8. किरकोळ प्रकरणे	--	10	20	25	3100	3322	4046	3110	3342	4071	3090	3317	4060	20	25	11	(i) Civil
(एक) दिवाणी	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	(ii) Criminal
(दोन) फौजदारी	--	--	--	--	704	778	785	704	778	785	704	778	785	--	--	--	
५. सर्वोच्च न्यायालयातील वाद																	
(एक) दिवाणी	--	--	--	--	--	1	1	--	--	1	--	--	1	--	--	--	(i) Civil
(दोन) फौजदारी	--	--	2	2	19	25	37	20	27	39	18	25	38	2	2	1	(ii) Criminal
६. उच्च न्यायालयातील वाद																	
(एक) प्रथम व द्वितीय अपीले	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	(i) 1st and 2nd Appeal (Civil)
(दोन) किरकोळ दिवाणी व फौजदारी अर्ज.	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	(ii) Miscellaneous application (Civil and Criminal).
(तीन) फौजदारी अपीले, सुधारीत.	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	(iii) Criminal Appeals and Applications Bail Revision.
(चार) लेखी जामीन अर्ज	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	(iv) Writ Petitions receipts.
७. महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरणातील वाद.																	
	--	--	--	--	--	--	--	3	--	--	3	--	--	--	--	--	7. Maharashtra Administrative Tribunal Litigation.
८. जिल्हा न्यायालयातील वाद																	
(एक) दिवाणी संहिताच्या कलम ८० खालील सूचना.	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	(i) Suit notices u/s 80 of Civil Procedure Code.
(दोन) दिवाणी दाव्याच्या सूचना करिता किंवा बचावाकरिता मंजुरी.	--	1	--	--	16	1	--	17	1	--	17	1	--	--	--	--	(ii) Sanction for institutions or defence of Civil Suits.
(तीन) दिवाणी दाव्यातील लिखित विवरण पत्रास मान्यता.	--	--	--	--	--	4	--	--	4	--	--	4	--	--	--	--	(iii) Approval of written statement in Civil Suits.
(चार) दिवाणी अपीले दाखल करण्यास मंजुरी.	--	--	20	--	4394	4522	3910	4394	4542	3410	4194	4542	3851	200	--	51	(iv) Sanction for filing of Civil Appeals

विधी सल्लागार व समुपदेशीची फी व वादव्ययांची देयके.

संबंधीत वर्षामध्ये विशेष समुपदेशी आणि सर्वोच्च न्यायालयातील अधिवक्ते यास दिलेली फी व वादव्ययासंबंधीची आलेली व चुकती केलेली बिले, खुन प्रकरणातील फी संबंधी बिले तसेच मंत्रालयाच्या इतर विभागाकडून, भारत सरकार व इतर राज्य सरकारकडून आलेले फीच्या संयुक्तिकतेबद्दलचे संदर्भ आणि जिल्हा सरकारी वकील तसेच उच्च न्यायालयातील मुळ व अपील शाखेकडील सरकारी समुपदेशीची फी व वादव्ययाची बिले खालील तक्ता दर्शवितो. या बिलाशिवाय सरकारी वकीलांची दिवाणी प्रकरणातील फी व वादव्ययासंबंधीच्या बिलांची छाननी, मंजूरी व प्रतीस्वाक्षरी करणे यासंबंधीचे कामकाज कार्यासन अठरा, तसेच सहसचिव विधी व न्याय विभाग, नागपूर व औरंगाबाद यांच्या कार्यालयात केले जाते.

अ. क्र.	बिलाचे स्वरूप	वर्षाची आरंभी प्रलंबित असलेली बिले			वर्षात आलेली बिले			एकूण देयके		
		Bills pending at the beginning of the year			Bills received during the year			Total Bills		
		2012-2013	2013-2014	2014-2015	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2012-2013	2013-2014	2014-2015
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
अ) कार्यासन-अठरा										
१.	विशेष समुपदेशीची फी व वादव्ययाची बिले.	-	-	1	-	-	7	-	-	8
२.	सर्वोच्च न्यायालयातील अभिवक्त्यांची व वादव्ययाची बिले.	--	-	13	188	43	156	-	43	169
३.	खून प्रकरणातील फी बिले	-	-	-	-	-	--	-	--	305
४.	उच्च न्यायालय, मुंबई आणि नगर दिवाणी व सत्र न्यायालय, मुंबईकडील सरकारी वकील, सरकारी अभियोक्ता आणि समुपदेशी यांची फी.	-	-	28	-	452	337	-	-	-
५.	महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरणा-कडील सादरकर्ता अधिकारी व मंडल समुपदेशीची फी.	-	-	18	-	56	64	-	-	82
६.	जिल्हा सरकारी वकीलांची फी व वादव्ययांची बिले.	-	-	-	-	-	24	-	-	24
एकूण (१ ते ६)		-	-	60	188	551	588	-	43	588
७.	फी बदलच्या रास्तपणासाठी आलेले संदर्भ.	-	-	-	--	-	-	--	-	-
ब) सह सचिव, विधी व न्याय विभाग, नागपूर.										
१.	विशेष समुपदेशीची फी व वादव्ययांची बिले.	-	-	-	0	0	-	0	0	-
२.	सर्वोच्च न्यायालयातील अभिवक्त्यांची व वादव्ययाची बिले.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३.	खून प्रकरणातील फी बिले	--	-	-	-	-	-	--	-	-
४.	मुळ आणि अपील शाखांकडील समुपदेशीची फी.	235	-	-	593	276	158	828	276	158
५.	महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरणा-कडील सादरकर्ता अधिकारी व मंडल समुपदेशीची फी.	23	-	-	85	53	30	108	53	30
६.	जिल्हा सरकारी वकीलांची फी व वादव्ययांची बिले.	--	-	-	45	22	15	45	22	15
७.	विधी सहाय्य	-	-	--	-	-	-	--	-	-
एकूण (१ ते ७)		258	-	-	723	351	203	981	351	203
८.	फी बदलच्या रास्तपणासाठी आलेले संदर्भ.	--	-	-	-	-	-	--	-	-

-१०

-X

Fees and Law Charges Bill of Law Officers

The following table, indicates the Number of bills of fees and law charges received and paid to the Special Counsel and Supreme Court Advocates fees for murder cases and references; regarding reasonableness of fees from other Departments of Mantralaya, Government of India and other State Governments and law charges of District Government Pleaders and the Government Counsels in the Appellate side and original side of the High Court during the respective years. In addition to these Bills the work of scrutiny, passing and duly counter signing of Bills of Fees and Law Charges in civil cases, enhanced fees of Government Pleaders is done in the XVIII and in the office of the Joint Secretary, Law and Judiciary Deptt., Nagpur and Aurangabad.

रक्कम देण्यात आलेली बिले						वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली बिले			Nature of Bills (up to 31-12-2013)
Payment of Biills made						Bills pending at the end of year			
2012-2013		2013-2014		2014-2015		2012-2013	2013-2014	2014-2015	
बिले Bills 12	रक्कम Amount 13	बिले Bills 14	रक्कम Amount 15	बिले Bills 16	रक्कम Amount 17	18	19	20	
A. Desk XVIII									
-	--	-	-	6	3809000	--	-	1	1. Fees and Law Charges Bills of Special Counsel.
188	836900	188	2595000	92	3842300	-	13	64	2. Fees and Law Charges Bills of Supreme Court Advocates.
-	--	-	--	-	-	--	-	-	3. Fees Bills in Murder Cases.
763	15481435	-	12308560	319	23298125	-	12	18	4. Fees of Govt. Pleaders, Public Prosecutors and Counsel of High Court and City Civil and Sessions Court, Mumbai.
72	1835900	-	1561860	64	3449600	-	3	-	5. Fees of Presenting Officers and Panel Counsel of Maharashtra Administrative Tribunal.
32	1080800	-	300825	24	50315	-	2	-	6. Fees and Law charges of District Govt. Pleaders.
1055	19235035	-	16766245	505	34549340	-	30	83	Total (1 to 6)
--	--	-	--	-	-	--	-	-	7. Reference regarding reasonableness of fees.
B. Joint Secretary Law and Judiciary, Department, Nagpur.									
-	-	-	-	-	-	-	--	-	1. Fees and Law Charges Bills of Special Counsel.
-	-	-	--	-	-	--	-	-	2. Fees and Law Charges Bills of Supreme Court Advocates.
-	0	-	0	-	-	--	-	-	3. Fees Bills in Murder Cases.
828	32309700	276	11299750	126	23154750	--	-	32	4. Fees of Counsel on original side and Appellate side.
108	3440340	53	1662760	30	3334400	--	-	-	5. Fees of Presenting Officers and Panel Counsel of Maharashtra Administrative Tribunal.
45	190580	22	152744	8	100000	--	-	7	6. Fees and Law Charges of District Govt. Pleaders.
-	--	-	--	-	-	--	-	-	7. Legal Assistance.
981	35940620	351	13115254	164	26592150	--	-	39	Total (1 to 7)
--	--	-	--	--	-	--	-	-	8. Reference regarding reasonableness of fees.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
क) सह. सचिव, विधी व न्याय विभाग, औरंगाबाद										
१.	विशेष समुपदेशींची फी व वादव्ययाची बिले.	4	-	21	3	22	14	7	22	35
२.	सर्वोच्च न्यायालयातील अभिवक्त्यांची फी व १२८ वादव्ययाची बिले.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३.	खून प्रकरणातील फी व बिले	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४.	मूळ आणि अपील शाखांकडील समुप-देशींची फी	282	-	-	343	221	267	625	221	267
५.	महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरणांकडील समुपदेशींची फी.	116	124	-	105	106	40	229	116	40
६.	जिल्हा सरकारी वकीलांची फी व वादव्ययाची बिले.	124	-	13	68	26	25	115	26	38
एकूण (१ ते ६)		457	-	34	519	375	346	976	375	380
७.	फी बदलच्या रास्तपणासाठी आलेले संदर्भ	-	-	-	-	-	-	-	-	-

तक्ता - १०
TABLE--X

खालील तक्ते महाराष्ट्र राज्य विधी सेवा प्राधिकरणाची माहिती दर्शवितात.
(डिसेंबर २०१३ पर्यंत)

Following table indicates the budget provision and expenditure made by Maharashtra State Legal Services Authority. (December 2013)

वित्तिय वर्ष	अनुदान Budget provision	झालेला खर्च Expenditure incurred
1	2	3
2012-2013	93384000	86582317
2013-2014	107742000	105299707
2014-2015	89961000	95655869

खालील तक्ता लोकन्यायालयाची माहिती दर्शवितो

वर्ष	लोकन्यायालयाची संख्या	निकालात काढलेली प्रकरणे	मोटार अपघात दावा प्रकरणातील नुकसान भरपाई रक्कम	योजनेचा फायदा मिळालेल्यांची संख्या
1	2	3	4	5
2012-2013	2868	494199	1327456004	882741
2013-2014	1910	299476	2988531023	487435
2014-2015	1730	394189	3707313365	643114

(३१ डिसेंबर २०१४ पर्यंत)

विधी सेवेची माहिती :-

वर्ष	मागील वर्षातील प्रलंबित अर्ज	आलेले अर्ज	निकाली अर्ज	वर्ष अखेरीस प्रलंबित अर्ज	कायदेविषयक सहाय्य देण्यात आलेल्या व्यक्ती
1	2	3	4	5	6
2012-2013	31	6529	6420	140	6602
2013-2014	140	7154	7136	158	7388
2014-2015	158	5132	5130	160	5161

(३१ डिसेंबर २०१४ पर्यंत)

विधी साक्षरता शिबीरे :-

वर्ष	विधी साक्षरता शिबीरे	योजनेचा लाभ मिळाल्यांची संख्या
1	2	3
2012-2013	5224	495851
2013-2014	6592	841837
2014-2015	8081	659944

(३१ डिसेंबर २०१४ पर्यंत)

- ९ चालू
--- IX

12	13	14	15	16	17	18	19	20	
C. Joint Secretary, Law and Judiciary Department, Aurangabad.									
6	104713	1	15000	27	168000	1	21	8	1. Fees and Law Charges Bills of Special Counsel
-	-	-	-	-	-	-	-	-	2. Fees and Law Charges Bills of Supreme Court, Advocates
-	-	-	-	-	-	-	-	-	3. Fees Bill in Murder Cases.
520	15503700	221	9519200	256	32984800	105	-	11	4. Fees of Counsel on Original Side and Appellate Side.
189	3663381	106	3725500	40	3000750	40	-	-	5. Fees of Panel Counsels of Maharashtra Administrative Tribunal.
75	154817	13	219078	26	188949	40	13	12	6. Fees and Law Charges of District Govt. Pleaders.
790	19431640	341	13478778	349	36342499	186	34	31	Total (1 to 6)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	7. References regarding reasonableness of fees

तक्ता - ११

TABLE—XI

विधी व न्याय विभाग (मंत्रालयीन विभाग)

Law and Judiciary Department, (Mantralaya Department).

विधी व न्याय विभागाचे (मंत्रालयीन विभाग २०१२-२०१३, २०१३-२०१४, २०१४-२०१५ (३१-१२-२०१४ पर्यंत) या वर्षांचे उत्पन्न दर्शवितो.

Following table indicates the income of the Law and Judiciary Department, (Mantralaya Department), Mumbai during the years 2012-2013, 2013-2014 and 2014-2015 (upto 31-12-2014).

उत्पन्नाच्या बाबी	2012-2013	2013-2014	2014-2015	Items of Income
1	2	3	4	5
१. विधी परामर्शी यांनी दिलेल्या अभिप्रायासाठीची फी व इतर सेवा फी.	---	---	-	(1) Fees for the opinions given by the Remembrancer of Legal Affairs and other Service fees.
२. संकीर्ण जमा रकमा नोटरी फी रक्कम	139844	53776	-	(2) Misc. Receipts. Notary fees.
एकुण	139844	-	-	... Total

तक्ता - १२
TABLE--XII

ठेव संलग्न विमा योजना :-

भविष्य निर्वाह निधी वर्गणीदारांचे सेवेत असताना निधन झाले तर त्याच्या कायदेशिर वारसदारांस विशेष सामाजिक सुरक्षा मिळावी आणि शासकीय कर्मचाऱ्यांना त्यांच्या भविष्य निर्वाह निधी मधील बचत वाढविण्यास उत्तेजन मिळावे या हेतूने महाराष्ट्र भविष्य निर्वाह निधी नियमावलीतील नियम क्रमांक ३० मध्ये ठेव संलग्न विमा योजना अंतर्भूत करण्यात आलेली आहे. सदर नियमामधील वित्तीय मर्यादेमधील अतिरिक्त अनुज्ञेय रकमेच्या कमाल मर्यादेत दिनांक १ डिसेंबर २००३ पासून रुपये ३०,००० वरून ६०,००० इतकी वाढ करण्यात आलेली आहे. या योजनेखाली अतिरिक्त अनुज्ञेय रक्कम मिळण्यास पात्र होण्यासाठी वर्गणीदारांच्या मृत्युलगत पुर्वीच्या ३ वर्षात कोणत्याही वेळी पदाच्या वेतनश्रेणीच्या कमाल मर्यादेनुसार ठराविक शिल्लक रक्कम खात्यावर असणे आवश्यक आहे.

Deposit Linked Insurance Scheme

With a view to provide Special Social Security to the Legal heirs of the subscribers of the General Provident Fund on his death while in service and to encourage the Government Servant to increase their Provident Fund subscription, the Deposit Linked Insurance Scheme has been included in Rule 30 of the Rules for Maharashtra General Provident Fund. Under the said Rule the limit of maximum amount of the admissible additional amount has been raised from Rs. 30,000 to Rs. 60,000 with effect from 1st December 2003. Under this Scheme, in order to become eligible to receive the admissible additional amount. It is necessary that a specific amount should remain at balance on the account at any time during the period of 3 years preceding the death of the subscriber, in accordance with the maximum pay scale of the post.

कालावधी	या योजनेखाली येणारी प्रकरणे	अर्थसंकल्पीय तरतूद	देण्यात आलेली रक्कम	शिल्लक	वर्ष
1	Cases falling under the Scheme	Budget Estimates	Amount sanctioned	रक्कम Amount remained to be paid	Year
1	2	3	4	5	6
2012-2013 भारित (Charged)	8	500000	500000	25926	2012-2013
दत्तमत (Voted)	60	3500000	3500000	14397	
2013-2014 भारित (Charged)	9	550000	513000	—	2013-2014
दत्तमत (Voted)	75	4020000	4400000	—	
2014-2015 भारित (Charged)	10	600000	600000	—	2014-2015
दत्तमत (Voted)	74	4500000	4440000	—	

तक्ता - १३
TABLE--XIII

शासकीय कर्मचाऱ्यांना उत्सवासाठी अग्रिम धने :-

खालील तक्ता विधी व न्याय विभाग तसेच त्यांच्या नियंत्रणाखालील कार्यालयाकडून देण्यात आलेल्या कर्मचाऱ्यांची संख्या व त्यांना देण्यात आलेली उत्सव अग्रिमाची एकूण रक्कम दर्शवितो.

Festival Advance to Government Servants.

The following Table indicates the No. of Government servants to whom the advances for festival were paid by this Department and also heads of offices under Law and Judiciary Department for the staff working under them.

	2012-2013		2013-2014		2014-2015		Nature of Advance
	व्यक्ती No. of Persons	दिलेली रक्कम Amount Paid	व्यक्ती No. of Persons	दिलेली रक्कम Amount Paid	व्यक्ती No. of Persons	दिलेली रक्कम Amount Paid	
1	2	3	4	5	6	7	8
उत्सव अग्रिम	19763	98815000	17381	83034000	18937	90851000	Festival Advance

तक्ता-१४
TABLE--XIV

नगरपालिका व इतर स्थानिक संस्था यांना दिलेली सहाय्यक अनुदाने -

(१) खालील तक्ता नगरपालिका व इतर स्थानिक संस्था यांना संबंधित अधिनियमांखालील प्रकरणात दंडाच्या व फीच्या स्वरूपात वसूल केलेल्या व शासनाकडे जमा झालेल्या रकमाच्या प्रमाणात त्यांना शासनाने दिलेले सहाय्यक अनुदान दाखवतो.

मुख्य महानगर दंडाधिकारी व जिल्हा न्यायाधीश यांनी दिलेल्या माहितीच्या आधारे, वसूल झालेल्या व शासनाकडे जमा झालेल्या दंड व फीच्या एकूण रकमेमधून साक्षीदारांचे भत्ते व न्यायाधिकाऱ्यांचा प्रवास खर्च यावरील प्रत्यक्ष खर्च याशिवाय आस्थापना खर्च म्हणून एकूण रकमेच्या ५० टक्के एवढी रक्कम वजा करून शिल्लक रक्कम नगरपालिका व इतर स्थानिक संस्थांना सहाय्यक अनुदान म्हणून दिली जाते. ३१-३-१९९६ पूर्वी हे प्रमाण ६० : ४० या प्रमाणात होते न्यायालयाच्या आस्थापना खर्चांमध्ये झालेल्या वाढीमुळे पुर्वलक्षी प्रभावाने हे प्रमाण १५ फेब्रुवारी, १९९९ पासून ५० : ५० असे करण्यात आले आहे. तदनंतर १-४-२००१ रोजी सदर निर्णय नव्याने काढणे अपेक्षित होते शा. नि. वि. व. न्या. वि. दि. २९-३-२०१४ अन्वये सदर ५०.५० प्रमाणास १-४-२००१ पासून पुर्वलक्षी प्रमाणाने मंजूरी देण्यात आली आहे.

		वजा करण्यात यावयाच्या रकमा deductions to be made			
		वसूल झालेली व शासनाकडे जमा झालेली दंड व फीची रक्कम Amount of Fines and Fees realised and credited to Government A/c		आस्थापना खर्च Establishment Charges	
		2012-2013	2013-2014	2012-2013	2013-2014
1	2	3	4	5	
एकूण ...	144005135	111707177	72002568	55853588	

प्राण्यांस निर्दयतेने वागविण्यास प्रतिबंध करणाऱ्या संस्थांना दिलेले सहाय्यक अनुदाने -

(२) खालील तक्ता प्राण्यांना निर्दयतेने वागविण्यास प्रतिबंध अधिनियम, १९६० खालील प्रकरणांमधून वसूल झालेल्या व शासनाकडे जमा झालेल्या एकूण फी व दंडाच्या रकमांबाबत प्राण्यांस निर्दयतेने वागविण्यास प्रतिबंध करणाऱ्या संस्थांना दिलेले "सहाय्यक अनुदान" दर्शवितो. दंड व फीच्या रकमेमधून साक्षीदारांचे भत्ते व न्यायाधिकाऱ्यांचा प्रवास खर्च या वरील प्रत्यक्ष खर्च तसेच आस्थापना खर्च म्हणून एकूण रकमेच्या २० टक्के एवढी रक्कम वजा करून हे सहाय्यक अनुदान दिले जाते.

		वजा करण्यात deductions			
		वसूल झालेली व शासनाकडे जमा झालेली दंड व फीची रक्कम Amount of Fines and Fees realised and credited to Government A/c		आस्थापना खर्च Establishment Charges	
		2012-2013	2013-2014	2012-2013	2013-2014
1	2	3	4	5	
एकूण ...	686050	695850	137210	139170	

१४
XIV

Grant-in-aid paid to Local Bodies and Municipalities.

(1) The following table indicates the grant-in aid sanctioned to the Municipalities and other Local Bodies in respect of fines and fees realised and credited to Government Account in cases under the Municipal and other Local Acts during the respective years.

The amount equal to 50 per cent of the total fines and fees realised in these cases is deducted on account of establishment charges in addition to the amount spent on expenses to meet Bhatta charges to witnesses and Travelling Allowance to Magistrates on the basis of the information furnished by the Chief Metropolitan Magistrate, Mumbai and the District and Sessions Judges and the balance amount is paid as grant-in-aid. The percentage formerly was in the ratio of 60:40 and has been revised as per G. R. dated 15-2-1999 to 50:50 with effect from 1st April 96 owing to the increase in the establishment charges of Courts. G. R. dated 29-3-2014 keep the ratio 50.50 percent retrospectively.

यावयाच्या रकमा
to be made

इतर खर्च Other Charges		दंडाची परत केलेली रक्कम Amount of the fine refunded		देय रक्कम Net payable	मंजूर केलेले सहाय्यक अनुदान Amount of grant-in-aid sanctioned		
2012-2013	2013-2014	2012-2013	2013-2014	2013-2014 (3-5-7-7A)	2013-2014	2014-2015	
6	7	7-A	8	9	10	11	
-	-	-	-	71979261	71979261	-	... Totals

१५
XV

Grant-in-aid paid to the societies for Prevention of Cruelty to Animals.

(2) The following table indicates the grant-in-aid sanctioned to the institutions for the Prevention of Cruelty to Animals from the fines and fees realised and credited to Government Account in cases under the Prevention of Cruelty to Animals Act, 1960. The amount of grant-in-aid was being paid after deduction of an amount equal to 20% of the total fines and fees realised in these cases in addition to the actual expenses incurred on the Bhatta charges to witnesses and travelling expenses of the Magistrate.

यावयाच्या रकमा
to be made

इतर खर्च Other Charges		देय रक्कम Net payable		मंजूर केलेले सहाय्यक अनुदान Amount of grant-in-aid sanctioned		
2012-2013	2013-2014	2012-2013 (2-4-6)	2013-2014 (3-5-7)	2013-2014	2014-2015	
6	7	8	9	10	11	
-	-	548840	556680	309000	232000	... Total

तक्ता-१६
TABLE-XVI

नियम व आदेश शाखा

Rules and Orders Branch

खालील तक्ता केंद्रीय व राज्य कायदाखालील महाराष्ट्र नियम व आदेशाच्या पुनःस्थापना मालिकाकरिता तयार केलेली पृष्ठे संख्या दर्शवितो.

कामाचे विशिष्ट स्वरूप पहाता कामे निकालात काढण्यासाठी प्रमाणके ठरविणे शक्य नाही.

The following table shows the number of pages prepared for Replacement Series to Maharashtra Rules and Orders under State and Central Acts.

Looking to the peculiar nature of the work, it is not possible to fix any norms.

अ. नं. Sr. No.	कामाचे स्वरूप	पृष्ठ संख्या No. of pages			Nature of Work
		2012 3	2013 4	2014 5	
1	2				6
१.	पुनःस्थापना मालिकेकरिता निवडण्यासाठी तपासावयाची राजपत्राची पृष्ठ संख्या.	5845	5983	3928	1. No of Gazette pages required to be examined for sorting out rules and orders for Replacement Series.
२.	छापलेल्या नियम व आदेशामध्ये सुधारणा केलेली पृष्ठसंख्या.	--	--	--	2. No of pages in which corrections have been carried out in the published Rules and Orders.
	(अ) वर्षाच्या आरंभी ... राज्य कायदे शिल्लक असलेली पृष्ठ संख्या ...केंद्रीय कायदे	--	1077	--	(a) No of pages in balance. ... State Acts at beginning of the year. ... Central Acts
	(ब) वर्षात सुधारणा केलेली ...राज्य कायदे पृष्ठ संख्या ...केंद्रीय कायदे	--	--	--	(b) No. of pages corrected during ... State Acts the year. ... Central Acts
	(क) मूळ अधिसूचना व नवीन नियमासंबंधी चिकटविलेली पृष्ठ संख्या.	--	1314	--	(c) No. of pages pasted relating to ... State Acts to original Notifications and New Rules.
	एकूण...(२)	--	1077	--	Total (b) ... State Acts
	...केंद्रीय कायदे	--	1948	--	... Central Acts
३.	पुनःस्थापना मालिका ... राज्य कायदे छापण्यासाठी मुद्रणालयास पाठविलेली पृष्ठ संख्या.	1667	--	--	3. No. of pages sent to the Press ... State Acts for printing the replacement ...Central Acts Series.
४.	शिल्लक राहिलेली पृष्ठ संख्या ... राज्य कायदे ... केंद्रीय कायदे	1667	--	1328	4. No of pages remained in balance ...State Acts ... Central Acts
५.	मुद्रित तपासण्यासाठी मुद्रणालयाकडून आलेली पृष्ठ संख्या-				5. No. of pages received from the press for checking the Proof.
	(अ) वर्षाच्या आरंभी शिल्लक असलेली पृष्ठ संख्या. ... राज्य कायदे ... केंद्रीय कायदे	1667	--	--	(a) No. of pages in balance at the ... State Acts beginning of the year. ... Central Acts
	(ब) वर्षात आलेली पृष्ठ संख्या ... राज्य कायदे ... केंद्रीय कायदे	1394	--	336	(b) No. of pages received during ... State Acts the year. ... Central Acts
	एकूण (५)	1394	--	--	Total (5) ... State Acts
	... केंद्रीय कायदे	--	765	1186	... Central Acts
६.	पुनःस्थापना मालिकेच्या अंतिम मुद्रणासाठी पाठविलेली पृष्ठ संख्या ... राज्य कायदे ... केंद्रीय कायदे	217	1077	--	6. No. of pages sent to the press for ... State Acts final printing of the Replacement Series ... Central Acts
७.	अंतिम मुद्रणासाठी अद्याप पाठवावयाची पृष्ठ संख्या. ... राज्य कायदे ... केंद्रीय कायदे	1077	--	1328	7. No. of pages yet to be sent to the ... State Acts press for final Printing. ... Central Acts
८.	संकीर्ण	25	--	६९	8. Miscellaneous.

तक्ता - १७
TABLE--XVII

(चार) कर्मचारी विषयक गोषवारा

Personnel Summary

Designation	Scale of Pay / वेतनश्रेणी + G. P. 2 + ग्रेड पे.	No. of Posts/पदसंख्या		पदनाम
		2014-2015	2015-2016	
1		3		4
PROGRAMME --				१. कार्यक्रम-
LAW AND JUDICIARY DEPARTMENT (Mantralaya)				विधी व न्याय विभाग (मंत्रालय विभाग)
<i>Gazetted --</i>				(अ) राजपत्रित-
Principal Secretary and Remembrancer of Legal Affairs	... 70290-1940-76450	...	1	1 .. प्रधान सचिव व विधी परामर्शी
Secretary (legislation)	... 37400-67000+10000	Pay of D. J. ...	1	1 .. सचिव (विधी विधान)
Principal Secretary & Senior Legal Adviser	... 37400-67000+10000/10000	Pay of D. J. ...	1	1 .. प्रधान सचिव व वरिष्ठ विधी सल्लागार
Legal adviser-cum-Joint Secretary	... 37400-67000+8700	Pay of D. J. ...	2	2 .. विधी सल्लागार नि-सह-सचिव
Joint Secretary (Law & J.D., N/A)	... 37400-67000+8700	...	2	2 .. सहसचिव (विधी न्याय विभाग नागपूर/औरंगाबाद)
Solicitor and Joint Secretary	... 37400-67000+8700	...	1	1 .. सॉलिसिटर-नि-सहसचिव
Draftsman-cum Joint Secretary	... 37400-67000+8700	...	2	2 .. प्रारूपकार-नि-सहसचिव
Joint Secretary.	--	-- .. सह-सचिव
Deputy Secretary.	... 15600-39100+7600	...	2	2 .. उप-सचिव
Deputy Draftsman-cum-Deputy Secretary.	... 15600-39100+7600	...	5	5 .. उपप्रारूपकार-नि-उप सचिव
Deputy Legal Adviser-cum-Deputy Secretary.	... 15600-39100+7600	...	4	4 .. विधी उप सल्लागार नि-उप सचिव
Solicitor (Mofussil Litigation) Cum. Dy Sec	... 51550-1230-58930-1380-63070	...	2	2 .. सॉलिसिटर(मुफसिल लिटिगेशन)नि-उप सचिव
Assistant Solicitor and Ex-Officio, Deputy Secretary	... 15600-39100+7600	...	1	1 .. सहायक सॉलिसिटर-नि-पदसिद्ध उपसचिव
Dy. Secretary, (Legal) Maharashtra State legal Service Authority	... 15600-39100+7600	...	1	1 .. उप-सचिव, (विधी) महाराष्ट्र राज्य विधी सेवा प्राधिकरण.
Under Secretary (legal)/D.S.(legal)/J.S.(legal)	... 15600-39100+6600/15600-39100+7600	...	7	7 .. अपर सचिव (विधी)
Under Secretary (Non legal)	... 15600-39100+6600	...	4	4 .. अवर सचिव (विधी विषयेतर)
Assistant Draftsman-cum-Under Secretary	... 15600-39100+6600	...	10	10 .. सहायक प्रारूपकार-नि-अवर सचिव
Assistant Legal Adviser-cum-Under Secretary.	15600-39100+6600	...	4	4 .. सहायक विधी सल्लागार-नि-अवर सचिव
Senior Personal Assistant	... 15600-39100+6600	...	1	1 .. वरिष्ठ स्वीय सहायक
Junior Draftsman	... 15600-39100+5400	...	4	4 .. कनिष्ठ प्रारूपकार
Librarian and Reference Officer	... 15600-39100+5400	...	1	1 .. ग्रंथपाल व संदर्भ अधिकारी
Section Officer	... 9300-34800+4400/5400	...	27	27 .. कक्ष अधिकारी (नागपूर व औरंगाबाद सहित)
Superintendent (legal)	... 9300-34800+4800	...	8	8 .. अधीक्षक (विधी)
Stenographer (Selection Grade)	... 9300-34800+4600	...	1	1 .. लघुलेखक (निवड श्रेणी)
	Total	...	92	92 .. एकूण
Non-Gazetted-Class III-				(ब) अराजपत्रित वर्ग-३
Assistant (Legal side)	9300-34800+4400	...	20	20 .. सहायक (विधी शाखा)
Assistant (Non Legal side)	... 9300-34800+4300	...	65	65 .. सहायक विधीतर (प्रशासन) शाखा
Stenographer (H.G.)	... 9300-34800+4400	...	22	22 .. लघुलेखक (उच्चश्रेणी)
Stenographer (L.G.)	... 9300-34800+4300	...	21	21 .. लघुलेखक (निम्न श्रेणी)
Head Typist	... 5200-20200+2400	...	1	1 .. मुख्य टंकलेखक
Steno-Typist	... 5200-20200+2400	...	4	4 .. लघु टंकलेखक
Clerk cum Typist	... 5200-20200+1900	...	90	90 .. लिपिक नि. टंकलेखक
Searcher-cum-Movement Keeper	... 5200-20200+1900	...	3	3 .. सर्चर-कम-मुव्हमेंट कीपर
Driver	... 5200-20200+1900	...	6	6 .. चालक
	Total	232	232 .. एकूण
	Total	324	324 .. एकूण (अ + ब)
Class IV				(क) अराजपत्रित वर्ग-४
Havaldar	... 4440-7440+1600	...	2	2 .. हवालदार
Naik	... 4440-7440+1600	...	9	9 .. नाईक
Shelf Attendant	... 4440-7440+1600	...	1	1 .. अलमारी परिचर
Filer	... 4440-7440+1600	...	1	1 .. फाईलर
Roneo Operator	... 4440-7440+1600	...	2	2 .. रोनिओ चालक
Zerox Operator	... 4440-7440+1600	...	1	1 .. झेरोक्स ऑपरेटर
Peon	... 4440-7440+1300	...	46	46 .. चपराशी
	Total	62	62 .. एकूण
	Grant Total	386	386 .. एकूण बेरीज (अ + ब + क)

न्याय मंडळाची रचना
Organizaton of Judiciary Department

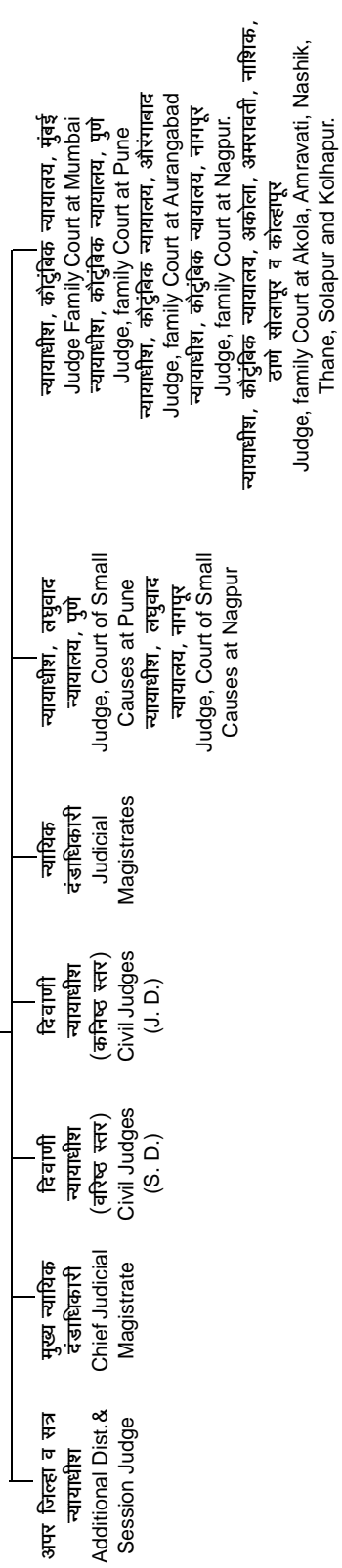
उच्च न्यायालय
HIGH COURT

Programmes 2, 4, 5 and 6 are concerned with the Judiciary.

कार्यक्रम २, ४, ५ आणि ६ हे न्याय मंडळाशी संबंधीत आहेत

मूळ न्याय शाखा Original side Registrar प्रबंधक Prothonotary and Senior Master. लेखा अन्वेषण आयुक्त, उच्च न्यायालय, मुंबई Commissioner for Taking Accounts, High Court, Mumbai. सरकारी मुखत्यार, उच्च न्यायालय, मुंबई Official Assignee, High Court, Mumbai. न्यायालय धारक, उच्च न्यायालय, मुंबई Court Receiver, High Court, Mumbai. परिव्यय निर्धारक, उच्च न्यायालय, मुंबई Taxing Master, High Court, Mumbai. नादारी प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मुंबई Insolvency Registrar, High Court, Mumbai. मुख्य अनुवादक व दुभाषी, उच्च न्यायालय, मुंबई Chief Translator and Interpreter, High Court, Mumbai. लेखा अधिकारी, उच्च न्यायालय, मुंबई Account Officer, High Court, Mumbai.	अपील शाखा Appellate side प्रबंधक उच्च न्यायालय मुंबई. Registrar, High Court, Mumbai. प्रमुख न्यायाधीश, मुंबई नगर दिवाणी न्यायालय व सत्र न्यायाधीश, बृहन्मुंबई. Principal Judge, Mumbai City Civil Court and Session Judge, Greater Mumbai. अपर प्रमुख न्यायाधीश, मुंबई नगर दिवाणी न्यायालय व अपर सत्र न्यायाधीश बृहन्मुंबई. Additional Principal Judge, Mumbai City Civil Court and Additional Session Judge, Greater Mumbai. नगर दिवाणी न्यायालयाचे न्यायाधीश व अपर सत्र न्यायाधीश, बृहन्मुंबई Judge of the City Civil Court and Additional Session Judge Greater Mumbai. मुख्य महानगर दंडाधिकारी, बृहन्मुंबई. Chief Metropolitan Magistrate, Greater Mumbai. अपर मुख्य महानगर दंडाधिकारी, बृहन्मुंबई आणि महानगर दंडाधिकारी, बृहन्मुंबई. Additional Chief Metropolitan Magistrate, Greater Mumbai and Metropolitan Magistrate, Greater Mumbai. मुख्य न्यायाधीश, लघुवाद न्यायालय, बृहन्मुंबई Chief Judge, Court of Small Causes, Greater Mumbai. अपर मुख्य न्यायाधीश, लघुवाद न्यायालय, बृहन्मुंबई. Additional Chief Judge, Court of Small Causes, Greater Mumbai. न्यायाधीश, लघुवाद न्यायालय, बृहन्मुंबई. Judges, Court of Small Causes, Greater Mumbai.	उच्च न्यायालयाचे नागपूर येथील न्यायपीठ High Court Bench at Nagpur अपर प्रबंधक उच्च न्यायालय मुंबई नागपूर येथील न्यायपीठ. Additional Registrar, High Court of Mumbai at Nagpur. उच्च न्यायालयाचे औरंगाबाद येथील न्यायपीठ High Court Bench at Aurangabad. अपर प्रबंधक उच्च न्यायालय मुंबई औरंगाबाद येथील न्यायपीठ. Additional Registrar, High Court of Mumbai at Aurangabad. उच्च न्यायालयाचे पणजी (गोवे) येथील न्यायपीठ. High Court Bench at Panji (Goa) अपर प्रबंधक, उच्च न्यायालयाचे पणजी (गोवे) येथील न्यायपीठ. Additional Registrar, High Court of Mumbai at Panji (Goa). न्यायिक अधिकारी प्रशिक्षण संस्था, नागपूर / उत्थान जि. ठाणे. Judicial Officer's Training Institute, Nagpur / Uttan Dist. Thane.
---	--	--

जिल्हा व सत्र
न्यायाधीश
District and
Session Judges.

२. उच्च न्यायालय

प्रस्तावना:-

घटनेच्या २३१ व्या अनुच्छेदानुसार तेंव्हाच्या मुंबई उच्च न्यायालयाची अधिकारीता प्रथमतःत्या वेळच्या गोवा,दमण,आणि दिव या केंद्रशासीत मुंबई उच्च न्यायालय (गोवा,दमण व दिव पर्यन्त अधिकारतेचा विस्तार) अधिनियम १९८१ अन्वये होती. परंतु सन १९८७ मध्ये गोवा,दमण व दिव पुनर्रचना अधिनियम १९८७ अन्वये स्वतंत्र गोवा राज्याची निर्माती झाल्याने घटनेच्या २३१व्या अनुच्छेदानुसार तसेच गोवा,दमण व दिव पुनर्रचना अधिनियम १९८७ च्या कलम २० अन्वये महाराष्ट्र राज्य आणि गोवा राज्य तसेच दादरा नगर हवेली आणि दमण दिव या केंद्रशासीत प्रदेशांसाठी एक सामायिक उच्च न्यायालय कार्यान्वीत झाले.

गोवा, दमण, व दिव पुनर्रचना अधिनियम १९८७ च्या कलम २६ अन्वये सामायिक उच्च न्यायालयाची प्रस्थापना करून त्याचे मुख्यालय मुंबई येथे ठेवण्यात आले. त्यामुळे उच्च न्यायालयाची अधिकारिता संपूर्ण महाराष्ट्र राज्य, गोवा राज्य आणि दमण व दिव तसेच दादरा नगर हवेली या केंद्रशासित प्रदेशावर आहे. या व्यतिरिक्त उच्च न्यायालयाची नागपूर व औरंगाबाद येथे कायम खंडपिठे आहेत.

मुळ न्याय शाखा व अपील न्याय शाखा असे उच्च न्यायालयाचे दोन भाग आहेत.

उच्च न्यायालयाचे प्रधान अधिकारी म्हणून उच्च न्यायालयाचे महाप्रबंधक हे पदनिर्देशित आहेत,महाप्रबंधक हे मुंबई उच्च न्यायालयाच्या अपील आणि मुळ शाखांचे प्रमुख आहेत.

मूळ शाखा:-

एकस्वपत्राने व ईतर संविधाने प्रदान करण्यात आलेले वेगवेगळे अधिकार मूळ न्यायशाखेतील न्यायालये बजावीत असतात. तसेच मूळ न्यायशाखेत दाखल करण्यात आलेल्या प्रकरणात उच्च न्यायालयाच्या एकाच न्यायधीशाच्या न्याय निर्णयातून उदभवणा-या अपीलचा निकाल करतात. मुळ न्यायशाखेची आर्थिक अधिकारीता (एकस्व पत्राच्या प्रकरण १५ खाली प्रकाशन अधिकार आणि एकस्व अधिनियम कॉपीराईट ॲण्ड पेटंट ॲक्ट खालील प्रकरणासह)दाव्यांची प्रकरणे,रुपये एक कोटीहून अधिक मुल्याकंन असलेल्या प्रकरणी चालते.

उच्च न्यायालयाच्या मूळ शाखेमध्ये भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २२६ अनुसार राज्य शासन,केंद्र शासन व बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांच्या संबंधीच्या सर्व रिट विनंती अर्जांची सुनावणी होते. या अर्जांमध्ये बृहन्मुंबईतील अज्ञान पाल्यांच्या पालकांची नियुक्ती करण्यासंबंधी सर्व संकिर्ण प्रकरणे आणि विदेशी मुलांना दत्तक घेण्यासंबंधीतील तसेच भारतीय पालकत्व विनंती अर्ज आणि पारसी विवाह अधिनियम १९३६ अंतर्गत विवाह संबंधी अधिकारिता यांचा समावेश होतो.

उच्च न्यायालयातील मूळ शाखेमध्ये पुढील प्रकारची कामेही करण्यात येतात

(एक) भूमी संपादन प्रकरणे आणि सनदी लेखापालांच्या प्रकरणासहीत,प्राप्तीकर प्रकरणे आणि विक्रीकर प्रकरणे, फेरा/फेमा(विदेशी चलन अधिनियम/विदेशी चलन परीक्षा अधिनियम) आणि विदेश व्यापार(विनियम व विकास) अधिनियम १९९२.

(दोन) कलम ४३४ खाली आणि ३९१,३९३,३९७,३९८,१०० आणि ६२८ इत्यादी सारख्या निरनिराळ्या कलमांखाली परिसमापणाच्या प्रकरणासंबंधी, कंपनी विषयक बाबीच्या कलम ४४६(३) इत्यादी अंतर्गत कंपनी अर्ज आणि कंपनी अधिनियमाच्या कलम १०-एफ खालील कंपनी अपील, अशी प्रकरणे (तीन) नाविक अधिकारीता, (चार) न्यायालय अवमान अधिनियमांतर्गत विनंती

अर्ज, (पाच) लवाद आणि समेट अधिनियम १९९६ अंतर्गत प्रकरणे, (सहा) मृत्युपत्रांतर्गत अधिकारीता-उत्तराधिकार प्रमाणपत्र, प्रशासन पत्र, मृत व्यक्तीचे अंतीम मृत्युपत्र आणि ईच्छापत्रासंबंधी मृत्युपत्र प्रमाण तसेच मुंबई विनियम अधिनियम १८२७ च्या कलम २ अंतर्गत वारसा संबंधी विनंती अर्ज

अपील न्याय शाखा :-

उच्च न्यायालयाच्या अपील शाखेची अधिकारिता महाराष्ट्र राज्याच्या ३४ जिल्ह्यांवर तसेच केंद्रशासित राज्य दमण, दीव आणि दादरा व नगर हवेली या जिल्ह्यांवर आहे.

अपील शाखेकडील न्यायालय खालील प्रकारची अपीले निकालात काढतात.

एक दिवाणी :-

(अ) अपीले :-

(१) दिवाणी प्रकरणातील मूळ हुकूमनाम्यावरून किंवा दिवाणी प्रक्रिया संहिता किंवा एखाद्या स्थानिक किंवा विशेष अधिनियमाखाली दाखल केलेल्या, ज्यात प्रथम न्यायालयातील किंवा न्यायाधिकरण समक्ष असलेल्या वाद विषयवस्तूचे मूल्य रुपये ५० लाखा पेक्षा जास्त नाही आणि अजूनही अपीलात असलेल्या वादातील विषयवस्तूचे मूल्य रुपये ५० लाख किंवा कमी आहे, परंतु, अजूनही अपीलात असलेल्या वादातील विषयवस्तूचे मूल्य या उप-वाकखंडात येणाऱ्या संज्ञेचा अन्वयार्थ, जेथे अपील करण्यात आलेले आहे तसेच उलटअपील किंवा उलटहरकती दाखल करण्यात आल्या आहेत अशा अपीलात असलेल्या तसेच उलटअपील किंवा अनेक उलटअपीले किंवा प्रतिहरकतीमधील वाद विषयवस्तूचे एकूण मूल्य आहे असे समजण्यात यावे.

(२) दिवाणी प्रकरणातील अपील हुकूमनाम्यावरून किंवा दिवाणी प्रक्रिया संहिता किंवा दखादा स्थानिक किंवा विशेष अधिनियमाखालील दाखल केलेल्या कामकाजाच्या अभिनिर्णयावरून.

(३) दिवाणी प्रक्रिया संहितेच्या कलम १४० खालील हुकूमनाम्यावरून.

(४) दिवाणी प्रक्रिया संहितेच्या कलम १०४ किंवा दिवाणी प्रक्रिया संहितेच्या आदेश ४३, नियम १ अन्वये पारीत केलेल्या आदेशावरून आणि.

(५) हुकूमनाम्याचा अंमल नसलेल्या स्थानिक किंवा विशेष अधिनियमांतर्गत दिलेल्या आदेशावरून.

(ब) पारशी मुख्य विवाहनिषयक न्यायालयाने पारित केलेल्या हुकूमनामा किंवा आदेशातून उदभवणारे, पारशी विवाह आणि घटस्फोट अधिनियम, १९३६ च्या कलम ५१ अंतर्गत विनंती अर्ज खेरीज करून दिवाणी प्रक्रिया संहितेच्या कलम ११५ खाली किंवा प्रांतिक लघुवाद न्यायालये अधिनियमाच्या कलम २५ किंवा एखाद्या विशेष किंवा स्थानिक अधिनियमाखाली न्यायालयच्या पुनरिक्षण अधिकारितेच्या वापराकरिता दाखल केलेले अर्ज.

(क) वकीला तर्फे उपस्थिती काढून घेण्यासाठी किंवा वकालतनामा रद्द करण्यासाठी किंवा रक्कम जमा किंवा काढून घेण्यासाठी आणि न्यायालय शुल्काच्या रकमेचा परतावा मिळण्यासाठी केलेले अर्ज.

(ड) कंपनी अधिनियम, १९५६ अंतर्गत केलेले अर्ज व त्याखालील कामकाज.

(ई) उच्च न्यायालयातील प्रलंबित किंवा उच्च न्यायालयात दाखल करण्यासाठी प्रस्तावित अपीलालातून किंवा दिवाणी पुनरिक्षण अर्जातून उद्भवणारे किंवा त्यांच्याशी संबंधित अनुषांगिक किंवा वादकालीन इतर सर्व अर्ज आणि तसेच अपीले काढून घेण्यासाठी अर्ज किंवा दिवाणी प्रक्रिया संहितेच्या आदेश २३ नुसार संमती हुकूमनामा (कसेट डिक्ली) किंवा आदेशाकरीता अर्ज

या नियमांतर्गत एकल न्यायाधीशद्वारा हाताळवयाच्या अपीलातील किंवा विनंती अर्जातील किंवा विनंती अर्जातील, प्रबंधक, उपप्रबंधक किंवा विशेष अधिकारी यांनी पारीत केलेल्या आदेशाचे पुनरिक्षण

दोन फौजदारी -

(अ) ज्यात मृत्यूदंड किंवा जन्मठेप अशी शिक्षा फर्मावली आहे, अशा अपराध सिद्धी आदेशांव्यतीरीक्त, इतर अपराध सिध्दी आदेशां विरुद्ध अपीले, दोषमुक्तते विरुद्ध अपीले, ज्या प्रकरणात आरोपीवर ज्या गुन्ह्याचा दोषारोप आहे त्या गुन्ह्यात अपराध सिध्द झाल्यावर केवळ दंडात्मक स्वरूपात शिक्षा दिली जाते किंवा १० वर्षांपेक्षा जास्त नाही अशा कारावासाची शिक्षा दिली जाते आणि ज्या गुन्ह्यात अपराधसिध्दी नंतर केवळ दंडात्मक शिक्षा आहे किंवा १० वर्षांपेक्षा कमी कारावासाची शिक्षा आहे, अशा शिक्षेत वाढ होण्याकरीता फौजदारी प्रक्रिया संहितेच्या कलम ३७७ अंतर्गत अपील पुनरिक्षण अर्ज न्यायालयातर्फे सुचना (कोर्ट नोटीस)

(ब) मिळकतीच्या विल्हेवाटारसंबंधी आदेशाविरुद्ध अपील आणि नुकसानभरपाई, खर्च आणि/शुल्क प्रदानाकरीता निदेश देणारे आदेश किंवा आरोपीस हजर राहण्यास बंधनकारक आदेश आणि आरोपीस कोणत्याही वेळी हजर राहण्यास फर्मावण्यात येईल त्यावेळी शिक्षेचा स्वीकार करून दरम्यानच्या काळात चांगली वर्तणुक ठेण्याबाबत स्वतःस बांधून घेणारा आदेश किंवा आरोपीस समज देण्याचा आदेश

(क) फौजदारी प्रक्रिया संहितेच्या कलम ४०१ अंतर्गत न्यायालयाच्या पुनरिक्षण अधिकारितेच्या वापराकरिता अर्ज, आणि फौजदारी विवरणपत्रांच्या परिक्षणावरून किंवा अन्यथा, ज्या प्रकरणांचा अभिलेख मागविण्यात येत आहे, त्यावरील अहवाल.

(ड) ज्या गुन्ह्याचा आरोपीवर दोषारोप आहे त्या गुन्ह्याच्या अपराध सिद्धीनंतर केवळ दंडात्मक शिक्षा किंवा १० वर्षांपेक्षा जास्त नाही अशा कालावधीच्या दोषमुक्तीविरुद्ध, फौजदारी प्रक्रिया संहितेच्या कलम ३७८ (४) अंतर्गत अपील करण्याची परवानगी मागण्यासाठी अर्ज.

(इ) उच्च न्यायालयात अगोदरच प्रलंबित असलेल्या एखाद्या अपील किंवा अर्जातून उद्भवलेले नसलेले किंवा त्यांच्याशी संबंधित नसलेल्या, जामीन किंवा स्थगितीकरिता केलेले अर्ज.

(फ) एकल न्यायाधीशद्वारा निकाली काढण्यात आलेल्या प्रकरणात भारतीय घटनेच्या अनुच्छेद १३४ अंतर्गत सर्वो न्यायालयात अपील करण्यासाठी परवानगी मिळविण्याकरिता केलेले अर्ज.

(ग) सर्व संकीर्ण अर्जांसहित, उपरोक्त बाबी (अ) ते (क) खालील प्रकरणातून उद्भवणारे किंवा त्यांच्याशी संबंधित जामीन व स्थगिती मिळविण्यासाठी केलेले अर्ज.

(ह) फौजदारी प्रक्रिया संहितेच्या कलम ४८२ खालील सर्व अर्जांसहित.

(एक) खंडपीठाद्वारे पारित केलेल्या एखाद्या आदेशाचे पुनर्विलोकन, त्यात फेरबदल, किंवा तो आदेश रद्दबातल होण्याकरिता केलेला अर्ज,

(दोन) प्रथम खबरी अहवाल (फर्स्ट इन्फॉर्मेशन रिपोर्ट), गुन्हा नोंद (सी. आर.) दोषारोप पत्र किंवा फौजदारी प्रक्रिया संहितेच्या कलम १५६ (३) अन्वये चौकशीसाठी दिलेला आदेश, रद्दबातल करण्यासाठी केलेले अर्ज, असे अर्ज सरळ कलम ४८२ अंतर्गत किंवा घटनेच्या अनुच्छेद २२६ आणि/किंवा अनुच्छेद २२७ अंतर्गत केलेले आहेत हे लक्षात न घेता जे काही अर्ज असतील अशा सर्व अर्जा व्यतिरिक्त.

एखाद्या खाजगी तक्रारीत आदेशिका (प्रोसेस) निर्गमित करण्यासाठी केलेल्या आदेशास आव्हान देणारे अर्ज.

(ई) कारागृह (मुंबई संचित आणि अभिवचन रजा) नियमावली, १९५९ किंवा कारागृह (गोवा, दमण आणि दीव संचित आणि अभिवचन रजा) नियमावली, १९६८ अन्वये संचित किंवा अभिवचन रजेकरिता अर्ज/विनंती अर्ज किंवा खंडपीठ किंवा एकल न्यायाधीशा समक्ष प्रलंबित प्रकरणात तात्पुरते जामीन मिण्याकरिता केलेले अर्ज, त्या त्या न्यायमंचा समक्ष जाईल. अगोदरच निकालात काढलेल्या प्रकरणातून उद्भवणाऱ्या उपरोक्त स्वरूपाचे अर्ज/विनंती अर्ज ज्या एकल न्यायाधीशांना फौजदारी प्रकरणे सोपवण्यात आली असतील त्यांच्या समक्ष ठेवले जातील.

२) ही नियमावली अंमलात आल्यानंतर, आयकर अधिनियम, १९६१ च्या कलम २६० अ, संपत्ती अधिनियम, १९५७ च्या कलम २७ अ, सीमाशुल्क अधिनियम, १९६२ च्या कलम १३०, केंद्रीय जकात अधिनियम, १९४४ च्या कलम ३५ ग, वित्त अधिनियम, १९९४ च्या कलम ३५ ग, महाराष्ट्र मूल्यवर्धीत कर अधिनियम, २००२ च्या कलम २७, केंद्रीय विक्रीकर अधिनियम, १९५६ च्या कलम ९ (२) सह महाराष्ट्र मूल्यवर्धीत कर अधिनियम, २००२ च्या कलम २७ किंवा यात वर संदर्भित केलेल्या व्यतिरिक्त कोणत्याही कर कायद्यांतर्गत किंवा जे अधिनियमीत केलेले किंवा पुनरधिनियमीत केलेले किंवा ही नियमावली अंमलात आल्यानंतर जे अधिनियमीत करण्यात येईल अशा कायद्यांतर्गत असलेल्या न्याधिकरणाद्वारा पारीत केलेल्या आदेशातून उच्च न्यायालयात अपील करण्याची तरतूद आहे.

कोल्हापूर, नाशिक, पुणे, रायगड, रत्नागिरी, सिंधुदूर्ग, सातारा सांगली, सोलापूर आणि ठाणे जिल्हातूरन उद्भवणारे अपील मुंबई येथील उच्च न्यायालय न्यायाधिकाराच्या प्रोथोनोटीरी आणि सिनिअर मास्टर यांच्याकडे सादर करण्यात येईल आणि त्यावरील सुनावणी मूळ शाखेवरील खंडपीठाकडून होऊन निकाली काढण्यात येईल.

मूळ शाखेवर अशा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष करासंबंधी अपील करण्याची नियमावली, योग्य त्या फेरुसंसह, उपरोक्त जिल्ह्यांमधून उद्भवणाऱ्या सर्व करासंबंधी अपीलांना सुद्धा लागू राहिल.

मुंबईतील उच्च न्यायालयाच्या अध्यक्षपदी मुख्य न्यायमूर्ती असून त्यांच्यासह सध्याची मंजूर संख्या -६७ आहे व त्यांना सहकारी न्यायाधीश सहाय्य करीत असतात. उच्च न्यायालयाच्या प्रशासकीय विभागाचे कामकाज महाप्रबंध हे, मूळ शाखेवरील प्रबंधक, प्रोथोनोटीरी आणि सिनिअर मास्टर आणि अपील शाखेवरील प्रबंधकांच्या मदतीने, पहातात.

मुंबई उच्च न्यायालयाची खंडपीठे :-

नागपूर, औरंगाबाद व पणजी (गोवा) येथे मुंबई उच्च न्यायालयाची कायमस्वरूपी तीन खंडपीठे आहेत मुंबई येथे न्यायाधीशची ३८ मंजूर पदे आहेत. १४ पदे औरंगाबाद येथे, १३ पदे नागपूर येथे नागपूर येथे आणि ३ पदे पणजी (गोवा) येथे आहेत. खंडपीठाचे प्रशासकीय काम प्रबंधक (प्रशासन) पहातात.

न्यायिक अधिकारी प्रशिक्षण संस्था, महाराष्ट्र, नागपूर

महाराष्ट्र व गोवा राज्यातील न्यायिक अधिकाऱ्यांना प्रशिक्षण देण्याकरिता या संस्थेची पुर्नस्थापना नागपूर येथे डिसेंबर १९८६ रोजी करण्यात आली. सदर संस्थेत प्रशिक्षणार्थींना राहण्याकरिता वस्तीगृहाची सुविधा उपलब्ध असून तेथे प्रशिक्षणार्थी न्यायिक अधिकारी /सरकारी अभियोक्ता यांना प्रशिक्षण कालावधीत राहावे लागते.

(१) अतिरिक्त/सहायक सरकारी अभियोक्ता	२ आठवडे
(२) नवनियुक्त सहायक सरकारी अभियोक्ता	५ आठवडे
(३) नवनियुक्त न्यायालयीन लिपीक	२ आठवडे

वस्तीगृहाच्या नवीन इमारतीचे व संस्थेतील विस्तारीत बांधकाम पूर्ण झालेले असून ती इतर सर्व सुख सुविधेने उपलब्ध आहे. त्यामुळे एकाचवेळी ६० प्रशिक्षणार्थींना प्रशिक्षण कालावधीत राहण्याची सोय झाली आहे.

या संस्थेत तीन अधिकारी म्हणजेच एक संचालक व दोन सहसंचालकांची मंजूर पदे आहेत.

सन २०११, २०१२, २०१३ व २०१४ मध्ये महाराष्ट्रातील एकूण ८१६ अतिरिक्त/सहायक सरकारी अभियोक्ता तसेच नवनियुक्त सरकारी अभियोक्ता यांना न्यायिक अधिकारी प्रशिक्षण संस्था, नागपूर येथे प्रशिक्षण देण्यात आले आहे.

सन २०१४ मध्ये या संस्थेत खालीलप्रमाणे प्रशिक्षण कार्यक्रम व न्यायिक कार्यशाळा आयोजित करण्यात आल्या.

अ. क्र.	कालावधी	विवरण
१.	११/०१/२०१४	कार्यशाळा सदस्य औद्योगिक न्यायालय व न्यायाधीश कामगार न्यायालय विदर्भ विभाग
२.	१८/०४/२०१४ ते २०/०४/२०१४	कार्यशाळा विधी सल्लागार जिल्हा न्यायालय नागपूर.
३.	२५/०४/२०१४ ते २७/०४/२०१४	कार्यशाळा विधी सल्लागार जिल्हा व सत्र न्यायालय नागपूर.
४.	१३/०६/२०१४ ते १५/०६/२०१४	मध्यस्थी प्रशिक्षण कार्यक्रम जिल्हा व सत्र न्यायालय नागपूर.
५.	२७/०६/२०१४ ते २९/०६/२०१४	मध्यस्थी प्रशिक्षण कार्यक्रम जिल्हा व सत्र न्यायालय नागपूर.
६.	२२/०८/२०१४ ते २४/०८/२०१४	मध्यस्थी प्रशिक्षण कार्यक्रम जिल्हा व सत्र न्यायालय नागपूर.
७.	०९/१०/२०१४ ते १२/१०/२०१४	मध्यस्थी प्रशिक्षण कार्यक्रम जिल्हा व सत्र न्यायालय नागपूर.
८.	१६/११/२०१४	कार्यशाळा औद्योगिक न्यायालय व कामगार न्यायालय नागपूर आणि औरंगाबाद विभाग
९.	२४/०१/२०१५	कौटुंबिक न्यायालयातील विवाह समुपदेशक यांची वार्षिक सभा.

पुढील नजीकच्या काळात न्यायिक अधिकारी, सरकारी अभियोक्ता व न्यायिक कर्मचाऱ्यांना न्यायिक प्रशिक्षण देण्याचे प्रस्ताविक आहे. कोर्ट मॅनेजर यांना सुध्दा भविष्यात प्रशिक्षण देण्याची या संस्थेची तयारी आहे.

(दोन) वित्तीय आवश्यकता
(II) Financial Requirements

तक्ता-१
TABLE-I

(रुपये हजारत)
(Rs. in thousands)

1	2013-2014		2014-2015		2014-2015		2014-2015		2014-2015		2014-2015		2014-2015
	प्रत्यक्ष रकमा	अर्थसंकल्प	अर्थसंकल्प	सुधारलेले अंदाज	अर्थसंकल्प	अर्थसंकल्प	अर्थसंकल्प	अर्थसंकल्प	अर्थसंकल्प	अर्थसंकल्प	अर्थसंकल्प	अर्थसंकल्प	
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
योजनेतर योजनांतर्गत	योजनेतर योजनांतर्गत	योजनेतर योजनांतर्गत	योजनेतर योजनांतर्गत	योजनेतर योजनांतर्गत	योजनेतर योजनांतर्गत	योजनेतर योजनांतर्गत	योजनेतर योजनांतर्गत	योजनेतर योजनांतर्गत	योजनेतर योजनांतर्गत	योजनेतर योजनांतर्गत	योजनेतर योजनांतर्गत	योजनेतर योजनांतर्गत	
Non-Plan	Plan	Total	Non-Plan	Plan	Total	Non-Plan	Plan	Total	Non-Plan	Plan	Total	Total	
...	1661677	1661677	1890017	1890017	1890017	1957333	1957333	1957333	2122255	2122255	2122255	2122255	
...	1661677	1661677	1890017	1890017	1890017	1957333	1957333	1957333	2122255	2122255	2122255	2122255	
(अ) कार्याचे वर्गीकरण-													
उच्च न्यायालये													
एकूण (अ)	
(ब) उद्दिष्टवार वर्गीकरण-													
१०२ -१ न्यायाधिश-													
२० १४००६५													
वेतन	
अतिकालीक भत्ता	
टेलीफोन, इलेक्ट्रीक चार्ज्स	
प्रवास खर्च	
कार्यालयीन खर्च	
विदेश प्रवास	
एकूण (०१)	
(०२) उच्च न्यायालये													
(०२) (०१) प्रबंधक, मूल शाखा (२०१४ ००७४)													
वेतन	
अतिकालीक भत्ता	
टेलीफोन, इलेक्ट्रीक चार्ज्स	
प्रवास खर्च	
कार्यालयीन खर्च	
इतर खर्च	
भाडे, पट्टी व कर	
संगणकावरील खर्च	
लहान बांधकाम	
कंत्राटी सेवा	
एकूण (०२)	
(२) Total	

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
१०२-२ (दोन) अनुवादक- (२०१४००८३)													
वेतन	18197	--	--	18197	22500	--	22500	22612	--	22612	24900	--	24950
अतिकालीन भत्ता	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
टेलीफोन, इलेक्ट्रीक चार्जेस	28	--	--	28	20	--	20	30	--	30	25	--	25
कार्यालयीन खर्च	63	--	--	63	74	--	74	69	--	69	79	--	79
संगणकावरील खर्च	8	--	--	8	10	--	10	8	--	8	40	--	40
एकूण (२) (दोन)	18296	--	--	18296	22604	--	22604	22719	--	22719	25094	--	25094
१०२ (०३) (०१) अपील शाखा (एक) प्रबंधक (२०१४००९२)													
वेतन	822779	--	--	822779	950124	--	950124	950124	--	950124	1054638	--	1054638
मजूरी	0	--	--	0	1575	--	1575	575	--	575	1654	--	1654
अतिकालीन भत्ता	4572	--	--	4572	5500	--	5500	5500	--	5500	6000	--	6000
टेलीफोन, इलेक्ट्रीक चार्जेस	18198	--	--	18198	18000	--	18000	20000	--	20000	19000	--	19000
प्रवास खर्च	1233	--	--	1233	2382	--	2382	2143	--	2143	2573	--	2573
विदेश प्रवास	96	--	--	96	200	--	200	170	--	170	200	--	200
कार्यालयीन खर्च	36824	--	--	36824	1	--	1	61374	--	61374	37275	--	37275
व्यावसायिक व विशेष सेवाबद्दल प्रदान	0	--	--	0	1	--	1	1	--	1	1	--	1
भाडे, पट्टी व कर	2149	--	--	2149	2443	--	2443	15070	--	15070	2556	--	2556
प्रकाशन	7191	--	--	7191	8000	--	8000	6800	--	6800	3000	--	3000
संगणकावरील खर्च	53490	--	--	53490	4635	--	4635	5746	--	5746	4820	--	4820
एकूण (३) (एक)	946442	--	--	946442	1048647	--	1048647	1067503	--	1067503	1131717	--	1131717
१०२ (०३) (०२) (दोन) अनुवादक- (२०१४ ०१०९)													
वेतन	5791	--	--	5791	7482	--	7482	7482	--	7482	8053	--	8053
अतिकालीन भत्ता	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
टेलीफोन, इलेक्ट्रीक चार्जेस	1	--	--	1	2	--	2	8	--	8	20	--	20
कार्यालयीन खर्च	19	--	--	19	22	--	22	19	--	19	23	--	23
संगणक	13	--	--	13	15	--	15	13	--	13	16	--	16
एकूण (३) (दोन)	5824	--	--	5824	7521	--	7521	7522	--	7522	8112	--	8112
१०२ (०४) (०१) लेखा अन्वेषण आयुक्त- (२०१४ ०११८)													
वेतन	3985	--	--	3985	6500	--	6500	7447	--	7447	7239	--	7239
अतिकालीन भत्ता	0	--	--	0	1	--	1	1	--	1	1	--	1
टेलीफोन, इलेक्ट्रीक चार्जेस	1	--	--	1	20	--	20	20	--	20	25	--	25
कार्यालयीन खर्च	12	--	--	12	69	--	69	69	--	69	73	--	73
संगणक	6	--	--	6	10	--	10	9	--	9	15	--	15
एकूण (२)	4062	--	--	4062	6600	--	6600	7546	--	7546	7353	--	7353
102(02) (02) Translators (20140083)													
Salaries	18197	--	--	18197	22500	--	22500	22612	--	22612	24900	--	24950
O. T.	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
T. C	28	--	--	28	20	--	20	30	--	30	25	--	25
Office Expenses	63	--	--	63	74	--	74	69	--	69	79	--	79
Computer Expenses	8	--	--	8	10	--	10	8	--	8	40	--	40
Total (2) (ii)	18296	--	--	18296	22604	--	22604	22719	--	22719	25094	--	25094
102(03)(01)Appellate Side (i) Registrar (20140092).													
Salaries	822779	--	--	822779	950124	--	950124	950124	--	950124	1054638	--	1054638
Wages	0	--	--	0	1575	--	1575	575	--	575	1654	--	1654
O. T.	4572	--	--	4572	5500	--	5500	5500	--	5500	6000	--	6000
T. C	18198	--	--	18198	18000	--	18000	20000	--	20000	19000	--	19000
Travel Expenses	1233	--	--	1233	2382	--	2382	2143	--	2143	2573	--	2573
Foreign Travels	96	--	--	96	200	--	200	170	--	170	200	--	200
Office Expenses	36824	--	--	36824	1	--	1	61374	--	61374	37275	--	37275
Payment for Professional and Special Services.	0	--	--	0	1	--	1	1	--	1	1	--	1
Rent, Rates & Taxes	2149	--	--	2149	2443	--	2443	15070	--	15070	2556	--	2556
Publication	7191	--	--	7191	8000	--	8000	6800	--	6800	3000	--	3000
Computer Expenses	53490	--	--	53490	4635	--	4635	5746	--	5746	4820	--	4820
Total (3) (i)	946442	--	--	946442	1048647	--	1048647	1067503	--	1067503	1131717	--	1131717
102 (03) (02) Translator (20140109).													
Salaries	5791	--	--	5791	7482	--	7482	7482	--	7482	8053	--	8053
O. T.	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
T. C	1	--	--	1	2	--	2	8	--	8	20	--	20
Office Expenses	19	--	--	19	22	--	22	19	--	19	23	--	23
Computer	13	--	--	13	15	--	15	13	--	13	16	--	16
Total (3) (02)	5824	--	--	5824	7521	--	7521	7522	--	7522	8112	--	8112
102(04)(01)Commissioner Taking Accounts (20140118).													
Salaries	3985	--	--	3985	6500	--	6500	7447	--	7447	7239	--	7239
O. T.	0	--	--	0	1	--	1	1	--	1	1	--	1
T. C	1	--	--	1	20	--	20	20	--	20	25	--	25
Office Expenses	12	--	--	12	69	--	69	69	--	69	73	--	73
Computer Expenses	6	--	--	6	10	--	10	9	--	9	15	--	15
(2) Total	4062	--	--	4062	6600	--	6600	7546	--	7546	7353	--	7353

तक्ता - ११ चालू
Table -- XI -Contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
१०२ (०५) (०१) परियेय निर्धारक												
(२०१४०१२७)												
वेतन	3547	--	3547	4780	--	4780	4780	--	4780	5040	--	5040
अतिकालिक भत्ता	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
टेलिफोन, इलेक्ट्रीक चार्जस	20	--	20	25	--	25	25	--	25	28	--	28
कार्यालयीन खर्च	48	--	48	59	--	59	59	--	59	63	--	63
संगणकावरील खर्च	1	--	1	2	--	2	2	--	2	3	--	3
एकूण-(५)	3616	--	3616	4866	--	4866	4857	--	4857	5134	--	5134
१०२ (०६)(०१) नादारी प्रबंधक												
(२०१४०१३६)												
वेतन	4594	--	4594	5500	--	5500	5680	--	5680	6105	--	6105
अतिकालिक भत्ता	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
टेलिफोन, इलेक्ट्रीक चार्जस	17	--	17	15	--	15	20	--	20	45	--	45
कार्यालयीन खर्च	60	--	60	73	--	73	62	--	62	80	--	80
संगणकावरील खर्च	8	--	8	10	--	10	9	--	9	15	--	15
एकूण-(६)	4685	--	4685	5598	--	5598	5771	--	5771	6245	--	6245
१०२ (०७) (०१) न्यायालय धारक व परिभाषक (२०१४०१४५)												
वेतन	37621	--	37621	38500	--	38500	46083	--	46083	43200	--	43200
अतिकालिक भत्ता	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
टेलिफोन, इलेक्ट्रीक चार्जस	533	--	533	600	--	600	600	--	600	620	--	620
देशांतर्गत प्रवास	23	--	23	32	--	32	32	--	32	40	--	40
कार्यालयीन खर्च	148	--	148	210	--	210	210	--	210	224	--	224
भाडेपट्टी व कर	49	--	49	373	--	373	373	--	373	380	--	380
संगणक	5	--	5	10	--	10	9	--	9	20	--	20
एकूण-७	37899	--	37899	39725	--	39725	46767	--	46767	44484	--	44484
१०२ (०८) (०१) लेखा अधिकारी-												
(२०१४०१५४)												
वेतन	4291	--	4291	5199	--	5199	5199	--	5199	5500	--	5500
अतिकालिक भत्ता	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
टेलिफोन, इलेक्ट्रीक चार्जस	39	--	39	40	--	40	80	--	80	55	--	55
कार्यालयीन खर्च	42	--	42	44	--	44	49	--	49	49	--	49
संगणकावरील खर्च	4	--	4	8	--	8	7	--	7	7	--	7
एकूण-(८)	4376	--	4376	5291	--	5291	5335	--	5335	5614	--	5614

१०२-(०९) ११ व्या आयोगाच्या
शिफारशीनुसार न्यायालयाची
दर्जावाढ व प्रलंबित प्रकरणे
व्यावरील निकालात काढण्यासाठी
विशेष अनुदान (२०१४ ०३८८)

वेतन ... 173448 -- 173448 288489 -- 288489 288485 -- 288485 311257 -- 311257
दुरध्वनी, वीज व पाणी ... 2695 -- 2695 3500 -- 3500 3100 -- 3100 3500 -- 3500
कार्यालयीन खर्च ... 6998 -- 6998 13356 -- 13356 8013 -- 8013 14000 -- 14000
लहान बांधकाम ... 0 -- 0 725 -- 725 700 -- 700 725 -- 725
सहा. अनुदाने ... 0 -- 0 0 -- 0 0 -- 0 0 -- 0
यंत्र सामुग्री ... 0 -- 0 320 -- 320 192 -- 192 336 -- 336
अतिकालीन भत्ता ... 0 -- 0 52 -- 52 31 -- 31 54 -- 54
देशातर्गत प्रवास ... 2494 -- 2494 2836 -- 2836 2836 -- 2836 3063 -- 3064
भाडेपट्टी ... 210 -- 210 550 -- 550 1000 -- 1000 550 -- 550
संगणक खर्च ... 0 -- 0 41 -- 41 24 -- 24 43 -- 43
व्यावसायिक व विशेष ... 7276 -- 7276 10000 -- 10000 10000 -- 10000 10000 -- 10000
सेवा बदल प्रदाने

एकूण-(०९) ... 193121 -- 193121 319869 -- 319869 314385 -- 314385 343528 -- 343528

उच्च न्यायालय एकूण-(६)
१११ सरकारी मुखत्यार
(२०१४०२६९)

वेतन ... 21282 -- 21282 20239 -- 20239 26918 -- 26918 30000 -- 30000
अतिकालिक भत्ता ... 0 -- 0 1 -- 1 0 -- 0 0 -- 0
टेलीफोन, इलेक्ट्रीक चार्जेस ... 100 -- 100 38 -- 38 38 -- 38 40 -- 40
कार्यालयीन खर्च ... 175 -- 175 211 -- 211 211 -- 211 340 -- 340
संगणकीय खर्च ... 30 -- 30 23 -- 23 20 -- 20 30 -- 30
व्यावसायिक विशेष सेवा ... 196 -- 196 200 -- 200 812 -- 812 200 -- 200
प्रवास भत्ता ... 0 -- 0 1 -- 1 0 -- 0 0 -- 0
एकूण-(९) ... 21783 -- 21783 20713 -- 20713 27999 -- 27999 30610 -- 30610
एकूण-(ब) ... 1682896 -- 1682896 1910229 -- 1910229 1962072 -- 1962072 2147915 -- 2147915

(क) वित्तीय व्यवस्थेची साधने-
माणगी क्रमांकजे-१-२०१४, न्यायदान.

(भारत) ... 1670593 -- 1670593 1905320 -- 1905320 1969175 -- 1969175 2139549 -- 2139549
(दत्तमत) ... 9638184 -- 9638184 11914031 -- 11914031 14416453 -- 14416453 12583228 -- 12583228
एकूण-(क) ... 11308777 -- 11308777 13819351 -- 13819351 16385628 -- 16385628 14722777 -- 14722777

... 102-(09)(01) Special Grant for
gradation and wipeout of
pending cases as per recommen-
dation of 11th Finance Commission
(2014 0388)

Salaries ... 173448 -- 173448 288489 -- 288489 288485 -- 288485 311257 -- 311257
Telephone Charges ... 2695 -- 2695 3500 -- 3500 3100 -- 3100 3500 -- 3500
Office Expenses ... 6998 -- 6998 13356 -- 13356 8013 -- 8013 14000 -- 14000
minor works ... 0 -- 0 725 -- 725 700 -- 700 725 -- 725
Grant-in-aid ... 0 -- 0 0 -- 0 0 -- 0 0 -- 0
Machinery. ... 0 -- 0 320 -- 320 192 -- 192 336 -- 336
O. T. ... 0 -- 0 52 -- 52 31 -- 31 54 -- 54
TA ... 2494 -- 2494 2836 -- 2836 2836 -- 2836 3063 -- 3064
Rent rates and Taxes ... 210 -- 210 550 -- 550 1000 -- 1000 550 -- 550
Computer Expenses ... 0 -- 0 41 -- 41 24 -- 24 43 -- 43
Payment for professional and
Special services ... 7276 -- 7276 10000 -- 10000 10000 -- 10000 10000 -- 10000
... Total (09) ... 193121 -- 193121 319869 -- 319869 314385 -- 314385 343528 -- 343528

... Total High Court
111 Official Assignees
(20140261)

Salaries ... 21282 -- 21282 20239 -- 20239 26918 -- 26918 30000 -- 30000
O.T. ... 0 -- 0 1 -- 1 0 -- 0 0 -- 0
Telephone Charges ... 100 -- 100 38 -- 38 38 -- 38 40 -- 40
Office Expenses ... 175 -- 175 211 -- 211 211 -- 211 340 -- 340
Computer Expenses. ... 30 -- 30 23 -- 23 20 -- 20 30 -- 30
Professional Special Service ... 196 -- 196 200 -- 200 812 -- 812 200 -- 200
Domestiv Travel Expenses ... 0 -- 0 1 -- 1 0 -- 0 0 -- 0
Total (9) ... 21783 -- 21783 20713 -- 20713 27999 -- 27999 30610 -- 30610
Total (B) ... 1682896 -- 1682896 1910229 -- 1910229 1962072 -- 1962072 2147915 -- 2147915

... C- Source of Finance
Demand No. J-1 2014 Administra-
tion of Justice.
(Charged) ... 1670593 -- 1670593 1905320 -- 1905320 1969175 -- 1969175 2139549 -- 2139549
(Voted) ... 9638184 -- 9638184 11914031 -- 11914031 14416453 -- 14416453 12583228 -- 12583228
Total (C) ... 11308777 -- 11308777 13819351 -- 13819351 16385628 -- 16385628 14722777 -- 14722777

तक्ता - २
TABLE --II

खालील तक्ता मुंबई उच्च न्यायालयाने त्या त्या वर्षी केलेले काम दर्शवितो.

The following tables indicate the work done by the High Court of Judicature at
Mumbai

वर्ष	मंजूर केलेली न्यायाधिकांची संख्या Sanctioned Judge strength	नेहमीच्या कामाबाहेर इतर काम सोपविलेल्या न्यायाधिकांची संख्या No. of Judges entrusted with work outside their normal duties		फक्त न्यायालयाचे काम सोपविलेल्या न्यायाधिकांची संख्या No. of Judge entrusted with court work only	कामाचे दिवस No. of working days	Year
		3	4			
1	2			5	6	
२०१२	...	75	--	--		2012
२०१३	...	--	--	--		2013
२०१४	...	--	--	--		2014

तक्ता - २ /TABLE -- II-Contd.

प्रकरणाचे स्वरूप	वर्षाच्या आरंभी प्रलंबित असलेली प्रकरणे Cases pending at the beginning of the years				वर्षात दाखल केलेली प्रकरणे Cases Instituted during the year				एकूण Total	निकालात काढलेली प्रकरणे Cases disposed off during the year				वर्षाखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे Cases pending at the end of the year				Nature of Cases		
	2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	2014		2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	2012		2013	2014
	1	2	3	4	5	6	7	8		9	10	11	12	13	14	15	16			
१ मुळ शाखा																	(1) Original Side			
मुख्य दिवाणी प्रकरणे	...	66735	31517	35412	24348	20228	19937	91083	51745	55345	59566	16333	17044	31517	35412	38305	...	Main Civil Cases		
संकीर्ण दिवाणी प्रकरणे	...	13793	16542	12512	8471	4113	5213	22264	20655	17725	5722	8143	5246	16542	12512	12479	...	Misc. Civil Cases		
एकूण	...	80528	48059	47924	32819	24341	25150	113347	72400	73074	65288	24476	22290	48059	47924	50784	...	Total		
२ अपील शाखा																	(2) Appellate Side			
मुख्य दिवाणी प्रकरणे	...	135413	137468	144120	45610	45803	45961	181023	183271	190081	43555	39151	38420	137468	144120	151681	...	Main Civil Cases		
संकीर्ण दिवाणी प्रकरणे	...	100952	107642	107887	41042	42649	39395	141994	150291	147282	34352	42404	38981	107642	107887	108301	...	Misc. Civil Cases		
मुख्य फौजदारी प्रकरणे	...	35487	360905	39030	17514	23648	24444	53001	60553	63474	16096	21523	20059	36905	39030	43415	...	Main Criminal Cases		
संकीर्ण फौजदारी प्रकरणे	...	10505	11895	10876	16118	12560	10369	26623	24455	21245	14728	13579	10850	11895	10876	10395	...	Misc. Criminal Cases		
एकूण	...	282357	293910	301913	120284	124660	120169	402641	418570	422582	108731	116657	108290	293910	301913	313792	...	Total		
एकूण १ + २	...	362885	341969	349837	153103	149001	145319	515988	490970	495196	174019	141133	130580	341969	349837	364576	...	Total 1+2		

तक्ता-३
TABLE-III

न्यायालय धारक, उच्च न्यायालय, मुंबई.

खालील तक्ता त्या त्या वर्षात ज्यामध्ये न्यायालय धारक नेमले गेले व कार्यमुक्त केले गेले अशा बाबी व मिळकतीचे हाताळलेले हिशेब दर्शवितो.

The Court Receiver, High Court, Mumbai.

The following table indicates the matters in which Court Receiver was appointed and discharged and the accounts of properties handled by him during the respective years.

अ. क्र.	प्रकरणाचे स्वरूप	2012	2013	2014	Nature of Cases
	1	2	3	4	
	दिवाणी प्रक्रिया संहितेच्या आदेश ४० नियम १ अन्वये न्यायालय धारकाला मिळकतीचे धारक नेमले आहे अशा दाव्याची प्रकरणे				Suit Matters where Court Receiver is appointed as Receiver of the property under Order 40, Rules of Civil Procedure Code.
१.	वर्षाच्या आरंभी प्रलंबित असलेली धारकाबाबतची प्रकरणे.	13977	13805	14500	1. Pending Receivership matters at the beginning of the year.
२.	वर्षभरात आलेली प्रकरणे.	463	1041	1089	2. Matters received during the year.
	एकूण ...	14440	14840	15589	... Total
३.	ज्यांमध्ये धारकाला कार्यमुक्त केले अशी प्रकरणे.	635	346	281	3. Matters in which Receiver is discharged.
४.	वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे.	13805	14570	15308	4. Matters pending at the end of the year.
५.	रक्कम मिळाल्याबाबत देण्यात आलेल्या एकूण पावत्या.	403	361	365	5. Total No. of Receipts.
६.	वैयक्तिक लेखा खातेवहीमधील प्रारंभीची शिल्लक.	Rs. 323860336.42	Rs. 2907326218.88	Rs. 267497344.93	6. Opening Balance in the Personal Ledger Account at the beginning of the year.
७.	वर्षात मिळालेली रक्कम-				7. Amount received during the year.
	(१) वसूल केलेले भाडे ...	19520172.67	17282055.00	22114814.00	(1) Rent Collected.
	(२) इतर रक्कम ...	100453762.05	93910111.00	124520614.00	(2) Other.
	एकूण [७ (१ ते ७)] ...	119973934.72	111192166	146635428.00	... Grand Total [7(1+7)]
८.	पक्षकारांना परत केलेल्या रकमा ...	2225154996	701365985	549205465.50	8. Payment made to the parties
९.	कायम ठेवीत करण्यात आलेली गुंतवणूक.	394568344	10503550	191330912.00	9. Investment made in the fixed deposits
	एकूण (८ + ९)...	2619723340	806401485	740536377.50	... Total (8+9)
१०.	वैयक्तिक लेखा खातेवहीमधील अखेरची शिल्लक.	250507183.39	2696200694	317972586.45	10. Balance in Personal Ledger Account
११.	कार्यालयाने मिळविलेल्या कमिशनच्या रकमांची बेरीज.	72603750.00	45000000	29226289.21	11. Total amount of commission fees earned.

तक्ता - ४
TABLE -- IV

सरकारी मुखत्यार, उच्च न्यायालय, मुंबई.

सरकारी मुखत्यार, उच्च न्यायालय, मुंबई यांच्या ताब्यात असलेली संबंधित वर्षामधील नादारांची संपदा, वसूल झालेल्या रकमा व मिळालेले कमिशन दर्शविते.

सरकारी मुखत्यार, उच्च न्यायालय, मुंबई यांच्या कामकाजाबाबत प्रमाणके ठरविणे शक्य नाही असे उच्च न्यायालयाने कळविले आहे.

The Official Assignee, High Court, Mumbai.
The following tables indicate the Insolvent-Estates in the Official Assignees hands, amounts realised in the Insolvent-Estates and Commission earned by him.

The High Court has informed that no norms can be fixed for the Work-done by the Official Assignee.

स्थूल वर्गीकरणामध्ये प्रकरणांचे स्वरूप	एका महिन्यामध्ये न्यायालयाचे कामाचे दिवस Siting of the Court in a month				वर्षाच्या आरंभी प्रशासनासाठी कामे चालू असलेल्या नादारांच्या संपदा Insolvents estates pending for administrative purposes at the beginning of the year				वर्षात सरकारी मुखत्यारांच्या हाती आलेल्या नवीन संपदा New estates in hands of Official Assignee during the year				वर्षाच्या अखेरीस ज्या संपदाची कामे प्रशासकीय कारणासाठी बंद करण्यात आलेली आहेत त्या संपदा Estates closed for administrative purposes by the end of the year				Nature of Cases in broad categories
	2012	2013	2014	No. of Judge	2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
नादारीची कामे आणि त्या बाबतीतील कामकाज	3	-	-	Twice	269	-	-	6	-	-	275	-	-	23	-	-	Insolvency matters and proceedings in respect thereof

तक्ता - २ /TABLE -- II-Contd.

स्थूल वर्गीकरणामध्ये प्रकरणांचे स्वरूप	वर्षाच्या अखेरीस ज्या बाबतीत कामांश जाहीर झाला त्या संपदा Estates in which dividends have been declared by the end of the year				वर्षाच्या अखेरीस ज्या संपदा बाबतीत कामांश जाहीर करण्याकरिता घेतलेल्या संपदा Estates taken up for declaration of dividends in 2011				नादारांच्या संपदातून वसूल केलेली रकम Amount realised in the Insolvents estates				एकूण वसुली व शासनाकडे जमा केलेल्या रकमेवरील नादारी कार्य धारकांना मिळालेले कमिशन Official Assignee's Commission earned on the total recoveries and credited to the Government				Nature of Cases in broad categories
	2012	2013	2014	No. of Judge	2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31				
नादारीची कामे आणि त्या बाबतीतील कामकाज	252	-	-	1	-	-	1	30568808.92	-	-	1917069	-	-	-	-	-	Insolvency matters and proceedings in respect thereof

तक्ता - ५
TABLE -- V

(ब) संबंधित वर्षामध्ये सरकारी मुखत्यार, उच्च न्यायालय, मुंबई यांच्या कार्यालयाने केलेल्या कामाचे विवरण पत्र :-

(B) The following tables indicate the work done by the office of the Official Assignee, High Court, Mumbai during the respective years :-

प्रकरणांचे स्वरूप	वर्षात आलेली प्रकरणे				एकूण Total	कार्याची पूर्तता किंवा विलोपन यामुळे वर्षात निकालात काढलेली प्रकरणे				वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे Cases pending at the end of the year	Nature of Cases				
	2012	2013	2014	2014		2012	2013	2014	2014						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
नादारीचे अर्ज आणि त्या बाबतीतील कामकाज	269	-	-	6	-	-	275	-	-	23	-	-	252	-	-

तक्ता - ६
TABLE -- VI

नादारी प्रबंधक उच्च न्यायालय, मुंबई
खमसीस-वक्स-त्या-त्या-वर्षात प्रलंबित असलेल्या, दाखल केलेल्या व उच्च न्यायालयाने दिलेल्या न्यायिक अधिकाराखाली नादारी प्रबंधक यांनी निकालात काढलेल्या प्रकरणांची संख्या दर्शवितो.

The Insolvency Registrar, High Court, Mumbai.
The following table indicate the number of cases pending, instituted and disposed off during the respective years by the Insolvency Registrar under the Judicial powers delegated by the High Court.

प्रकरणांचे स्वरूप	वर्षाच्या आरंभी असलेली प्रकरणे				एकूण Total	वर्षात निकालात काढलेली प्रकरणे				वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे Cases pending at the end of the year	Nature of Cases				
	2012	2013	2014	2014		2012	2013	2014	2014						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
मुळ शाखा	657	612	583	159	143	195	816	816	778	204	172	203	612	583	575
नादारी प्रकरणे	657	612	583	159	143	195	816	755	778	204	172	203	612	583	575
एकूण ...															

तक्ता - ७
TABLE -- VII

लेखा अन्वेषण आयुक्त, उच्च न्यायालय, मुंबई.

खालील तक्ता मिळकतीची विक्री, आदेशाप्रमाणे घेतलेल्या लेखा, अभिहस्तांतर पत्र नक्की व निष्पादित करणे, न्यायालय धारक व खाजगी धारक, अज्ञानाचे धारक, वेड्यांचे व्यवस्थापक आणि मृत व्यक्तीच्या मिळकतीचे प्रशासक यांच्या लेखा तपासणी मंजूर करणे तसेच स्थावर मिळकतीच्या विक्रीची उद्घोषणा नक्की करणे, आदि बाबीसंबंधी उच्च न्यायालयाकडून किंवा नगर दिवाणी न्यायालय याजकडून आलेले व केलेले काम दर्शवितो.

The Commissioner for Taking Accounts, High Court, Mumbai.

The following tables indicate the cases relating to sales of properties, accounts taken as ordered, conveyances or executed, accounts of Court Receiver and Private Receivers, Guardians of minors, Managers of Lunatics and Administrators of estates of deceased persons perused and passed, proclamations of sale of immovable properties settled during the respective years.

प्रकरणांचे स्वरूप	वर्षाच्या आरंभी असलेली प्रकरणे				वर्षात आलेली प्रकरणे				एकूण Total	वर्षात निकालात काढलेली प्रकरणे				वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे	Nature of Cases		
	2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	2014		2012	2013	2014	2014			2013	2014
1	2	3	4	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
(१) मिळकतीची विक्री करणे	...	7	4	-	2	1	-	5	2	-	5	1	-	04	4	-	(1) To effect sales of properties.
(२) आदेश झाल्याप्रमाणे हिशेब घेणे	...	21	25	-	4	0	-	25	06	-	1	21	-	25	24	-	(2) To take account as ordered.
(३) अभिहस्तांतर पत्रे नक्की करणे व निष्पादित करणे	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(3) To settle and execute conveyances.
(४) हुकुमानाम्याच्या बजावणीत शेरीफानी जाप्त केलेल्या स्थावर मिळकतीच्या विक्रीची उद्घोषणा करणे.	...	222	203	-	70	58	-	292	261	-	89	112	-	203	149	-	(4) To settle proclamations of sale of immovable properties attached by the Sheriff in execution of Decrees.
(५) न्यायालय धारक व खाजगी धारक यांचे हिशेब लक्षपूर्वक वाचणे व संमत करणे.	...	37	22	-	22	10	-	59	32	-	37	19	-	22	13	-	(5) To peruse and pass accounts of Court Receiver and private Receiver.
(६) अज्ञानांच्या पालकांनी, वेड्यांचे व्यवस्थापक आणि मयत इसमांच्या मिळकतीचे प्रशासक यांनी दाखल केलेले हिशेब लक्षपूर्वक वाचणे व संमत करणे.	...	0	0	-	2	0	-	2	0	-	2	0	-	-	0	-	(6) To peruse and pass account filed by Guardians of minors Managers of Lunatic and Administrators of Estates of deceased persons.

The Taxing Master, High Court, Mumbai.**परिव्यय निर्धारक, उच्च न्यायालय, मुंबई.**

खर्चीक वक्ता व्हा-व्या वर्षक आकारणी केलेल्या परिव्यय पत्रांची संख्या, तसेच वादपत्र, अपिले इत्यादिकर आकारावयाच्या न्यायालयीन शुल्कांच्या निश्चितीसाठी प्रकरणांची संख्या दर्शवितो.

The following tables indicate the number of cases in respect of taxing the Bills of costs and determining the amount of Court-fees leviable on plans, appeals etc. during respective years.

प्रकरणांचे स्वरूप	वर्षाच्या आरंभी असलेली प्रकरणे		वर्षात आलेली प्रकरणे				वर्षात निकालात काढलेली प्रकरणे				वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे		Nature of Cases			
	2012	2013	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012		2013	2014	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	(1) To tax the Bill of Costs on every side of the Court (except the Appellate Side) and in the Insolvency Court. To determine the amount of costs payable to an attorney by his client for all work, contentions and/or non-contentions, done by the Attornies for the said client.
(१) (अपील शाखा सोडून) न्यायालयाच्या प्रत्येक शाखेतील व नादारी न्यायालयातील परिव्ययपत्रांची आकारणी करणे. अशीलासाठी न्यायप्रतिनिधीनी केलेल्या विवादीत आणि/अथवा अविवादीत अशा सर्व कामाबद्दल अशीलाने न्याय प्रतिनिधीला देय असलेल्या खर्चाची रक्कम ठरविणे.	--	--	--	04	7	11	04	7	11	04	7	11	4	7	11	(2) To determine the amount of Court-fees leviable on a plaint, counter claims and memo of appeal or any other documents filed in the High Court. To determine for the purpose of jurisdiction the valuation of the subject matter of a suit filed in the High Court, when-ever directed to do so by an order of the Court.
(२) उच्च न्यायालयात दाखल केलेले वादपत्र, प्रतिदावा व अपील अर्ज अथवा दुसरे कोणतेही दस्तऐवज यावर आकारावयाच्या न्यायालय फीची रक्कम ठरविणे. न्यायालयाने तसा आदेश दिला असेल तेंव्हा अधिकारितेसाठी उच्च न्यायालयात दाखल केलेल्या दाव्याच्या विषय वस्तुचे मूल्यांकन ठरविणे....																

तक्ता - ९
TABLE--IX

मुख्य अनुवादक व दुभाषी, उच्च न्यायालय, (मुळशाखा व अपील शाखा) मुंबई.

The Chief-Translator and Interpreter, High Court, (Original Side and Appellate Side) Mumbai.

खालील तक्ता मुख्य अनुवादक व दुभाषी, उच्च न्यायालय, मुंबई यांच्या कार्यालयाने त्या त्या वर्षी केलेले काम दर्शवितो.

The following tables indicate the work done by the Office of the Chief Translator and Interpreter, High Court, Mumbai during the respective years.

प्रकरणांचे स्वरूप	वर्षाच्या आरंभी असलेली प्रकरणे Cases pending at the beginning of the year				वर्षात आलेली प्रकरणे Cases instituted during the year				एकूण Total	वर्षात निकालात काढलेली प्रकरणे Cases disposed during the year				वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे Cases pending at the end of the year				Nature of Cases
	2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	2014		2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	2014	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16			
अनुवाद :-	Translation :-																	
(१) उच्च न्यायालयात (मुळशाखा)	31932	37820	52023	31932	37820	52023	31932	37820	52023	31932	37820	52023	...		
(२) उच्च न्यायालयात (अपील शाखा)	14170	13316	5867	14170	13316	5867	14170	13316	5867	14170	13316	5867	...		
एकूण	46102	51136	57890	46102	51136	57890	46102	51136	57890	46102	51136	57890	... Total		
अनुवाद :-	Translation :-																	
(१) उच्च न्यायालयाच्या (मुळशाखा)	27361	13473	2098	27361	13473	2098	27361	13473	2098	27361	13473	2098	(1) High Court (Original Side)		
(अ) कार्यालयात	1180	1214	19837	1180	1214	19837	1180	1214	19837	1180	1214	19837	(a) In the Office		
(ब) न्यायालयात	(b) In Court		
(२) उच्च न्यायालयात (अपील शाखा)	(2) High Court (Appellate Side)		
(अ) कार्यालयात	(a) In the Office		
(ब) न्यायालयात	(b) In Court		
एकूण	28541	14687	21935	28541	14687	21935	28541	14647	21935	28541	14647	21935	... Total		

तक्ता-१०
TABLE-X

लेखा अधिकारी, उच्च न्यायालय, मुंबई.

The Accounts Officer, High Court, Mumbai.

खालील तक्ता त्या त्या वर्षात उघडलेली व बंद केलेली खाती, निरनिराळ्या प्रकारच्या गुंतवणुकीवर व्याज लाभांसह पक्षकारांना देण्यात आलेल्या व गुंतवणुक केलेल्या रकमा दर्शवितो.

The following table indicates the accounts opened and closed, total deposits received and payments made to the parties by way of interest/dividend on various types of investment made during the respective years.

अ. क्र.	प्रकरणाचे स्वरूप	2012	2013	2014	Nature of Cases
	1	2	3	4	
१.	वर्षाच्या आरंभी असलेली खात्याची संख्या	2380	2317	2269	1. Maintenance of Accounts (live account)
२.	वर्षभरात उघडलेली खाती ...	36	19	42	2. No. of Accounts opened during the year
	एकूण ...	2416	2336	2311	... Total
३.	वर्षात बंद केलेली खाती. ...	99	82	60	3. Number of Accounts closed during the year.
४.	वर्षाच्या अखेरीस असलेली खाती....	2317	2269	2251	4. Number of Accounts at the end of the year.
५.	निरनिराळ्या गुंतवणुकीवर रोजकिर्दी मध्ये केलेल्या नोंदी. ...	--	--	--	5. Total No. of entries made in the journal on various investments.
६.	खातेवहयामध्ये केलेल्या नोंदी ...	--	--	--	6. Total No. of entries made in the ledger
७.	शिल्लक रकमेची दिलेली प्रमाणपत्रे ...	102	139	96	7. Certificate of Balance issued.
८.	वर्षाच्या आरंभी वैयक्तिक खातेलेखामध्ये (Personal Ledger Acctts.) शिल्लक असलेली रक्कम	14081793	18115348	39128026.778	8. Balance in the Personal Ledger Account at the beginning of the year.
९.	वर्षात मिळालेल्या ठेवी ...	38727434	39984758.01	28733838.61	9. Total amount of deposits received during the year
१०.	मिळालेल्या व्याजाची/लाभांशाची एकूण रक्कम ...	17751866	17965161	10065344.25	10. Inerest/dividend received.
	एकूण (८+९+१०) ...	70561093	76065267.71	77927209.63...	Total (8+9+10)
११.	पक्षकारांना दिलेल्या रकमा				11. Total payment made.
	(१) पक्षकारांची एकूण संख्या ...	346	252	183	(i) No. of parties
	(२) दिलेल्या रकमा ...	52445744	36476347.06	47664459.15	(ii) Amount paid.
१२.	केलेली गुंतवणूक-				12. Investment made.
	(१) नियत ठेवी...	36877494	34894437.98	31798739.22	(i) Fixed deposits (Nationalised Bank)
	(२) युनीट ...	--	--	--	(ii) Inits of Unit Trust of India
	(३) सरकारी कर्ज रोखे ...	--	--	--	(iii) 9% Relief Bonds
	(४) राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रे	--	--	--	(iv) National Saving Certificates.
	(५) इतर बचत...	--	--	--	(v) Other Investment
	(६) भांडवली बाँड ...	--	--	--	(vi) Capital Bond.
	एकूण (११ (२) + १२)	89323238	31237675	794631984	Total (11(ii) + 12).
१३.	वर्षाच्या अखेरीस वैयक्तिक खाते लेखा (P. L. A.) मध्ये शिल्लक असलेली रक्कम (१० — १२)	18115348	39126026.77	30365778.28	13. Balance in the PLA at the end of the year (10 — 12).
१४.	गुंतवणुकीवर मिळालेल्या एकूण व्याजावर ३% दराने मिळविलेल्या कमिशनच्या रकमांची बेरीज	653911	660491	384836.80	14. Total amount of commission earned @ 3 per cent on gross interest earned on investments.

तक्ता-११
TABLE-XI

High Court, (Original Side) Mumbai.

उच्च न्यायालय, (मूळशाखा) मुंबई.

खालील तक्ता उच्च न्यायालय, (मूळशाखा) मुंबई यांचे संबंधीत वर्षातील उत्पन्न दर्शवितो.

The following table indicates the income of High Court (Original Side), Mumbai, during the respective years.

(३१-१२-२०१४ पर्यंत)

उत्पन्नाचा तक्ता
INCOMESTATEMENT

(Upto 31-12-2014)

अ. क्र.	उत्पन्नाच्या बाबी	2012-2013	2013-2014	2014-2015	Nature of Cases
	1	2	3	4	5
१.	प्रबंधक उच्च न्यायालय (मुळशाखा)				1. Maintenance of Accounts (live account)
(१)	मुद्रांकात जमा केलेली न्यायालयीन फी	351594498.89	382863001.55	271193856.15	(1) Court fees collected in stamps.
(२)	रोख रकमेत जमा केलेली न्यायालयीन फी	1372018	1071948	978637	(2) Court fees collected in cash.
(३)	इतर बाबी	352795	448210	297674	(3) Other Item.
(४)	उच्च न्यायालयाने जमा केलेला दंड	9000	13000	10500	(4) Fines by High Court
२.	न्यायालय धारकाची फी	72603750	45000000	29226289.21	2. Fees of the Court Receiver.
३.	सरकारी मुखत्यार (१) फी	—	—	—	3. Official Assignee (1) Fees
(२)	संकीर्ण जमा	—	—	—	(2) Misc. Receipts.
४.	लेखा अन्वेषण आयुक्त न्यायालयीन फी	5315	3625	4007	4. Commissioner for Taking Accounts Court Fees
५.	नादारी प्रबंधक (मुद्रांकात)	5228	5233	—	5. Insolvency Registrar Fees Collected in Stamp
६.	परिव्यय निर्धारक (मुद्रांकात)	—	—	—	6. Taxing Master (Court Fees Stamp)
७.	मुख्य अनुवादक व दुभाषी (मुद्रांकात)	217146	242488	229880	7. Chief Translator & Interpreter (Court Fees Stamp)
८.	लेखा अधिकारी	672717	507659	642403.80	8. Accounts officer.

तक्ता-१२
TABLE-XII

खालील तक्ता उच्च न्यायालय, (मुळशाखा) मुंबई नागपूर, औरंगाबाद व पणजी (गोवा) येथील संबंधीत वर्षातील उत्पन्न दर्शवितो.

The following table indicates the income of High Court (Appellate Side), Mumbai, including offices at Nagpur, Aurangabad and Panji (Goa) during the respective years.

(३१-१२-२०१४ पर्यंत)

(Upto 31-12-2014)

अ. क्र.	उत्पन्नाच्या बाबी	2012-2013	2013-2014	2014-2015	Items of Income
	1	2	3	4	5
१.	उच्च न्यायालय फी	—	—	—	1. Fees of High Court.
२.	उच्च न्यायालयाने जमा केलेला दंड...	14100	15862	9500	2. Fines by High Court.
३.	मुद्रांकात जमा केलेली न्यायालयीन फी...	136527518	131848063	117618059	3. Court Fees collected in stamps.
४.	राजपत्रांची विक्री	—	—	—	4. Sale of Gazeteers.
५.	इतर बाबी	—	—	—	5. Other Items.
६.	संकीर्ण जमा रकमा	4476420	4988505	3590214	6. Misc. receipts.

तक्ता-१३
TABLE-XIII

(iv) Personnel Summary

(चार) कर्मचारी विषयक गोषवारा

अनुक्रमांक 1	Designation 2	वेतनमान + ग्रेड पे. Scale of pay + G.P. 3	पदसंख्या No. of post		पदनाम 1	
			2014-2015 4	2015-2015 5		
HIGH COURT (Original Side)					उच्च न्यायालय (मूल शाखा)	
	The Honourable Chief Justice ..	90000	...	1	-	मा. मुख्य न्यायमूर्ती
	Honourable Judges ..	80000	...	74	-	माननीय न्यायमूर्ती
(A) Gazetted Class I					(अ) राजपत्रित- वर्ग - १	
	Prothonotary and Senior Master ..	57700-1230-58930-1380- 67210-1540-70290	...	1	-	प्रोथोनोटरी व सिनि. मास्टर
	Registrar, Original Side ..	51550-1230-58930-1380-63070	...	2	-	मूल शाखा, प्रबंधक
	Add. Registrar, O.S./Addi ..	51550-1230-58930-1380-63070	...	2	-	अति प्रबंधक
	Prothonotary & Senior Master					
	Master & Asst. Prothonotary(dudl)..	43690-1080-49090-1230-56470	...	2	-	-
	Master & Asst. Prothonoty(Adm.)..	43690-1080-49090-1230-56470	...	1	-	-
	Company Registrar ..	43690-1080-49090-1230-56470	...	1	-	कंपनी प्रबंधक
	First Assistant Master ..	43690-1080-49090-1230-56470	...	1	-	प्रथम सहा. प्रबंधक
	Master & Asst. Prothonotary(Adm.)..	15600-39100+7600	...	1	-	मास्टर क. सा. प्रोमोकेटर (प्र.शा)
	Sr. Private Secretary ..	15600-39100+7600	...	4	-	वरिष्ठ खाजगी सचिव
	Second Assistant master ..	15600-39100+7600	...	1	-	द्वितीय सहायक प्रबंधक
	Third Assistant Master ..	15600-39100+7600	...	1	-	तृतीय सहायक प्रबंधक
	Associates ..	15600-39100+7600	...	2	-	सहयोगी
	Master (Administration) ..	15600-39100+6600	...	2	-	प्रबंधक (प्र. शा.)
	Asstt. Prothonotary (Adm.) ..	15600-39100+6600	...	6	-	
	Private Secretary ..	15600-39100+6600	...	8	-	खाजगी सचिव
	Protocol Officer-cum ..	15600-39100+6600	...	1	-	राजशिष्टाचार अधिकारी-नि
	Court Keeper					न्यायालय धारक
	Personal Assistant ..	15600-39100+5400	...	12	-	स्टिम सहायक
	Assistant Director ..	15600-39100+5400	...	1	-	सहा. संचालक
	Total		...	68	-	एकूण
(B) Gazetted, Class II					(ब) राजपत्रित वर्ग २	
	Section Officer ..	9300-34800+4400	...	18	-	कक्ष अधिकारी
	Court Keeper ..	9300-34800+4400	...	1	-	न्यायालय रक्षक
	Total		...	19	-	एकूण
(C) Non-Gazetted Class III					(क) अराजपत्रित वर्ग-४	
	Stenographer (Higher Grade) ..	9300-34800+4400	...	4	-	लघुलेखक (उच्च श्रेणी)
	Assistant ..	9300-34800+4400	...	27	-	सहायक
	Stenographer (Lower Grade) ..	9300-34800+4300	...	4	-	लघुलेखक (निम्नलेखक)
	Clerk ..	5200-20200+1900	...	50	-	लिपिक
	Clerk-cum-Typist ..	5200-20200+1900	...	22	-	लिपिक टंकलेख
	Section Writers ..	5200-20200+1900	...	12	-	लेष्टनक
	Typist ..	5200-20200+1900	...	6	-	टंकलेखक
	Staff Car Drivers ..	5200-20200+1900	...	13	-	चालम
	AC Operator ..	5200-20200+1900	...	1	-	एसी ऑफरेटर
	Total		...	139	-	एकूण

तक्ता-१३-चालू
TABLE-XIII-Contd.

1	2	3	4	5	1	
			2014-15	2015-16		
(D) Non-Gazetted Class IV					अराजपत्रित वर्ग ४	
Chobdar Attached to the Hon'ble Judges	...	5200-20200+1900	...	24	-	चोमदार
Office Chobdar	...	5200-20200+1900	...	1	-	चोमदार (कार्यालय)
Book Binder	...	5200-20200+1900	...	2	-	पुस्तक बाधणीकार
Filer	...	5200-20200+1900	...	4	-	फाईलकरी
Havildar	...	5200-20200+1900	...	1	-	हवालदार
Naik	...	4440-7440+1600	...	3	-	नाईक
Liftman	...	4440-7440+1600	...	15	-	फॉलयमन
Pumpman	...	4440-7440+1600	...	2	-	पंपमन
Darwan	...	4440-7440+1600	...	2	-	दारवान
Xerox Operator	...	4440-7440+1600	...	3	-	झेरोक्स ऑफरेटर
Watchman	...	4440-7440+1600	...	6	-	वाचमन
Chowkidar	...	4440-7440+1300	...	3	-	चौकीदार
Peon	...	4440-7440+1300	...	43	-	शिपाई
Hamal	...	4440-7440+1300	...	35	-	हमाल
Halalkhor	...	4440-7440+1300	...	8	-	हलालखोर
Helper	...	4440-7440+1300	...	6	-	मदतनिस
Mali	...	4440-7440+1300	...	5	-	माळी
			Total...	163	-	एकूण
			Grand Total ...	389	-	एकूण
Court Receiver						न्यायालय धारक
Gazetted-						राजपत्रित
Court Receiver	..	51550-63070	...	1	-	न्यायालय धारक
1st Assistant to Court Receiver	..	43690-56470	...	1	-	१ले सहा. न्यायालय धारक
2nd Assistant to Court Receiver	..	15600-39100+7600	...	1	-	२रे सहा. न्यायालय धारक
Assistant Court Receiver (Adm)	..	15600-39100+6600	...	3	-	सहा. न्यायालय धारक (प्रशा.)
Account Officer	..	9300-34800+4400	...	1	-	लेखाधिकारी
Section Officer	..	9300-34800+4400/5400	...	11	-	कक्ष अधिकारी
			Total ...	18	-	एकूण
Non-Gazetted, Class III-						राजपत्रित वर्ग ३
Assistant cashier	..	5200-20200+1900	...	1	-	सहायक रोखपाल
Stenographer (Higher Grade)	..	9300-34800+4600	...	1	-	लघुलेखक (उच्च श्रेणी)
Stenographer (Lower Grade)	..	9300-34800+4400	...	3	-	लघुलेखक (निम्न श्रेणी)
Clerks	..	5200-20200+1900	...	37	-	लिपिक
			Total ...	59	-	... एकूण
Non-Gazetted Class IV						अराजपत्रित वर्ग ४
Filer	...	4400-7440+1900	...	1	-	फाईलकरी
Naik	...	5200-20200+1600	...	1	-	नाईक
Peon	...	4400-7440+1600	...	13	-	शिपाई
			Total ...	15	-	एकूण
			Grand Total	92	-	एकूण
Official Assignee						सरकारी मुखत्यार
Gazetted-						राजपत्रित
Official Assignee	..	37700-67000+8700	...	1	-	सरकारी मुखत्यार
Dy. Official Assignee	..	15600-39100+7600	...	1	-	उपसरकारी मुखत्यार
1st Assistant Official Assignee	..	15600-39100+7600	...	1	-	१ले सहायक सरकारी मुखत्यार
2nd Assistant Official Assignee	..	9300-34800+4600	...	1	-	२ रे सहायक सरकारी मुखत्यार
Asstt. Official Assignee (Adm)	..	15600-39100+6600	...	1	-	सहा.सरकारी मुखत्यार (आस्था)
Section Officer	..	9300-34800+4400	...	4	-	कक्ष अधिकारी
			Total ...	9	-	एकूण

तक्ता-१३-चालू
TABLE-XIII-Contd.

1	2	3	4	5	1		
			2014-15	2015-16			
<u>Non-Gazetted Class III</u>					<u>अराजपत्रित चतुर्थ -श्रेणी-चालू</u>		
Assistant	...	9300-34800+4300	...	5	-	सहायक	
Stenographer (Higher Grade)	..	9300-34800+4600	...	1	-	लघुलेखक (उच्च श्रेणी)	
Stenographer (Lower Grade)	..	9300-34800+4300	...	2	-	लघुलेखक (निम्न श्रेणी)	
Clerks	..	5200-20200+1900	...	20	-	लिपिक	
			Total	...	28	-	एकूण
<u>Non-Gazetted Class IV</u>					<u>अराजपत्रित वर्ग ४</u>		
Chopdar	...	5200-20200+1900	...	1	1	चोपदार	
Naik	...	5200-20200+1600	...	1	1	नाईक	
Peon	...	4440-7440+1300	...	15	15	शिपाई	
			Total	...	17	17	एकूण
			Grand Total	...	54	-	एकूण (सर्व मिलाऊन)
<u>Commissioner of Taking Accounts</u>					<u>लेखा अन्वेषण आयुक्त</u>		
<u>Gazetted-</u>					<u>राजपत्रित</u>		
Commissioner	..	37400-67000+8700	...	1	-	आयुक्त	
Section Officer	..	9300-34800+4400	...	1	-	कक्ष अधिकारी	
			Total	...	2	-	एकूण
<u>Non-Gazetted, Class III-</u>					<u>राजपत्रित वर्ग ३</u>		
Cashier	..	5200-20200+2800	...	1	-	रोखपाल	
Stenographer (Higher Grade)	..	9300-34800+4400	...	1	-	लघुलेखक (उच्च श्रेणी)	
Clerks	..	5200-20200+1900	...	4	-	लिपिक	
			Total	...	6	-	एकूण
<u>Non-Gazetted Class IV</u>					<u>अराजपत्रित वर्ग ४</u>		
Peons	...	4440-7440+1300	...	3	-	शिपाई	
			Total	...	3	-	एकूण
			Grand Total	...	11	-	एकूण (सर्व मिलाऊन)
<u>Insolvency Registrar</u>					<u>नादारी प्रबंधक</u>		
<u>Gazetted-</u>					<u>राजपत्रित</u>		
Insolvency Registrar	..	15600-39100+7600	...	1	-	नादारी प्रबंधक	
Section Officer	..	9300-34800+4400	...	1	-	कक्ष अधिकारी	
			Total	...	2	-	एकूण
<u>Non-Gazetted, Class III-</u>					<u>राजपत्रित वर्ग ३</u>		
Assistant	..	9300-34800+4300	...	1	-	सहायक	
Clerks-cum-Typist (Stagnation- Scale)	..	9300-34800+4300	...	3	-	लिपिक-टंकलेखक	
Clerks	..	5200-20200+1900	...	3	-	लिपिक	
			Total	...	7	-	एकूण

तक्ता-१३-चालू
TABLE-XIII-Contd.

1	2	3	4	5	1		
			2014-15	2015-16			
<u>Non-Gazetted Class IV</u>					<u>अराजपत्रित वर्ग ४</u>		
Peons (Stagnation Scale)	...	4400-7440+1600	...	2	-	शिपाई	
Peons	...	4400-7440+1300	...	2	-	शिपाई	
			Total	...	4	-	एकूण
			Grand Total	...	13	-	एकूण (सर्व मिलाऊन)
<u>Taxing Master</u>					<u>परिव्यय निर्धारक</u>		
<u>Gazetted</u>					<u>राजपत्रित</u>		
Taxing Master	...	43690-56470	...	1	1	परिव्यय निर्धारक	
Assistant Commissioner and Asstt. Taxing Master	...	15600-39100+6600	...	1	1	सहायक आयुक्त आणि सहायक परिव्यय निर्धारक	
Section Officer	...	9300-34800+4400	...	1	1	कक्ष अधिकारी	
			Total	...	3	3	एकूण
<u>Non-Gazetted Class III</u>					<u>अराजपत्रित वर्ग ३</u>		
Clerks	...	5200-20200+1900	...	5	5	लिपिक	
			Total	...	5	5	एकूण
<u>Non-Gazetted Class IV</u>					<u>अराजपत्रित वर्ग ४</u>		
Peons	...	4440-7440+1300	...	2	2	शिपाई	
			Total	...	2	2	एकूण
			Grand Total	...	10	10	एकूण (सर्व मिलाऊन)
<u>Chief Translator and Interpreter (O.S. Side + A. Side)</u>					<u>मुख्य अनुवादक व दुभाषी</u>		
<u>Gazetted</u>					<u>राजपत्रित</u>		
Chief Translator and Interpreter	...	15600-39100+7600	...	1	-	मुख्य अनुवादक व दुभाषी	
Dy. Chief Translator and Interpreter	...	15600-39100+6600	...	1	-	उप-मुख्य अनुवादक व दुभाषी	
Assistant Chief Translator and Interpreter	...	15600-39100+6600	...	1	-	सहायक मुख्य अनुवादक व दुभाषी	
Section Officer	...	9300-34800+4400	...	5	-	कक्ष अधिकारी	
Senior Translator and Interpreter	...	9300-34800+4400	...	7	-	वरिष्ठ अनुवादक व दुभाषी	
			Total	...	15	-	एकूण
<u>Non-Gazetted Class III</u>					<u>अराजपत्रित वर्ग ३</u>		
Assistant	...	9300-34800+4300	...	7	-	सहायक	
Junior Translator and Interpreter	...	9300-34800+4200	...	7	-	कनिष्ठ अनुवादक व दुभाषी	
Clerks	...	5200-20200+1900	...	7	-	लिपिक	
			Total	...	21	-	एकूण
<u>Non-Gazetted Class IV</u>					<u>अराजपत्रित वर्ग ४</u>		
Naik	...	4440-7440+1600	...	1	-	नाईक	
Peons	...	4440-7440+1300	...	5	-	शिपाई	
			Total	...	6	-	एकूण
			Grand Total	...	42	-	एकूण (सर्व मिलाऊन)

तक्ता-१३-चालू
TABLE-XIII-Contd.

1	2	3	4	5	1	
			2014-15	2015-16		
Account Officer						
Gazetted						
Account Officer	...	433690-1080-49090-1230-56470	...	1	1	लेखा अधिकारी
Section Officer	...	9300-34800+4400	...	1	1	कक्ष अधिकारी
		Total	...	2	2	एकूण
Non-Gazetted Class III						
Assistant	...	9300-34800+4300	...	1	1	कनिष्ठ अनुवादक व दुभाषी
Clerks	...	5200-20200+1900	...	4	4	लिपिक
		Total	...	5	5	एकूण
Non-Gazetted Class IV						
Peons	...	4440-7440+1600	...	2	2	शिपाई
		Total	...	9	9	एकूण (सर्व मिलाऊन)
High Court (O.S.)		Grand Total	...	9	9	एकूण बेरीज उच्च न्यायालय (मु.शा.)
HIGH COURT (Appellate Side)						
Gazetted --						
Registrar General	...	---	...	1	1	महाप्रबंधक
Registrar	...	37400-67000+8700	...	13	13	प्रबंधक
Protocol Officer Cum-Court Keeper	...	15600-39100+6600	...	2	2	१. राजशिष्टाचार अधिकारी व न्यायालय धारक
Additional Registrar	...	---	...	—	—	अपर प्रबंधक
Principal Secretary to Hon. Chief Justice	...	37400-67000+8700	...	1	1	मा. मुख्य न्यायमूर्तीचे प्रधान सचिव
Officer on Special Duty (from The Cadre Of Civil Judge (S.D.)/ Chief Judicial Magistrate.)	...	---	...	—	—	२. विशेष कार्य अधिकारी (दिवाणी न्यायधीश (व.स्त)/ मुख्य न्यायदंडाधिकारी संवर्ग.)
Additional Registrar	...	---	...	—	—	अतिरिक्त प्रबंधक
Deputy Registrar	...	15600-39100+7600	...	28	31	उप प्रबंधक
Secretary to the Honourable Chief Justice	...	15600-39100+7600	...	1	1	माननीय मुख्य न्यायमूर्तीचे सचिव
Chief Translator and Interpreter (Nagpur)	...	15600-39100+7600	...	1	1	मुख्य अनुवादक व दुभाषी (नागपूर)
Dy. Chief Translator and Interpreter (Nagpur and Aurangabad)	...	15600-39100+6600	...	3	3	उप मुख्य अनुवादक व दुभाषी (नागपूर व औरंगाबाद)
Assistant Registrar	...	15600-39100+6600	...	44	44	सहायक प्रबंधक
Private Secretary to Hon. Judge	...	15600-39100+6600	...	68	68	खाजगी सचिव
Project Manager	...	15600-39100+6600	...	1	1	प्रोजेक्ट मॅनेजर
Sr. Private Secretary to the Hon. Justice	...	---	...	6	6	मा.न्यायाधिशाचे वरिष्ठ खाजगी सचिव
Personal Assistant to Honourable Judges	...	15600-39100+5400	...	74	72	माननीय न्यायाधिशांचे स्वीयसहायक
Asst. Director	...	15600-39100-5400	...	—	1	न्यायालय लघुलेखक
General Manager	...	57500 (Fixed Pay)	...	—	2	वरिष्ठ अधीक्षक
Chief Librarian	...	15600-39100+6600	...	1	1	मुख्य ग्रंथपाल
Librarian (Class-I)	...	15600-39100+5400	...	3	3	ग्रंथपाल (प्रथम वर्ग)
Audit Officer	...	15600-39100+5400	...	1	—	लेखा अधिकारी
Personal Secretary	...	---	...	—	—	स्वीय सचिव
Section Officer	...	9300-34800+4400	...	268	268	कक्ष अधिकारी
Dy. Librarian	...	9300-34800+4400	...	1	1	उप ग्रंथपाल
Senior Translator and Interpreter court Keeper at A'bad & Nagpur	...	9300-34800+4400	...	7	7	वरिष्ठ अनुवादक व दुभाषी न्यायालय रक्षक (औरंगाबाद, नागपूर)
Hardware Engineer	...	9300-34800+4400	...	1	1	हार्डवेअर इंजिनियर
Software Engineer	...	9300-34800+4400	...	1	1	सॉफ्टवेअर इंजिनियर
Administrative Officer (JOTI)	...	9300-34800+4600	...	1	1	प्रशासन अधिकारी (ज्योति)
		Total	...	527	530	एकूण

तक्ता-१३-चालू
TABLE-XIII-Contd.

1	2	3	4	5	1	
			2014-15	2015-16		
<u>Non-Gazetted Class III</u>			<u>अराजपत्रित वर्ग ३</u>			
Software Programmer	...	9300-34800+4300	...	4	4	सॉफ्टवेअर प्रोग्रामर
Deputy Librarian	...	5200-20200+2000	...	--	--	उपग्रंथपाल
Senior Assit. Librarian	...	9300-34800+4300	...	1	3	वरिष्ठ सहायक ग्रंथपाल
Librarian (Joti)	...	9300-34800+4300	...	1	1	ग्रंथपाल (ज्योति)
Assistant	...	9300-34800+4400	...	307	307	सहायक
Stenographer (Higher Grade)	...	9300-34800+4300	...	33	33	लघुलेखक (उच्च श्रेणी)
Stenographer (Lower Grade)	...	5200-20200+1900	...	37	39	लघुलेखक (निम्न श्रेणी)
Typist	...	5200-20200+1900	...	1	1	लिपिक टंकलेखक
Clerks	...	5200-20200+1900	...	688	685	लिपिक
Section Writer	...	5200-20200+1900	...	36	36	लेखनिक
**Junior Translator and Interpreter...	...	9300-34800+4200	...	14	14	कनिष्ठ अनुवादक व दुभाषी
Telex Operator	...	5200-20200+2400	...	0	0	टेलेक्स चालक
Senior Librarian, Asstt.	...	5200-20200+2000	...	1	3	वरिष्ठ ग्रंथपाल सहायक
Assit. Librarian	...	5200-20200+2800	...	1	1	सहायक ग्रंथपाल
Driver	...	5200-20200+1900	...	122	122	चालक
Total			...	1250	1253	एकूण
<u>Non-Gazetted Class IV</u>			<u>अराजपत्रित चतुर्थ श्रेणी</u>			
Head Book Binder	...	---	...	1	1	मुख्य पुस्तक बांधणीकार
Assistant Head Book Binder	...	5200-20200+2000	...	4	4	सहायक मुख्य पुस्तक बांधणीकार
Room Attendent	...	---	...	--	--	रूम अटेंडेंट
Senior Head Book Binder	...	5200-20200+1900	...	1	1	वरिष्ठ पुस्तक बांधणीकार
Junior Book Binder	...	5200-20200+1900	...	8	8	कनिष्ठ पुस्तक बांधणीकार
Book Binder	...	5200-20200+1900	...	22	22	पुस्तक बांधणीकार
Chopdar	...	5200-20200+1900	...	150	150	चोपदार
Havaldar	...	5200-20200+1900	...	11	11	हवालदार
Xerox Operator	...	4440-7440+1600	...	6	6	झेरोक्स ऑपरेटर
Chopdar (Office)	...	5200-20200+1900	...	6	1	चोपदार (कार्यालय)
Naik	...	4440-7440+1600	...	14	13	नाईक
Filer	...	5200-20200+1900	...	22	22	फाईलकरी
Jamadar	...	5200-20200+1900	...	1	1	जमादार
Additional Jamadar	...	5200-20200+1900	...	1	1	अतिरिक्त जमादार
Peon	...	4440-7440+1300	...	348	349	चपराशी हमाल
Liftman	...	4440-7440+1600	...	1	1	लिफ्टवाला
Mali	...	4440-7440+1300	...	5	5	माली
Hamal	...	4440-7440+1300	...	51	51	शिपाई
Head Mali	...	5200-20200+1800	...	1	1	प्रमुखमाली
Sweeper	...	4440-7440+1300	...	20	23	सफाईगार
Assistant Head Mali	...	4440-7440+1600	...	1	1	सहायक प्रमुख माली
Garden Mazdoor	...	4440-7440+1300	...	8	8	बाग मजदूर
Female Garden Mazdoor	...	4440-7440+1300	...	1	1	स्त्री. बाग मजदूर
Binder Boy	...	4440-7440+1600	...	13	13	बांधणीकार नोकर
Watchman	...	4440-7440+1300	...	19	19	रक्षक
Night Watchman	...	4440-7440+1300	...	1	1	रात्र रक्षक
Roneo Peon	...	4440-7440+1600	...	3	3	रोनिओ चालक
Cooks	...	4440-7440+1300	...	9	9	स्वयंपाकी
Library Attendent	...	4400-7440+1600	...	8	6	ग्रंथालय परिचर
Room Boy	...	4400-7440+1300	...	4	4	रूम बॉय
Pump Operator	...	4400-7440+1600	...	1	1	पंप चालक
Senior Library Attendent	...	5200-20200+1900	...	4	4	भंगी (पणजी)
Farash	...	4400-7440+1300	...	11	11	फरास
Sweeper-Cum-Humal	...	4400-7440+1300	...	3	--	सफाईगार व शिपाई
Total			...	753	752	एकूण बेरीज
Grand Total			...	2530	2535	एकूण बेरीज

३. दिवाणी, सत्र आणि फौजदारी न्यायालये

(एक) प्रस्तावना

(अ) नगर दिवाणी आणि सत्र न्यायालय, मुंबई.-

मुंबई नगर दिवाणी आणि सत्र न्यायालयाची स्थापना बृहन्मुंबई क्षेत्राकरिता १९४८ साली झाली. हे न्यायालय दिवाणी आणि फौजदारी प्रकरणांत न्यायदान प्रक्रियेचे कार्य करते. सदर न्यायालय, हे ज्या दाव्यातील विषयवस्तूचे मूल्य रु. १०,००० पेक्षा जास्त पण रु. १,००,००,००० पेक्षा कमी आहे अशा अधिकार घोषणेचा वाद (डिक्लेरेटरी सूट्स) समरी सूट्स आणि कमर्शियल केसेस अशा प्रकरणांची सुनावणी करून निर्णय देते तसेच किरकोळ अर्ज म्हणजे लवाद अर्ज (आर्बिट्रेशन पिटिशन) आणि नोटीस ऑफ मोशन, सार्वजनिक जागेतून निष्कासन अधिनियम (पब्लिक प्रिमायसेस एक्विशन ॲक्ट) तसेच महानगरपालिका अधिनियम व इतर अधिनियमांतर्गत किरकोळ अर्जावर सुनावणी करून निर्णय देते. शासनाने मुंबई शहर दिवाणी न्यायालय (सुधारणा) अधिनियम, २०१२ (Mah-XXV of 2012) आणि विधी व न्याय विभागाच्या शासन अधिसूचना क्रमांक सीसीएस-२९११/सीआर-५८/कार्यासन क्र. १९, दिनांक २८ ऑगस्ट २०१२ अन्वये रुपये दहा हजार पेक्षा जास्त पण रुपये एक कोटी पेक्षा कमी असलेल्या आर्थिक मूल्यांचे दिवाणी दाव्यांमध्ये न्यायप्रदान करण्याचे अधिकार या न्यायालयाला दिले आहेत व उक्त अधिनियमाची कलमे १,२,३,५,६ आणि ७ अंमलात आणण्यासाठी दिनांक १ सप्टेंबर २०१२ तसेच उक्त अधिनियमाचे कलम ४ अंमलात आणण्यासाठी दिनांक १ ऑक्टोबर २०१२ पासून सुरुवात करण्यात आली आहे.

फौजदारी शाखेत सत्र न्यायालय हे महानगर दंडाधिकारी यांच्याकडून न्यायचौकशी करिता पाठविलेल्या प्रकरणात न्यायचौकशी करून निर्णय देते तसेच भ्रष्टाचार प्रकरणात देखील सुनावणी करते. १ एप्रिल १९७४ पासून सत्र न्यायालयास बृहन्मुंबई मधील महानगर दंडाधिकार्यांनी संपरीक्षण केलेल्या प्रकरणांमधील फौजदारी अपिले आणि पुनरिक्षण अर्ज व त्यातील जामिन अर्जावर सुनावणी करण्याचे अधिकार ही देण्यात आले आहेत. सदर न्यायालयात दोन प्रधान न्यायाधीश आणि २ अतिरिक्त प्रधान न्यायाधीशांसह ८२ न्यायाधीशांची मंजूर पदे आहेत व ५४ न्यायालये मुंबई शहर दिवाणी व सत्र न्यायालयाच्या फोर्ट, मुंबई येथील मुख्य शाखेत कार्यरत आहेत. या ८२ पदामध्ये आर्थर रोड कारागृह येथील मोक्का न्यायालयातील २ न्यायाधिकांचा समावेश आहे. त्याचप्रमाणे मा. पंतप्रधान यांनी सूचित केल्याप्रमाणे केंद्रीय गुन्हे अन्वेषण यांनी दाखल केलेली प्रकरणे चालविण्यासाठी ४ विशेष न्यायालयांच्या न्यायाधिकांचाही समावेश आहे.

मुंबई हे प्रधान वाणिज्य व औद्योगिक शहर असल्यामुळे या न्यायालयातील विवाद निरनिराळ्या प्रकारचे असतात आणि या न्यायालयात असलेल्या प्रचंड कार्यभारावरून विवादांची बेसुमार वाढ दिसून येते. शासनाने मा. उच्च न्यायालय, मुंबई यांच्याशी विचारविनिमय करून शासन अधिसूचना, विधी व न्याय विभाग क्र. संकिर्ण १२०७/५/सीआर.-३/का-११ दि. २० फेब्रुवारी २००७ अन्वये दि. १९ सप्टेंबर २००७ पासून दिडोंशी येथे गोरेगाव मालाड, कांदिवली, बोरीवली, व दहिसर या क्षेत्राचा समावेश असलेल्या विभागाकरिता बोरीवली (सत्र) न्यायालय विभाग स्थापन केला आहे व सध्या तेथे ९ न्यायालये कार्यरत आहेत.

फौजदारी शाखेत सत्र न्यायालय हे महानगर दंडाधिकारी यांच्याकडून न्यायचौकशी करिता पाठविलेल्या प्रकरणांमध्ये न्यायचौकशी करून निर्णय देते तसेच फौजदारी अपिले आणि पुनरिक्षण अर्ज, जामिन अर्ज, सी.बी.आय., एन.डी.पी.एस., मोक्का, भ्रष्टाचार या कायदयांतर्गत दाखल केलेल्या प्रकरणांमध्ये सुनावणी करून निकाल देण्याचे काम करते.

प्रलंबित प्रकरणे त्वरीत निकालात काढण्यासाठी विशेष अनुदानांतर्गत शिवडी येथील जलदगती सत्र न्यायालय दिनांक १७ ऑक्टोबर २००३ पासून सुरु झाले आहे. सदर न्यायालयाचे कामकाज ज्या इमारती मधून चालविले जात होते ती इमारत माझगाव व न्यायालयासाठी रिक्त केल्यामुळे सध्या जलदगती सत्र न्यायालयाचे व सर्व विभाग शिवडी ऐवजी मुंबईनगर दिवाणी आणि सत्र न्यायालय येथे कार्यरत आहेत.

मा. उच्च न्यायालय, मुंबई यांचे आदेशानुसार या न्यायालयांत दिनांक १ ऑक्टोबर २०११ पासून दिवाणी दाव्यांतील पक्षकारांकरीता मध्यस्थी केंद्र (Mediation Center) स्थापन करण्यात आले आहे.

प्रधान न्यायाधीश या न्यायालयाचे प्रशासकीय प्रमुख असून एक प्रबंधक (दिवाणी), तीन अप्पर प्रबंधक (दिवाणी), दोन प्रबंधक (सत्र), दोन अप्पर प्रबंधक (सत्र), सात उपप्रबंधक ही राजपत्रित अधिकारी पदे या कार्यालयाची प्रशासकीय बाजू सांभाळण्यासाठी मंजूर केलेली आहेत. या न्यायालयातील प्रबंधक मुंबई नगर दिवाणी न्यायालय अधिनियम, १९४८ च्या कलम ८(२) अन्वये अधिकार प्रदान करण्यात आलेले आहेत.

(ब) मुफसिल क्षेत्रातील दिवाणी आणि सत्र न्यायालय हे जिल्हा व सत्र न्यायालय म्हणून ओळखले जाते.

(एक) प्रमुख जिल्हा न्यायाधीशांच्या न्यायालयाशिवाय इतर न्यायालये म्हणजेच जिल्हा न्यायाधीश आणि वरिष्ठ व कनिष्ठ स्तर दिवाणी न्यायाधीश आणि मुख्य न्यायदंडाधिकारी यांची न्यायालये जिल्हाच्या ठिकाणी असतात. जिल्हा न्यायाधीशांची न्यायालये ही जिल्हाच्या मुख्यालय शहरात असतात. तसेच काही तालुक्यांच्या ठिकाणी असतात, दिवाणी न्यायाधीश, वरिष्ठ स्तर व मुख्य न्यायदंडाधिकारी यांची न्यायालये सुध्दा त्याप्रमाणे असतात. प्रमुख जिल्हा न्यायाधीश हे जिल्हा न्यायाधीश दोन्ही स्तरांचे दिवाणी न्यायाधीश आणि मुख्य न्यायदंडाधिकारी यांच्या न्यायालयांवरील देखरेख करतात.

(दोन) एकूण २२० पदे सामायिक संवर्गातील जिल्हा न्यायाधीशांची आहेत. त्यापैकी ५३ पदे निवडश्रेणी जिल्हा न्यायाधीश पदांत परिवर्तीत केली आहेत. सध्या ३४८ पदे दिवाणी न्यायाधीश, (वरिष्ठ स्तर) आणि मुख्य न्यायदंडाधिकारी या संयुक्त संवर्गातील आहेत १११८ पदे ही दिवाणी न्यायाधीश (कनिष्ठ स्तर) आणि न्यायदंडाधिकारी मुफसल अधिकारिते अंतर्गत आहेत.

(तीन) जिल्हा न्यायाधीशांना दोन प्रकारच्या अधिकारितेचा म्हणजे (१) मूळ आणि (२) अपिलीय अधिकारितेचा वापर करण्याचा अधिकार आहे. जिल्हा न्यायालय हे जिल्हातील मूळ दिवाणी अधिकारितेचे मुख्य न्यायालय आहे. तसेच सदर न्यायालय हे अपिल न्यायालय सुध्दा आहे.

(चार) जिल्हा न्यायाधीश हे मूळ प्रकरणांमध्ये सुनावणी करतात. जिल्हा न्यायाधीशांना अमर्याद आर्थिक अधिकारिता आहे. दिवाणी न्यायाधीश, कनिष्ठ स्तर यांना रु. २५,००० पर्यंत रकमेच्या दाव्यांत सुनावणी करण्याचे अधिकार आहेत, तर वरिष्ठ स्तर न्यायाधीशांना कोणत्याही मर्यादेपर्यंतच्या रकमेच्या दाव्यांत सुनावणी करण्याचे अधिकार आहेत.

(पाच) जिल्हा न्यायाधीश हे त्या-त्या जिल्ह्याचे सत्र न्यायाधीश असतात आणि त्यानुसार ते फौजदारी प्रकरणांमध्ये सुनावणी सुध्दा करतात. या कामात त्यांना अतिरिक्त सत्र न्यायाधीश, ज्यांना सत्र न्यायालयाचे सुध्दा अधिकार प्राप्त आहेत, त्यांचे सहाय्य लाभते ते जिल्ह्यातील सर्वोच्च न्यायिक प्राधिकारी असतात. सत्र न्यायाधीश हे दंडाधिकाऱ्यांना प्राथमिक चौकशी केल्यानंतर त्यांच्याकडे म्हणजेच सत्र न्यायाधीशांकडे पाठविलेले खटले चालवितात आणि दुय्यम दंडाधिकाऱ्यांनी दिलेल्या निर्णयाविरुद्ध केलेल्या अपिलात सुध्दा सुनावणी करतात.

(सहा) सत्र न्यायाधीश किंवा अतिरिक्त सत्र न्यायाधीश हे कायद्याच्या अंतर्गत प्राधिकृत केलेली कोणतीही शिक्षा देऊ शकतात, परंतु अशा न्यायाधीशांनी दिलेली फाशीची शिक्षा ही उच्च न्यायालयाने कायम करण्याअधिन असते.

(सात) सहाय्यक सत्र न्यायाधीश हे फाशीची शिक्षा किंवा जन्मठेपेची शिक्षा किंवा दहा वर्षावरील कैदेची शिक्षा सोडून अन्य कोणतीही शिक्षा, जी कायद्यांतर्गत, प्राधिकृत आहे देऊ शकतात.

(आठ) मुख्य न्यायदंडाधिकारी हे फाशीची शिक्षा किंवा जन्मठेपे किंवा सात वर्षापेक्षा जास्त कैदेची शिक्षा सोडून अन्य कोणतीही शिक्षा, जी कायद्यांतर्गत प्राधिकृत आहे, देऊ शकतात.

(नऊ) महाराष्ट्र राज्यात न्यायपालिका ही शासनांगापासून विभक्त केली आहे परिणामतः आता फौजदारी न्यायालये ही उच्च न्यायालयाच्या अधीन आहेत. १ एप्रिल १९७४ पासून भारत सरकारने नवीन फौजदारी प्रक्रिया संहिता, १९७३ अंमलात आणली, त्या संहितेच्या कलम १२ अंतर्गत प्रत्येक जिल्ह्यात मुख्य न्यायदंडाधिकारी नियुक्त करणे आवश्यक आहे. कलम १२ च्या तरतुदींच्या अंमलबजावणीकरिता राज्य शासनाने उच्च न्यायालयाच्या शिफारशीवरून मुख्य न्याय दंडाधिकाऱ्यांची २९ पदे निर्माण केली व त्यापैकी प्रत्येक जिल्ह्यात एक आणि अतिरिक्त मुख्य न्यायदंडाधिकाऱ्यांची दोन पदे, प्रत्येकी एक पुणे आणि नागपूर जिल्ह्यांकरिता निर्माण केली आहेत. ही पदे दिवाणी न्यायाधीश, वरिष्ठ स्तर या पदास समकक्ष समजली गेली आहेत.

(क) कौटुंबिक न्यायालये.- कौटुंबिक न्यायालये अधिनियम, १९८४ च्या तरतुदींन्वये पूणे, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर, अमरावती, अकोला, ठाणे, नाशिक, सोलापूर, कोल्हापूर व नांदेड येथे कौटुंबिक न्यायालयांची स्थापना अनुक्रमे २७ जानेवारी १९८९, ७ ऑक्टोबर १९८९, २० फेब्रुवारी १९९३, २२ फेब्रुवारी १९९६, २९ नोव्हेंबर २००९, २१ डिसेंबर २००९, २२ एप्रिल २०१०, २३ ऑक्टोबर २०१० व ८ सप्टेंबर २०१२, २ मार्च, २०१३ व २८ मार्च, २०१४ कार्यान्वीत पासून झाली आहेत. या

न्यायालयातील न्यायाधीशांची मंजूर संख्या अनुक्रमे ५, ७, ४, २ व प्रत्येकी १ याप्रमाणे एकूण २५ अशी आहे. या न्यायालयांचे मुख्य कार्य म्हणजे सर्व विवाहासंबंधी प्रकरणे, जी सदर अधिनियम-प्रकरण तीन मधील कलम ७ अंतर्गत येतात, त्यात सुनावणी करणे हे होय, पुणे न्यायालयाच्या अधिकारक्षेत्रात पुणे शहर महानगरपालिकेचे क्षेत्र, कॅन्टोनमेंट क्षेत्र आणि खडकी यांचा समावेश होतो. सुरुवातीपासूनच पुणे येथील कौटुंबिक न्यायालय हे भारती विद्यापीठाच्या ७ व्या व ९ व्या मजल्यांवर भाड्याच्या जागेत स्थित आहे. मुंबई येथील कौटुंबिक न्यायालयाच्या अधिकारक्षेत्रात बृहन्मुंबई महानगरपालिका क्षेत्राचा समावेश होतो. औरंगाबाद येथील कौटुंबिक न्यायालय अधिकार क्षेत्रात औरंगाबाद जिल्ह्याच्या संपूर्ण क्षेत्राचा समावेश होतो. त्याचप्रमाणे नागपूर येथील कौटुंबिक न्यायालयाच्या अधिकार क्षेत्रात नागपूर शहर महानगरपालिकेचे क्षेत्र आणि कामटी कॅन्टोनमेंट बोर्डाचे क्षेत्र यांचा समावेश होतो. तसेच नाशिक, ठाणे, सोलापूर, अकोला, अमरावती, कोल्हापूर व नांदेड या जिल्ह्यांच्या महानगरपालिकेच्या क्षेत्रासाठी प्रत्येकी १ कौटुंबिक न्यायालय स्थापन करण्यास मंत्रीमंडळाने मान्यता दिली आहे.

(ड) जलदगती न्यायालये.-११ व्या वित्त आयोगाच्या शिफारशीनुसार माननीय उच्च न्यायालयाने राज्यातील प्रलंबित खटले जलदगतीने निकालात काढण्यासाठी, महाराष्ट्र राज्याकरिता एक कृती आराखडा तयार केला. या आराखड्याची अंमलबजावणी ३ एप्रिल २००१ पासून करण्यात आली आहे. केंद्र शासनाने राज्य शासनास १८७ जलदगती न्यायालये सुरु करण्याचे निदेश दिले होते आणि त्याअनुषंगाने राज्यशासनाने दिनांक २३ मार्च २०११ रोजी राज्यशासनाच्या खर्चातून १०० जलदगती न्यायालये पुढील पाच वर्षांपर्यंत चालू ठेवण्याचा निर्णय घेतला आहे. आता त्याप्रमाणे राज्यात १०० जलदगती न्यायालये स्थापन करण्यात आली. सदर न्यायालयात दिनांक १ एप्रिल २०११ ते दिनांक ३१ जानेवारी, २०१५ पर्यंत २,८७,८३७ इतके (दिवाणी व फौजदारी) प्रकरणे निकालात काढली.

(३) महाराष्ट्र ज्युडिशियल अॅकॅडमी आणि इंडियन मेडिएशन सेंटर व ट्रेनिंग इन्स्टिट्यूट : महाराष्ट्र राज्यामध्ये न्यायीक अधिकाऱ्यांची संख्या मोठ्या प्रमाणात आहे. दरवर्षी नवीन न्यायिक अधिकाऱ्यांना नेमणुका दिल्या जातात. त्यांना उत्तम दर्जाचे पूर्वप्रशिक्षण व त्यानंतर वेळेवेळी त्यांच्याकरीता चर्चासत्र, शासनाच्या विचाराधिन होती. जागतिकीकरण व देशाची अर्थिक परिस्थिती तसेच मुंबई व्यापारी व अर्थिक महत्व विचारात घेऊन महाराष्ट्र ज्युडिशियल अॅकॅडमी आणि इंडियन मेडिएशन सेंटर व ट्रेनिंग इन्स्टिट्यूट मुंबईजवळ स्थापन करावी असा प्रस्तावही शासनाच्या विचाराधिन होता. मेकडेशन सेंटरमुळे आर्थिक स्वरूपाचे वाद लवादामार्फत सामोपचाराने मिटविता येतील तसेच प्रशिक्षणाची देखील सोय होईल, अशी शासनाची भुमिका होती. त्यानुसार उत्तन, जि. ठाणे येथे महाराष्ट्र ज्युडिशियल अॅकॅडमी आणि इंडियन मेडिएशन सेंटर व ट्रेनिंग इन्स्टिट्यूट दिनांक २७ जून २००९ रोजी सुरु करण्यात आली आहे. या संस्थेच्या उद्दिष्टानुसार नवनियुक्त न्यायीक अधिकाऱ्यांना मुलभूत प्रशिक्षण देण्याचा कार्यक्रम प्रत्यक्षात सुरु करण्यात आला आहे.

तक्ता - १

TABLE-I

(दोन) वित्तीय आवश्यकता

(II) Financial Requirements

तक्ता - १

TABLE-I

(रुपये हजारत)
(Rs. in thousands)

प्रत्यक्ष रकमा २०१३-२०१४ Actual 2013-2014	अर्थसंस्क्रीय अंदाज २०१४-२०१५ Budget Estimates 2014-2015			सुधारित अंदाज, २०१४-२०१५ Revised Estimates 2014-2015			अर्थसंस्क्रीय अंदाज २०१५-२०१६ Budget Estimates 2015-2016					
	योजनेतर योजनेतमेल Non-Plan Plan		एकूण Total	योजनेतर योजनेतमेल Non-Plan Plan		एकूण Total	योजनेतर योजनेतमेल Non-Plan Plan		एकूण Total			
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
...	7697440	-	7697440	9205864	-	9205864	9156039	10340927	-	10340927	-	10340927
(अ) कार्याचे वर्गीकरण	(A)-Activity Classification:											
दिवानी व सत्र न्यायालये	Civil Sessions and Criminal Courts											
एकूण (अ)	7697440	-	7697440	9205864	-	9205864	9156039	10340927	-	10340927	-	10340927
(ब) जस्टिटार वर्गीकरण	(B) Objectwise Classification											
(१०५) मुंबई शहर दिवानी व सत्र न्यायाधीश (२०१४ ०९६३)	... (105) Mumbai City Civil and Session Judge (20 40163)											
वेतन	398183	-	348183	505123	-	505123	452873	523015	-	523015	-	523015
अतिकालीक भत्ता	61	-	61	165	-	165	150	210	-	210	-	210
प्रवास खर्च	2056	-	2056	1350	-	1350	1350	1400	-	1400	-	1400
कार्यालयीन खर्च	10520	-	10520	14446	-	14446	21370	6900	-	6900	-	6900
टेली., इले. चार्जेस	11594	-	11594	9719	-	9719	10700	9900	-	9900	-	9900
व्यावसायिक सेवा	173	-	173	210	-	210	179	200	-	200	-	200
भाडे, पट्टी व कर	0	-	0	375	-	375	375	375	-	375	-	375
संगणकावरील खर्च	95	-	95	129	-	129	379	334	-	334	-	334
कंत्राटी सेवा	181	-	181	2520	-	2520	2080	1	-	1	-	1
एकूण (१)	422863	-	422863	534037	-	534037	489456	542335	-	542335	-	542335
(१०५) (०१) कोर्टुबीक न्यायालये (२०१४ ०३४९)	... (105)(01)(02) Family Courts											
वेतन	204726	-	204726	272515	-	272515	249330	276012	-	276012	-	276012
अतिकालीक भत्ता	189	-	189	255	-	255	233	263	-	263	-	263
मजुरी	0	-	0	5	-	5	2	5	-	5	-	5
प्रवास खर्च	815	-	815	1659	-	1659	1650	1792	-	1792	-	1792
कार्यालयीन खर्च	7541	-	7514	9390	-	9390	7982	10000	-	10000	-	10000
टेली., इले. चार्जेस	4056	-	4056	3400	-	3400	4100	3900	-	3900	-	3900
भाडे, पट्टी व कर	5057	-	5057	7700	-	7700	8400	8000	-	8000	-	8000
संगणकावरील खर्च	315	-	315	258	-	258	219	268	-	268	-	268
मोटार वाहने	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
कंत्राटी सेवा	114	-	114	105	-	105	105	110	-	110	-	110
प्रकाशन	0	-	0	8	-	8	7	1	-	1	-	1
व्यावसायिक सेवा	0	-	0	5	-	5	0	1	-	1	-	1
एकूण (२)	222813	-	222813	295300	-	295300	264043	300352	-	300352	-	300352

(१०५) (बोन) जिल्हा दिवाणी व सत्र न्यायाधीश (२०१४ ०१७२)

विवरण	६६००३१०	७७४३०७२	७७४३०७२	७७४३०७२	८६६९९०३	८६६९९०३
वेतन	६६००३१०	७७४३०७२	७७४३०७२	७७४३०७२	८६६९९०३	८६६९९०३
मजुरी	१३६९	९५०	१२००	१२००	१०२०	१०२०
अतिरिक्त भत्ता	५६१३	११९८९	६९८५	६९८५	१२१२७	१२१२७
टेलीफोन, लाईट व पाणी	९७२४४	११०९९०	१३०४२३	१३०४२३	११०९९०	११०९९०
प्रवास खर्च	३७३३१	९०१५०	९०१५०	९०१५०	९६०००	९६०००
कार्यालयील खर्च	१९८२६७	२६९३५२	२८७३३३	२८७३३३	४००६४५	४००६४५
कंत्राटी सेवा	७७२९	७२०१	७३७२	७३७२	७४४६	७४४६
व्यावसायिक व विशेष सेवाबद्दल प्रदाने	१६४०	३१७७	२७००	२७००	३१७७	३१७७
भाडे, पट्टी व कर	९३५७६	४७२८५	४७२८५	४७२८५	४७२८५	४७२८५
प्रकाशने	३८	३५१	२९८	२९८	४००	४००
सहाय्यक अनुदान	३९८	४९८	४२३	४२३	५००	५००
संगणकावरील खर्च	३४८७	४६९६	३९९२	३९९२	४९००	४९००
(२०१४ ०१७२) नामपूर जिल्हा व सत्र न्यायाधीश (भारित)						
कार्यालयील खर्च (भारित)						
एकूण भारित						
एकूण (२) दत्तमत	७०६६९४६	८२८९२१२	८३२१२३३	८३२१२३३	९३७४३९३	९३७४३९३

(०२)(०२) ग्राम न्यायालय अधिनियम, २००८

विवरण	३९८०	१८५२१	१३०३६	१३०३६	३१०६६	३१०६६
वेतन	३९८०	१८५२१	१३०३६	१३०३६	३१०६६	३१०६६
मजुरी	०	८२	१४	१४	८६	८६
अतिरिक्त भत्ता	०	३८	१०	१०	३९	३९
दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क	०	४३१	१०८	१०८	७७८	७७८
कंत्राटी सेवा	०	१३२	१८	१८	१३९	१३९
देशांतरगत प्रवास खर्च	६३	७३७	२६१	२६१	७९६	७९६
कार्यालयील खर्च	९२५	२७८७	४२८१	४२८१	७८७६	७८७६
भाडे, पट्टी व कर	३२	४०४	१६५	१६५	९७९	९७९
प्रकाशने	०	०	१०	१०	१०	१०
संगणक खर्च	९९	५७२	१८०	१८०	६००	६००
जाहिरात व प्रसिध्दी	०	२००	१०	१०	२००	२००
व्यावसायिक सेवा	०	१०१	३३	३३	१०१	१०१
एकूण (५)	५०९९	२४०१५	१८१२६	१८१२६	४२६७०	४२६७०

(१०५) (पाच) न्यायिक अधिकारी प्रशिक्षण संस्था (२०१४ ०२०७)

विवरण	११५४३	१६०७८	१६०७८	१६०७८	१९३३४	१९३३४
वेतन	११५४३	१६०७८	१६०७८	१६०७८	१९३३४	१९३३४
कार्यालयील खर्च	१८२३	२५७६	२१९०	२१९०	२७४३	२७४३
प्रवास खर्च	५५१	८५१	७२३	७२३	९१९	९१९
टेलीफोन खर्च	३२३८	५५००	६२३८	६२३८	५९००	५९००
भाडे, पट्टी व कर	०	७००	९९४	९९४	१५००	१५००
संगणकावरील खर्च	३९	५६	३५	३५	१५८	१५८
इतर प्रशासकीय खर्च	०	१००	१९	१९	१००	१००
व्यावसायिक व विशेष सेवा	०	२००	२०	२०	२००	२००
अतिरिक्त भत्ता	३९	२००	१३४	१३४	२०६	२०६
कंत्राटी सेवा	०	१००	३३	३३	३०५	३०५
प्रकाशने	०	५०	१७	१७	५०	५०
एकूण (५)	१७२३३	२८२८७	२६३९०	२६३९०	३१४१५	३१४१५

(१०५) (२) District and Sessions Judge (2014-0172).

विवरण	७७४३०७२	८६६९९०३	८६६९९०३	८६६९९०३	९३७४३९३	९३७४३९३
वेतन	७७४३०७२	८६६९९०३	८६६९९०३	८६६९९०३	९३७४३९३	९३७४३९३
मजुरी	१२००	१०२०	१०२०	१०२०	१०२०	१०२०
अतिरिक्त भत्ता	६९८५	१२१२७	१२१२७	१२१२७	१२१२७	१२१२७
टेलीफोन, लाईट व पाणी	१३०४२३	११०९९०	१३०४२३	१३०४२३	११०९९०	११०९९०
प्रवास खर्च	९०१५०	९६०००	९०१५०	९०१५०	९६०००	९६०००
कार्यालयील खर्च	२६९३५२	४००६४५	२८७३३३	२८७३३३	४००६४५	४००६४५
कंत्राटी सेवा	७२०१	७४४६	७३७२	७३७२	७४४६	७४४६
व्यावसायिक व विशेष सेवाबद्दल प्रदाने	३१७७	३१७७	२७००	२७००	३१७७	३१७७
भाडे, पट्टी व कर	४७२८५	४७२८५	४७२८५	४७२८५	४७२८५	४७२८५
प्रकाशने	३५१	४००	२९८	२९८	४००	४००
सहाय्यक अनुदान	३९८	४९८	४२३	४२३	५००	५००
संगणकावरील खर्च	३४८७	४६९६	३९९२	३९९२	४९००	४९००
(२०१४-०१७२) Charged Nagpur ... District and Sessions. Office Expenses.						
Total Char*ged						
Total-- (ii) Voted	९३७४३९३	९३७४३९३	९३७४३९३	९३७४३९३	९३७४३९३	९३७४३९३

(02)(02) Establishment of Gram Nyayalays Act, 2008. (2014 0477)

विवरण	३१०६६	३१०६६	३१०६६	३१०६६	३१०६६	३१०६६
वेतन	३१०६६	३१०६६	३१०६६	३१०६६	३१०६६	३१०६६
मजुरी	८६	८६	१४	१४	८६	८६
अतिरिक्त भत्ता	३९	३९	१०	१०	३९	३९
दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क	७७८	७७८	१०८	१०८	७७८	७७८
कंत्राटी सेवा	१३९	१३९	१८	१८	१३९	१३९
देशांतरगत प्रवास खर्च	७९६	७९६	२६१	२६१	७९६	७९६
कार्यालयील खर्च	७८७६	७८७६	४२८१	४२८१	७८७६	७८७६
भाडे, पट्टी व कर	९७९	९७९	१६५	१६५	९७९	९७९
प्रकाशने	१०	१०	१०	१०	१०	१०
संगणक खर्च	६००	६००	१८०	१८०	६००	६००
जाहिरात व प्रसिध्दी	२००	२००	१०	१०	२००	२००
व्यावसायिक सेवा	१०१	१०१	३३	३३	१०१	१०१
Total-- (V)	४२६७०	४२६७०	१८१२६	१८१२६	४२६७०	४२६७०

(105) (5) Judicial Officers Training Institute (2014-0207).

विवरण	१९३३४	१९३३४	१९३३४	१९३३४	१९३३४	१९३३४
वेतन	१९३३४	१९३३४	१६०७८	१६०७८	१९३३४	१९३३४
कार्यालयील खर्च	२७४३	२७४३	२१९०	२१९०	२७४३	२७४३
प्रवास खर्च	९१९	९१९	७२३	७२३	९१९	९१९
टेलीफोन खर्च	५९००	५९००	६२३८	६२३८	५९००	५९००
भाडे, पट्टी व कर	१५००	१५००	९९४	९९४	१५००	१५००
संगणकावरील खर्च	१५८	१५८	३५	३५	१५८	१५८
इतर प्रशासकीय खर्च	१००	१००	१९	१९	१००	१००
व्यावसायिक व विशेष सेवा	२००	२००	२०	२०	२००	२००
अतिरिक्त भत्ता	२०६	२०६	१३४	१३४	२०६	२०६
कंत्राटी सेवा	३०५	३०५	३३	३३	३०५	३०५
प्रकाशने	५०	५०	१७	१७	५०	५०
Total-- (V)	३१४१५	३१४१५	२६३९०	२६३९०	३१४१५	३१४१५

तक्ता - १-चालू
TABLE-I-Contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
(०६) केंद्रीय गुहे अन्वेषण विशेष न्यायालय (०६)(०१) केंद्रीय गुहे अन्वेषण (सी.बी.आय.) विशेष न्यायालय (२०१४ ०४६८)												(०६) Central Bureau of Investigation (०६)(०१) Central Bureau of Investigation (CBI) Special Court
वेतन	20250	-	20250	31945	--	31945	24553	--	24553	95459		-- 95459 ... Salaries
अतिकालीक भत्ता	0	-	0	19	--	19	1	--	19	14		-- 14 ... Overtime Allowance
दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क	211	-	211	400	-	400	287	--	287	450		-- ४५० ... Telephone, Electricity and ... Water Charges
देशांतरित प्रवास खर्च	95	-	95	981	--	981	585	--	585	1059		-- 1059 ... Domestic Travel Expenses
कार्यालयीन खर्च	1715	-	1715	2409	--	2409	2352	--	2352	2409		-- 2409 ... Office Expense
भाडे, पट्टी व कर	0	-	0	0	--	0	0	--	0	0		-- 0 ... Rent, Rates and Taxes
प्रकाशने	0	-	0	0	--	0	0	--	0	0		-- 0 ... Publication
संगणक खर्च	141	-	141	202	--	202	833	--	833	210		-- 201 ... Computer Expenses
व्यावसायिक सेवा	15	-	15	160	--	160	99	--	99	160		-- 160 ... Professional Services
एकूण (क)	22427	-	22427	36116	--	36116	27910	--	27910	39761		-- 39761 ... Total
(१०८) फौजदारी न्यायालये (२०१४ ०२४३)												(१०८) Criminal Courts (2014-2043).
वेतन	444138	-	444138	552132	--	552132	520525	--	520525	612867		-- 612867 ... Salaries
मजुरी	32	-	32	170	--	170	90	--	90	179		-- 179 ... Wages
अतिकालीक भत्ता	32	-	32	224	--	224	161	--	161	280		-- 280 ... O. T.
टेलीफोन खर्च	2298	-	2298	3762	--	3762	3393	--	3393	4262		-- 4262 ... Telephone Charges
कंत्राटी सेवा	48	-	48	100	--	100	85	--	85	165		-- 165 ... Contractual Services
प्रवास खर्च	2068	-	2068	3376	--	3376	3708	--	3708	3646		-- 3646 ... Travel Expenses
कार्यालयीन खर्च	6134	-	6134	8440	--	8440	6525	--	6525	8989		-- 8989 ... Office Expense
भाडे, पट्टी व कर	197	-	197	1433	--	1433	742	--	742	945		-- 945 ... Rent, Rates and Taxes
प्रकाशने		-		0	--	0		--				-- ... Publications
संगणक	149	-	149	239	--	239	203	--	203	249		-- 249 ... Computer
व्यावसायिक व विशेष सेवाबद्दल प्रदाने	185	-	185	1254	--	1254	880	--	880	1254		-- 1254 ... Payment for Professional
एकूण (६)	455281	-	455281	571130	--	571130	536312	--	536312	632836		-- 632836 ... Total (vi)
एकूण (ब)	8212685	-	8212685	9778097	--	9778097	9683470	--	9683470	10963762		-- 10963762 ... Total (B)
(क) वित्तीय व्यवस्थेची साधने (भासित)		-		1880578	--	1880578		--				-- ... (C) Source of Finance
मागणी क्रमांक जे-१ (दत्तमत)		-		11844965	--	11844965		--				-- ... Demand No. J-1 voted
२०१४ न्यायदाने		-			--			--				-- ... 2014 Administration
एकूण (क)		-		13725543	--	13725543		--				-- Total-- (C)

तक्ता-२
TABLE-II

(तीन) कार्यक्रम कार्यभाराचा सारांश व आर्थिक गरजांचे स्पष्टीकरण :-

खालील तक्ता नगर दिवाणी व सत्र न्यायालय, बृहन्मुंबई यांनी त्या त्या वर्षी केलेले काम दर्शविते.

(III) Programme Work Load Summary and Explanation of Financial Requirement :-

The Following table indicates the work done by the City Civil and Ses-sion Court. Greater Mumbai.

वर्ष	न्यायाधीशांची मंजूर पदे	नेहमीच्या कामाबाहेर इतर काम सोपविले न्यायाधीशांची संख्या	फक्त न्यायालयाचे काम सोपविले आहे न्यायाधीशांची संख्या	कामाचे दिवस	Year
1	2	3	4	5	6
	Sanctioned Judges Strength	No. of Judges entrusted with outside their normal duties	No. of Judges entrusted with court work only	No. of working days	
२०१२	...	47	21	235	...
२०१३	...	22	34	235	...
२०१४	...	43	22	235	...

तक्ता-२/ TABLE-II Contd.

प्रकरणाचे स्वरूप	वर्षांभो प्रलंबित असलेली प्रकरणे				नवीन दाखल केलेली प्रकरणे				एकूण Total	वर्षात निकालात काढलेली प्रकरणे				वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे	Name of Cases	
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015		2012	2013	2014	2015			2016
१ मूळ प्रकरणे	
(अ) मुख्य दिवाणी प्रकरणे	15214	49098	43319	40523	11105	9694	55737	60203	53013	6639	16884	15885	49698	43319	37128	...
(ब) फौजदारी	8528	9507	10451	7817	8098	7078	16345	17605	17524	6838	7154	4199	9507	10451	13330	...
एकूण (१)	23742	58605	53770	48340	19203	-	72082	77808	70542	13477	24038	20084	58605	53770	50458	...
२ फिरकोळ प्रकरणे
(अ) दिवाणी प्रकरणे	14219	15865	19988	10598	14300	14981	24817	30165	34969	8952	10177	12869	15865	19988	22100	...
(ब) फौजदारी	1685	1920	2970	17614	19095	22939	19299	21015	25909	17379	18045	22015	1920	2970	3894	...
एकूण (१)	15904	17785	22958	28212	33395	37920	44116	51180	60878	26331	28222	34884	17785	22958	25994	...
एकूण (१ + २)	39646	76390	76728	76552	52598	54652	116198	128988	131420	39808	52260	54968	76390	76728	76452	...

१ मूळ प्रकरणे

(अ) मुख्य दिवाणी प्रकरणे

(ब) फौजदारी

एकूण (१)

२ फिरकोळ प्रकरणे

(अ) दिवाणी प्रकरणे

(ब) फौजदारी

एकूण (१)

एकूण (१ + २)

(1) Main Cases

(a) Civil

(b) Criminal

Total (1)

(2) Miscellaneous Cases

(a) Civil

(b) Criminal

Total (2)

Total (1+2)

तक्ता-२
TABLE-II

खालील तक्ता कौटुंबिक न्यायालयांनी त्या त्या वर्षांमध्ये केलेल्या कामाची आकडेवारी दर्शविते.

Following table indicates the work done by the family Court during the respective years.

न्यायालय	वर्षांभो प्रलंबित असलेली प्रकरणे Cases pending at the beginning of the year				नवीन दाखल केलेली प्रकरणे Cases instituted during the year				वर्षात निकालात काढलेली प्रकरणे Cases disposed during the year				वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे Cases pending at the end of the year				Name of Cases
	2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	2014	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		
मुंबई	...	11712	11458	11667	7256	8370	8228	18968	19895	7510	8161	7977	11458	11667	11918	...	Mumbai
पुणे	...	5268	4473	4674	6307	4770	4201	11575	9243	7102	4569	4316	4473	4673	4559	...	Pune
नागपूर	...	4613	4275	4607	3300	3682	3881	7913	8488	3638	3350	3534	4275	4607	4954	...	Nagpur
औरंगाबाद	...	1915	1658	1520	1631	1764	1889	3546	3422	1888	1902	1820	1658	1520	1589	...	Aurangabad
अमरावती	...	847	975	1059	675	699	690	1522	1674	547	615	485	975	1059	1261	...	Amrawati
अकोला	...	310	360	482	408	591	580	718	951	358	469	527	360	482	535	...	Akola
नाशिक	...	2037	2027	1814	1375	1588	1506	3412	3615	1385	1801	1188	2027	1814	2108	...	Nashik
ठाणे	...	1319	1325	1407	848	941	1053	2167	2266	842	859	906	1325	1407	1554	...	Thane
सोलापूर	...	1529	1730	1518	489	642	676	2018	2372	288	854	1143	1730	1518	1051	...	Solapur
कोल्हापूर	...	---	773	625	---	417	531	---	1190	---	565	557	---	625	549	...	Kolhapur
नांदेड	...	---	---	---	---	---	1314	---	---	---	---	321	---	---	993	...	Nanded
एकूण	...	27513	29054	27373	20914	23464	24549	48427	52518	22173	23145	22744	26254	29372	31121	...	Total

तक्ता - ३ चालू
TABLE-III-Contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
(2) District AKOLA															
I. District Courts															
१. जिल्हा अकोला
(एक) दिवाणी	6106	3258	3449	5532	5078	797	11658	8336	4246	6467	4887	891	5191	3449	3355
(दोन) फौजदारी	2572	1733	2036	5447	4401	2176	8019	6134	4212	5216	4098	2004	2803	2036	2208
II. Sub-Ordinate Courts															
२. दुय्यम न्यायालये
(एक) दिवाणी	14970	11698	12047	14622	1157	3992	29592	22855	16039	12085	10808	4123	17507	12047	11916
(दोन) फौजदारी	76588	45219	35776	64679	54845	15945	141267	100064	51721	80227	64288	15398	61040	35776	36323
एकूण	100236	61908	53308	90300	75481	22910	190536	137389	76218	103995	84081	22416	86541	53308	53802
(3) District AMRAVATI															
I. District Courts															
१. जिल्हा अमरावती
(एक) दिवाणी	6368	7075	7803	2472	2249	2235	8840	9405	10038	1765	1602	2066	7075	7803	7972
(दोन) फौजदारी	2954	2973	3390	2585	2944	3153	5539	5930	6543	2566	2540	2710	2973	3390	3833
II. Sub-Ordinate Courts															
२. दुय्यम न्यायालये
(एक) दिवाणी	12187	12752	13226	3985	5089	6004	16172	17847	19230	3420	4621	5398	12752	13226	13832
(दोन) फौजदारी	46492	41741	40794	21252	20430	23238	67744	62171	64032	26003	21364	19804	41741	40794	44228
एकूण	68001	64541	65213	30294	30712	34630	98295	95353	99843	33754	30127	29978	64541	65273	69865
(4) District AURANGABAD															
I. District Courts															
१. जिल्हा औरंगाबाद
(एक) दिवाणी	6416	7314	8574	3674	3319	3128	10090	10633	11702	2776	2059	2057	7314	8574	9645
(दोन) फौजदारी	3057	3588	4808	3552	3714	3840	6609	7302	8148	3021	2994	3405	3588	4308	4743
II. Sub-Ordinate Courts															
२. दुय्यम न्यायालये
(एक) दिवाणी	23223	24536	24575	8775	7375	8339	31998	31911	32914	7462	7336	8600	24536	24575	24314
(दोन) फौजदारी	63008	59808	56333	31276	36022	40418	94284	95830	96751	34476	39497	41267	59808	56333	55484
एकूण	95704	95246	93790	47277	50430	55725	142921	145676	149515	47735	51886	55329	95246	93790	94186
(5) District BEED															
I. District Courts															
१. जिल्हा बीड
(एक) दिवाणी	9124	10924	11305	4177	3198	3217	13301	14122	14522	2377	2817	2796	10924	11305	11726
(दोन) फौजदारी	1641	1738	2295	2872	3208	2775	4513	4946	5070	2775	2651	2496	1738	2295	2574
II. Sub-Ordinate Courts															
२. दुय्यम न्यायालये
(एक) दिवाणी	14582	15745	18037	8384	10216	9185	22966	25961	27222	7221	7924	8383	15745	18037	18839
(दोन) फौजदारी	43200	37694	36048	15096	16045	15957	58296	53739	52005	20602	17691	16951	37694	36048	35054
एकूण	68547	66101	67685	30529	32667	31134	99076	98768	98819	32975	31093	30626	66101	67685	68193

(6) District BHANDARA																
I. District Courts												... Total				
...	1405	1586	1704	960	607	483	2365	2193	2187	779	489		463	1586	1704	1724
(एक) दिवाणी	...	1405	1586	1704	960	607	483	2365	2193	2187	779	489	463	1586	1704	1724
(दोन) फौजदारी	...	588	691	777	536	962	633	1124	1653	1410	433	-	554	691	-	856
II. Sub-Ordinate Courts													... Total			
(एक) फौजदारी	...	3739	3937	4171	2542	3671	1123	6281	7608	5294	2344	3437		1007	3937	4171
(दोन) दिवाणी	...	19450	15409	1498	12505	15242	7744	31955	30651	22662	16546	15733	9825	15409	14918	12837
एकूण	...	25182	21623	21570	16543	20482	9983	41725	42105	31553	20102	20535	11849	21623	21570	19704
(7) District BULDHANA													... Total			
I. District Courts												... Total				
(एक) दिवाणी	...	3811	3832	4197	2785	3517	1691	6596	7349	5888	2764		3152	1661	3832	4197
(दोन) फौजदारी	...	2003	2029	2286	2295	2935	2445	4298	4964	4731	2269	2678	2117	2029	2286	2614
II. Sub-Ordinate Courts													... Total			
(एक) दिवाणी	...	10263	10330	10530	5614	5561	4740	15877	15891	13270	5547	5361		4510	10330	10530
(दोन) फौजदारी	...	45276	35385	33736	32136	21845	20389	77412	57230	54119	42027	23494	20820	35385	33736	33299
एकूण	...	61353	51576	50749	42830	33858	29259	104183	85434	80008	52607	34685	29108	51576	50749	50900
(8) District CHANDRAPUR													... Total			
I. District Courts												... Total				
(एक) दिवाणी	...	3838	4238	4691	1176	1007	1092	5014	5245	5783	776		554	869	4238	4691
(दोन) फौजदारी	...	2030	2251	2513	1478	1569	1544	3508	3820	407	1257	1307	1299	2251	2513	2758
II. Sub-Ordinate Courts													... Total			
(एक) दिवाणी	...	7982	8164	8345	2196	2300	2311	10178	10464	10646	2014	2119		2499	8164	8345
(दोन) फौजदारी	...	43163	34144	28383	12855	12340	12632	56018	46484	41015	21874	18101	14765	34144	28383	26250
एकूण	...	57013	48797	43932	17705	17216	17579	74718	66013	61511	25921	22081	19432	48797	43932	42079

(६) जिल्हा भंडारा

१. जिल्हा न्यायालये

(एक) दिवाणी

(दोन) फौजदारी

२. दुय्यम न्यायालये

(एक) फौजदारी

(दोन) दिवाणी

एकूण

(७) जिल्हा बुलढाणा

१. जिल्हा न्यायालये

(एक) दिवाणी

(दोन) फौजदारी

२. दुय्यम न्यायालये

(एक) दिवाणी

(दोन) फौजदारी

एकूण

(८) जिल्हा चंद्रपूर

१. जिल्हा न्यायालये

(एक) दिवाणी

(दोन) फौजदारी

२. दुय्यम न्यायालये

(एक) दिवाणी

(दोन) फौजदारी

एकूण

तक्ता - ३ चालू
TABLE-III-Contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
(९) जिल्हा धुळे	(9) District DHULE															
१. जिल्हा न्यायालये	I. District Courts															
(एक) दिवाणी	...	6131	7498	5613	3245	1859	2419	9376	9357	8032	1878	3744	1875	7498	5613	6157 ... (i) Civil
(दोन) फौजदारी	...	2249	2888	2124	2705	1837	1680	4954	4725	3804	2066	2601	1659	2888	2124	2145 ... (ii) Criminal
२. दुय्यम न्यायालये	II. Sub-Ordinate Courts															
(एक) दिवाणी	...	8912	9778	6766	6630	5125	7548	15542	14903	14314	5764	8137	7910	9778	6766	6404 ... (i) Civil
(दोन) फौजदारी	...	35478	30776	18849	18187	14790	15991	53665	45566	34840	22889	26717	16503	30776	18849	18337 ... (ii) Criminal
एकूण	...	52770	50940	33352	30767	23611	27638	83537	74351	60990	32597	41199	27447	50940	33352	33043 ... Total
(१०) जिल्हा जळगाव	(10) District JALGAON															
१. जिल्हा न्यायालये	I. District Courts															
(एक) दिवाणी	...	6851	8125	8052	6701	7509	6820	13552	15734	14872	5427	7682	6878	8125	8052	7994 ... (i) Civil
(दोन) फौजदारी	...	2124	2567	3242	3922	5369	5405	6046	7936	8647	3479	4694	5171	2567	3242	3476 ... (ii) Criminal
२. दुय्यम न्यायालये	II. Sub-Ordinate Courts															
(एक) फौजदारी	...	26312	24691	24471	22390	15458	14519	48702	40149	38990	24011	15678	14305	24691	24471	24685 ... (i) Civil
(दोन) दिवाणी	...	63917	57918	50365	47451	41697	48105	111368	99615	98470	53450	49250	50741	57918	50365	47679 ... (ii) Criminal
एकूण	...	99204	93301	86130	80464	70133	74847	179668	163434	166979	86367	77304	77145	93301	86130	83834 ... Total
(११) जिल्हा जालना	(8) District JALNA															
१. जिल्हा न्यायालये	I. District Courts															
(एक) दिवाणी	...	2991	3363	3467	1265	1634	1237	4256	4997	5204	893	1030	1200	3363	3967	4004 ... (i) Civil
(दोन) फौजदारी	...	870	1055	1258	1707	1743	1876	2577	2798	3154	1522	1540	1533	1055	1258	1601 ... (ii) Criminal
२. दुय्यम न्यायालये	II. Sub-Ordinate Courts															
(एक) दिवाणी	...	9517	10393	11963	5055	4094	3324	14572	14487	15287	4179	2524	2487	10393	11963	12800 ... (i) Civil
(दोन) फौजदारी	...	20601	21138	22420	11803	13884	11993	32404	35022	34913	11266	12102	10569	21138	22920	24344 ... (ii) Criminal
एकूण	...	33979	35949	40108	19830	21355	18430	53809	57304	58538	17860	17196	15789	35949	40108	42749 ... Total

(१२) जिल्हा कोल्हापूर

जिल्हा कोल्हापूर

(१२) जिल्हा कोल्हापूर		I. District Courts												II. Sub-Ordinate Courts					
१. जिल्हा न्यायालये		I. District Courts												II. Sub-Ordinate Courts					
...		
(एक) दिवाणी	...	8644	9205	10291	3585	3380	3582	12229	12585	13873	3024	2294	4020	9205	10291	9853	...	(i) Civil	
(दोन) फौजदारी	...	2604	2739	3087	2225	2362	2675	4829	5101	5762	2090	2014	2201	2739	3087	3561	...	(ii) Criminal	
२. दुय्यम न्यायालये
(एक) दिवाणी	...	24780	24493	24281	12481	8372	24352	37261	32865	48632	12768	8584	22554	24493	24281	26074	...	(i) Civil	
(दोन) फौजदारी	...	38627	37382	37511	25088	18947	29297	63715	56329	66808	26333	18818	30765	37382	37511	36043	...	(ii) Criminal	
एकूण	...	74655	73819	75130	43379	33061	59906	118034	106880	135076	44215	31710	59545	73819	75170	75531	...	Total	

(१३) जिल्हा नागपूर

जिल्हा नागपूर

(१३) जिल्हा नागपूर		I. District Courts												II. Sub-Ordinate Courts					
१. जिल्हा न्यायालये		I. District Courts												II. Sub-Ordinate Courts					
...		
(एक) दिवाणी	...	17505	17879	18534	5161	4850	6638	22666	22729	25172	4787	4195	4699	17879	18534	20473	...	(i) Civil	
(दोन) फौजदारी	...	3603	3539	4183	4450	4870	4918	8013	8409	9101	4474	4226	4430	3539	4183	4671	...	(ii) Criminal	
२. दुय्यम न्यायालये
(एक) दिवाणी	...	30273	29710	24745	5873	5842	6359	36146	35552	36154	6436	5757	5818	29710	29795	30336	...	(i) Civil	
(दोन) फौजदारी	...	180292	149792	137704	103625	76022	76224	283917	225814	213933	134125	88105	74547	149792	137709	134386	...	(ii) Criminal	
एकूण	...	231673	200920	190221	119069	91584	94139	350742	292504	284360	149822	102283	89494	200920	190221	194866	...	Total	

(१४) जिल्हा नांदेड

जिल्हा नांदेड

(१४) जिल्हा नांदेड		I. District Courts												II. Sub-Ordinate Courts					
१. जिल्हा न्यायालये		I. District Courts												II. Sub-Ordinate Courts					
...		
(एक) दिवाणी	...	8147	8076	8615	2303	2234	2020	10450	10310	10641	2374	1695	1878	8076	8615	8763	...	(i) Civil	
(दोन) फौजदारी	...	2077	2139	2524	2214	1770	2326	4291	4909	4850	2152	2385	2262	2139	2524	2588	...	(ii) Criminal	
२. दुय्यम न्यायालये
(एक) दिवाणी	...	15682	15840	16473	5743	5170	4815	21425	21010	21288	5585	4537	5244	15840	16473	15994	...	(i) Civil	
(दोन) फौजदारी	...	37470	36076	35278	14198	12339	14678	51668	48915	49956	15592	13637	14161	36076	35278	35795	...	(ii) Criminal	
एकूण	...	63376	60131	62890	24458	23013	23845	87834	85144	86735	25703	22254	23595	62131	62890	63140	...	Total	

तक्ता - ३ चालू
TABLE-III-Contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
(15) District : NASHIK															
I. District Court															
...
(एक) दिवाणी	12433	13145	13347	4873	4096	4816	17306	17241	18163	4161	3894	4177	13145	13347	13986
(दोन) फौजदारी	5184	5263	5331	4497	4408	4211	9681	9671	9542	4418	4340	4121	5263	5331	5421
II. Sub-ordinate Court															
...
(एक) दिवाणी	29277	30016	30990	10912	8248	7760	40189	38264	38750	10173	7274	7307	30016	30990	31443
(दोन) फौजदारी	101310	83014	82120	61057	44310	47109	162367	128224	129229	78453	46104	46310	83914	92120	82919
एकूण	148204	132338	131788	81339	61062	63896	229543	193400	195684	97205	61612	61915	132338	131788	133769
(16) District : OSMANABAD															
I. District Court															
...
(एक) दिवाणी	5518	4837	5287	3377	3627	5352	8895	8464	10639	4058	3177	5412	4837	5287	5227
(दोन) फौजदारी	1204	1206	1440	1472	1891	2018	2676	3097	3458	1470	1657	1797	1206	1440	1661
II. Sub-ordinate Court															
...
(एक) दिवाणी	20473	21062	14776	11333	9770	13364	31806	30832	33140	10744	11056	12864	21062	19776	20276
(दोन) फौजदारी	27678	24623	22873	10040	10834	17249	37718	35457	40122	13095	12584	18411	24623	22873	21211
एकूण	54873	51728	49376	26222	26122	37983	81095	77850	87354	29367	28474	38984	51728	49376	48375
(17) District : LATUR															
I. District Court															
...
(एक) दिवाणी	8850	8347	8299	2886	2495	2114	11736	10842	10413	3389	2543	1905	8347	8299	8508
(दोन) फौजदारी	1566	1526	1547	1796	1946	1946	3362	3472	3443	1836	1925	1661	1526	1547	1832
II. Sub-ordinate Court															
...
(एक) दिवाणी	20787	19048	18876	9653	8451	7742	30440	27499	26618	11392	8623	8535	19048	18876	18063
(दोन) फौजदारी	31445	27877	27024	10039	10359	11898	41484	38256	38922	13607	17212	13051	27877	27024	25871
एकूण	62648	56798	55746	24374	23251	23700	87022	80049	79446	30224	24303	25172	56798	55746	25274

(१८) जिल्हा : परभणी

(18) District : PARBHANI

१. जिल्हा न्यायालये ...

I. District Court

(एक) दिवाणी	...	3276	3841	4210	2486	3245	4202	5762	7136	8412	1921	2926	3848	3841	4210	4564	...	(i) Civil
(दोन) फौजदारी	...	1135	1474	1465	2559	3043	2713	3694	4517	4678	2220	2952	2552	1474	1965	2271	...	(ii) Criminal

२. दुय्यम न्यायालये ...

II. Sub-ordinate Court

(एक) दिवाणी	...	11263	13244	13039	8551	10027	18324	19814	23326	23363	6515	10257	9478	13299	13039	13385	...	(i) Civil
(दोन) फौजदारी	...	31277	24432	28451	15544	20865	32511	46821	50297	60962	17389	21846	24860	29432	28451	31102	...	(ii) Criminal

एकूण ... 46951 48046 47665 29140 37230 49750 76091 85276 97415 28045 37611 46043 48046 47665 51322 ... Total

(१९) जिल्हा : पुणे

(19) District : PUNE

१. जिल्हा न्यायालये ...

I. District Court

(एक) दिवाणी	...	23037	24584	24518	7698	7005	8131	30735	31589	32649	6151	7071	5285	24584	24518	27364	...	(i) Civil
(दोन) फौजदारी	...	8503	8945	9996	8094	8999	9589	16597	17944	14585	7652	7948	8856	8945	9996	10724	...	(ii) Criminal

२. दुय्यम न्यायालये ...

II. Sub-ordinate Court

(एक) दिवाणी	...	60964	61620	63687	22153	16069	13808	83117	77689	77495	21497	14002	14194	61620	63687	63301	...	(i) Civil
(दोन) फौजदारी	...	287151	225902	208889	104131	92866	90385	391252	318768	299274	165350	109879	93156	226502	208889	206115	...	(ii) Criminal

एकूण ... 379625 321051 307090 142076 124939 121913 521701 445990 409003 200650 138900 121494 321651 307090 307509 ... Total

(२०) जिल्हा : रायगड

(20) District : RAIGAD

१. जिल्हा न्यायालये ...

I. District Court

(एक) दिवाणी	...	6142	6816	7465	2465	2237	2415	8607	9053	9880	1791	1588	1855	6816	7465	8025	...	(i) Civil
(दोन) फौजदारी	...	1571	1809	2101	1785	2128	2105	3356	3937	4206	1547	1836	1730	1809	2101	2476	...	(ii) Criminal

२. दुय्यम न्यायालये ...

II. Sub-ordinate Court

(एक) दिवाणी	...	18768	19346	-19662	7433	5447	5622	26201	24793	25284	6855	5131	4001	19346	15662	21283	...	(i) Civil
(दोन) फौजदारी	...	24518	20774	20116	12495	13246	18853	37013	34020	38969	16239	13904	15428	20774	20116	23541	...	(ii) Criminal

एकूण ... 50999 48745 49344 24178 23058 28995 75177 71803 78339 26432 22459 23014 48745 49344 55325 ... Total

TABLE III-Contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
(२१) जिल्हा : रत्नागिरी	(21) District : RATNAGIRI															
१. जिल्हा न्यायालये ...	I. District Court															
(एक) दिवाणी ...	1685	1976	2372	910	929	911	2595	2905	3283	619	533	475	1976	2372	2808	...
(दोन) फौजदारी ...	527	631	764	575	714	661	1102	1345	1425	471	581	564	631	764	861	...
२. दुय्यम न्यायालये ...	II. Sub-ordinate Court															
(एक) दिवाणी ...	4792	4863	5135	2370	1937	1447	7162	6800	7082	2299	1665	1925	4863	5135	5157	...
(दोन) फौजदारी ...	8077	7274	7043	5428	5429	6380	13505	12703	13423	6231	5660	5208	7274	7043	8215	...
एकूण	15081	14744	15314	9283	9009	9899	24364	23753	25213	9620	8439	8172	14744	15314	17041	Total
(२२) जिल्हा : सांगली	(22) District : SANGALI															
१. जिल्हा न्यायालये ...	I. District Court															
(एक) दिवाणी ..	6354	7239	7900	3101	2621	2824	9455	9860	10724	2216	1460	2465	7239	7900	8259	...
(दोन) फौजदारी ...	2563	2685	3042	2256	2314	2372	4819	4999	5414	2134	1957	1913	2685	3042	3501	...
२. दुय्यम न्यायालये ...	II. Sub-ordinate Court															
(एक) दिवाणी ...	21151	20505	20840	6133	5940	6256	27284	26445	27096	6779	5605	5804	20505	20840	21292	...
(दोन) फौजदारी ...	23077	20441	21395	10286	12175	13739	33363	32616	35134	12922	11221	14053	20441	21395	21081	...
एकूण	53145	50870	53177	21776	23050	25191	74921	73920	78368	24051	20743	24235	50870	53177	54133	Total
(२३) जिल्हा : सातारा	(23) District : SATARA															
१. जिल्हा न्यायालये ...	I. District Court															
(एक) दिवाणी ...	7404	8011	8314	4106	2308	3444	11510	10319	11758	3499	2005	3372	8011	8314	8386	...
(दोन) फौजदारी ...	2127	2422	2832	2469	2313	2524	4596	4735	5361	2174	1903	2418	2422	2832	2943	...
२. दुय्यम न्यायालये ...	II. Sub-ordinate Court															
(एक) दिवाणी ...	24778	25463	27120	20403	11812	7586	41181	37275	34706	19718	10155	7930	25463	27120	26776	...
(दोन) फौजदारी ...	34824	32454	31856	28354	19237	17490	63178	51691	50340	30724	18841	20314	32454	32850	30026	...
एकूण	69133	68350	71116	55332	35670	31049	124465	104020	102165	56115	32904	34034	68350	71116	68131	Total

(24) जिल्हा : सोलापूर

(24) District : SOLAPUR

१. जिल्हा न्यायालये ...

I. District Court

(एक) दिवाणी ... 5289 7469 7579 6747 8078 3711 12036 15547 11290 4567 7968 2546 7469 7579 8744 ... (i) Civil
(दोन) फौजदारी ... 2383 3475 3717 5607 5687 3692 7990 9162 7489 4515 5445 3431 3475 3717 3978 ... (ii) Criminal

२. दुय्यम न्यायालये ...

II. Sub-ordinate Court

(एक) दिवाणी ... 42442 37196 36234 22386 21635 11158 64828 58831 47317 27632 22592 11148 37196 36239 36249 ... (i) Civil
(दोन) फौजदारी ... 74538 53097 53144 56447 58317 27644 130985 111414 80838 77888 58270 25469 53097 53144 55369 ... (ii) Criminal

एकूण ... 124652 101237 100679 91187 93717 46255 215839 194954 146964 114602 94275 42594 101237 10679 104340 ... Total

(25) जिल्हा : सिंधुदुर्ग

(25) District : SINDHUDURG

१. जिल्हा न्यायालये ...

I. District Court

(एक) दिवाणी ... 1279 1512 1584 554 553 458 1833 2065 2042 321 481 533 1512 1584 1509 ... (i) Civil
(दोन) फौजदारी ... 342 280 242 316 352 424 658 632 666 378 390 469 280 242 147 ... (ii) Criminal

२. दुय्यम न्यायालये ...

II. Sub-ordinate Court

(एक) दिवाणी . 5614 5401 5286 1648 1167 1245 7262 6568 6531 1851 1282 1304 5401 5286 5227 ... (i) Civil
(दोन) फौजदारी ... 3742 3415 3133 2354 2932 3511 6106 6347 6644 2691 3214 3723 3415 3133 2957 ... (ii) Criminal

एकूण ... 10977 10608 10245 4882 5004 5638 15859 15612 15883 5251 5367 6033 10608 10245 9850 ... Total

(26) जिल्हा : ठाणे

(26) District : THANE

१. जिल्हा न्यायालये ...

I. District Court

(एक) दिवाणी ... 13397 15482 15680 12187 10942 12773 25584 26424 28453 10102 10744 12258 15482 15680 16195 ... (i) Civil
(दोन) फौजदारी ... 10744 10218 10522 14054 13888 17538 24798 24106 28081 14580 13584 16149 10218 10522 11932 ... (ii) Criminal

२. दुय्यम न्यायालये ...

II. Sub-ordinate Court

(एक) दिवाणी ... 41181 43618 44219 30086 21595 32304 71267 65213 76523 27649 20994 29735 43618 44219 46788 ... (i) Civil
(दोन) फौजदारी ... 174466 156888 141474 167280 192657 140367 341746 349545 281841 184858 208071 135774 156888 141474 146067 ... (ii) Criminal

एकूण ... 239788 226206 211895 223607 239082 203003 463395 465288 414898 237189 253393 193916 226206 211895 220982 ... Total

TABLE III-Contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
(२७) जिल्हा : वर्धा	(२७) District : WARDHA															
१. जिल्हा न्यायालये	I. District Court															
(एक) दिवाणी	...	1699	1980	2348	3138	2447	3396	4837	4427	5744	2857	2079	3589	1980	2348	2155 ... (i) Civil
(दोन) फौजदारी	...	879	889	1072	2231	2935	2501	3110	3824	3573	2221	2752	2418	889	1072	1155 ... (ii) Criminal
२. दुय्यम न्यायालये	II. Sub-ordinate Court															
(एक) दिवाणी	...	6519	6424	6649	6405	5710	6721	12924	12134	13367	6500	5488	6784	6424	6646	6583 ... (i) Civil
(दोन) फौजदारी	...	45867	34000	29986	55934	48204	35835	101771	82204	65427	67771	52618	39566	34000	29586	25855 ... (ii) Criminal
एकूण	...	54934	43293	39652	67708	59296	48453	122642	102589	88105	79349	62937	52357	43293	39652	35748 ... Total
(२८) जिल्हा : यवतमाळ	(२८) District : YAVATMAL															
१. जिल्हा न्यायालये	I. District Court															
(एक) दिवाणी	...	5016	5012	4835	4143	4632	3343	9159	9644	8178	4147	4809	3310	5012	4835	4868 ... (i) Civil
(दोन) फौजदारी	...	2448	2466	3063	2565	4075	4137	5013	6541	7200	2547	3478	3919	2466	3063	3281 ... (ii) Criminal
२. दुय्यम न्यायालये	II. Sub-ordinate Court															
(एक) दिवाणी	...	15394	15599	16947	7217	10525	8089	22611	26124	25036	7012	9177	7858	15599	16947	17178 ... (i) Civil
(दोन) फौजदारी	...	48232	45322	47392	57583	62077	42046	105815	107399	89438	60493	60007	39627	45322	47392	44766 ... (ii) Criminal
एकूण	...	71090	68399	72237	71508	81309	57615	142598	149708	129852	74199	77471	54759	68399	72237	75093 ... Total
(२९) जिल्हा : गडचिरोली	(२९) District : GADCHIROLI															
१. जिल्हा न्यायालये	I. District Court															
(एक) दिवाणी	...	534	652	637	523	842	328(556)	1057	1494	1521	405	857	349(557)	652	637	615 ... (i) Civil
(दोन) फौजदारी	...	582	594	726	1051	1751	592(348)	1633	2345	1666	1039	1619	636(349)	594	726	681 ... (ii) Criminal
२. दुय्यम न्यायालये	II. Sub-ordinate Court															
(एक) दिवाणी	...	771	890	979	638	666	516(185)	1409	1556	1740	519	577	489(244)	890	979	1007 ... (i) Civil
(दोन) फौजदारी	...	5822	4798	5291	6513	5943	5186(1252)	12335	10741	11729	7537	5450,6478(1600)	4798	5291	3651 ... (ii) Criminal	
एकूण	...	7709	6934	7633	8725	9202	6682(2341)	16434	16136	16656	9500	8503,7952(2750)	6934	7633	5954 ... Total	

(३०) जिल्हा : हिंगोली

(३०) District : HINGOLI

१. जिल्हा न्यायालये

(एक) दिवाणी ...
(दोन) फौजदारी ...

I. District Court

... (i) Civil
... (ii) Criminal

२. दुय्यम न्यायालये

(एक) दिवाणी ...
(दोन) फौजदारी ...

II. Sub-ordinate Court

... (i) Civil
... (ii) Criminal

एकूण ...

... Total

(३१) जिल्हा : वाशिम

(31) District : WASHIM

१. जिल्हा न्यायालये

(एक) दिवाणी ...
(दोन) फौजदारी ...

I. District Court

... (i) Civil
... (ii) Criminal

२. दुय्यम न्यायालये

(एक) दिवाणी ...
(दोन) फौजदारी ...

II. Sub-ordinate Court

... (i) Civil
... (ii) Criminal

एकूण ...

... Total

(३२) जिल्हा : नंदुरबार

(32) District : NANDURBAR

१. जिल्हा न्यायालये

(एक) दिवाणी ...
(दोन) फौजदारी ...

I. District Court

... (i) Civil
... (ii) Criminal

२. दुय्यम न्यायालये

(एक) दिवाणी ...
(दोन) फौजदारी ...

II. Sub-ordinate Court

... (i) Civil
... (ii) Criminal

एकूण ...

... Total

TABLE III-Contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
(३३) जिल्हा : गोंदिया															(27) District : GONDIA
१. जिल्हा न्यायालये	...														I. District Court
(एक) दिवाणी	... 1029	1053	1207	1364	1111	1455	2393	2164	2662	1340	957	1400	1053	1207	1262 ... (i) Civil
(दोन) फौजदारी	... 761	657	813	2317	1923	2250	3078	2580	3063	2421	1767	2183	657	813	880 ... (ii) Criminal
२. दुय्यम न्यायालये	...														II. Sub-ordinate Court
(एक) दिवाणी	... 2611	2540	2664	1759	2032	1918	4370	4572	4582	1830	1908	1606	2540	2664	2978 ... (i) Civil
(दोन) फौजदारी	... 18604	13963	10700	12426	16455	14167	31030	30418	24867	17067	19718	15225	13963	10700	9642 ... (ii) Criminal
एकूण	... 23005	18213	15383	17866	21521	19790	40871	39734	35174	22658	24350	20414	18213	15384	14760 ... Total

TABLE-IV

तक्ता-४

खालील तक्ता राज्यातील दिवाणी, सत्र व फौजदारी न्यायालयांचे तसेच कौटुंबिक न्यायालयाचे २०१२-२०१३, २०१३-२०१४ व २०१४-२०१५ या वर्षातील उत्पन्न दर्शवितो (३१-१२-२०१४ पर्यंत)

दिवाणी, सत्र व फौजदारी न्यायालयाचे उत्पन्न

जिल्हा	2012-2013					2013-2014	
	सेवा व सेवा फी	दंड व जप्तीच्या रकमा	इतर जमा रकमा	मुद्रांकात जमा केलेली न्यायालयीन फी	एकूण	सेवा व सेवा फी	दंड व जप्तीच्या रकमा
	Service and Service Fees	Fines and Forfeitures	Other Receipt	Court fee collected in stamps	Total	Service and Service Fees	Fines and Forfeitures
1	2	3	4	5	6	7	8
१. नगर दिवाणी न्यायालय मुंबई ...	---	20164679	7853374	47534678	75552731	0	780123
२. अहमदनगर ...	3863412	11185911	5535660	81803937	102388921	3377755	4080159
३. अकोला ...	617259	5217355	2422512	16155888	24413014	393336	964240
४. अमरावती ...	339184	4067226	2570898	10072359	17049667	405899	3773664
५. औरंगाबाद ...	1694607.61	10910793	1088170.02	37953460	51647030.63	1181650	10510376
६. बीड ...	2047781	6467493	768330	21571828	30854432	1480236	4851100
७. भंडारा ...	--	--	--	--	--	430332	1499191
८. बुलढाणा ...	2719141.50	3771010	5460008	9466788	21416947.50	1262093	2054796
९. चंद्रपूर ...	1082909	9584060	227952	8049703	18944604	1759575	14183988
१०. धुळे ...	1463607	3690879	1539967	15043865	21738314	912633	2866948
११. गडचिरोली ...	195608	1377384	87903	2330964	3991259	375169	893772
१२. जळगाव ...	2287105	9114137	6936092	35871082	54208416	1368567	6656571
१३. जालना ...	87143544	4434830	2237944	6917872	22305000	3193163	1247150
१४. कोल्हापूर ...	2946447	5355782	2767012	49355443	60424684	1945231	3184673
१५. नागपूर ...	671677	33831384	1685574	72708426	108897061	1347109	23361578
१६. नांदेड ...	1707792	4234385	770957	18386427	25099561	1130430	2828406
१७. नाशिक ...	2300738	21863075	3328582	68479393	96171788	1669200	12776348
१८. उस्मानाबाद ...	2175397	4073052	649807	16121882	23020138	1550590	3162820
१९. लातूर ...	2347439	2874985	1460214	14758176	21440814	1522257	4594095
२०. परभणी ...	1015086	3131843	1706798	8589354	14443081	830396	3041956
२१. पुणे ...	2661406	46059634	5300119	176775014	230796173	1341974	34716625
२२. रायगड ...	2287771	12309606	564200	68965748	84127325	1917602	10925657
२३. रत्नागिरी ...	1381455	2796157	1232265	4761043	13170920	625854	30306549
२४. सांगली ...	2981227	4616749	944474	18304161	26846611	1304122	2787170
२५. सातारा ...	2781345	2932474	2351899	33882010	41947728	2983918	2277640
२६. सिंधुदुर्ग ...	788680	1816500	282212	5636958	8524350	605451	1682025
२७. सोलापूर ...	2412613	6729090	2034992	44698001	55870696	1944567	5560536
२८. ठाणे ...	4969516	45139856	3757094	251643109	305509575	4424581	35472305
२९. वर्धा ...	1361155	7920865	399225	6706562	16387807	920996	5391951
३०. यवतमाळ ...	897926	3971076	611420	17966384	23446815	612758	5227116
३१. गोंदिया ...	318398	1593435	295085	6556743	8763661	387422	1187260
३२. हिंगोली ...	--	--	--	--	--	--	--
३३. वाशिम ...	--	--	--	--	--	591874	899733
३४. नंदूरबार ...	--	--	--	--	--	201798	1940835
३५. कौटुंबिक/मुंबई न्यायालय / पुणे ...	--	--	714131	974431	1688562	--	--
/नागपूर ...	735393	--	142156	161106	1038655	413108	--
/औरंगाबाद ...	153405	--	271623	256054	681082	160145	--
/अमरावती ...	71315	--	534700	84640	690655	70800	--
/अकोला ...	4819	--	44708	51870	101397	4926	--
/नाशिक ...	4312	--	--	20090	24402	8177	--
/ठाणे ...	45330	--	--	31200	76530	--	--
/सोलापूर ...	76131	--	--	93106	169237	69243	--
/कोल्हापूर ...	10645	--	--	27095	37740	34869	--
/नांदेड ...	--	--	--	2855	2855	34606	--
एकूण ...	62131386.11	301235701	68578046	1178769705	1613914239.13	43766917	220367359

क्रमांक ४

No. IV

The following table indicates the income of the Civil, Sessions and Criminal Court and in the state during the years 2012-2013, 2013-2014 and 2014-2015 (upto 31-12-2014).

Income of the Civil, Sessions and Criminal Courts

2013-2014					2014-2015					
इतर जमा रकमा	मुद्रांकत जमा केलेली न्यायालयीन फी	एकूण	सेवा व सेवा फी	दंड व जप्तीच्या रकमा	इतर जमा रकमा	मुद्रांकत जमा केलेली न्यायालयीन फी	एकूण			
Other Receipt	Court fee collected in stamps	Total	Service and Service Fees	Fines and Forfeitures	Other Receipt	Court fee collected in stamps	Total		District	
9	10	11	12	13	14	15	16			
								...	1. City Civil Court Mumbai	
6297611	101361381	108439115	0	2074175	18116660	53423695	73616530			
5976658	40265189	58699561	3152104	9714080	4414053	31145281	48425518	...	2. Ahmadnagar	
1143113	7774127	10274816	257096	1542166	848330	2490612	5138204	...	3. Akola	
1861914	15378955	21420432	232243	3229016	1392769	10448142	15302170	...	4. Amaravati	
461510	29116982	41270518	1146112	15751655	463241	25278280	42669298	...	5. Auranagabad	
640815	12685880	19662031	1606582	4798525	409462	18239977	25054546	...	6. Beed	
107659	4064793	6101975	144916	1990962	532558	3730982	6399418	...	7. Bhandara	
21899709	7707438	32924036	1921073	2955227	3902915	7764879	16544094	...	8. Buldhana	
791122	12936157	29670842	896270	6331412	238099	7914780	15380561	...	9. Chandrapur	
1024813	10975016	15779410	1131553	3182655	1118080	10343869	15776157	...	10. Dhule	
85413	881468	2235822	329615	1622549	156236	2119635	4228035	...	11. Gadchiroli	
1183577	19844244	29052959	2106316	7909203	1495145	18964979	30475642	...	12. Jalgaon	
1355689	8112422	13908424	5226549	1504920	1042618	396780	11742067	...	13. Jalna	
1682379	28893086	35705369	2354613	2892768	2479087	35192474	42918942	...	14. Kolhapur	
1216647	61566025	87491339	1738214	22214210	1498913	64218784	8970121	...	15. Nagpur	
530174	10556524	15045534	1160426	2596200	297272	1385873	17839771	...	16. Nanded	
2307597	57101615	73754760	1434917	8476945	2166520	46584366	58662748	...	17. Nasik	
385904	14388130	19487444	2179304	3079380	375218	11869169	17503071	...	18. Osmanabad	
1144648	71155419	78416419	1186067	5647155	1172013	9498562	17503797	...	19. Latur	
1281203	8259153	13412708	739984	3137071	1219045	7763512	12859612	...	20. Parbhani	
3470619	747317130	186846348	1161759	31636096	2978393	15792159	202568407	...	21. Pune	
577021	46841450	60261730	1777920	8414881	417625	32828856	43439282	...	22. Raigad	
734284	5229733	9620530	737845	2278310	797170	8476161	12289486	...	23. Ratnagiri	
1886911	13070128	19048331	1557893	2935736	551244	20646280	25691159	...	24. Sangli	
1312985	25562714	3213257	2727401	2681750	1925709	38382301	4571716	...	25. Satara	
166829	3800051	6254356	697726	1782300	357059	2952164	5789249	...	26. Sindudurg	
1104334	28745384	37354821	2080168	6594955	1613340	32292993	102884663	...	27. Solapur	
1681400	105004117	146582603	3743141	27673898	2225312	141906650	175549001	...	28. Thane	
152287	6534657	12999891	729564	6055837	295206	6042286	13122893	...	29. Wardha	
368674	15228305	21436853	329985	4776058	0190267	8868933	14165243	...	30. Yavatmal	
358054	4610433	6543169	212444	886355	270896	4362432	5732177	...	31. Gondia	
--	--	--	--	--	--	----	--	...	32. Hingoli	
804945	5250018	7546530	117785	1135594	518152	4425249	6196780	...	33. Vashim	
493776	2140139	4776148	228010	1236400	603262	1440820	3508402	...	34. Nandurbar	
975636	1005351	1980987	----	----	1000185	762416	1762601	...	35. F. C. /Mumbai	
113059	618673	1184890	106880	----	163391	152050	422321	...	/Pune	
295102	273431	728678	127390	----	235767	215992	579149	...	/Nagpur	
242610	95475	675440	54800	----	156859	88525	299784	...	Aurangabad	
38229	53270	96425	4169	500	34370	34375	73614	...	/Amrawati	
----	29900	38077	5823	----	----	31010	36833	...	Akola	
----	17610	65010	59960	----	----	24450	84410	...	Nashik	
----	295080	414616	68967	----	1005	105050	175022	...	Thane	
37857	85270	157996	48746	----	96273	73731	218750	...	Solapur	
11764	61605	107975	28340	----	6187	40661	75188	...	Kolhapur	
----	----	----	----	----	----	28175	28175	...	Nanded	
63985877	900378110	1168683428	55550664	208768944	57775562	854681092	1122390540	...	Total	

तक्ता -५
TABLE-V

(IV) Personnel Summary

(चार) कर्मचारी विषयक गोषवारा

Designation	Scale of Pay / वेतनमान	No. of Posts/पदसंख्या		पदनाम
		2014-2015	2015-2016	
1	2	3	4	5
4. District And Session Court (Gazetted)				
Prinipal District Judge	... 51550-1230-58930-1380-63070	30	30	... प्रमुख जिल्हा न्यायाधीश
District Judge - 1	... -----	169	169	... जिल्हा न्यायाधीश - १
District Judge - 2 and A.S.J.(Spl.)	... -----	1	1	... जि.न्या.२ आणि स.न्या.(विशेष न्या.)
Extra Jt. District Judge (Atrocity Court)	... -----	1	1	... अति जि. न्या. (गुन्हेगारी न्यायालय)
Ad-hoc Dist. Judge and Addl. S.J.	... -----	57	57	... तदर्थ जि.न्या.आणि अ.स. न्यायाधीश
Ad-hoc Dist. Judge - 2 and Addl. S.J.	... -----	2	2	... तदर्थ जिल्हा न्यायादंडाधीश-२ आणि अप्पर सत्र न्यायाधीश
Extra Jt. Ad-hoc District Judge and Addl. S. J.	... 57700-1230-58930-1380-67210-1540-70290	-	-	... अति सह. तदर्थ जिल्हा न्या. आणि अप्पर सत्र न्यायाधीश
Member M. A. C. T.	... 51550-1230-58930-1380-63070	4	4	... अध्यक्ष
Civil Judge (S. J.)	... 39530-920-40450-1080-49090-1230-54010	192	192	... दिवाणी न्यायाधीश (वरिष्ठ स्तर)
Chief Judicial Magistrate	... -----	33	33	... मुख्य न्यायाधिकारी
Secretary, DLSA	... 39530-920-40450-1080-49090-1230-54010	3	3	... जिल्हा विधी सेवा प्राधीकरण
Civi Judge (J.D.) and JMFC	... 33090-920-40450-1080-45850	9	9	... दिवाणी न्या.(क.स्त.)व न्याय.दं.(प्र.श्रे.)
Judicial Magistrate (F.C.)	... 27700-770-33090-920-40450-1080-44770	2	2	... न्याय दंडाधिकारी (प्र.श्रे.)
Civil Judge (J.D.) and JMFC	... -----	1010	1010	... दि.न्या.(क.स्तर) व न्या.दं.(प्र.श्रे.)
P. A. To District Judge (II)	... PB-2(9300-34800)G.P. 4600	49	49	... स्वीय सहाय्यक जि.न्या.(वर्ग-२)
Registrar (Class II)	... PB-2(9300-34800)G.P. 4400	36	36	... प्रबंधक (वर्ग - २)
Non-Gazetted Class III				
Superintendent	... 9300-34800+4300	230	230	... अधीक्षक
Shirestedar	... 9300-34800+4300	6	6	... शिरस्तेदार
Stenographer (H. G.)	... 9300-34800+4400	213	213	... लघुलेखक (उच्च श्रेणी)
Stenographer (L. G.)	... 9300-34800+4300	1111	1111	... लघुलेखक (निम्न श्रेणी)
Interpreter	... 5200-20200+2800	8	8	... दुभाषी
Senior Clerk	... 9300-34800+2400	2331	2331	... वरिष्ठ लिपिक
Assistant Superintendent (District Court)...	... 9300-34800+4200	946	946	... सहायक अधीक्षक (जिल्हा न्यायालय)
Care Taker-cum security Officer	... 9300-34800+2400	1	1	... मुद्दामाल लिपिक
Steno cum-Clerk/Typist	... 5200-20200+2400	13	13	... लघु लिपिक/लघु टंकलेखक
Junior Clerk	... 9300-34800+1900	7230	7230	... कनिष्ठ लिपिक
Section Writer	... 5200-20200+1900	1	1	... लेखनिक
Typist	... 5200-20200+1900	2	2	... टंकलेखक
Steno cum-Clerkă	... 5200-20200+2400	69	69	... लघु लेखक-लिपिक
Court Keeper	... 5200-20200+1900	1	1	... न्यायालय रक्षक
Head Bailiff	... 5200-20200+2000	298	298	... मुख्य बेलीफ
Baliff	... 5200-20200+1900	1711	1711	... बेलीफ
Driver	... 5200-20200+1900	158	158	... चालक
Clerk-cum- Typist	... 5200-20200+1900	3	3	... लिपिक-टंकलेखक
Class-IV				
Book Binder	... 5200-20200+1900	67	67	... पुस्तक बांधणीकार
Zerex Operator	... 4440-7440+1600	30	30	... झेरॅक्स चालक
Havaldar	... 4440-7440+1600	53	53	... हवालदार
Liftman	... 4440-7440+1600	12	12	... उदवाहन चालक
Naik	... 4440-7440+1600	81	81	... नाईक
Sweeper	... 4440-7440+1300	317	317	... सफाईगार
Mali	... 4440-7440+1300	10	10	... माली
Warder	... 4440-7440+1300	5	5	... वॉर्डर
Waterman	... 4440-7440+1300	35	35	... पाणके
Peon	... 4440-7440+1300	3451	3451	... शिपाई
Scavenger	... 4440-7440+1300	8	8	... सफाईगार
Hamal	... 4440-7440+1300	1	1	... हमाल
Watchman	... 4440-7440+1300	300	300	... पहारेकरी
Sweeper (Part Time)	... Rs. 252 fixed remuneration P. M.	23	23	... सफाईगार (अर्धवेळ)
Waterman (Part Time)	... Rs. 252 fixed remuneration P. M.	12	12	... पाणके (अर्धवेळ)
Sweeper (Full+Part Time) on Contract Basis	...	41	41	... सफाईगार (पूर्ण+अर्धवेळ)
Weachman-com-Peon	... 4446-7440+1300	2	2	... पहारेकरी नि - शिपाई
Waterman (on contract basis)	... 4440-1300=50%	3	3	... पाणके (कंत्राटी पध्दती)
Sweeper (on daily wages)	... 4440-1300=50%	4	4	... सफाईगार (रोजदारी)
Watchman (Part Time)	... -----	1	1	... पहारेकरी (अर्धवेळ)
Waterman (Part Time)	... -----	0	0	... पाणके (अर्धवेळ)
Watchman (Contract basis)	... -----	60	60	... पहारेकरी (कंत्राटी पध्दती)
Sweeper (Contract basis)	... -----	46	46	... सफाईगार (कंत्राटी पध्दती)
Driver (Contract basis)	... -----	2	2	... चालक (कंत्राटी पध्दती)
Peon (Contract basis)	... -----	4	4	... शिपाई (कंत्राटी पध्दती)
Total	...	20405	20405	... एकूण

Individual Post for 13 District as under

sno	Designation	PayScale	Post for one Court	Post for 13 Court
1	District & Session Judge	51550-1230-58930-1380-63070	1	13
2	Stenographer (Higher Grade))	रु.9300-34800/-+ ग्रेड वेतन रु.4600	1	13
3	Suprintendent / Shiristedar	रु.9300-34800/-+ ग्रेड वेतन रु.4400	1	13
4	Sr.clerk	रु.5200-20200/-+ ग्रेड वेतन रु.2400	1	13
5	Jr.Clerk	रु.5200-20200/-+ ग्रेड वेतन रु.1900/-	1	13
6	Hawaldar	रु.4400-7440/- + ग्रेड वेतन रु.1600	1	13
7	Peon	रु.4400-7440/- + ग्रेड वेतन रु.1300	1	13
		एकूण	7	91

13 जिल्हयातील विशेष न्यायालयांकरिता आवश्यक प्रत्येकी 7 पदे खालीलप्रमाणे आहेत.

अ.क्र.	पदनाम	वेतनश्रेणी	पदसंख्या 1 न्यायालया साठी	पदसंख्या 13 न्यायालया साठी
1	जिल्हा व सत्र न्यायाधीश	51550-1230-58930-1380-63070	1	13
2	लघुलेखक (उच्च श्रेणी)	रु.9300-34800/-+ ग्रेड वेतन रु.4600	1	13
3	अधिक्षक / शिरस्तेदार	रु.9300-34800/-+ ग्रेड वेतन रु.4400	1	13
4	वरिष्ठ लिपिक	रु.5200-20200/-+ ग्रेड वेतन रु.2400	1	13
5	कनिष्ठ लिपिक	रु.5200-20200/-+ ग्रेड वेतन रु.1900/-	1	13
6	हवालदार	रु.4400-7440/- + ग्रेड वेतन रु.1600	1	13
7	शिपाई	रु.4400-7440/- + ग्रेड वेतन रु.1300	1	13
		एकूण	7	91

Post For Special Court in Mumbai as under

srno	Designation	PayScale	Post
1	Judge, City civil & Session Court	51550-1230-58930-1380-63070	1
2	Steno graphar (Higher Grade)	रु.9300-34800/-+ ग्रेड वेतन रु.4600	1
3	Suprintendent / Shiristedar	रु.9300-34800/-+ ग्रेड वेतन रु.4400	1
4	Interoritor	रु.5200-20200/-+ ग्रेड वेतन रु.2800	1
5	Clerk-typist	रु.5200-20200/-+ ग्रेड वेतन रु.2400	2
6	Hawalदार	रु.4400-7440/- + ग्रेड वेतन रु.1600	1
7	Peon	रु.4400-7440/- + ग्रेड वेतन रु.1300	1
		एकूण	8

मुंबई येथील विशेष न्यायालयाकरिता आवश्यक 8 पदे खालीलप्रमाणे आहेत.

अ. क्र.	पदनाम	वेतनश्रेणी	पदसंख्या
1	न्यायाधीश, नगर दिवाणी व सत्र न्यायालय	51550-1230-58930-1380-63070	1
2	लघुलेखक (उच्च श्रेणी)	रु.9300-34800/-+ ग्रेड वेतन रु.4600	1
3	अधिक्षक / शिरस्तेदार	रु.9300-34800/-+ ग्रेड वेतन रु.4400	1
4	दुभाषी	रु.5200-20200/-+ ग्रेड वेतन रु.2800	1
5	लिपिक-टंकलेखक	रु.5200-20200/-+ ग्रेड वेतन रु.2400	2
6	हवालदार	रु.4400-7440/- + ग्रेड वेतन रु.1600	1
7	शिपाई	रु.4400-7440/- + ग्रेड वेतन रु.1300	1
		एकूण	8

तक्ता -५-चालू
TABLE-V-Contd.

1	2	3	4	5
4. City Civil And Session Court, Mumbai		2014-15	2015-16	नगर दिवाणी व सत्र न्यायालय, मुंबई
Principal Judge City civil Court Mumbai...57700-1230-58930-1380-67210-1540-70290		2	2	... प्रमुख न्यायाधीश, मुंबई नगर दिवाणी न्यायालय, मुंबई
Add. Principal Judge, Mumbai ... (1) 51550-1230-58930-1380-63070		2	2	... अपर प्रमुख न्यायाधीश, मुंबई नगर दिवाणी न्यायालय व सत्र न्यायाधीश, बृहन्मुंबई.
City civil Court and Session Judge ... (2) -----		--	-	...
Gr. Mumbai				
Judge and Additional Session Judge...57550-1230-58930-1380-63070		76	74	... मुंबई नगर दिवाणी न्यायालयातील न्यायाधीश व अपर सत्र न्यायाधीश बृहन्मुंबई.
Registrar (C) ... 15600-39100+6600		1	1	... प्रबंधक, नगर दिवाणी न्यायालय, मुंबई
Add. Registrar ... 15600-39100+6600		3	3	... अपर प्रबंधक, नगर दिवाणी व सत्र प्रबंधक
Registrar (S) ... 15600-39100+6600		2	2	... (सत्र) नगर दिवाणी व सत्र न्यायालय, मुंबई
Add. Registrar (S) ... 15600-39100+6600		2	2	... अपर प्रबंधक (सत्र) नगर दिवाणी न्यायालय, मुंबई.
Deputy Registrar (S) ... 9300-34800+4600		7	7	... उप प्रबंधक नगर दिवाणी न्यायालय, मुंबई.
Stenographer (S. G.) ... 9300-34800+4600		18	18	... निवड श्रेणी लघुलेखक
Stenographer H. G.) ... 9300-34800+4300		68	66	... लघुलेखक (उच्च श्रेणी)
Account Officer ... 9300-34800+4400		1	1	... लेखा अधिकारी
Asst. Registrar ... 9300-34800+4300		17	17	... सहाय्यक प्रबंधक
Chief Superintendent ... 9300-34800+4300		1	1	मुख्य अधीक्षक
Superintendent ... 9300-34800+4300		45	45	... अधीक्षक
Shiristedar ... 9300-34800+4300		75	73	... शिरस्तेदार
Stenographer (L. G.) ... 9300-34800+4300		5	5	... लघुलेखक (निम्न श्रेणी)
Nazar ... 9300-34800+4300		1	1	... नाझर
Interpreter ... 5200-20200+2800		70	71	... दुभाषी
Librarian ... 5200-20200+2800		2	2	... ग्रंथपाल
Assistant Superintendent ... 5200-20200+2400		42	42	... सहाय्यक अधीक्षक
Muddemal Clerk ... 5200-20200+2400		1	1	... मुद्देमाल लिपीक
Telephone Operator ... 5200-20200+2000		4	4	... दुरध्वनी चालक
Clerk-cum- Typist ... 5200-20200+1900		393	392	... लिपीक-नि-टंकलेखक
Section Writer ... 5200-20200+1900/2400		13	13	... लेखनिक
Head Typist ... 5200-20200+2400		2	2	... मुख्य टंकलेखक
Court Keeper ... 5200-20200+1900		2	2	... न्यायालय रक्षक
Fire Watcher ... 5200-20200+1900		1	1	... फायर वॉचर
Driver ... 5200-20200+1900		24	21	... वाहन चालक
Book Binder ... 5200-20200+1800		2	2	... पुस्तक बांधणीकार
Zerox Operator ... 4440-7440+1600		9	9	... झेरोक्स चालक
Roneo Operator ... 4440-7440+1600		2	2	... रोनिओ चालक
Havaldar ... 4440-7440+1600		57	58	... हवालदार
Filer ... 4440-7440+1600		2	2	... फाईलकरी
Naik ... 4440-7440+1300		7	7	... नाईक
Liftman ... 4440-7440+1600		17	13	... उदवाहक
Pump Attendent ... 4440-7440+1600		1	1	... पंप परिचर
Darwan ... 4440-7440+1600		2	2	... दारवान
Asst. Darwan ... 4440-7440+1600		1	1	... सहाय्यक दारवान
Mukadam ... 4440-7440+1600		1	1	... मुकादम
Head Hamal... ... 4440-7440+1600		1	1	... मुख्य हमाल
Head Sweeper ... 4440-7440+1600		1	1	... मुख्य सफाईगार
Peon ... 4400-7440+1300		118	116	... शिपाई
Hamal ... 4400-7440+1300		59	53	... हमाल
Sweeper ... 4400-7440+1300		16	16	... सफाईगार
Female Sweeper ... 4400-7440+1300		1	1	... महिला सफाईगार
Watchman ... 4400-7440+1300		3	3	... रखवालदार
Total		1181	1159	एकूण

**Family Court, Mumbai, Pune,
Nagpur, Aurangabad, Akola,
Amaravati, Nashik, Thane, Solapur, Kolhapur and Nanded**

कौटुंबिक न्यायालय, मुंबई, पुणे,
नागपूर, औरंगाबाद, अकोला, अमरावती,
नाशिक, ठाणे, सोलापूर कोल्हापूर व नांदेड.

Designation	Scale of pay /वैतनश्रेणी	No of post 2014-15	पदसंख्या 2015-16	कौटुंबिक न्यायालये
Principal Judge	... 57700-1230-58930-1380-67210-1540-70290	11	11	... प्रमुख न्यायाधीश
Judge	... 51550-1230-58930-1380-63070	14	14	... न्यायाधीश
Marriage Counsellor	... 15600-39100+G.P.5400	43	43	... विवाह समुपदेशी
Registrar	... 9300+34800+G.P.4400	11	11	... प्रबंधक
Dy. Registrar	... 9300+34800+G.P.4300	4	4	... उपप्रबंधक
Superintendent	... 9300-34800+G.P.4300	20	20	... अधिक्षक
Assistant Superintendent	... 9300-34800+G.P.4200	7	7	... सहाय्यक अधिक्षक
Stenographer (H. G.)	... 9300+34800+G.P.4400	25	25	... लघुलेखक (उच्च श्रेणी)
Stenographer (L. G.)	... 9300+34800+G.P.4300	19	19	... लघुलेखक (निम्न श्रेणी)
Cashier	... 9300+34800+G.P.4200	1	1	... रोखपाल
Shiristedar	... 9300+34800+G.P.4300	18	18	... शिरस्तेदार
Interpreter	... 5200-20200+G.P.2800	7	7	... दुभाषी
Assistant Cashier	... 5200-20200+G.P.2400	1	1	... सहाय्यक रोखपाल
Asstt. Shiristedar	... 5200-20200+G.P.2400	18	18	... सहाय्यक शिरस्तेदार
Deposition Writer	... 5200-20200+G.P.1900	16	16	... डिपॉझिशन लेखनिक
Senior Clerk	... 5200-20200+G.P.2400	7	7	वरिष्ठ लिपीक
Junior Clerk	... 5200-20200+G.P.1900	92	92	... कनिष्ठ लिपीक
Driver	... 5200-20200+G.P.1900	13	13	... वाहन चालक
Bailiff	... 4440-7440+G.P.1300	20	20	... बेलीफ
Havaldar	... 4440-7440+G.P.1600	16	16	... हवालदार
Liftman	... 4440-7440+G.P.1600	3	3	... उदवाहक
Peon	... 4440-7440+G.P.1300	68	68	... शिपाई
Peon/Watchman	... 4440-7440+G.P.1300	25	25	... शिपाई/पहारेकरी
Watchman	... 4440-7440+G.P.1300	16	16	... पहारेकरी
Sweeper	... 4440-7440+G.P.1300	16	16	... सफाईगार
Total	...	491	491	... एकूण
Judicial Officers' Training Institute, Nagpur				न्यायिक अधिकारी प्रशिक्षण संस्था, नागपूर.
Director	... 57700-1230-58930-13867210-1540-70290	1	1	... संचालक
Joint Director	... 51550-1230-58930-1380-63070	2	2	... सह-संचालक
Total	...	3	3	एकूण
Grand Total	...	494	494	एकूण

**The Maharashtra Judicial Academy
and Indian Mediation Centre and
Training Institute at Uttan, Dist. Thane.**

महाराष्ट्र न्यायीक अकादमी व भारतीय
मध्यस्थी केंद्र आणि प्रशिक्षण संस्था,
उत्तन, जिल्हा ठाणे.

Designation	Scale of pay /वेतनश्रेणी	No of post 2014-15	पदसंख्या 2015-16	पदनाम
Director	... नियामक परिषद निश्चित करेल त्याप्रमाणे	1	1	... संचालक
Joint Director	... 57700-1230-58930-1380-67210-1540-70290	2	2	... सह संचालक
Additional Director	... 51550-1230-58930-1380-63070	3	3	... अतिरिक्त संचालक
Administrative Officer	... 39530-920-40450-1080-49090-1230-54010	1	1	... प्रशासकीय अधिकारी
Assistant Director	... 27700-770-33090-920-40450-180-44770	1	1	... सहाय्यक संचालक
Personel Secretary to Director (Selection Grade Steno)	... 9300-34800+G.P.4600	1	1	... संचालकांचे स्वीय सचिव (निवड श्रेणी लघुलेखक)
IT Project Manager	... 15600-39100+G.P.6600	1	1	... आय.टी.प्रकल्प व्यवस्थापक
Desk Officer	... 9300-34800+G.P.4400	1	1	... कक्ष अधिकारी
Account Officer	... 9300+34800+G.P.4400	1	1	... लेखा अधिकारी
Librarian	... 9300-34800+G.P.5400	1	1	... मुख्य ग्रंथपाल
Stenografer (Lower Grade) 9300-34800+G.P.4300	4	4	... सहाय्यक ग्रंथपाल
Assistant Librarian	.. 5200-20200+G.P.2800	1	1	... निम्नश्रेणी लघुलेखक
Assistant	... 9300-34800+G.P.4300	3	3	... सहाय्यक
Clerk-cum-Typist	... 5200-20200+G.P.1900	3	3	... लिपीक टंकलेखक
Driver	... 5200-20200+G.P.1900	4	4	... वाहन चालक
Peon	... 4440-7440+G.P.1300	9	9	... शिपाई
Book Binder	... कंत्राटी पध्दत (Out Sourcing)	--	-	... पुस्तक बांधणीकार
Cook	... कंत्राटी पध्दत (Out Sourcing)	--	-	... खानसामा वर्ग
Cooker	... कंत्राटी पध्दत (Out Sourcing)	--	-	... स्वयंपाकी
Watchman	... कंत्राटी पध्दत (Out Sourcing)	--	-	... पहारेकरी
Sweeper	... कंत्राटी पध्दत (Out Sourcing)	--	-	... सफाईगार
Mali	... कंत्राटी पध्दत (Out Sourcing)	--	-	... माली
Total ...		37	37	एकूण

४. केंद्रीय गुन्हे अन्वेषण (सी.बी.आय.) विशेष न्यायालये

मा. पंतप्रधान यांनी सूचित केल्यानुसार राज्यामध्ये केंद्रीय गुन्हे अन्वेषण (सी.बी.आय.) यांनी दाखल केलेली प्रकरणे चालविण्यासाठी मुंबई येथे ७, नागपूर ३, अमरावती व पुणे येथे प्रत्येकी १ याप्रमाणे एकूण १२ विशेष न्यायालये दिनांक २२ ऑक्टोबर, २००७, १६ नोव्हेंबर, २०१० व २ मे, २०१३ पासून स्थापन करण्यात आली आहेत.

As Proposed by the Hon'ble Prime Minister Government of Maharashtra has established 6 New C.B.I. Special Courts including 7 at Mumbai, 3 at Nagpur and one each at Pune & Amravati from 22-10-2007, 16th November, 2010 & 2nd May, 2013

Central Bureau of Investigation

केंद्रीय गुन्हे अन्वेषण (सी.बी.आय.)

(C.B.I.) Special Courts

विशेष न्यायालये

Designation	Scale of pay /वेतनश्रेणी	No of post 2014-15	पदसंख्या 2015-16	पदनाम
Judge	51550-1230-58930-1380-63070	12	12	न्यायाधीश
Stenografer (Higher Grade)	9300-34800+G.P.4400	12	12	लघुलेखक (उच्च श्रेणी)
Shirstedhar	9300-34800+G.P.4300	12	12	शिरस्तेदार
Clerk-Typist	5200-20200+G.P.1900	12	12	लिपीक - टंकलेखक
Peon	4440-7440+G.P.1300	12	12	शिपाई
Total	...	60	60	एकूण

5. GRAM NYAYALAYA

The Gram Nyayalayas have been established for the oppressed class of the society. The intention and motive behind implementation of the concept of “Justice at the door step”, and establishment of these courts is that no body in the society should be deprived of the justice due to social, financial, or any other disability. This Law will be made applicable all over India except in Jammu- Kashmir, Nagaland, Arunachal Pradesh, Sikkim and the Tribal Areas.

After consultation with the High Court, in addition to any other existing courts, one or more Gram Nyayalaya will be established in each Panchayat Samiti/block level or in common Panchayat Samiti/block levels or States where there are no Panchayat Samiti/block levels, in such States, the Gram Nyayalaya will be established. The areas of the the jurisdiction of the Gram Nyayalaya may change under the guidance of High Court.

In 1st phase, Gram Nyayalayas have started functioning in 9 Districts i.e. Ahmednagar (Ralegaon-Siddhi), Chandrapur (Gadchandur), Dhule (Nizampur), Nanded (Kasarkheda), Pune (Uralikanchan), Ratnagiri (Pali), Raigad-Alibag (Kharwali), Thane (Jawhar) and Wardha (Sevagram) in the State of Maharashtra with effect from 2nd October, 2009.

Thereafter, on 17th June, 2010 the Honble the Acting Chief Justice decided to establish 30 Gram Nyayalayas in the following places in the State of Maharashtra:-

(1)Chikhaldara (Amravati) (2)Salekasa (Gondia) (3) Goregaon (Gondia) (4) Jivti (Chandrapur) (5) Akkalkuva (Dhule) (6) Itapalli (Gadchiroli) (7) Korchi (Gadchiroli) (8) Mulchera (Gadchiroli) (9) Bhamragad (Gadchiroli) (10) Bodwad (Jalgaon) (11) Gaganbawada (Kolhapur) (12) Shirur Anantpal (Latur) (13) Jalkot (Latur) (14) Peth (Nashik) (15) Deola (Nashik) (16) Trimbakeshwar (Nashik) (17) Umari (Nanded) (18) Mulshi (Pune) (19) Welhe (Pune) (20) Mhasala (Raigad-Alibag) (21) Tala (Raigad-Alibag) (22) Poladpur (Raigad-Alibag) (23) Mandangad (Ratnagiri) (24) Talasari (Thane) (25) Mokhada (Thane) (26) Vikramgad (Thane) (27) Ambarnath (Thane) (28) Vaibhavwadi (Sindhudurg-Oros) (29) Dodamarg (Sindhudurg- Oros). (30) Deoli (Wardha).

Out of the said 30 places, Gram Nyayalayas have been made functional at following places in the 2nd Phase:

Nos.	Name of Places where Gram	Date of Nyayalaya established	establishment
------	---------------------------	-------------------------------	---------------

1st PHASE :

9 Gram Nyayalayas established	02/10/2009
-------------------------------	------------

<u>Nos.</u>	<u>Name of Places where Gram</u>	<u>Date of</u>
	<u>Nvavalaya established</u>	<u>establishment</u>

2nd Phase following 10 Grm. Nyls.:

1. Bodwad (Dist. Jalgaon)	22/01/2012
2. Korchi (Dist. Gadchiroli)	17/11/2013
3. Mulchera (Dist. Gadchiroli.)	11/01/2014
4. Vaibhavwadi (Dist.Sindhudurg)	25/01/2014
5. Goregaon(Dist.Gondia)	02/02/2014
6. Shirur Anantpal (Dist. Latur)	22/02/2014
7. Jalkot (Dist. Latur)	22/02/2014
8. Tala (Disfc. Raigad-Alibag)	22/02/2014
9. Mandangad (Dist.Ratnagiri)	02/03/2014
10. Salekasa (Dist. Gondia)	25/06/2014

Out of remaining 20 places in 2nd Phase, full fledged Courts of C.J.J.D & J.M.F.C were established at Umri (Nanded) on 20 November, 2011 and at Akkalkuva (Dhule) on 31st August, 2013. The proposal of establishment of Court of C.J.J.D. & J.M.F.C. at Dodamarg Dist. Sindhudurg is also in process.

The proposal of establishment of Gram Nyayalayas at 3 places i.e. Bhamragad (Gadchiroli), Etapalli (Gadchiroli) & Chikhaldara (Amaravati) have been approved by the Hon'ble Establishment of Gram Nyayalaya Committee. However the Principal District Sessions Judge, Gadchiroli by his letters dated 09/05/2014 & 26/08/2014 informed this High Court that as Bhamragad & Etapalli are highly naxal affected and sensitive areas, the establishment of Gram Nyayalayas at these places. has been postponed again for some period. While establishment of Gram Nyayalaya at Chikhaldara Dist. Amaravati is concerned, the correspondence is still going on between the High Court & the Principal District and Sessions Judge, Gadchiroli regarding availability of suitable premises for housing the Gram Nyayalaya.

The Registry has received two proposals in respect of Shifting of Gram Nyayalaya viz. from Kasarkheda to Tamsa, Taluka Hadgaon, Dist. Nanded and shifting of Gram Nyayalaya from Kharawali to Birwadi, Tal. Mahad, District Raigad-Alibag. Both proposals are approved by the Honorable establishment of Gram Nyayalaya Committee. The Gram Nyayalaya at Tamsa has been made functional with effect from 15/03/2014. The other proposal is in process.

Besides the above 30 places, the Hon'ble the Chief Justice has approved separate proposal of the Principal District & Sessions Judge, Jalna for establishing Gram Nyayalayas at (1) Paradh(BK) Tal Bhokardhan (2) Jamkhed Tal Ambad and (3) Ashti, Tal Partur in District Jalna.

The proposals for regular Court instead of Gram Nyayalayas at Bodwad (Jalgaon) and Gadchandur (Chandrapur) are received from concerned Principal District Sessions Judges and the correspondence in respect of the same is in process.

After consultation with the High Court a 'Nyayadhikari' will be appointed for each Gram Nyayalaya. The post of the 'Nyayadhikari' will be filled in from the cadre of "Judicial Service Officer" and this post will be the post equivalent to Judicial Magistrate (First Class). The Nyayadhikari during the fixed period will be required to pay visit to the villages coming within his jurisdiction. If the Gram Mobile Court is to be established out of head quarters, then wide publicity should be given as to where and when this Mobile Court will be held.

As provided in the Gram Nyayalaya Act, 2008 and the extent of jurisdiction prescribed in Criminal Procedure Code, 1973 and Civil Procedure Code, 1908 or under the provisions of any other law in existence at that time, the Gram Nyayalaya can try these cases. Further, apart from the provisions of the Criminal Procedure Code, 1973 or the provisions in any other law in existence, the crime can be registered through Gram Nyayalaya on the basis of complaint or police report.

The Gram Nyayalaya will supply the copies of the judgments to both the sides free of cost and without delay.

While carrying out the trial of any case, if it comes to the notice of Gram Nyayalaya, that there are sufficient chances of conciliation, then in order to accomplish the conciliation, the trial of the case shall be adjourned. For the fulfillment of the purpose provided under section 26, the District Courts with concurrence of the District Judges will form a board of the Names of the Social Workers for conciliation. The qualifications and the experience of the "conciliators" will be as prescribed by High Court.

As far as possible, the judicial work and the judgment of Gram Nyayalayas shall be in the recognized language of the State instead of in English.

During the course of the any trial by the Gram Nyayalaya, the court may issue any directions to Revenue Officer, or the Police Officer or Government Employee which will be binding upon them.

The Non-Recurring Expenditure for establishment of each Gram Nyayalayas in toto but up to the maximum limit of Rs. 18 lakhs will be borne by the Central Government. Therefore the Central Government will make available funds for first three years for 50% expenditure limited to maximum of Rs. 3.2 lakhs for each Rural Court.

The Recurring Expenditure for establishment of each Gram Nyayalaya, out of Central Assistance of Rs. 18 lakh, the Central Government will distribute 70 % grants to the State. The balance of 30% of the Central Assistance, for purchase of Vehicles, Office Material, Furniture, Computers etc., will be released after purchase is made of these items and after submission of the vouchers of the suppliers to the Central Government, the grants will be released by the Central Government.

The following Officers/ Employees are hereby sanctioned for each Gram Nyayalayas and the expenditure on this account is mentioned against them :-

Serial No.	Name of the Post	No. of Posts	Pay Scale	Monthly Expenditure	Annual Expenditure
1	Civil Judge (L.L.) and Judicial Magistrate	1	27700-770-330990-920-40450-1080-44770	52,000 (Approximately)	6,24,000
2	Stenographer	1	9300 - 34800	20,461	2,45,532
3	Senior Clerk	1	5200 - 20200	15,570	1,86,840
4	Junior Clerk	1	5200 - 20200	10,994	1,31,928
5	Belief-cum-Peon	1	5200 - 20200	10,994	1,31,928
	Total	5		1,10,019	13,20,228

Except Bodhwad, for remaining 9 Gram Nyayalayas the expenditure on this account should be met from the grants sanctioned under Supplementary Demand amounting to Rs 1,32,60,000 (Rs. one crore, thirty two lakh sixty thousands only), distributed vide Law and Judiciary Government Memorandum of Desk No. 23 on 13th October,2011. The expenditure should be debited to Major Head:-

Demand No. J-1, 2014 Justice (Charged) 105, Civil and Sessions Court (02) Civil and Sessions Judges (02) (01) District and Sessions Judges (02) (02), Gram Nyayalayas Act, 2008, Establishment Gram Nyayalayas (2014 0477),

६. लघुवाद न्यायालय

प्रस्तावना :

(१) लघुवाद न्यायालय मुंबई -इलाखा शहर लघुवाद न्यायालये अधिनियम, १८८२ अंतर्गत लघुवाद न्यायालयाची स्थापना झाली आहे. सदर न्यायालयातील कामकाज इलाखा शहर, लघुवाद न्यायालये अधिनियम १८८२, दिवाणी संहिता १९८६ आणि दिवाणी प्रक्रिया संहिता १९०८ च्या तरतुदीनुसार चालते.

(२) लघुवाद न्यायालय, मुंबई, या न्यायालयाच्या आस्थापनेवर न्यायाधीशांची एकूण मंजूर पदे ४४ आहेत. त्यामध्ये १ मुख्य न्यायाधीश, १० अप्पर मुख्य न्यायाधीश व ३३ न्यायाधीशांचा समावेश आहे. दिनांक १ जानेवारी, २०१४ रोजी कार्यरत न्यायाधीशांची संख्या ३९ असून त्यामध्ये ६ अप्पर मुख्य न्यायाधीश व ३३ न्यायाधीशांचा समावेश आहे.

(३) मुख्य न्यायाधीश हे प्रशासनिक प्रमुख आहेत. इलाखा शहर लघुवाद न्यायालये अधिनियम, १८८२ अंतर्गत कलम १३ च्या तरतुदीनुसार प्रबंधक हे लघुवाद न्यायालयाचे मुख्य प्रशासकीय अधिकारी आहेत. त्याव्यतिरिक्त, या न्यायालयाच्या आस्थापनेवर ४ अप्पर प्रबंधकांची पदे कार्यरत आहेत. प्रबंधक आणि अप्पर प्रबंधक हे या न्यायालयाची प्रशासकीय बाजू सांभाळतात. प्रबंधक यांना इलाखा शहर लघुवाद न्यायालय अधिनियम, १८८२ च्या अंतर्गत कलम १३(१)(aa) च्या तरतुदीनुसार प्रतिवादीने कैफियत सादर न केले व अंतरिम अर्ज चालविण्याचे अधिकार आहेत. त्याचप्रमाणे, प्रबंधक सदर अधिनियमाच्या कलम १४, ३३, ३४, ३५, ५३ आणि ६१ च्या तरतुदीनुसार न्यायाधशाप्रमाणे न्यायिक काम करतो. तसेच, भाडे नियंत्रण कायदांतर्गत दाखल झालेल्या दाव्यांमध्ये प्रतिवादी लिखित जबाब/कैफियत सादर करेपर्यंत कार्यवाही करण्याचे अधिकार प्रबंधक यांना आहेत.

मुख्य न्यायाधीश, लघुवाद न्यायालय, मुंबई हे या आस्थापनेचे नियंत्रण अधिकारी आहेत तर प्रबंधक हे आहरण व संवितरण अधिकारी आहेत.

प्रबंधक व अतिरिक्त मुख्य न्यायाधीश, लघुवाद न्यायालय, मुंबई हे मा. उच्च न्यायालयाने माहितीचा अधिकार, २००५ च्या अंतर्गत तयार केलेल्या जिल्हा न्यायालय माहिती अधिकार (सुधारित नियम), २००९ च्या तरतुदीनुसार अनुक्रमे जनमाहिती अधिकारी व पहिले अपिलीय अधिकारी आहेत.

(४) मुंबई येथील लघुवाद न्यायालयातील न्यायाधीशांचे अधिकार इलाखा शहर लघुवाद न्यायालये अधिनियम १८८२ च्या कलम १९ अन्वये निश्चित केलेले अपवाद अधीन न्यायाधीशांना रक्कम रुपये १०,००० पेक्षा जास्त दावा नसलेल्या आर्थिक दाव्यांची सुनावणी करून निकालात काढण्याचे अधिकार आहेत. सदर रु. १०,००० च्या आर्थिक अधिकारीतेत वाढ करून महाराष्ट्र शासनाने ती महाराष्ट्र कायदा क्र. १५/१९८७ द्वारे दि. ७ मे १९८७ च्या महाराष्ट्र शासन राजपत्रामध्ये प्रसिध्द करून ती रुपये २५,००० एवढी केलेली आहे. परंतु त्याची प्रत्यक्ष अंमलबजावणी झालेली नाही. त्याचप्रमाणे अधिनियमाच्या कलम ४१ अन्वये दाव्यात सुनावणी करून निकालात काढण्याचे अधिकार आहेत. अधिनियम कलम ३८ अन्वये पूर्ण न्यायालय अर्जावरील सुनावणी या न्यायालयाच्या दोन न्यायाधीश असलेल्या खंडपीठाद्वारे केली जाते. इलाखा शहर लघुवाद न्यायालये १८८२ च्या कलम ४२ अंतर्गत द्विसदस्यीय खंडपीठ अपिल आणि पुनरीक्षण प्रकरणांच्या सुद्धा सुनावणी करतात.

(५) लघुवाद न्यायालय, मुंबईला मुंबई भाडे, हॉटेल आणि निवासगृहे दर नियंत्रण अधिनियम, १९४७ च्या कलम २८ अन्वये अनन्य अधिकारिता आहे आणि म्हणून या अधिनियमांतर्गत बृहन्मुंबईतील सर्व दाव्यांची सुनावणी सदर न्यायालय करते. मुंबई भाडे अधिनियम १९४७ अंतर्गत न्यायाधीशाने

दिलेल्या निर्णयावरील अपिल /पुनरिक्षण मधील सुनावणी “मुंबई भाडे, हॉटेल आणि निवासगृह दर नियंत्रण अधिनियम १९४७” च्या कलम २९ अन्वये दोन सदस्यीय खंडपीठाद्वारे केली जाते. प्रमाणभूत भाडे निश्चितीकरीता कलम ११ अन्वये सर्व अर्जावरील सुनावणी मुंबई येथील लघुवाद न्यायालय करते आणि अत्यावश्यक सेवा किंवा पुरवठा पुनःस्थापना पूर्ववत करण्याकरीता कलम २४ अंतर्गत सर्व अर्जावरील सुनावणी सदर न्यायालय करते. या न्यायालयास महाराष्ट्र भाडे नियंत्रण अधिनियम १९९९, ३१ मार्च २००० पासून अंमलात आला आहे, त्या अंतर्गत सुद्धा अनन्य अधिकारिता आहे.

(६) (अ) मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८ कलम २१७,२१८(ए), २१८,बी २१८सी आणि ३९४ (५) अंतर्गत अपिले व कार्यवाहीत सुनावणी मुख्य न्यायाधीश किंवा कोणत्याही अतिरिक्त मुख्य न्यायाधीशांद्वारे केली जाते. तसेच कलम ५०३, ५०४ अ ५०७ अंतर्गत अर्जावरील सुनावणी मुख्य न्यायाधीश किंवा कोणत्याही अतिरिक्त मुख्य न्यायाधीश मार्फत केली जाते कलम ३२ अंतर्गत निवडणूक याचिका मुख्य न्यायाधीश किंवा कोणत्याही अतिरिक्त मुख्य न्यायाधीशांमार्फत निकाली काढली जाते.

महाराष्ट्र शासनाने अधिनियम, विधी व न्याय विभाग क्र. एससीसी-२९६४/२१७५-एच, दिनांक ३ जानेवारी १९६८ नुसार अतिरिक्त मुख्य न्यायाधीशास मुख्य न्यायाधीशाचे अधिकार व जबाबदाऱ्या दिलेल्या आहेत.

६ (ब) मुख्य न्यायाधीशांना फौजदारी कायदा (सुधारणा) वटहुकूम १९४४ च्या कलम ३ सह कलम ४ अन्वये अर्जावर सुनावणी करून निकाली काढण्याचे अधिकार आहेत.

(७) वेतन प्रदान अधिनियम १९३६ अंतर्गत अपिलात सुनावणी या न्यायालयाच्या एक न्यायाधीशामार्फत केली जाते.

(८) मुंबई येथील लघुवाद न्यायालय यांना खालीलबाबतीत सुद्धा अधिकारिता प्राप्त आहे.

(अ) महाराष्ट्र मालकीतत्वावरील सदनिका (प्रवर्तन, बांधक विक्री, व्यवस्थापन आणि हस्तांतर यांचे विनियमन) अधिनियम १९६३ चे कलम १२ ए.

(ब) महाराष्ट्र कर्ज निवारण अधिनियम १९७५ चे कलम २३.

(क) नियंत्रकाने पारित केलेल्या आदेशावरून, मुंबई भाडे हॉटेल आणि निवासगृह दर नियंत्रण अधिनियम १९४८ च्या कलम ४२ अन्वये दाखल अपिलात सुनावणी.

(ड) या न्यायालयाच्या न्यायाधीशांना विस्थापीत व्यक्ती अधिनियम, १९५४ अंतर्गत अर्जावरील सुनावणी करण्याचे देखील अधिकार आहेत.

९. मुख्यालय व उपशाखा :

अ) मुख्यालय - लघुवाद न्यायालय, धोबी तलाव, लोकमान्य टिळक मार्ग, मुंबई - ४०० ००२ येथे असून त्यांचे प्रादेशिक अधिकार क्षेत्र कुलाबा ते मुलुंड मध्य रेल्वे लाईन उपनगर आणि मानखुंद हार्बर रेल्वे लाईन उपनगर आणि माहिम पश्चिम रेल्वे लाईन उपनगर पर्यंत आहे. मुख्यालयात एकूण ३१ न्यायालये असून त्यापैकी २ न्यायिक अधिकाऱ्यांचे मिळून ५ पुनर्विचार न्यायालये (Appellate Benches) २६ सुनावणी न्यायालये (Trial Court) असून त्यामध्ये प्रबंधकांचे १ न्यायालय आहे. दोन न्यायिक अधिकाऱ्यांचे मिळून न्यायालय क्र. २ हे विशेष पुनर्विचार न्यायालय असून तेथे प्रामाणिक विवादाचे (Bonafide Requirement) दावे चालतात.

न्यायालय क्र. १० व १६ हि विशेष न्यायालये असून तेथे प्रामाणिक विवादाचे (Bonafide Requirement) दावे चालतात. न्यायालय क्र. ११ व १२ ही विशेष न्यायालय असून तेथे प्रामाणिक भाडे निश्चित करण्याबाबतचे दावे चालतात व त्या न्यायालयांना "प्रमाणित भाडे न्यायालय" असे संबोधिले जाते. न्यायालय क्र. १८ व ३० ही विशेष न्यायालये असून तेथे बृहन्मुंबई महानगरपालिका कायदा, १८८८ च्या तरतुदीनुसार दावे चालतात व ह्या न्यायालयांना "बी.एम.सी. न्यायालय" असे संबोधिले जाते. न्यायालय क्र. १९ व २३ ही विशेष न्यायालये असून तेथे इलाखा शहर, लघुवाद न्यायालय कायदा, १८८२ च्या अंतर्गत कलम ४१ च्या तरतुदीनुसार टीई आणि टीईआर दावे चालतात व ज्या दाव्यातील जागांना भाडे नियंत्रण कायद्यांमध्ये संरक्षण नाही व त्यांना "विशेष न्यायालय" असे संबोधिले जाते. न्यायालय क्र. २१ हे विशेष न्यायालय असून तेथे पैसेविषयक संक्षिप्त व नियमित (Summary and Regular Suits) दावे चालतात. न्यायालय क्र. २४ मध्ये पोर्ट ट्रस्टने दाखल केलेले व त्यांच्या विरोधात दाखल झालेले दावे चालतात व त्या न्यायालयाला "बी.पी.टी. न्यायालय" असे संबोधिले जाते. पुर्नविचार न्यायालये क्र. ५ व सुनावणी न्यायालय क्रमांक २४, २७, २८ आणि २९ ही न्यायालये सध्या रिक्त आहेत.

ब) उपशाखा – वांद्रे शाखा ही भास्कर बिल्डींग, अनंत काणेकर मार्ग, मुंबई - ४०००५१ येथे स्थित आहे. भास्कर बिल्डींग मधील ३ ते ८ मजले सदर न्यायालयाच्या अधिपत्याखाली आहेत. बांद्रा मुंबई येथील लघुवाद न्यायालयाची शाखा दिनांक ६ ऑगस्ट, १९९० पासून सुरु करण्यात आली असून त्यांचे प्रादेशिक अधिकार क्षेत्र माहिम ते दहिसर पश्चिम रेल्वे लाईन उपनगर पर्यंत आहे.

वांद्रे शाखा येथे ११ न्यायालये कार्यरत असून त्यातील २ पुर्नविचार न्यायालये (Appellate Benches), ९ सुनावणी न्यायालये (Trial Court) व १ प्रबंधकांचे न्यायालय आहे. न्यायालय क्रं. ३२ येथे प्रामाणिक विवादाचे (Bonafide Requirement) दावे चालतात. त्याचप्रमाणे तेथे इलाखा शहर, लघुवाद न्यायालय कायदा, १८८२ च्या अंतर्गत कलम ४१ च्या तरतुदीनुसार टीई आणि टीईआर दावे चालतात व ज्या दाव्यातील जागांना भाडे नियंत्रण कायद्यांमध्ये संरक्षण नाही व त्यांना "विशेष न्यायालय" असे संबोधिले जाते.

1	प्रत्यक्ष रकमा २०१३-२०१४ Actuals 2013-2014		अर्थसंकल्प २०१४-२०१५ Budget Estimates 2014-2015		सुधारलेले अंदाज २०१४-२०१५ Revised Estimates 2014-2015		अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates 2015-2016					
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
योजनांतर योजनांतर्गत Non-Plan	योजनांतर योजनांतर्गत Plan	एकूण Total	योजनांतर योजनांतर्गत Non-Plan	योजनांतर योजनांतर्गत Plan	एकूण Total	योजनांतर योजनांतर्गत Non-Plan	योजनांतर योजनांतर्गत Plan	एकूण Total	योजनांतर योजनांतर्गत Non-Plan	योजनांतर योजनांतर्गत Plan	एकूण Total	
(अ) कार्याचे वर्गीकरण-												
१०६-लघुवाद न्यायालये	356601	--	356601	406990	--	406990	400303	426942	400303	426942	--	426942
एकूण (अ)	356601	--	356601	406990	--	406990	400303	426942	400303	426942	--	426942
(ब) उच्चद्वार वर्गीकरण-												
(१०६)(एक)इलाखा शहर न्यायालये (२०१४ ०२१६)	27281	--	27281	309579	--	309579	309879	323339	309879	323339	--	323339
वेतन	363	--	363	600	--	600	360	700	360	700	--	700
अतिकालीक भत्ता	5752	--	5752	6020	--	6020	6119	6050	6119	6050	--	6050
टेलीफोन चार्जेस	620	--	620	737	--	737	11850	800	11850	800	--	800
प्रवास खर्च	8098	--	8098	11650	--	11650	1850	13407	1850	13407	--	13407
कार्यालयीन खर्च	147	--	147	839	--	839	147	147	147	147	--	147
भाडे पट्टी व कर	272	--	272	517	--	517	439	900	439	900	--	900
पेट्रोल, तेल व वगण	293533	--	293533	329942	--	329942	329644	345343	329644	345343	--	345343
संगणक खर्च	61469	--	61469	75258	--	75258	69078	79642	69078	79642	--	79642
मजुरी	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
अतिकालीक भत्ता	9	--	9	19	--	19	16	35	16	35	--	35
टेलीफोन चार्जेस	159	--	159	413	--	413	413	460	413	460	--	460
कंत्राटी सेवा	0	--	0	1	--	1	0	1	0	1	--	1
प्रवास खर्च	405	--	405	131	--	131	111	141	111	141	--	141
कार्यालयीन खर्च	1026	--	1026	1225	--	1225	1041	1305	1041	1305	--	1305
प्रदाने	0	--	0	1	--	1	0	15	--	--	--	15
संगणक	63068	--	63068	77048	--	77048	70659	81598	70659	81598	--	81598
एकूण (ब)	356601	--	356601	406990	--	406990	400303	426941	400303	426941	--	426941
(क) वित्तीय व्यवस्थेची साधने-												
२०१४-न्यायदान	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
एकूण (क)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
(१०६) (२) लघुवाद न्यायालये (२०१४ ०२२५)	61469	--	61469	75258	--	75258	69078	79642	69078	79642	--	79642
वेतन	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
मजुरी	9	--	9	19	--	19	16	35	16	35	--	35
अतिकालीक भत्ता	159	--	159	413	--	413	413	460	413	460	--	460
टेलीफोन चार्जेस	0	--	0	1	--	1	0	1	0	1	--	1
कंत्राटी सेवा	405	--	405	131	--	131	111	141	111	141	--	141
प्रवास खर्च	1026	--	1026	1225	--	1225	1041	1305	1041	1305	--	1305
कार्यालयीन खर्च	0	--	0	1	--	1	0	15	--	--	--	15
संगणक	63068	--	63068	77048	--	77048	70659	81598	70659	81598	--	81598
एकूण (दोन)	356601	--	356601	406990	--	406990	400303	426941	400303	426941	--	426941
(क) वित्तीय व्यवस्थेची साधने-												
२०१४-न्यायदान	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
एकूण (क)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
(१०६) (२) लघुवाद न्यायालये (२०१४ ०२२५)	61469	--	61469	75258	--	75258	69078	79642	69078	79642	--	79642
वेतन	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
मजुरी	9	--	9	19	--	19	16	35	16	35	--	35
अतिकालीक भत्ता	159	--	159	413	--	413	413	460	413	460	--	460
टेलीफोन चार्जेस	0	--	0	1	--	1	0	1	0	1	--	1
कंत्राटी सेवा	405	--	405	131	--	131	111	141	111	141	--	141
प्रवास खर्च	1026	--	1026	1225	--	1225	1041	1305	1041	1305	--	1305
कार्यालयीन खर्च	0	--	0	1	--	1	0	15	--	--	--	15
संगणक	63068	--	63068	77048	--	77048	70659	81598	70659	81598	--	81598
एकूण (दोन)	356601	--	356601	406990	--	406990	400303	426941	400303	426941	--	426941
(क) वित्तीय व्यवस्थेची साधने-												
२०१४-न्यायदान	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
एकूण (क)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
(१०६) (२) लघुवाद न्यायालये (२०१४ ०२२५)	61469	--	61469	75258	--	75258	69078	79642	69078	79642	--	79642
वेतन	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
मजुरी	9	--	9	19	--	19	16	35	16	35	--	35
अतिकालीक भत्ता	159	--	159	413	--	413	413	460	413	460	--	460
टेलीफोन चार्जेस	0	--	0	1	--	1	0	1	0	1	--	1
कंत्राटी सेवा	405	--	405	131	--	131	111	141	111	141	--	141
प्रवास खर्च	1026	--	1026	1225	--	1225	1041	1305	1041	1305	--	1305
कार्यालयीन खर्च	0	--	0	1	--	1	0	15	--	--	--	15
संगणक	63068	--	63068	77048	--	77048	70659	81598	70659	81598	--	81598
एकूण (दोन)	356601	--	356601	406990	--	406990	400303	426941	400303	426941	--	426941
(क) वित्तीय व्यवस्थेची साधने-												
२०१४-न्यायदान	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
एकूण (क)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

तक्ता-२ (एक)
TABLE-II-(i)

खालील तक्ता लघुवाद न्यायालय, मुंबई पुणे व नागपूर यांनी त्या त्या वर्षात केलेले काम दर्शवितो. The following table indicates the work done by the Small Causes Courts, Mumbai Pune and Nagpur.

वर्ष	न्यायाधीशांची मंजूर पदे इतर काम सोपविले आहे अशा न्यायाधीशांची संख्या Sanctioned Judges No. of Judges entrusted with Strength work outside their normal dutie	नेहमीच्या कामाबाहेर सोपविले आहे अशा न्यायाधीशांची संख्या No. of Judges entrusted with court work only	फक्त न्यायालयाचे काम	कामाचे दिवस No. of working days the year	Year
1	2	3	4	5	6
2011	...	54	-	235	2011
2012	...	54	-	235	2012
2013	...	54	-	235	2013

TABLE-II

तक्ता-२

प्रकरणांचे स्वरुप	वर्षारंभी प्रलंबित असलेली प्रकरणे Cases pending at the beginning of the year			नवीन दाखल झालेली प्रकरणे Cases instituted during the year		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
	2	3	4	5	6	7
लघुवाद न्यायालय, मुंबई						
१. मुख्य प्रकरणे (दिवाणी) ...	24786	24254	23803	5488	507	5389
२. किरकोळ प्रकरणे (दिवाणी) ...	4258	4258	4119	2172	2206	2198
एकूण ...	29044	28506	27922	7660	7280	7587
लघुवाद न्यायालय, पुणे						
१. मुख्य प्रकरणे (दिवाणी) ...	9178	5415	5662	1574	2646	3570
२. किरकोळ प्रकरणे (दिवाणी) ...	2271	1644	1465	305	423	1182
एकूण ...	11449	7059	7127	1879	3069	4792
लघुवाद न्यायालय, नागपूर						
१. मुख्य प्रकरणे (दिवाणी) ...	1491	1634	1709	979	518	1044
२. किरकोळ प्रकरणे (दिवाणी) ...	969	1026	914	329	311	335
एकूण ...	2460	2660	2623	1308	829	1378

खालील तक्ता, लघुवाद न्यायालयांचे २०१२-२०१३, २०१३-२०१४ व २०१४-२०१५ (३१-१२-२०१४ पर्यंतच्या) वर्षांचे उत्पन्न दर्शवितो

लघुवाद न्यायालये

प्रकरणांचे स्वरुप	मुंबई Mumbai			नागपूर Nagpur		
	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2012-2013	2013-2014	2014-2015
	2	3	4	5	6	7
१. सेवा व सेवा फी ...	8605058	9449081	4251727	17319	13795	51570
२. दंड व जप्तीच्या रकमा ...	--	-	-	-	-	-
३. मुद्रांक जमा केलेली न्यायालयीन फी	18950632	12221896	-	2232461	1709012	1765158
४. इतर बाबी ...	3416998	2334895	2196631	191228	69430	78700
एकूण ...	30967728	23805872	6448358	2441004	1792237	1895428

- (दोन)

--II

एकूण			वर्षात निकालात काढलेली प्रकरणे			वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे			Nature of Cases
Total			Cases disposed during the year			Cases pending at the end of the year			
2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	
8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Court of Small Causes, Mumbai									
30274	29328	29192	6020	5525	5855	24254	23803	23337	... 1. Main Cases (Vivil)
6430	6458	6317	2778	2339	2027	4252	4119	4290	... 2. Miscellaneous Cases (Civil)
36704	35786	35509	8198	7864	7882	28506	27922	27627	... Total
Court of Small Causes, Pune									
10752	8061	9232	5337	2399	3656	5415	5662	5576	... 1. Main Cases (Vivil)
2576	2067	2647	932	602	1128	1644	1465	1519	... 2. Miscellaneous Cases(Civil)
13328	10128	11879	6269	3001	4784	7059	7127	7095	... Total
Court of Small Causes, Nagpur									
2470	2152	2753	836	443	930	1634	1709	1822	... 1. Main Cases (Vivil)
1298	1337	1249	272	423	275	1026	914	974	... 2. Miscellaneous Cases (Civil)
4328	3768	3489	1866	1108	1205	2462	2660	2796	... Total

-३

--III

The following table indicates the income of the Court of Small Causes during the years 2012-2013, 2013-2014 and 2014-2015 (upto 31-12-2014).

				The Court of Small Causes	
			पुणे Pune		Nature of Cases
2012-2013	2013-2014	2014-2015			
8	9	10			
-	-	-			... 1. Service and Service Fees,
-	-	-			... 2. Fines and forfeiture.
2950997	2120800	3324697			... 3. Court Fees collected in Stamp
-	-	-			... 4. Other Matters,
2950997	2120800	3324697			... Total

तक्ता -५
TABLE-V

(IV) Personnel Summary

(चार) कर्मचारी विषयक गोषवारा

Designation	Scale of Pay / वेतनमान	पदसंख्या /No. of Posts		पदनाम
		2014-2015	2015-2016	
1	2	3	4	5
4. Small Causes Courts				
Gazetted.-				
	R s .			
Chief Judge	... 51550-1230-58930-1380-63070	1	1	... मुख्य न्यायाधीश
Additional Chief Judge	... —,—,—	10	10	... अति. मुख्य न्यायाधीश
Judge	... 39530-920-40450-1880-49090	33	33	... न्यायाधीश
Registrar	... 9300-34800+4600	1	1	... प्रबंधक
Additional Registrar	... 9300-34800+4600	4	4	... अपर प्रबंधक
Personal Assistant	... 9300-34800+4600	7	7	... स्वीय सहायक
	Total	... 56	56	... एकूण
Non-Gazetted Class III-				
Deputy Registrar	... 9300-34800+4300	2	2	... उप प्रबंधक
Assistant Registrar	... 9300-34800+4300	4	4	... सहायक प्रबंधक
Accountant	... 9300-34800+4300	2	2	... लेखापाल
Chief Judge's Judicial Clerk	... 9300-34800+4300	1	1	... मुख्य न्यायाधीशांचा न्याय लिपीक
Chief Clerk	... 9300-34800+4200	2	2	... मुख्य लिपिक
Superintendent (Correspondence)t	... 9300-34800+4200	2	2	... अधीक्षक (पत्र व्यवहार)
Cashier	... 9300-34800+4200	3	3	... रोखपाल
Additional Cashier	... 9300-34800+4200	1	1	... अपर रोखपाल
Judicial Clerk	... 9300-34800+4200	44	44	... न्याय लिपिक
Translator and Interpreter	... 5200-20200+2800	44	44	... अनुवादक आणि दुभाषी
Stenographer (Higher Grade)	... 9300-34800+4400	42	42	... लघुलेखक (उच्च श्रेणी)
Stenographer (Lower Grade)	... 9300-34800+4300	2	2	... लघुलेखक (निम्न श्रेणी)
Appraiser	... 5200-20200+2400	2	2	... मुल्य निर्णेत
Superintendent	... 5200-20200+2400	13	13	... अधीक्षक
Assistant Cashier	... 5200-20200+2400	2	2	... सहायक रोखपाल
Librarian	... 5200-20200+2000	2	2	... ग्रंथपाल
Steno Typist	... 5200-20200+2400	4	4	... लघु टंकलेखक
Assistant Translator	... 5200-20200+2400	3	3	... सहायक अनुवादक
Assistant Account	... 5200-20200+2400	2	2	... सहायक लेखापाल
Sr. Clerk वरिष्ठ लिपिक
Assistant Appraiser	... 5200-20200+1900	1	1	... सहायक मुल्य निर्णेत
Additional Assistant Cashier	... 5200-20200+1900	1	1	... अपर सहायक रोखपाल
Accounts Clerk	... 5200-20200+1900	3	3	... लेखा लिपीक
Clerk	... 5200-20200+1900	216	216	... लिपीक
Clerk Typist	... 5200-20200+1900	6	6	... लिपीक टंकलेखक
Telephone Operator	... 5200-20200+2000	2	2	... दूरध्वनिचालक
Head Bailiff	... 5200-20200+2000	2	2	... प्रमुख बेलीफ
Beliff	... 5200-20200+1900	74	74	... बेलीफ
Driver	... 5200-20200+1900	9	9	... चालक
Shroff	... 5200-20200+1900	16	16	... श्रॉफ
Typist	... 5200-20200+2000	14	14	... टंकलेखक
	Total	... 521	521	... एकूण
Class IV				
Liftman	... 4440-7440+1600	10	10	... उदवाहन चालक
Havaldar	... 4440-7440+1600	2	2	... हवालदार
Naik	... 4440-7440+1600	7	7	... नाईक
Pump Operator	... 4440-7440+1600	2	2	... पंप परिचारक
Roneo Operator	... 4440-7440+1600	1	1	... रोनिओ चालक
Xerox Operator	... 4440-7440+1600	2	2	... झेरोक्स चालक
Mali	... 4440-7440+1300	2	2	... माळी
Peon	... 4440-7440+1300	63	63	... चपराशी
Hamal	... 4440-7440+1300	92	92	... हमाल
Sweeper	... 4440-7440+1300	—	—	... सफाईगार
Watchman	... 4440-7440+1300	6	6	... पहारेकरी
Halalkhor	... 4440-7440+1300	4	4	... हलालखोर
Water Server	... 4440-7440+1300	1	1	... पाणके
	Total	... 192	192	... एकूण
	Grand Total	... 769	769	... एकूण बेरीज

७. मुख्य महानगर दंडाधिकारी न्यायालये, मुंबई

महानगर दंडाधिकारी न्यायालये, मुंबई.

प्रस्तावना -

मा. उच्च न्यायालयाच्या स्थापने अगोदर ही न्यायालये अस्तित्वात आली आहेत. महानगर दंडाधिकाऱ्यांची न्यायालये, पूर्वी "इलाखा शहर दंडाधिकारी" न्यायालये म्हणून ओळखली जात होती, त्यांचे अस्तित्व गेल्या २०४ वर्षांपासून आहे. ही न्यायालये पूर्वी 'पोलीस न्यायालय' म्हणून सुध्दा ओळखली जात होती. ही पोलीस न्यायालये सन १८१० साली स्थापित झाली. त्यावेळी एक वरिष्ठ न्यायालय व एक कनिष्ठ न्यायालय. अशी दोन न्यायालये होती.

१ एप्रिल १९७४ पासून फौजदारी प्रक्रिया संहितेत झालेल्या पहिल्या सुधारणेनुसार "इलाखा शहर दंडाधिकारी" चे पदनाम "महानगर दंडाधिकारी न्यायालये" असे बदलण्यात आले.

मुख्य महानगर दंडाधिकारी, अतिरिक्त मुख्य महानगर दंडाधिकारी व महानगर दंडाधिकारी, यांना विविध प्रकारचे रिमांड अर्ज, जामीन अर्ज, नोटीस आणि किरकोळ अर्ज आणि फौजदारी प्रकरणे हाताळण्याचे अधिकार आहेत. महानगर दंडाधिकारी न्यायालये, मुंबई येथील मंजूर पदसंख्या ७५ आहे. त्यात १ मुख्य महानगर दंडाधिकारी, १४ अतिरिक्त मुख्य महानगर दंडाधिकारी आणि ६० महानगर दंडाधिकारी असून बृहन्मुंबईतील निम्नलिखित १६ केंद्रावर कार्यरत आहेत. न्यायालयीन केंद्राची नावे पुढील प्रमाणे आहेत.

(१) एस्प्लनेड, (२) माझगाव, (३) गिरगाव, (४) दादर, (५) अंधेरी, (६) बांद्रा, (७) बोरीवली, (८) कुर्ला, (९) विक्रोळी, (१०) मुलुंड, (११) बेलार्ड पियर, (१२) सी. एस. टी. (१३) मुंबई सेंट्रल, (१४) विलेपार्ले, (१५) शिंदेवाडी, (१६) बाल न्यायालय, उमरखाडी, मुंबई.

महानगर दंडाधिकाऱ्यांची नियुक्ती न्याय दंडाधिकारी, प्रथम वर्ग आणि दिवाणी न्यायाधीश, वरिष्ठ स्तर यातून मा. उच्च न्यायालयाद्वारे केली जाते. महानगर दंडाधिकारी न्यायालयांशिवाय, विशेष महानगर दंडाधिकारी न्यायालये, सुध्दा सकाळच्या सत्रामध्ये चालविली जातात. ते किरकोळ स्वरूपाच्या गुन्हांमधील प्रकरणे हाताळतात आणि त्यांना "प्रभात न्यायालये" म्हणून संबोधिले जाते. या न्यायालयातून परक्राम्य लेख अधिनियम १८८१ अंतर्गत कलम १३८ अन्वये खटले ही चालविले जातात.

महानगर दंडाधिकारी न्यायालयात आर्थिक कायदयाशी निगडित प्रकरणे म्हणजेच सीमा शुल्क अधिनियम, विदेशी मुद्रा विनिमय अधिनियम, केंद्रीय उत्पादन शुल्क आणि मीठ अधिनियम, आयकर अधिनियम, विक्रीकर अधिनियम, पी.एफ. (भ.नि.नि.) अधिनियम वगैरे खटले चालविले जातात.

या प्रकरणा व्यतिरिक्त भारतीय दंड संहिता अंतर्गत प्रकरणे दाखल केली जातात. महानगर दंडाधिकारी यांच्या न्यायालयात मुंबई महानगर पालिका अधिनियम व भारतीय रेल्वे अधिनियम अंतर्गत सुध्दा प्रकरणे चालविली जातात. मुंबई महानगरपालिका अधिनियम आणि भारतीय रेल्वे अधिनियम अंतर्गत प्रकरणे हाताळण्यासाठी ५ स्वतंत्र न्यायालये आहेत. सध्या २ स्वतंत्र न्यायालये केंद्रीय गुन्हा अन्वेषण (सी. बी. आय.) विभाग द्वारा दाखल प्रकरणे चालविण्यासाठी आहेत. तसेच मा. उच्च न्यायालयाच्या

आदेशानुसार या आस्थापनाच्या अधिपत्याखाली एकूण ३ विशेष न्यायालये सन २००७ पासून कार्यरत होती. दंगलीच्या प्रकरणांची सुनावणी करण्यासाठी स्थापन करण्यात आलेल्या दोन न्यायालयांचे काम ऑगस्ट २००८ मध्ये संपुष्टात आले. व एक अनैतिक मानवी व्यापार अंतर्गत व महिलावरील अत्याचाराची प्रकरणे निकाली काढण्यासाठी स्थापन करण्यात आलेले विशेष न्यायालय माझगाव येथे सुरु आहे.

या कार्यालयात अतिरिक्त मुख्य महानगर दंडाधिकारी ३ रे न्यायालय, एस्प्लनेड यांच्या अखत्यारित प्रेस आणि बुक्स रजिस्ट्रेशन कायदा, १८६७ अंतर्गत कामासाठी स्वतंत्र विभाग आहे. रजिस्ट्रार ऑफ न्युज पेपर्स फॉर इंडिया, केंद्र शासन यांच्या सहमतीने सदर कामकाज चालविले जाते. मुंबई येथील महानगर दंडाधिकारी यांना फौजदारी प्रक्रिया संहितेच्या कलम १४५ अंतर्गत अर्ज आणि परक्राम्य लेखा अधिनियमाच्या कलम १३८ अंतर्गत प्रकरणांत सुध्दा निर्णय द्यावे लागतात आणि आता २२ न्यायालये केवळ परक्राम्य लेख अधिनियमाच्या कलम १३८ खालील प्रकरणे हाताळण्यासाठी आहेत

न्यायदानामध्ये सुधारणा करण्यासाठी सहसंचालक, वित्त मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र. एफ-३२,(१) एफसीडी/२०१० दि. ३०-०६-२०१० नुसार १३ व्या वित्त आयोगाच्या शिफारशी प्रमाणे महाराष्ट्र राज्यास सकाळची व संध्याकाळची न्यायालये स्थापन करण्याकरिता रु. २९७,५७,००,००० एवढा निधी सन २०१०-२०१५ या पाच वर्षांकरिता उपलब्ध करून देण्यात आला आहे व त्या अनुषंगाने मा. उच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार बृहन्मुंबईमध्ये १० सायंकालीन न्यायालये आणि २० प्रभात न्यायालये स्थापन करण्यात आली आहेत त्यापैकी २ सायंकालीन न्यायालये मार्च २०१० मध्ये स्थापन करण्यात आलेली आहेत उर्वरीत ८ सायंकालीन न्यायालये व २० प्रभात न्यायालये ऑगस्ट २०१० मध्ये स्थापन करण्यात आली आहेत. सदर न्यायालया मधून परक्राम्य अधिनियम १८८१ कलम १३८ कायदांतर्गत येणारी प्रकरणे चालविण्यात येतात. सध्या २० प्रभात न्यायालये आणि ११ सायंकालीन न्यायालये आळीपाळी पध्दतीने मा. उच्च न्यायालयाचा आदेश क्र. अ-३९०५/२०१४ दि. ३०-०६-१४ आणि क्र. अ-३९०१/२०१४ दि. ३०-०६-२०१४ नुसार कार्यरत आहेत. प्रलंबित खटले निकाली काढून त्यांची संख्या कमी करण्यावर भर देण्याचे शासनाचे तसेच मा. उच्च न्यायालयाचे धोरण आहे. विधी व न्याय विभागाचे ज्ञापन क्र. एमसीजी-०८१०/८५६/सीआर-१६५/कार्यासन- ११ दिनांक १९ ऑक्टोबर २०१० नुसार उपरोक्त न्यायालयांच्या कामकाजासाठी नियमावली तयार करण्यात आली आहे.

महानगर दंडाधिकाऱ्यांच्या न्यायालयात दरवर्षी मा. उच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार संचित खटल्यांचा निपटारा करण्याकरिता विशेष अभियान मोहिम राबविण्यात येते. तसेच महाराष्ट्र राजय विधी सेवा प्राधिकारा यांच्या आदेशानुसार महालोक अदालत व मेगा लोक अदालतीचे आयोजन करण्यात येते. यावर्षी दि. २३-११-२०१३ रोजी राष्ट्रीय विधी सेवा प्राधिकारण यांच्या आदेशानुसार पहिल्या राष्ट्रीय लोक अदालतीचे आयोजन करण्यात आले होते यावर्षी राष्ट्रीय लोक अदालतीचे आयोजन दि. १३-१२-२०१४ रोजी करण्यात आले

तक्ता-१

TABLE-I

(दोन) वित्तीय आवश्यकता

(रुपये हजारत)

(II) Financial Requirements

(Rs. in thousands)

प्रत्यक्ष रकमा २०१३-२०१४	अर्थसंकल्प २०१४-२०१५		सुधारलेले अंदाज २०१४-२०१५		अर्थसंकल्प २०१५-२०१६							
	Actuals 2013-2014	Budget Estimates 2014-2015	Revised Estimates 2014-2015	Budget Estimates 2014-2015	Budget Estimates 2015-2016							
योजनेतर योजनांतर्गत एकूण		योजनेतर योजनांतर्गत एकूण		योजनेतर योजनांतर्गत एकूण		योजनेतर योजनांतर्गत एकूण						
Non-Plan	Plan	Total	Non-Plan	Plan	Total	Non-Plan	Plan					
2	3	4	5	6	7	8	9					
10	11	12	13									
(अ) कार्याचे वर्गीकरण												
१०७-इलाखाशहर दंडाधिकारी यांची न्यायालये (२०१४०२३४)	...	361295	--	361295	409251	--	381078	453355	--	453355	...	114-Legal Advisor Counsel
एकूण (अ)	...	361295	--	361295	409251	--	381078	453355	--	453355	...	Total (A)
(ब) उद्दिष्टवार वर्गीकरण												
वेतन	...	335289	--	335289	383653	--	347118	425855	--	425855	...	Salaries
अतिकालीकभत्ता	...	343	--	343	500	--	331	400	--	400	...	Overtime Allowance
इले. टेलि. खर्च	...	10723	--	10723	10500	--	10500	11000	--	11000	...	Telephone
कंत्राटी सेवा	...	1588	--	1588	1890	--	1890	1	--	1	...	Contractual Services
प्रवास खर्च	...	487	--	487	823	--	3087	1528	--	1528	...	Travel Expenses
कार्यालयीन सेवा प्रदाने.	...	11658	--	11658	9800	--	16787	12500	--	12500	...	Office Expenses Special Services.
भाडे पट्टी व कर	...	745	--	745	1550	--	1477	1550	--	1550	...	Rent, Rates and Taxes
संगणकावरील खर्च	...	438	--	438	500	--	425	520	--	520	...	Computer Expenses
व्यावसायिक व विशेष सेवाबदल	...	24	--	24	35	--	30	1	--	1	...	Payment for professional and
एकूण (ब)	...	361295	--	361295	409251	--	381078	453354	--	453354	...	Total (B)
(क) वित्तीय व्यवस्थेची साधने												
मागणी क्रमांक-जे-१(दत्तमत) २०१४, न्यायदान...	...			11844965	--	11844965					...	Demand No. J-1 2014 Administration of Justice.
एकूण (क)	...			13725543	--	13725543					...	Total (C)

तक्ता-२ (दोन)
TABLE--II--(ii)

महानगर दंडाधिकारी न्यायालये, बृहन्मुंबई
(तीन) कार्यक्रम कार्यभाराच्या सारांश :-

खालील तक्ता महानगर दंडाधिकारी न्यायालये, बृहन्मुंबई यांनी २०१२, २०१३ व २०१४ मध्ये केलेले कामकाज दर्शवितो.

The Metropolitan Magistrates Courts, Greater Mumbai.
(III) Programme Work Load Summary :

The following table indicates the work done by the Metropolitan Magistrates Courts, Greater Mumbai during the years 2012, 2013 and 2014.

वर्ष	न्यायाधीशांची मंजूर पदे	नेहमीच्या कामाबाहेर इतर काम सोपविले आहे अशा न्यायाधीशांची संख्या	फक्त न्यायालयाचे काम सोपविले आहे अशा न्यायाधीशांची संख्या	कामाचे दिवस	Year	
1	2	3	4	5	6	
	Sanctioned Judges	Strength	No. of Judges entrusted with outside their normal duties	No. of Judges entrusted with court work only	No. of working days	
२०१२	...	75	-	75	265	2012
२०१३	...	75	-	75+2 Vacant	264	2013
२०१४	...	75	-	-	263	2014

* 4 Vacant ** 5 Vacant *** 6 Vacant

तक्ता-३(तीन)
TABLE--III

महानगर दंडाधिकारी न्यायालये, बृहन्मुंबई

The metropolitan Magistrates Courts, Greater Mumbai.

प्रकरणाचे स्वरूप	वर्षाच्या आरंभी प्रलंबित असलेली प्रकरणे		वर्षात दाखल केलेली प्रकरणे		वर्षात निकालात काढलेली प्रकरणे		वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे		Name of Cases							
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013		2014						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
	Cases pending at the beginning of the year	Cases pending at the beginning of the year	Cases instituted during the year	Cases disposed during the year	Cases disposed during the year	Cases disposed during the year	Cases pending at the end of the year	Cases pending at the end of the year	Cases pending at the end of the year	Cases pending at the end of the year	Cases pending at the end of the year	Cases pending at the end of the year	Cases pending at the end of the year	Cases pending at the end of the year	Cases pending at the end of the year	
१. मुख्य प्रकरणे (फौजदारी)	...446572	365721	343681	243586	178237	196506	690158	543958	540187	324437	200277	219086	365721	343681	321101	... 1. Main Cases (Criminal)
२. किरकोळ प्रकरणे (फौजदारी)	...24477	16313	14059	16515	17311	22630	40992	33624	36689	24679	19565	23457	16313	14059	13232	... 2. Miscellaneous Cases (Criminal)
एकूण	471049	382034	357740	260101	195548	219136	731150	577582	576876	349116	219842	242543	382034	357740	334333	... Total

तक्ता -४ (चार)
TABLE-IV

महानगर दंडाधिकारी न्यायालये

The Metropolitan Magistrates Courts

खालील तक्ता महानगर दंडाधिकाऱ्यांच्या न्यायालयाचे २०१२-२०१३, २०१३-२०१४ व २०१४-२०१५ (३१-१२-२०१४ पर्यंतच्या) वर्षांचे उत्पन्न दर्शवितो.

The following table indicates the Income of the Metropolitan Magistrates Courts during the years 2012-2013, 2013-2014 and 2014-2015 (upto 31-12-2014).

उत्पन्नाची बाब	2012-2013	2013-2014	2014-2015 (31-12-2014)	Item of Income
1	2	3	4	5
१. सेवा आणि सेवा फी ...	3658488	4455534	3428025	... Service and Service fees
२. जप्तीच्या रकमा ...	1714043	440768	321524	... Forfeitures
३. दंड व इतर बाबी ...	436703392	410002631	338221833	... Fines and other Receipts
एकूण ...	442076123	414948933	342571382	... Total

तक्ता -५
TABLE-V

(IV) Personnel Summary

(चार) कर्मचारी विषयक गोषवारा

Designation	Scale of Pay / वेतनमान	पदसंख्या /No. of Posts		पदनाम
		2014-2015	2015-2016	
1	2	3	4	5
5. METROPOLITAN MAGISTRATES COURTS, MUMBAI				
Gazetted.-				
	Rs.			५. महानगर व दंडाधिकारी यांची न्यायालये, मुंबई
Chief Metropolitan Magistrate	... 43690-1080-49090-1230-56470	1	1	राजपत्रित मुख्य महानगर दंडाधिकारी
Additional Chief metropolitan Magistrate	... 43690-1080-49090-1230-56470	14	14	अपर मुख्य महानगर दंडाधिकारी
Metropolitan Magistrate	...39530-920-40450-1080-49090-1230-54010	61	61	महानगर दंडाधिकारी
Metropolitan Magistrate (Juvenile Court) Umerkhadi.	...39530-920-40450-1080-49090-1230-54010	1	1	महानगरदंडाधिकारी (बाल न्यायालय) उमरखाडी
Registrar Metropolitan Magistrate	... 9300-34800 + G.P. 4600	1	1	प्रबंधक व महानगर दंडाधिकारी
	Total ...	78	78	एकूण
Non-Gazetted Class II-				
Personal Assistant	... 9300-34800+4600	8	8	अराजपत्रित वर्ग दोन- स्वीय सहायक
	Total ...	8	8	एकूण
Non-Gazetted Class III-				
Deputy Registrar	... 9300-34800+4300	1	1	अराजपत्रित वर्ग तीन- उप प्रबंधक
Assistant Registrar	... 9300-34800+4300	6	6	सहायक प्रबंधक
Chief Interpreter and Sr. Judicial Clerk	... 9300-34800+4300	2	2	मुख्य दुभाषी आणि वरिष्ठ न्याय लिपीक
Office Superintendent	... 9300-34800+4200	1	1	अधीक्षक
Head Clerk	... 9300-34800+4200	2	2	मुख्य लिपिक
Assistant Superintendent	... 5200-20200+2400	20	20	सहायक अधीक्षक
Judicial clerk	... 9300-34800+4200	74	74	न्यायलिपिक
Interpreter	... 5200-20200+2800	74	74	दुभाषी
Stenographer (Higher Grade)	... 9300-34800+4400	49	49	लघुलेखक (उच्च श्रेणी)
Stenographer (Lower Grade)	... 9300-34800+4300	18	18	लघुलेखक (निम्न श्रेणी)
Chief Cashier	... 5200-20200+2400	1	1	प्रमुख रोखपाल
Head Cashier	... 5200-20200+2400	12	12	मुख्य रोखपाल
Senior Clerk	... 5200-20200+2400	8	8	वरिष्ठ लिपिक
Head Typist	... 5200-20200+2400	2	2	मुख्य टंकलेखक
Record Keeper	... 5200-20200+2400	1	1	अभिलेखापल
Assistant Cashier	... 5200-20200+1900	50	50	रोखपाल (सहायक)
Typist	... 5200-20200+1900	195	195	टंकलेखक
Clerk	... 5200-20200+1900	131	131	लिपिक
Driver	... 5200-20200+1900	12	12	वाहन चालक
	Total ...	659	659	एकूण
Class IV				
Havaldar	... 4400-7400+1600	1	1	वर्ग चार- हवालदार
Naik	... 4400-7400+1600	7	7	नाईक
Zerex Operator	... 4400-7440+1600	1	1	झेरोक्स ऑपरेटर
Peon	... 4400-7400+1300	118	118	शिपाई
Hamal	... 4400-7400+1300	54	54	हमाल
Chaprasi	... 4400-744 0+1300	48	48	चपराशी
Liftman	... 4400-7440+1300	5	5	उद्वाहक
Mali	... 4400-7440+1300	4	4	माळी
Sweeper	... 4400-7440+1300	2	2	सफाईगार
Meheter	... 4400-7440+1300	11	11	मेहतर
	Total ...	251	251	एकूण
	Grand Total ...	996	996	एकूण बेरीज

८. महाप्रशासक आणि शासकीय विश्वस्त

(एक) प्रस्तावनात्मक

महाप्रशासक आणि शासकीय विश्वस्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई हे लोकयोपयोगी कार्यालय आहे, या कार्यालयाचे कामकाज केंद्र शासनाच्या (अ) महाप्रशासक अधिनियम, १९६३ (ब), शासकीय विश्वस्त अधिनियम, १९९३ व (क) कोषाध्यक्ष धर्मादाय दाननिधी अधिनियम, १८९० या तीन अधिनियमांन्वये चालते.

(अ) महाप्रशासक म्हणून :-

महाप्रशासक हे महाप्रशासक अधिनियम, १९६३ अन्वये महाराष्ट्र राज्याकरिता नियुक्त झालेले एक निगम असून, त्यांचे काम न्यायिक स्वरूपाचे आहे. वरील अधिनियमाच्या सुधारित कायदा क्र. १२ सन २००२ अनुसार महाप्रशासक, महाराष्ट्र राज्य मुंबई हे रु. १०,००,००० पर्यंतच्या संपत्तीचे प्रशासन स्वतःच्या प्राधिकारात करू शकतात व रु. १०,००,००० च्या वरील संपत्तीचे प्रशासन मा. उच्च न्यायालयाच्या आदेशाने करू शकतात.

कुठलीही व्यक्ती महाप्रशासकांना त्याच्या इच्छापत्राचा /मृत्युपत्राचा एकमात्र प्रशासक म्हणून नेमू शकते. जेव्हा मृत व्यक्तीचे वारसदार भारताबाहेर रहात असतील व इतर कारणास्तव त्यांना मृत व्यक्तीची संपत्ती प्रशासन करण्यास वेळ उपलब्ध नसेल. अशा वेळेस वारसदारांनी महाप्रशासकांना लेखी कळविले तर, महाप्रशासक प्रशासनपत्रासाठी उच्च न्यायालयात अर्ज करू शकतात. कुठलेही खाजगी व्यवस्थापक/प्रशासक त्यांना मृत्युपत्राचे सत्यापन किंवा प्रशासन अधिकार पत्रान्वये सोपविलेली संपत्ती महाप्रशासकांकडे त्यांच्या पूर्व-संमतीने हस्तांतर करू शकतात. सूट दिलेल्या व्यक्ती सोडून इतर व्यक्तींच्या संपत्तीचे प्रशासक म्हणून महाप्रशासक प्रशासन अधिकारपत्रासाठी अर्ज करू शकतात. (सूट दिलेली व्यक्ती म्हणजे भारतीय उत्तराधिकार अधिनियम, १९२५ च्या कलम ३ अन्वये भारतीय ख्रिश्चन, हिंदू, मुसलमान, पारसी किंवा बौद्ध व्यक्ती ज्यांना ते अधिनियम लागू होण्यापासून सूट दिली आहे.) मृत्यू पावलेल्या व्यक्तींचे राज्यात स्थित असलेल्या संपत्तीचे मूल्य रु. १०,००,०००/- पर्यंत असेल आणि मृत्युपत्राने नियुक्त केलेले वारस, निकट कुळातील व्यक्ती किंवा मृत्युपत्र व्यवस्थापक यांनी महाप्रशासक यांच्याकडे प्रमाणपत्रासाठी विहित नमुन्यात अर्ज करावयाचे राहून गेले असेल अशा प्रकरणात महाप्रशासक स्वतःच्या अधिकारात प्रशासनपत्राशिवाय प्रशासनपत्र दिले आहे असे समजून संपत्तीचे प्रशासन करू शकतील. जर मृताच्या संपत्तीचे मूल्य रु. १०,००,०००/- हून अधिक असेल अशा प्रकरणात प्रथम पोलीस विभाग किंवा इतर माध्यमांद्वारे मिळालेल्या माहितीनुसार संपत्ती ताब्यात घेऊन मा. उच्च न्यायालयाकडून तिचे प्रशासन करण्यासाठी प्रशासन अधिकारपत्र (लेटर्स ऑफ अॅडमिनीस्ट्रेशन) कमी वेळात व कमी खर्चात प्राप्त करू शकतात. तत्पश्चात मृत व्यक्तीच्या वारसांबाबत माहिती मिळाली तर योग्य शहानिशा करून त्या वारसांना मृतांच्या संपत्तीचे प्रदान केले जाते. जर मृताचे वारस अज्ञान असतील तर ते सज्ञान होईपर्यंत संपत्तीचे प्रशासन केले जाते. तसेच मृत्यू पावलेल्या व्यक्तीची संपत्ती मुंबई उच्च न्यायालयाच्या साधारण किंवा असाधारण अधिकार

क्षेत्रात असेल व प्रशासनपत्राअभावी अशा संपत्तीची अफरातफर/न्हास किंवा उधळण्याचा धोका असेल अशा प्रकरणात महाप्रशासक मा. उच्च न्यायालयाच्या आदेशाने प्रशासनपत्र प्राप्त करण्यासाठी अर्ज करू शकतात.

याव्यतिरिक्त महाप्रशासक अधिनियम, १९६३ च्या कलम २९ अन्वये महाप्रशासक मृत व्यक्तींच्या रु. १०,००,०००/- पर्यंतच्या मूल्यांच्या संपत्तीकरीता (शासकीय बचत खाते व भविष्य निर्वाह निधी अधिनियम, १९२५ खाली अंतर्भूत भविष्य निर्वाह निधी वगळता) मृताची पत्नी, मृत्युपत्राने नियुक्त केलेले वारस किंवा संपत्ती प्रशासन करणारी व्यक्ती यांनी विहित नमुन्यात केलेल्या अर्जानुसार महाप्रशासकांचे प्रमाणपत्र देऊ शकतात.

(ब) शासकीय विश्वस्त म्हणून :-

समाजातील कोणत्याही ज्ञातीच्या कोणत्याही व्यक्तीला शासकीय विश्वस्तांना (त्यांच्या संमतीने) न्यास करार किंवा न्यासाचे दस्तऐवज तयार करून आपल्या संपत्तीचे विश्वस्त म्हणून नेमता येते. शासकीय विश्वस्तांनी संपत्तीचे प्रशासन करावे व विश्वस्त म्हणून काम पहावे असे वाटले तर ते शासकीय विश्वस्तांना मृत्युपत्रान्वये एकमात्र व्यवस्थापक म्हणून नेमू शकतात. समाजातील कुठल्याही ज्ञातीचे कुठल्याही व्यक्तीला मृत्युपत्रान्वये खाजगी व्यक्तीला व्यवस्थापक व शासकीय विश्वस्तांना विश्वस्त म्हणून नेमता येते. मुंबई उच्च न्यायालयाच्या साधारण किंवा असाधारण दिवाणी अधिकार क्षेत्रात असलेले असे न्यास की ज्यांच्यामध्ये संपत्ती आहे, परंतु त्या संपत्तीचे प्रशासन/व्यवस्थापन करण्यासाठी विश्वस्त नाहीत किंवा असलेले विश्वस्त न्यासाचे काम सांभाळण्यास असमर्थ आहेत अशा प्रकरणात मा. उच्च न्यायालय शासकीय विश्वस्तांना त्यांच्या संमतीने न्यासाच्या संपत्तीचे विश्वस्त म्हणून नेमू शकते. तसेच शासकीय विश्वस्तांना त्यांच्या संमतीने निवृत्त होणाऱ्या विश्वस्तांच्या जागी बदली विश्वस्त म्हणून, अज्ञान किंवा मनोरुग्णाच्या वारसातील हिस्सा/भाग/वाटा किंवा बक्षीस यांचे विश्वस्त म्हणून व सार्वजनिक/अर्ध-सार्वजनिक निधीचे (भविष्यनिर्वाह निधी, ज्ञातींच्या संस्थांचे निधी धर्मादाय किंवा लोककल्याणासाठी स्थापन झालेल्या संस्थांचे निधी) विश्वस्त म्हणून नियुक्त करता येते.

(क) कोषाध्यक्ष, धर्मादाय दाननिधी म्हणून :-

वरील कार्याव्यतिरिक्त, महाप्रशासक व शासकीय विश्वस्त यांची दिनांक १ फेब्रुवारी १९७७ पासून धर्मादाय आयुक्त यांच्या जागी कोषाध्यक्ष धर्मादाय दाननिधी, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई व अभिकर्ता कोषाध्यक्ष धर्मादाय दाननिधी भारताकरिता म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. दाननिधीच्या संबंधात कर्जरोख्यांवरील व्याज/मुदतठेवींवरील व्याज वसूल करून व त्यांची वाटणी दाननिधीच्या प्रशासकांमध्ये करण्याचे काम ते करतात.

कोणत्याही व्यक्तीस संबंधित सरकारी खात्याकडे अर्ज करून दाननिधीची स्थापना करता येते (उदाहरणार्थ दाननिधीचा उद्देश जर शैक्षणिक असेल तर शिक्षण खात्याकडे, दाननिधीचा उद्देश वैद्यकीय असेल तर आरोग्य खात्याकडे) व त्यांनंतर दाननिधीचा फंड वरील गोष्टींकरिता कोषाध्यक्षांकडे देण्यात येतो. अशा तऱ्हेने निधीवरील येणारे उत्पन्न हे संबंधित प्रशासकांना विशिष्ट उद्दिष्टपूर्तीकरिता पाठविले जाते.

तक्ता-२
TABLE-II

खालील तक्ता संपदा व न्यास, लेखा आणि मालमत्ता याचा त्या त्या वर्षामधील तपशील दर्शवितो.

The following table indicate the No. of estates and trusts, their accounts and particulars of values of the assests during the respective years.

धारणेचे स्वरूप	2012 रक्कम Amount	2013 रक्कम Amount	2014 रक्कम Amount	Nature of holding
1	2	3	4	
(अ) संपदा-				-Estates
संपदाची संख्या	221	221	221	No. of Estates
लेखांची संख्या	249	249	241	No. of Account
शेअर्सची संख्या	46060	67404	69404	No. of Shares
ठेवीच्या पावत्या	778	796	800	No. of F. D. Receipts
मालमत्ता-	--	--	--	- Assets
शेअर्स	460600	674040	964040	Value of Shares
ठेवी	767,47,203	83935850	84380465	Value of F. D. Receipts
रोखे	22,90,000	2290000	2290000	Securities
दागिने	31,17,074	3117074	3117074	Ornaments
स्थावर मालमत्ता	15,13,649	1513649	1513649	Immovable properties
पौन्ड	--	--	--	Pounds
एकूण	8,41,28,526	91530613	91995228	Total
(ब) न्यास-				-Trusts
न्यासांची संख्या	344	344	344	No. of Trusts
लेखांची संख्या	397	404	397	No. of Accounts
शेअर्सची संख्या	2,90,416.153	291664.153	64364.153	No. of Shares
हॉंग कॉंग शेअर्स	--	--	--	Hong Kong Shares
बॉन्डची संख्या	1,06,47,000	10647000	10922000	No. of Bonds
ठेवीच्या पावत्या	2134	2446	2450	No. of F. D. Receipts
मालमत्ता	--	--	--	Assets
शेअर्स	2,90,416.153	291664.153	64364.153	Value of Shares
परदेशी शेअर्सची किंमत	--	--	--	Value of Foreign Shares
बॉन्ड्सची किंमत	1,06,47,000	10647000	10922000	Value of Bonds
ठेवी	11,52,03,198.98	133915674	13401570	Value of F. D. Receipts
रोखे	11,34,400	1134386	859386	Securities
दागिने	58,757	58757	58757	Ornaments
स्थावर	1,35,24,000	13524000	13524000	Immovable properties
एकूण	14,08,57,772.133	159571481	154444207.153	Total
परदेशी शेअर्सची किंमत	--	--	--	Value of Foreign Shares
स्टर्लिंग	28,701.53	28701.53	28701.53	Sterling
पौन्ड	1,027.80	1027.80	1027.80	Pounds
एकूण (१) महाप्रशासक रुपये	8,41,285.26	91530613	91995228	Total (1) A. G.
पौन्ड	--	--	--	Pounds
एकूण (२) शासकीय विश्वस्त रु.	14,08,57,772.133	159571481	159444207.153	Total (2) O. T.
स्टर्लिंग (रोखे)	28,701.53	2840153	28701.53	Sterling (Securities)
परदेशी शेअर्सची किंमत	--	--	--	Value of Foreign Shares
पौन्ड	1,027.80	1027	1027.80	Pounds (Securities)
एकूण (१+२)	22,49,86,298.133	251102094	251439435.153	Total (1+2)
परदेशी शेअर्सची किंमत	--	--	--	Value of Foreign Shares
पौन्ड	--	--	--	Pounds
स्टर्लिंग (रोखे)	28,701.53	28701.53	28701.53	Sterling (Securities)
पौन्ड (रोखे)	1,027.80	1027.80	1027.80	Pounds (Securities)

महाप्रशासक व शासकीय विश्वस्त, महाराष्ट्र राज्य मुंबई

(तीन) कार्यक्रम कार्यभाराचा सारांश आणि आर्थिक गरजांचे स्पष्टीकरण

महाप्रशासक आणि शासकीय विश्वस्त यांना विश्वस्त या नात्याने काम करावे लागते, त्यांच्या नियंत्रणाखाली असलेल्या मिळकतीमधील भाडी वसूल करण्याकरिता दाखल केलेले दावे, प्रमाणपत्राकरता आलेले अर्ज तसेच मालमत्ता व न्यासाची संख्या खालील तक्ता दर्शवितो.

महाप्रशासक व शासकीय विश्वस्त यांच्या ताब्यात येणाऱ्या संपदा, न्यास दाननिधी आणि स्थावर मालमत्ता ही बरीच वर्षे त्यांच्या ताब्यात राहतात व त्या संबंधित वैध दस्तऐवजाप्रमाणे निकालात काढल्या जातात. त्याचप्रमाणे न्यायालयात दाखल केलेल्या प्रकरणी निकाल न्यायालयीन कार्यवाहीवर अवलंबून असतो. म्हणून ह्या बाबी निकालात काढण्यासंबंधी काही प्रमाणे ठरविता येत नाहीत.

Administrator General and Official Trustee, Maharashtra State Mumbai
(III) Programme Work-Load Summary and Explanation of Financial Requirements.

The following table indicates the number of estate and trusts in which the Administrator General and Official Trustee has to act as Administrator General and Official Trustee and number of suits for recovery of rents in property under his control and the petitions received for Administrator's Certificate.

The Estate, Trusts, endowments and the immovable properties received by the Administrator General and Official Trustee, are to remain in his office for a good number of years and are disposed of as per provisions of the legal documents held therein. Similarly disposal of suit filed in Courts depend upon the Court proceedings. Hence it is not possible to fix norms of disposal for the items.

प्रकरणाचे स्वरूप	प्रमाणे काही असल्यास, त्या प्रमाणे निकालात काढण्याची प्रकरणे As per norms if any, No of cases to be disposed of	वर्षाच्या आरंभी प्रलंबित असलेली प्रकरणे Cases pending at the beginning of the year				वर्षात आलेली प्रकरणे Cases received during the year				एकूण Total	वर्षात बजावणी आणि अंमल-बजावणी केलेली प्रकरणे Cases served and executed during the year				वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे Cases pending at the end of the year				Nature of Cases
		2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	2014		2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	2014	
१. संपदा ...	-	225	222	221	221	1	02	1	225	224	222	222	4	-	1	222	224	221	1. Estates
२. न्यास ...	-	345	344	344	344	-	-	-	345	344	344	344	1	-	-	344	344	344	2. Trusts
३. दाननिधी ..	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3. Charitable Endowments
(१) राज्य ...	-	547	547	547	547	-	-	-	547	547	547	547	-	-	-	547	547	547	(1) State
(२) मध्यवर्ती ...	-	36	36	36	36	-	-	-	36	36	36	36	-	-	-	36	36	36	(2) Central

४.	महाप्रशासक प्रमाणपत्राकरिताचे अर्ज	...	--	--	--	223	--	--	32	-	--	--	255	--	247	4. Petition for A. G. Certificate	
५.	नियंत्रणाखालील स्थावर मिळकती.	...	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	5. Immovable properties under control.	
	(१) मुंबईमध्ये—															(1) In Mumbai.	
	महाप्रशासक	...	—	22	20	31	01	--	01	23	20	32	03	03	17	32	... Administrator General.
	शासकीय विश्वस्त	...	—	02	02	02	--	--	02	02	02	02	--	--	02	02	... Official Trustee.
	(२) जिल्हामध्ये																(2) In District.
	महाप्रशासक	...	—	03	03	03	--	--	03	03	03	03	--	--	03	03	... Administrator General.
	शासकीय विश्वस्त	...	—	02	02	02	--	--	02	02	02	02	--	--	02	02	... Official Trustee
	राज्याबाहेर	...	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	... out of State.
६.	वर्षात दाखल केलेले दावे	...	—	10	10	10	--	--	10	10	10	12	--	--	10	12	6. Suits filed during the year.
	महाप्रशासक	...	—	02	02	01	--	--	02	02	04	02	--	--	02	04	... Administrator General
	शासकीय विश्वस्त	...	--	--	--	--	--	--	01	--	--	--	--	--	--	--	... Official Trustee.

TABLE—IV

खालील तक्ता महाप्रशासक व शासकीय विश्वस्त राज्य दाननिधी व मध्यवर्ती दाननिधीच्या बाबतीत भारताच्या धर्मादाय दाननिधीच्या कोषाध्यक्षाचे अभिकर्ता (प्रतिनिधी) म्हणून काम पहात असलेल्या राज्य व मध्यवर्ती दाननिधीची संख्या दर्शविताने.

The following Table indicates the number of State and Central Endowments which are administered by the Administrator General and Official Trustee, Mumbai as Treasurer of Charitable Endowments in respect of State Endowments and Agent of Treasurer of Charitable Endowments for India in respect of Central Endowments.

दाननिधीची नावे	2012		2013		2014		Name of Endowment.
	एकूण संख्या	किंमत	एकूण संख्या	किंमत	एकूण संख्या	किंमत	
1	No.	Value रुपये	No.	Value रुपये	No.	Value रुपये	
राज्य दाननिधी	547	99,69,151	547	9969151	547	9987905	State Endowments
मध्यवर्ती दाननिधी	36	93,27,642	36	9327642	36	9320385	Central Endowments
एकूण	583	1,92,96,793	583	19296793	583	19308290	Total

TABLE—V

महाप्रशासक व शासकीय विश्वस्त, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

खालील तक्ता महाप्रशासक व शासकीय विश्वस्त मुंबई यांचे २०१२-२०१३, २०१३-२०१४ व २०१४-२०१५ (वि. ३१-१२-२०१४ पर्यंत) या वर्षांचे उत्पन्न दर्शवितो.

The Administrator General and Official Trustee, Maharashtra State Mumbai

The following Table indicates the incomes of the Administrator General and Official Trustee of the year, 2012-2013, 2013-2014 and 2014-2015 (upto 31-12-2014).

उत्पन्नाच्या बाबी	2012		2013		2014		Items of Income
	1	2	3	4	5	6	
१. महाप्रशासक व शासकीय विश्वस्त यांची फी	...	45,32,763.91	5646099	1529714	1	1.	Frees of the Administrator General and Official Trustee
२. केंद्रीय धर्मादायाच्या कामासंबंधी भारतीय शासनाने दिलेले अंशदान	...	—	—	—	2.	2.	Contribution by Govt. of India regarding Central Endowments
३. राज्य धर्मादायासंबंधी मिळालेली फी व कमिशन	...	7,964	16814	18430	3.	3.	Frees and Commission on State Charitable Endowments
४. केंद्रीय धर्मादायासंबंधी मिळालेली फी व कमिशन	...	3,472	11091	8139	4.	4.	Frees and Commission on Central Charitable Endowments
५. बेवारशी व सरकार जमा झालेल्या मालमत्तेची विक्री	...	—	—	—	5.	5.	Sale proceeds of unclaimed and Exchequered properties
६. दंड	...	—	—	—	6.	6.	Fines
७. संकीर्ण जमा रकमा	...	—	—	—	7.	7.	Misc. receipts.
एकूण	...	45,44,199.91	5674004	1556283	Total	Total	

तक्ता -५
TABLE-V

(iv) Personnel Summary

(चार) कर्मचारी विषयक गोषवारा

अनुक्रमांक	Designation	वेतनमान Scale of Pay	पदसंख्या No. of Posts		पदनाम
			2014-2015	2015-2016	
1		2	3	4	5
Administrator General and Official Trustee					महाप्रशासक व शासकीय विश्वस्त
Gazetted (Group-A)					राजपत्रित (गट-अ)
Administrator General and Trustee.	... 37400-67000+8700	...	1	1	महाप्रशासक व शासकीय विश्वस्त
Assistant Director	... 15600-39100+5400	...	1	1	सहायक संचालक
Total			2	2	एकूण
Non-Gazetted (Group-B)					अराजपत्रित (गट-ब)
Suprentendent	... 9300-34800+4300	...	1	1	अधीक्षक
Assistant Account Officer	... 9300-34800+4300	...	1	1	सहायक लेखा अधिकारी
Stenographer	... 9300-34800+4300	...	1	1	लघुलेखक
Total			3	3	एकूण
Non-Gazetted. (Group-C)					अराजपत्रित (गट-क)
Deputy Accountant	... 9300-34800+4200	...	1	1	उपलेखापाल
Assistant	... 5200-20200+2400	...	7	7	सहायक
Clerk/Clerk-cum-typist	... 5200-20200+1900	...	10	10	लिपिक/लिपिक-टंकलेखक
Driver	... 5200-20200+1900	...	1	1	वाहन चालक
Total ...			19	19	एकूण
Group-D					गट-ड
Daphtary	... 4400-7440+1600	...	1	1	दपतरी
Naik	... 4400-7440+1600	...	1	1	नाईक
Peon	... 4400-7440+1300	...	4	4	चपराशी
Total ...			6	6	एकूण
Grand Total...			30	30	एकूण बेरीज

९. मुंबईचे शेरीफ

(एक) प्रस्तावनात्मक

मुंबईचे शेरीफ : मुंबईच्या शेरीफांचे कार्यालय हे आदेशिका बजाविणारे आणि अंमलबजावणी करणारे खाते असून ते उच्च न्यायालय व शहर दिवाणी न्यायालय, मुंबई यांनी काढलेली समन्स, (आवाहन पत्रे) नोटिसा आणि अधिपत्रे बेलीफार्माफ्त बजावते आणि त्यांची अंमलबजावणी करते. डिक्रीधारकांनी दाखल केलेल्या हुकूमनाम्याची अंमलबजावणी करतांना स्थावर व जंगम मिळकत जप्त करून हुकूमनाम्यांची वसुली सार्वजनिक लिलाव करून करते. हे कार्यालय उच्च न्यायालयाने काढलेल्या आदेशिका यावर फी गोळा करते व उच्च न्यायालयाच्या हुकूमनाम्याच्या वसुलीवर वटणावळ वसूल करते.

याशिवाय नौअधिकरण क्षेत्राखाली शेरीफ, जहाजे व जहाजी मालाला

अटकाव करण्याच्या अधिपत्रांची अंमलबजावणी करतात व विक्रीची अधिपत्रे काढण्यात आली असतील तर ते जहाज किंवा जहाजीमाल यांचा शेरीफ लिलाव करतात. नौअधिकरण क्षेत्राखाली उच्च न्यायालयाने काढलेल्या आदेशिका यांची बजावणी त्यांच्याकडून केली जाते.

शेरीफ हे सार्वजनिक समारंभात कार्यशील असल्याने, जेव्हा जेव्हा शासनाकडून विनंती केली जाते, तेव्हा तेव्हा विशेष मान्यवर व्यक्तींचे विमानतळावर स्वागत करतात व निरोप देतात. मुंबईच्या जीवनातील सर्व क्षेत्रातील बहुसंख्य नागरिकांनी जर तशा प्रकारचे निवेदन दिल्यास, प्रमुख नागरिकांच्या झालेल्या निधनाबद्दल शोक व्यक्त करण्यासाठी, मुंबईतील शहरवासियांच्या सार्वजनिक सभामुद्धा बोलावतात.

तक्ता-१
TABLE-I

(रुपये हजारत)
(Rs. in thousands)

(दोन) वित्तीय आवश्यकता
(II) Financial Requirements

प्रत्यक्ष रकमा २०१३-२०१४ Actuals 2013-2014	अर्थसंकल्प २०१४-२०१५ Budget Estimates 2014-2015		सुधारलेले अंदाज २०१४-२०१५ Revised Estimates 2014-2015		अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates 2015-2016							
	योजनेतर योजनांतर्गत Non-Plan	योजनेतर योजनांतर्गत Total	योजनेतर योजनांतर्गत Non-Plan	योजनेतर योजनांतर्गत Total	योजनेतर योजनांतर्गत Non-Plan	योजनेतर योजनांतर्गत Total						
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
...	८९१६	--	८९१६	१५२०३	--	१५२०३	११८४२	--	११८४२	१७१९४	--	१७१९४
...	८९१६	--	८९१६	१५२०३	--	१५२०३	११८४२	--	११८४२	१७१९४	--	१७१९४
(अ) कार्याचे वर्गीकरण- ११३-शेरीफ	...	८९१६	--	८९१६	१५२०३	--	१५२०३	११८४२	--	१७१९४	--	१७१९४
(ब) उद्दिष्टवार वर्गीकरण- ११३ (१) शेरीफ (२०१४०२७२)	...	८९१६	--	८९१६	१५२०३	--	१५२०३	११८४२	--	१७१९४	--	१७१९४
वेतन	...	८७९८	--	८७९८	१४६९७	--	१४६९७	११६८९	--	१६६०७	--	१६६०७
अतिकालीन भत्ता	...	०	--	०	--	--	०	--	--	०	--	०
इले. टेलि. खर्च	...	५६	--	५६	८०	--	८०	६०	--	८०	--	८०
प्रवास खर्च	...	३६	--	३६	३५	--	३५	१०	--	४५	--	४५
कार्यालयीन खर्च	...	१०	--	१०	३५०	--	३५०	५९	--	४००	--	४००
संगणकावरील खर्च	...	१०	--	१०	२१	--	२१	१८	--	५०	--	५०
इतर प्रशासकीय खर्च	...	६	--	६	२०	--	२०	६	--	१२	--	१२
एकूण (ब)	...	८९१६	--	८९१६	१५२०३	--	१५२०३	११८४२	--	१७१९४	--	१७१९४
(क) वित्तीय व्यवस्थेची साधने- माणणी क्रमांक. जे-१(रुत्तमत)	...	--	८८५४७१८	--	११६१०६१०	--	११६१०६१०	--	१२१८२६४८	--	११८४४९६५	--
२०१४-न्यायादान एकूण (क)	...	--	११३०८७२७	--	१३८१९३६१	--	१३८१९३६१	--	१६३६९५०१	--	१४७१५२१७	--

(A) Activity Classification

113 -(I) Sheriff of Mumbai

Total (A)

(B) Objectwise Classification

113 -(I) Sheriff of Mumbai

(२०१४०२७२)

Salaries

Overtime Allowances

Telephone Charges

Travel Expenses

Office Expenses

other charges Adm. expenses.

Computer Expenses

Other Administrative Expenses

Total (B)

(C) Sources of Finance

Demand No. J-1

Major Head-2014

... Administration of Justice

Total (C)

(१) मुंबईचे शरीफ, मुंबई

(तीन) —कार्यक्रम-कार्यभाराचा सारांश आणि आर्थिक गरजांचे स्पष्टीकरण

(अ) उच्च न्यायालय, मुंबई व नगर दिवाणी न्यायालय, मुंबई यांनी काढलेली समन्स (आवाहन पत्रे) नोटीसा आणि अधिपत्रे यांची केलेली बजावणी आणि अंमलबजावणी तसेच दाखल केलेल्या नौअधिकरण दाव्यांची आणि मिळकतीचे केलेले लिलाव यांची संख्या खालील तक्तेंत दर्शवितात.

शरीफचे कार्यालय, उच्च न्यायालय व शहर दिवाणी न्यायालय, मुंबई यांनी काढलेली समन्स सूचना व अधिपत्रे बजावणे, स्थावर/जंगम मालमतेचे लिलाव करणे हे काम पहाते तसेच उच्च न्यायालयाच्या नियम व प्रपत्र (मूळशाखा) (१९५७ ची आवृत्ती) च्या प्रकरण २६ मध्ये विहित केलेली कर्तव्य पार पाडली जातात. कोणत्याही प्रकरणासाठी काल मर्यादा निश्चित केलेली नाही म्हणून प्रकरणाच्या निकालासंबंधी प्रमाणके उरविता येत नाहीत. तथापि मुख्य बेलीफ व द्वितीय बेलीफ यांना दरमहा उच्च न्यायालयातील बाबीसंबंधी ५ जप्तीची अधिपत्रे व कब्जा प्रकरणी २ रिट तसेच शहर दिवाणी न्यायालयातील बाबीसंबंधी स्थावर व जंगम मिळकतीच्या जप्तीची १० अधिपत्रे बजावणीचे काम नेमून देण्यात येते. प्रत्येक बेलीफ सरासरी सुमारे ६० आदेशिका दर महिन्याला बजावतो.

(१) Sheriff of Mumbai(III) Programme Work-Load Summary and Explanation of Financial Requirements.

(A) The following table indicates the number of summons, notices and warrants issued by the High Court and the City Civil Court, Mumbai served and executed. Admirally suits filed and auctions of property made during respective years by the office of the Sheriff of Mumbai.

The Sheriff's Office does the work of executing summons, notice and warrants issued by the High Court and the City Civil Court, Mumbai conducting auction sale of immovable/ movable property and the duties anre prescribed in Chapter XXVI of the Rules and forms of the Mumbai High Court (original side) (1957 edition) and no specific time limit is fixed for any of these case. It is therefore not possible to fix norms on the basis of total numbers of cases. However, Head bailiff and 2nd Bailiff are assigned five warrants of Attachments and two Writs of Possession in High Court matters per month and 10 warrants of attachment of immovable and movable property in City Civil Court matters. Each Bailiff on an average serves about 60 processes per month.

प्रकरणाचे स्वरूप	वर्षाच्या आरंभी प्रलंबित असलेली प्रकरणे					वर्षात आलेली प्रकरणे					वर्षात बजावणी आणि अंमल-बजावणी केलेली प्रकरणे					वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे					Nature of Cased		
	2012	2013	2014	2014	2012	2013	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013		2014	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16								
उच्च न्यायालय																							High Court
(अ) समन्स (आवाहन पत्रे) ...	501	526	498	22704	22788	17658	23205	23314	18156	22679	22816	17641	526	448	515	(A)	Summons						
(ब) नोटीसा ...	349	329	448	5819	6124	6656	6168	6453	7114	5839	6005	6602	329	448	502	(B)	Notices						
(क) अधिपत्रे ...	329	346	562	13140	15178	13288	13469	155217	13850	12123	14462	13305	346	562	545	(C)	Warrants						
(ड) नौअधिकरण दावे ...	7	6	8	45	40	55	52	46	63	46	38	56	6	8	7	(D)	Admiralty Suit						
(इ) लिलावाने विक्री ...	37	35	7	190	170	158	227	205	165	192	148	150	35	7	15	(E)	Auction Suit.						

तक्ता -२-चावू
TABLE-II-Contd.

प्रकरणाचे स्वरूप	वर्षाच्या आरंभी प्रलंबित असलेली प्रकरणे Cases pending at the beginning of the year				वर्षात आलेली प्रकरणे Cases instituted during the year				एकूण Total				वर्षात बजावणी आणि अंमल-बजावणी केलेली प्रकरणे Cases served and executed during the year				वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे Cases pending at the end of the year				Nature of Cased
	2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	2014	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16						
नगर दिवाणी न्यायालय																					
(अ) समन्स (आवाहन पत्रे) ...	587	568	523	16463	16834	15895	17050	17357	16463	16527	16789	15922	523	568	541	(A) Summons					
(ब) नोटीस ...	427	411	501	6855	8967	6611	7282	7378	7142	6871	6877	6610	411	501	502	(B) Notices					
(क) अधिपत्रे ...	322	306	398	3759	4196	3872	4081	4502	4270	3775	4104	3885	306	398	385	(C) Warrants					
(ड) नौअधिकरण दावे ...	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	(D) Admirally Suit					
(इ) लिलावाने विक्री ...	32	30	28	102	99	98	134	129	126	104	101	99	30	28	27	(E) Auction Suit.					

तक्ता -३
TABLE-III

मुंबईचे शेरिफ, मुंबई

Sheriff of Mumbai

खालील तक्ता शेरिफ मुंबई यांचे २०१२-२०१३, २०१३-२०१४ व २०१४-२०१५, (३१-१२-२०१४ पर्यंत) या वर्षांचे उत्पन्न दर्शवितो.

उत्पन्नाची बाब	2012-2013		2013-2014		2014-2015		Item of income
	1	2	3	4			
शेरिफच्या फी	...	2,11,660	151320	142561	Fees of the Sheriff		
संकीर्ण जमा रकमा	...	---	-	5783068	Misc. Receipts		
उच्च न्यायालयीन प्रकरणांमध्ये जमा करण्यात आलेली पौडालील वटणावळ.	...	8951536.70			Poundages collected in High Court cases.		
एकूण	...	2,85,58,003.71	9102856.7	5925629	Total		

The following table indicates the income of the Sheriff of Mumbai during the year 2012-2013, 2013-2014 and 2014-2015 (Upto 31-12-2014).

तक्ता -४
TABLE-IV

(iv) Personnel Summary

(चार) कर्मचारी विषयक गोषवारा

अनुक्रमांक Designation 1	वेतनमान Scale of Pay 2	पदसंख्या No. of Posts		पदनाम 5
		2014-2015 3	2015-2016 4	
8. SHERIFF OF MUMBAI				८. मुंबईचे शेरीफ, मुंबई
8. SHERIFF				८. शेरीफ
Gazetted-				राजपत्रित-
Deputy Sheriff of Mumbai ...	15600-39100+7600	...	1	मुंबईचे उप शेरीफ
Section Officer ...	9300-34800+4400	...	1 (रिक्त)	कक्ष अधिकारी
	Total	...	2	एकूण
Non Gazetted. Class II.				अराजपत्रित वर्ग दोन-
Accountant ...	9300-34800+4300	...	1	अकाउंटन्ट
Non Gazetted. Class III.				अराजपत्रित वर्ग तीन-
Head Clerk and Head Bailiff ...	9300-34800+4300	...	1(रिक्त)	मुख्य लिपिक आणि मुख्य बेलीफ
Steno-cum-Secretary ...	9300-34800+4400	...	1	लघुलेखक नि-सचिव
Book-Keeper, and Cashier ...	5200-20200+2400	...	1	लेखाकार, रोखपाल व द्वितिय बेलीफ
Ilnd Bailiff cashier & Book keeper ...	5200-20200+2400	...	1	रोखपाल व बुक किपर.
Cashier Book keeper ...	5200-20200+2400	...	1	क्त तिसरा बेलीफ
3rd Bailiff and Clerk ...	5200-20200+2400	...	1	(अ) बेलिफ व लिपीक (२४ वर्षे)
Bailiff & Clerk (a) ...	5200-20200+1900	...	2	(ब) बेलिफ व लिपीक-(कालबध्द पदोन्नती १२ वर्षे)
Bailiff & Clerk (b) ...	5200-20200+1900	...	7	(क) बेलिफ व लिपीक
Bailiff & Clerk (c) ...	5200-20200+1900	...	6	(ड) बेलिफ व लिपीक (रिक्त)
Bailiff & Clerk (d) ...	5200-20200+1900	...	2	(इ) बेलिफ व लिपीक
Bailiff & Clerk (e) ...	5200-20200+1900	...	16 (रिक्त)	
	Total ...		39	एकूण
Class IV-				वर्ग चार-
Havaldar ...	5200-20200+1900	...	1	हवालदार
Naik ...	5200-20200+1900	...	1	नाईक
Supervisor ...	5200-20200+1900	...	1	पर्यवेक्षक
Peon ...	4440-7440+1600	...	2	शिपाई
Peon ...	4440-7440+1300	...	3	शिपाई
Peon ...	4440-7440+1300	...	1(रिक्त)	शिपाई
	Total ...		9	एकूण
	Grand Total ...		50	एकूण बेरीज

१०. विधी सल्लागार व समुपदेशी

(एक) प्रस्तावना :-

(अ) विधी अधिकारी—

(एक) शासनाचे विधी विषयक कामकाज चालविण्याकरिता, महाराष्ट्र विधी अधिकारी (नियुक्ती सेवेच्या शर्ती आणि परिश्रमिक) नियम, १९८४ आणि शासकीय विधी विषयक कामकाज चालविण्याबाबत आचरण नियम, १९८४ अन्वये खाली दर्शविल्याप्रमाणे विधी अधिकाऱ्यांची नियुक्ती केली जाते.

(दोन) विधी अधिकाऱ्याची नियुक्ती :- सर्व विधी अधिकाऱ्यांची नियुक्ती शासनाकडून केली जाते आणि शासनाची मर्जी असेपर्यंत ते आपले पद धारण करतात. मात्र उपरोक्त नियमा-नुसार महाअधिवक्ता यांच्या व्यतिरिक्त सर्व विधी अधिकाऱ्यांची नियुक्ती सर्वसाधारणपणे ३ वर्षांच्या मुदतीकरीता केली जाते. ते नियमित शासकीय कर्मचारी नाहीत. त्यांचे काम समाधानकारक आढळल्यास, त्यांची मुदत संपल्यानंतरही, त्यांची पुनर्नियुक्ती करण्यास ते पात्र ठरतात. मात्र वयाची ६२ वर्षे पूर्ण झाल्यानंतर, कोणत्याही विधी अधिकाऱ्यास, सर्वसाधारणपणे पदावर ठेवले जात नाही. जरी कोणत्याही विधी अधिकाऱ्याची नियुक्ती शासनाची मर्जी असेतोवर असली तरी नियम ३० (६) (अ) अन्वये त्यास १ महिन्याची सूचना देऊन त्याची सेवा समाप्त करता येते.

(तीन) महाअधिवक्ता व सहयोगी महाअधिवक्ता :- यांची नियुक्ती भारतीय संविधानाखाली राज्याकरिता केली जाते. त्यांची कर्तव्ये व अधिकार उपरोक्त नियमामध्ये नमूद केलेले आहेत.

(चार) सरकारी वकील उच्च न्यायालय -

(१) सरकारी वकील उच्च न्यायालय (मूळ शाखा) हे मूळ न्यायशाखेत सर्व प्रकारच्या दाखल केलेल्या प्रकरणाबाबत तसेच अपर सरकारी वकील उच्च न्यायालय (अपील शाखा) हे उच्च न्यायालयातील अपील शाखेतील रीट प्रकरणाबाबतचे शासनाच्या वतीने काम पहातात. सध्या उच्च न्यायालयात (मूळशाखा व अपील शाखा) एकूण १७० सरकारी वकील कार्यरत आहेत.

उच्च न्यायालयातील रीट शाखेतील प्रकरणे चालविण्यासाठी सरकारी वकील, सहायक सरकारी वकील व सरकारी वकीलाचे मानसेवी सहायक या व्यतिरिक्त "अ" आणि "ब" अशी समुपदेशीची दोन तज्ञ मंडळे आहेत. कमीत कमी १५ वर्षे व्यवसाय करित असलेल्या व घटनात्मक प्रकरणाबाबत अनुभव असलेल्या वकीलांची "अ" तज्ञमंडळावर आणि कमीतकमी सात वर्षे व्यवसाय करित असलेल्या वकीलाची "ब" तज्ञमंडळावर नियुक्ती केली जाते.

(२) नगर दिवाणी व सत्र न्यायालय, मुंबई येथील दिवाणी दाव्यासंबंधीचे शासकीय-कामकाज हे सरकारी वकील, नगर दिवाणी न्यायालय, मुंबई हे सहायक सरकारी वकील आणि सत्र न्यायालयातील फौजदारी प्रकरणांचे कामकाज सरकारी अभियोक्ता बृहन्मुंबई, मुंबई हे अपर सरकारी अभियोक्ता यांच्या मदतीने करतात आणि लघुवाद न्यायालयातील कामकाज सरकारी वकील, लघुवाद न्यायालय हे पहातात. सध्या वरील कार्यालयात एकूण ४२ सरकारी अभियोक्ते कार्यरत आहेत.

(३) मुफसिल विभागात जिल्हा सरकारी वकील, हे सहायक सरकारी वकील व मानसेवी सहायक यांच्या मदतीने जिल्हातील दिवाणी दाव्यासंबंधीचे शासकीय काम पहातात. दुय्यम सरकारी वकील हे तालुका न्यायालयात शासकीय दाव्यासंबंधीचे काम पहातात.

(पाच) सरकारी अभियोक्ते -

(१) फौजदारी प्रक्रिया संहिता, १९७३ च्या कलम २४ अन्वये, उच्च न्यायालय किंवा जिल्हातील न्यायालये यामध्ये शासनाच्या वतीने फौजदारी प्रकरणे चालविण्याकरिता सरकारी अभियोक्ता किंवा अपर सरकारी अभियोक्ता राज्य शासनाला नियुक्त करता येतो. अशा तऱ्हेने नियुक्त केलेल्या वकिलाचा किमान ७ वर्षे व्यवसाय असला पाहिजे परंतु जिल्हा न्यायालयात जिल्हा दंडाधिकारी यांनी शासनाच्या मान्यतेने बनविलेल्या तज्ञ मंडळातील वकिलामधून यांची नियुक्ती होते. सध्या एकूण ३७६ सरकारी अभियोक्ते व अपर सरकारी अभियोक्ते कार्यरत आहेत.

(२) सरकारी अभियोक्ता, अपर सरकारी अभियोक्ता बृहन्मुंबई, मुंबई यांच्या व्यतिरिक्त महानगर दंडाधिकारी आणि सत्र न्यायालय, मुंबई यांच्या न्यायालयातील

कज्जांचे काम चालविण्यासाठी मुंबईमध्ये विशेष सरकारी अभियोक्तांची नियुक्ती करण्यासाठी एक मंडळ प्रस्थापित करण्यात आलेले आहे. विशेष सरकारी अभियोक्ता म्हणून मंडळावर वकिलाची केलेली नियुक्ती, फौजदारी प्रक्रिया संहितेच्या कलम २४ (८) अन्वये अधिसूचना काढून जाहीर करावी लागते.

(सहा) विशेष सरकारी अभियोक्ता/विशेष समुपदेशी—

महत्वाच्या कज्जांच्या बाबतीत, शासन त्या कज्जांची कामे चालविण्याकरिता विशेष सरकारी अभियोक्ते/विशेष समुपदेशी यांची नियुक्ती करते. त्यांना विशेष फी, म्हणून उपरोक्त नियमामध्ये विहित केलेल्या फी पेक्षा अधिक फी दिली जाते.

(सात) महाराष्ट्र शासनाचे सर्वोच्च न्यायालयातील शासकीय दाव्यासंबंधीचे कामकाज सरकारी वकील व अपर सरकारी वकील यांजकडून पाहिले जाते. त्याशिवाय तथे समुपदेशीची तज्ञमंडळे असून सर्वोच्च न्यायालयातील वरिष्ठ वकीलांकडून महाराष्ट्र शासनाची प्रकरणे त्या तज्ञमंडळातील समुपदेशीकडे सोपविली जातात.

(आठ) महाराष्ट्र शासनाचे प्रशासकीय न्यायाधिकरणातील दाव्यांचे काम मुख्य सादरकर्ता अधिकारी पहातात. सध्या एकूण ३ मुख्य सादरकर्ता अधिकारी हे व २१ सादरकर्ता अधिकारी कामकाज पहातात.

महाराष्ट्र राज्य विधी सेवा प्राधिकरण—

भारतीच्या संविधानाच्या परिच्छेद क्र. ३९ अ च्या तरतूदीनुसार समान न्याय व विशेषतः आर्थिक व अन्य कारणांनी कोणत्याही नागरीकांस न्याय मिळण्याची संधी नाकारली जाणार नाही हे उद्दीष्ट लक्षात ठेऊन भारत सरकारने विधी सेवा प्राधिकरण अधिनियम १९८७ (१९८७ चा ३९) हे अधिनियम अंमलात आणून विधी सेवा प्राधिकरणाची नियुक्ती राज्य शासनास बंधनकारक केली. या अधिनियमाच्या कलम २८ अन्वये प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकाराचा वापर करून व मुंबई उच्च न्यायालयाच्या मुख्य न्यायमूर्तीशी विचारविनिमय करून महाराष्ट्र शासनाने महाराष्ट्र राज्य विधी सेवा प्राधिकरण नियम १९९८ हे नियम दिनांक १४ जानेवारी १९९८ पासून अंमलात आणले. त्यानुसार पूर्वीच्या महाराष्ट्र राज्य कायदेविषयक सहाय्य व सल्ला मंडळाऐवजी महाराष्ट्र राज्य विधी सेवा प्राधिकरण स्थापन करण्यात आले. राज्यातील आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल तसेच सामाजिक दृष्ट्या मागासवर्गातील लोकांना कायदेविषयक सहाय्य व सल्ला देण्यासाठी सदर योजना शहरी व ग्रामीण अशा दोन्ही भागांना लागू करण्यात आली असून ती धर्मनिरपेक्ष व राजकारणापासून अलिप्त अशी आहे. या योजनेचे वैशिष्ट्य असे की, ती न्यायिक अधिकारी, वकील, समाजसेवक व शासकीय अधिकारी यांच्यामार्फत राबविली जाते. या योजनेची अंमलबजावणी कार्यक्षम होण्यासाठी सदर प्राधिकरणाने उच्च न्यायालय विधी सेवा समिती, मुंबई व त्यांच्या मुंबई उच्च न्यायालय खंडपीठ नागपूर व औरंगाबाद येथे उपसमित्या ३० जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणे आणि २६४ तालुका विधी सेवा समित्यांची निर्मिती केली आहे. राज्यात लोकन्यायालये भरविण्यासाठी कालबद्ध कार्यक्रम आखण्यात आला आहे. तसेच कायमस्वरूपी लोकन्यायालये स्थापन करण्यात आली आहेत. तुरुंगातील कैद्यांना कायद्याचा सल्ला मिळण्यासाठी तुरुंगामध्ये कायदा सहाय्य केंद्र स्थापण्यात आली आहेत. किरकोळ गुन्हातील आरोपींसाठी तुरुंगात न्यायालये स्थापन करण्यात आली आहेत. फौजदारी प्रक्रिया संहिता कलम १२५ खालील प्रलंबित प्रकरणांमध्ये तडजोडीसाठी जिल्हा व तालुका न्यायालयांमध्ये समुपदेशक केंद्रे स्थापन करण्यात आली आहेत. कायदा साक्षरता प्रसारासाठी चर्चासत्रे व शिबीरे भरविण्यात येतात तसेच वादमुक्त गाव योजना सुरु करण्यात आली आहे.

(४) महाराष्ट्र शासनाच्या सर्वोच्च न्यायालयातील कामकाजावर देखरेख करण्यासाठी तसेच, महाराष्ट्र शासनाच्या सर्वोच्च न्यायालयातील प्रकरणांसंबंधीच्या अभिलेखांची योग्य ती काळजी घेण्यासाठी महाराष्ट्र सदन नवी दिल्ली येथे "सरकारी वकील कार्यालय, विधी व न्याय विभाग, सर्वोच्च न्यायालय" या नावाने विधी कक्ष स्थापन करण्यात आला आहे.

(दोन) वित्तीय आवश्यकता
(II) Financial Requirements

तक्ता - १
TABLE-I

(रुपये हजारत)
(Rs. in thousands)

1	प्रत्यक्ष रकमा २०१३-२०१४		अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१४-२०१५		सुधारित अंदाज २०१४-२०१५		अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१५-२०१६	
	Actual 2013-2014	एकूण Total 4	Budget Estimates 2014-2015	एकूण Total 7	Revised Estimates 2014-2015	एकूण Total 10	Budget Estimates 2015-2016	एकूण Total 13
	योजनतर योजनांतर्गत Non-Plan 2	योजनतर योजनांतर्गत Total 4	योजनतर योजनांतर्गत Non-Plan 5	योजनतर योजनांतर्गत Total 7	योजनतर योजनांतर्गत Non-Plan 8	योजनतर योजनांतर्गत Total 10	योजनतर योजनांतर्गत Non-Plan 11	योजनतर योजनांतर्गत Total 13
(अ) कार्याचे वर्गीकरण
११४-विधी व सल्लागार समुपदेशी	509111	509111	628088	628088	776944	776944	619554	619554
एकूण (अ)	509111	509111	628088	628088	776944	776944	619554	619554
(ब) उद्दिष्टवार वर्गीकरण
(भारत) (२०१४ ०४३ २)
२८-व्यावसायिक व विशेष सेवाकरिता प्रदाने
एकूण
११४-विधी व सल्लागार समुपदेशी
शहर अधिकारी (२०१४०२९९)	144670	144670	179105	179105	155703	155703	187923	187923
अतिकालीक भत्ता	133	133	200	200	170	170	300	300
दुरुवनी	2726	2726	3000	3000	3875	3875	3500	3500
प्रवास खर्च	10	10	157	157	109	109	170	170
कार्यालयीन खर्च	7104	7104	12117	12117	6989	6989	12250	12250
व्यावसायिक व विशेष सेवाबद्दल प्रदाने	84869	84869	137000	137000	209254	209254	16000	16000
प्रकाशन	1249	1249	150	150	311	311	200	200
संगणकावरील खर्च	632	632	965	965	820	820	1004	1004
कंत्राटी सेवा	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण- (एक) ११४ (१)	241393	241393	482544	482544	377242	377242	365347	365347
(भारत) २०१४०४३२
११४ (दोन) मुफसल अधिकारी (२०१४०३०५)
वेतन	74531	74531	80129	80129	85771	85771	88993	88993
अति भत्ता	0	0	42	42	9	9	10	10
टेलि. खर्च	762	762	1465	1465	1145	1145	1550	1550
कार्यालयीन खर्च	3103	3103	4167	4167	2805	2805	4438	4438
व्यावसायिक व विशेष सेवाबद्दल प्रदाने.	81987	81987	120000	120000	184266	184266	120000	120000
प्रवास खर्च	105	105	131	131	378	378	350	350
संगणकावरील खर्च	0	0	400	400	223	223	416	416
प्रकाशन	2258	2258	945	945	346	346	785	785
एकूण (११४) (२)	162746	162746	207219	207219	274943	274943	207279	207279
एकूण (११४) (२)	162746	162746	207219	207219	274943	274943	207279	207279

११४(तीन) महाराष्ट्र राज्य विधी सेवा प्राधिकरण (२०१४०३१४)

14 (iii) Maharashtra State legal Services Authority (20140314)

वेतन	100827	-	100827	81841	-	81841	119561	90844	--	90844	...	Salaries
अतिकालीन भत्ता	209	-	209	200	-	200	170	206	-	206	...	O. T.
टेलि. इले. खर्च	1151	-	1151	975	-	975	1160	1200	-	1200	...	Tel. Ele.
प्रवास खर्च	662	-	662	600	-	600	600	670	-	670	...	Travel Expenses
कार्यालयीन खर्च	1797	-	1797	2100	-	2100	2092	2100	-	2100	...	Office Expenses
भाडेपट्टी व कर	23	-	23	35	-	35	35	105	-	105	...	Rent, Rate & Taxes.
प्रकाशने	0	-	0	40	-	40	2675	50	-	50	...	Publication
संगणकावरील खर्च	141	-	141	162	-	162	138	168	-	168	...	Computer Expenses
जाहिरात विक्री व प्रसिध्दी	3	-	3	40	-	40	34	50	-	50	...	Advertising sale & Publicity
व्यावसायिक व विशेष सेवाबद्दल प्रदाने	153	-	153	2000	-	2000	877	2000	-	2000	...	Payment for Professional and Special Services.
एकूण ११४ (३)	104966	--	104966	87993	--	87993	127302	97393	--	97393	...	Total 114 (iii)

(अ) कार्याचे वर्गीकरण

११४(चार) महाराष्ट्र राज्य विधी आयोग...	--	0	--	10	0	0	0	10	10	...	(A) Activity Classification
...	--	0	--	10	0	0	0	10	10	...	114-Maharashtra Law Commission
एकूण (अ)	--	0	--	10	0	0	0	10	10	...	Total (A)

(ब) उद्दिष्टवार वर्गीकरण

११४ (०४) महाराष्ट्र विधी आयोग (२०१४०३१२)	0	--	0	1	--	1	0	1	--	1	...	(A) Objectwise Classification
वेतन	0	--	0	1	--	1	0	1	--	1	...	114 (04) Maharashtra Law Commission (201400352)
अतिकालिक भत्ता	0	--	0	1	--	1	0	1	--	1	...	Salaries
टेलिफोन चार्जस	0	--	0	1	--	1	0	1	--	1	...	O.T.
प्रवास खर्च	0	--	0	1	--	1	0	1	--	1	...	Telephone Charges
कार्यालयीन खर्च	0	--	0	1	--	1	0	1	--	1	...	Travel Expenses
भाडे, पट्टी व कर	0	--	0	1	--	1	0	1	--	1	...	Office Expenses
प्रकाशने	0	--	0	1	--	1	0	1	--	1	...	Rent, Rates & Taxes
इतर खर्च	0	--	0	1	--	1	0	1	--	1	...	Publication
व्या. वि. से.	0	--	0	1	--	1	0	1	--	1	...	other Adm. exp.
संगणक	0	--	0	1	--	1	0	1	--	1	...	Payment for professional and Special Services.
...	0	--	0	1	--	1	0	1	--	1	...	Computer
एकूण (ब)	0	--	0	10	--	10	0	10	--	10	...	Total (B)

११४ (पाच) कोर्ट फी स्टॅम्प खरेदी (२०१४०४१२)

कार्यालयीन खर्च	6	--	6	112	--	112	77	112	--	112	...	14 (V) Purchase of Court fee stamps (20140412).
एकूण ११४ (५)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	...	Office Expenses
भारित	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	...	Total 114 (V) Charged
एकूण (ब) दत्तमत	6	--	6	112	--	112	77	112	--	112	...	Total (B) Voted

तक्ता-१
TABLE-I

(दोन) वित्तीय आवश्यकता

(II) Financial Requirements

(रुपये हजारत)

(Rs. in thousands)

प्रत्यक्ष रकमा २०१३-२०१४ Actuals 2013-2014	अर्थसंकल्प २०१४-२०१५ Budget Estimates 2014-2015		सुधारलेले अंदाज २०१४-२०१५ Revised Estimates 2014-2015		अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates 2015-2016							
	एकूण Total	योजनेतर योजनांतर्गत Non-Plan	एकूण Total	योजनेतर योजनांतर्गत Non-Plan	एकूण Total	योजनेतर योजनांतर्गत Non-Plan	एकूण Total					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
(क) वित्तीय व्यवस्थेची साधने.												
मागणी क्रमांक जे-१												
२०१४ न्यायदान (दत्तमत)	...	8854718	--	11610610	--	11610610	--	12182648	--	11844965	--	11844965
एकूण (क) (दत्तमत)	...	8854718	--	11610610	--	11610610	--	12182648	--	11844965	--	11844965
(ख) कार्याचे वर्गीकरण												
८००-इतर खर्च	...	228226	--	228226	--	661390	--	8111717	--	387	--	387
एकूण (ख)	...	228226	--	228226	--	661390	--	8111717	--	387	--	387
(ब) उद्दिष्टवार वर्गीकरण												
(००)(०२) न्यायदानात अधिक सुधारणा करण्यासाठी												
१३व्या वित्त आयोगाच्या सिफारशीनुसार अनुदान (२०१४ ०४५९)												
वेतन	...	67614	--	67614	132383	--	920800	116605	--	116605	0	--
कंत्राटी सेवा	...	196	--	196	44820	--	15001	18575	--	18575	0	--
दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क	...	1587	--	1587	10000	--	10000	2274	--	3587	0	--
प्रवास खर्च	...	--	--	--	50	--	3	--	0	--	0	--
कार्यालयीन खर्च	...	51756	--	51756	158159	--	158159	198932	--	198932	0	--
व्यावसायिक व विशेष सेवाबद्दल	...	15160	--	15160	14030	--	14030	14543	--	14543	0	--
प्रदाने.												
प्रकाशने	...	0	--	0	7140	--	7140	0	--	0	0	--
संगणकावरील खर्च	...	0	--	0	250	--	250	0	--	0	0	--
भाडे पट्टी व कर	...	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0	--
इतर प्रशासकीय खर्च	...	0	--	0	30	--	30	0	--	0	0	--
लहान बांधकामे	...	91565	--	91565	161541	--	161541	2760459	--	2760459	0	--
एकूण (ब)	...	228226	--	228226	661390	--	661390	8111717	--	8111717	0	--
(क) वित्तीय व्यवस्थेची साधने-												
मागणी क्रमांक-जे-१ दत्तमत	...	8864718	--	8864718	11610610	--	11610610	1282649	--	1282649	11844965	--
२०१४, न्यायदान (दत्तमत)	...	11308727	--	11308727	13819361	--	1381961	16369501	--	16369501	14715217	--
एकूण (क) (दत्तमत)	...	11308727	--	11308727	13819361	--	1381961	16369501	--	16369501	14715217	--

C - Sources of Finance

Demand No. J- 1.

Administration of Justice

Total (C)

(A) Activity Classification

114-Legal Advisor Counsel

Total (A)

(B) Objectwise Classification

(00)(02) 13th Finance Commission Grants for improving delivery of Justice (2014 0459)

Salaries

Contractual Services

Telephone

Travel Expenses

Office Expenses

Payment for professional and

Special Services.

Publication

Computer Expenses

Rent, Rates and Taxes

Other Administrative Exp.

Minor Works

Total (B)

C-Source of Finance

Demand No. J-1.

2014, Administration of Justice.

Total (C)

क्रमांक	विधी अधिकाऱ्याचे पदनाम	Sr. No.	Designation of Law Officer	Number of Posts
१	२	१	२	पदसंख्या
	उच्च न्यायालय, मुंबई		High Court, Mumbai	
१.	महा-अधिवक्ता, महाराष्ट्र राज्य मुंबई	1.	The Advocate General, Maharashtra State, Mumbai	1
२.	सहायोगी महा-अधिवक्ता, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई	2.	The Associate Advocate General, Maharashtra State, Mumbai	...
३.	महा-अधिवक्ता, यांचे मानसेवी सहाय्यक, मुंबई	3.	The Hon. Assistant to Advocate General, Mumbai	...
४.	सरकारी वकील आणि सरकारी अभियोक्ता, उच्च न्यायालय, (अ. शा.) मुंबई	4.	The Government Pleader and Public Prosecutor, High Court, (A. S.) Mumbai	1
५.	अतिरिक्त सरकारी वकील आणि अतिरिक्त सरकारी अभियोक्ता, उच्च न्यायालय, (अ. शा.) मुंबई	5.	The Additional Government Pleader and Additional Public Prosecutor, High Court, (A. S.) Mumbai	7
६.	अतिरिक्त सरकारी वकील आणि अतिरिक्त सरकारी अभियोक्ते, उच्च न्यायालय, (अ. शा.) मुंबई.	6.	The Assistant Government Pleader and Additional Public Prosecutors, High Court, (A. S.) Mumbai	...
७.	सरकारी वकील आणि सरकारी अभियोक्ते यांचे मानसेवी सहाय्यक, उच्च न्यायालय, मुंबई	7.	The Hon. Assistant to the Government Pleader and Public Prosecutors, High Court, Mumbai	7
८.	सरकारी वकील, उच्च न्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई	8.	The Government Pleader, High Court, (Original Side) Mumbai	...
९.	अतिरिक्त सरकारी वकील (मूळ शाखा) मुंबई.	9.	The Add Govt. preader (o.s) Mumbai	1
१०.	सरकारी वकील आणि सरकारी अभियोक्ता, उच्च न्यायालय अपील शाखा (रिट सेल) मुंबई	10.	The Government Pleader and Public Prosecutor, High Court, Appellate side (Write Cell) Mumbai	...
११.	सहाय्यक सरकारी वकील, उच्च न्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई	11.	The Assistant Government Pleader, High Court, (Original Side) Mumbai	1
१२.	अतिरिक्त सरकारी वकील, व अतिरिक्त सरकारी अभियोक्ता उच्च न्यायालय (अपील शाखा), मुंबई	12.	The Additional Government Pleader, High Court, (Appellate Side) Mumbai	27
१३.	सहाय्यक सरकारी वकील, व अतिरिक्त सरकारी अभियोक्ता उच्च न्यायालय (अपील शाखा), (रिट शाखा) मुंबई	13.	The Assistant Government Pleader, High Court, (Appellate Side) (Writcell) Mumbai	7
१४.	'अ' मंडळ समुपदेशी, उच्च न्यायालय, मुंबई	14.	'A' Panel Council, High Court Mumbai	15
१५.	'ब' मंडळ समुपदेशी, उच्च न्यायालय, मुंबई	15.	'B' Panel Council, High Court Mumbai	...
१६.	विशेष समुपदेशी, उच्च न्यायालय, मुंबई	16.	SPICouncil High Court Mumbai	25
	नागपूर येथील उच्च न्यायालयाचे न्यायपीठ		High Court Bench at Nagpur	
१७.	सरकारी वकील आणि सरकारी अभियोक्ता, उच्च न्यायालय, नागपूर	17.	The Government Pleader and Public Prosecutor, High Court, Nagapur	1
१८.	अतिरिक्त सरकारी वकील आणि अतिरिक्त सरकारी अभियोक्ता, उच्च न्यायालय, नागपूर	18.	The Additional Government Pleaders and Additional Public Prosecutors, High Court, Nagapur	1
१९.	सहाय्यक सरकारी वकील आणि अपर सरकारी अभियोक्ते, उच्च न्यायालय, नागपूर	19.	The Assistant Government Pleader and Additional Public Prosecutors, High Court, Nagpur	39
२०.	'अ' मंडळ समुपदेशी, उच्च न्यायालय, नागपूर	20.	'A' Panel Council, High Court, Nagpur	12
२१.	'ब' मंडळ समुपदेशी, उच्च न्यायालय, नागपूर	21.	'B' Panel Council, High Court Nagpur	...
	औरंगाबाद येथील उच्च न्यायालयाचे न्यायपीठ		High Court Bench at Aurangabad	
२२.	सरकारी वकील आणि सरकारी अभियोक्ता, उच्च न्यायालय, औरंगाबाद	22.	The Government Pleader and Public Prosecutors, High Court, Aurangabad	1
२३.	अतिरिक्त सरकारी वकील आणि अतिरिक्त सरकारी अभियोक्ता, उच्च न्यायालय, औरंगाबाद	23.	The Additional Government Pleaders and Additional Public Prosecutors, High Court, Aurangabad	01
२४.	सहाय्यक सरकारी वकील आणि सहाय्यक सरकारी अभियोक्ता, उच्च न्यायालय, औरंगाबाद	24.	The Assistant Government Pleaders and Assistant Public Prosecutors, High Court, Aurangabad	31
२५.	सरकारी वकीलांचे मानसेवी सहाय्यक, उच्च न्यायालय, औरंगाबाद	25.	The Hon. Assistant to the Government Pleader, High Court, Aurangabad	...
२६.	'अ' मंडळ समुपदेशी, उच्च न्यायालय, औरंगाबाद	26.	'A' Panel Council, High Court Aurangabad	...
२७.	'ब' मंडळ समुपदेशी, उच्च न्यायालय, औरंगाबाद	27.	'A' Panel Council, High Court Aurangabad	...

सत्र न्यायालय, मुंबई

२८. बृहन्मुंबईकरिता सरकारी अभियोक्ता
२९. बृहन्मुंबईकरिता अतिरिक्त सरकारी अभियोक्ता
३०. मुंबईतील विशेष अभियोक्त्यांचे मंडळ (सत्र न्यायालय आणि महानगर दंडाधिकारी न्यायालये यांच्याकरिता).

नगर दिवाणी न्यायालय, मुंबई

३१. सरकारी वकील, नगर दिवाणी न्यायालय, मुंबई
३२. अतिरिक्त सरकारी वकील, नगर दिवाणी न्यायालय, मुंबई
३३. सहायक सरकारी वकील, नगर दिवाणी न्यायालय, मुंबई

लघुवाद न्यायालय, मुंबई

३४. सरकारी वकील, लघुवाद न्यायालय, मुंबई (बांद्रा)
३५. सहायक सरकारी वकील, लघुवाद न्यायालय, मुंबई (बांद्रा)

मुफसल न्यायालय

३६. प्रत्येक जिल्ह्याच्या मुख्यालयातील जिल्हा सरकारी वकील व सरकारी अभियोक्ते, सहायक सरकारी वकील व अपर सरकारी अभियोक्ते आणि जिल्हा सरकारी वकील व सरकारी अभियोक्ते यांचे मानसेवी सहायक.
३७. दुय्यम सरकारी वकील (प्रत्येक तालुक्याच्या ठिकाणी एक)
३८. विशेष वकील, महाराष्ट्र महसूल न्यायाधिकरण, पुणे, नागपूर, कोल्हापूर व औरंगाबाद

महाराष्ट्र प्रशासकिय न्यायाधिकरण

३९. मुख्य सादरकर्ता अधिकारी, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई
४०. ब मंडळ सादरकर्ता अधिकारी.
४१. मुख्य सादरकर्ता अधिकारी, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, औरंगाबाद
४२. ब मंडळ सादरकर्ता अधिकारी.
४३. मुख्य सादरकर्ता अधिकारी, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, नागपूर
४४. ब मंडळ सादरकर्ता अधिकारी
४५. सी.बी.आय. न्यायालय (केंद्रिय गुन्हे अन्वेषण विशेष न्यायालये)
४६. ग्राम न्यायालय

Sessions Court, Mumbai

- ... 28. The Public Prosecutor for Greater Mumbai ... --
... 29. The Public Additional Prosecutor for Greater Mumbai ... 29
... 30. A Panel of Special Prosecutors in Mumbai (For Session Court and Courts of Metropolitan Magistrates). ... --

City Civil Court, Mumbai

- ... 31. The Government Pleader, City Civil Court, Mumbai ... 1
... 32. The Additional Government Pleader City Civil Court, Mumbai ... 4
... 33. The Assistant Government Pleader City Civil Court, Mumbai ... 7

Small Cause Court, Mumbai

- ... 34. The Government Pleader, Small Cause Court, Mumbai (Bandra) ... 1
... 35. The Assistant Government Pleaders, Small Cause Court, Mumbai (Bandra) ... --

Mofussil Court

- ... 36. District Government Pleaders and Public Prosecutors' Assistant Government Pleaders and Additional Public Prosecutors and Hon. Assistant to the District Government Pleader and Public Prosecutors at Head quarter of each District. ... 367
... 37. Subordinate Government Pleaders (One at each Taluka Place) ... --
... 38. Special Government Pleader, Maharashtra Revenue Tribunal, Pune, Nagpur, Kolhapur and Aurangabad. ... --

Maharashtra Administrative Tribunal

- ... 39. Chief Presenting Officer, Maharashtra Administrative Tribunal, Mumbai 1
... 40. 'B' Panel Presenting Officer ... 3
... 41. Chief Presenting Officer, Maharashtra Administrative Tribunal, Aurangabad 1
... 42. 'B' Panel Presenting Officer ... 10
... 43. Chief Presenting Officer, Maharashtra Administrative Tribunal, Nagpur 1
... 44. 'B' Panel Presenting Officer ... 7
... 45. C.B.I. Court. ... 30
... 46. Gram Court. ... 5

तक्ता -३ (तीन)
TABLE-III (iii)

The following Table indicates the number of applications made for certified copies of the judgment in Civil, Criminal Cases and number of copies purchased by the Government Pleader, High Court, Mumbai.

दिवानी आणि फौजदारी कज्यांच्या निकालपत्रांच्या सही शिक्क्यांच्या नकलासाठी केलेल्या अर्जांची संख्या आणि सरकारी वकील, उच्च न्यायालय मुंबई यांनी खरेदी केलेल्या नकलांची संख्या पुढे दिलेल्या तक्त्यामध्ये दर्शविली आहे.

प्रकरणाचे स्वरूप	वर्षामध्ये खरेदी केलेल्या सही शिक्क्यांच्या नकला Certified copies purchased during the year							Nature of Cases
	सही शिक्क्यांच्या नकलाकरिता अर्ज Application for copies		वर्षात निकालात काढलेली प्रकरणे					
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2014	
1	2	3	4	5	6	7		
१. दिवाणी ...	765	467	400	827	778	573	(i) Civil Cases	
२. फौजदारी ...	380	436	308	346	214	389	(ii) Criminal Cases	

तक्ता -३ (चार)
TABLE-III (iv)

The following table indicates the number of opinion given by the Government Pleader, High Court, Mumbai for going in appeal and contempt matters.

अपिलत जाण्याच्या कामात आणि बेअदबीच्या कामात सरकारी वकील, उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी दिलेल्या अभिप्रायाची संख्या पुढील तक्त्यात दर्शविली आहे.

प्रकरणाचे स्वरूप	वर्षाच्या आरंभी प्रलंबित असलेली प्रकरणे		वर्षात नवीन आलेली प्रकरणे		एकूण Total		वर्षात निकालात काढलेली प्रकरणे		वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे		Nature of Cases				
	Cases pending at the beginning of the year		Cases instituted during the year		2012 2013 2014		Cases disposed of during the year		Cases pending at the end of the year						
	2012	2013	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
१. दिवाणी ...	1	25	24	91	9	19	92	34	43	67	10	34	25	24	9 (i) Civil Cases
२. फौजदारी ...	1	1	18	32	69	36	33	70	54	32	52	34	1	1	-- (ii) Criminal Cases

तक्ता -४
TABLE-IV

सरकारी वकील, उच्च न्यायालय, (मूल शाखा) मुंबई

सरकारी वकील, उच्च न्यायालय, (मूल शाखा) मुंबई यांनी शासनाच्या वतीने उच्च न्यायालय, मूल शाखा मुंबईमध्ये दाखल केलेली व निकालात काढलेली प्रकरणे खालील तक्त्यात दाखविण्यात आलेली आहेत.

प्रकरणाचे स्वरूप	वर्षाच्या आरंभी प्रलंबित असलेली प्रकरणे Cases pending at the beginning of the year				वर्षात नवीन आलेली प्रकरणे Cases instituted during the year				एकूण Total				वर्षात निकालात काढलेली प्रकरणे Cases disposed during the year				वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे Cases pending at the end of the year				Nature of Cases
	2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	2014	
	1	2	3	4	4	5	6	7	7	8	9	10	10	11	12	13	14	15	16	16	
१. रिट विनंती अर्ज व अपिले ...	14833	16009	16969	16969	2023	1831	1545	1545	16586	17840	18514	18514	847	571	648	16009	16969	17866	17866	17866	Writ Petitions and Appeals
२. दिवाणी दावे व इतर प्रकरणे...	2926	2949	2982	2982	25	46	33	33	2951	2995	3015	3015	2	13	9	2949	2982	3006	3006	3006	(Civil Suits and other matters and appeals.
३. विक्रीकरासंबंधीची प्रकरणे ...	1560	1661	1726	1726	140	73	131	131	1700	1734	1857	1857	39	8	95	1661	1726	1762	1762	1762	Sales Tax matters.
एकूण	...	19319	20619	21677	2188	1950	1709	1709	21507	22564	23386	23386	888	892	752	20619	21677	22634	22634	22634	Total

तक्ता - ५
TABLE-V

सरकारी वकील, आणि सरकारी अभियोक्ता, उच्च न्यायालय, अपील शाखा, (रिट सेल) मुंबई

सरकारी वकील, आणि सरकारी अभियोक्ता उच्च न्यायालय, अपील शाखा (रिट सेल)मुंबई यांनी शासनाच्यावतीने उच्च न्यायालय, अपील न्यायशाखा, मुंबई यामध्ये रिटससाठी दाखल केलेले व निकालात काढलेले विनंती अर्ज पुढील तक्त्यात दर्शविले आहेत.

प्रकरणाचे स्वरूप	वर्षाच्या आरंभी प्रलंबित असलेली प्रकरणे Cases pending at the beginning of the year				वर्षात दाखल केलेली प्रकरणे Cases instituted during the year				एकूण Total				वर्षात निकालात काढलेली प्रकरणे Cases disposed during the year				वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे Cases pending at the end of the year				Nature of Cases
	2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	2014	
	1	2	3	4	4	5	6	7	8	9	10	10	10	11	12	13	14	15	16	16	
अपिल न्यायशाखा...	73385	79194	95814	10996	22023	23671	84381	84381	101217	119485	119485	119485	5187	5403	3313	79194	95814	116172	116172	116172	Writ Petitions on Appellate side High Court.

तक्ता -६
TABLE-VI

सरकारी वकील, उच्च न्यायालय, नागपूर

Government Pleader, High Court, Nagpur

The following table indicates the cases (Civil and Criminal) and Writ Petitions instituted and disposed off by the Government Pleader, High Court, Nagpur and Aurangabad on behalf of Government on the appellate side, High Court Bench at Nagpur and Aurangabad.

सरकारी वकील, उच्च न्यायालय, नागपूर व औरंगाबाद यांनी संबंधित वर्षांमध्ये उच्च न्यायालय नागपूर व औरंगाबाद न्यायापीठ येथे शासनाच्या वतीने दाखल केलेली आणि निकालाला काढलेली फौजदारी व दिवाणी प्रकरणे आणि रिट अर्ज पुढील तक्त्यात दर्शविली आहेत.

प्रकरणांचे स्वरूप	वर्षाच्या आरंभी प्रलंबित असलेली प्रकरणे Cases pending at the beginning of the year			वर्षात दाखल केलेली प्रकरणे Cases instituted during the year			वर्षात निकालाला काढलेली प्रकरणे Cases disposed during the year			वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे Cases pending at the end of the year			Nature of Cases
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	
१. फौजदारी प्रकरणे	7392	7734		6416	6735		6074	6063		7734	8346		Criminal Cases
२. दिवाणी प्रकरणे	7012	7135		402	436		250	169		7164	7402		Civil Cases
३. किरकोळ प्रकरणे	--	--		--	--		--	--		--	--		Miscellaneous
एकूण Total	20891	21936		4599	4523		3554	4117		20891	21936	22342	Writ Petitions on Appellate side High Court.

तक्ता -७
TABLE-VII

सरकारी वकील, उच्च न्यायालय, औरंगाबाद

Government Pleader, High Court, Aurangabad

१. फौजदारी प्रकरणे	10752	8922		7793	2682		5133	4752		2660	6852		Criminal Cases
२. दिवाणी प्रकरणे	72217	103048		5307	37087		119	2209		77405	138026		Civil Cases
३. किरकोळ प्रकरणे	--	--		--	--		--	--		--	--		Miscellaneous
एकूण Total	26432	134641		11309	10987		6291	9413		--	136215		Writ Petitions on Appellate side

TABLE-VIII(I)

सरकारी अभियोक्ता, बृहन्मुंबई, मुंबई

Public Prosecutor, Greater Bombay.

सरकारी अभियोक्ता मुंबई यांनी सन २०१२, २०१३ व २०१४ मध्ये दाखल केलेली आणि निकालात काढलेली सत्र प्रकरणे आणि विशेष प्रकरणे (म्हणजे लाचलुचपतीबाबतची प्रकरणे) आणि अत्यावश्यक वस्तू अधिनियम १९५५ बाबतची प्रकरणे पुढील तक्त्यात दिली आहेत.

The following table indicates the Cases, (i.e. Anti Corruption Cases) and cases under Essential Commodities Act, 1955 committed to the Session and disposed of during the year 2012, 2013 and 2014 in which the Public Prosecutor for Gr. Mumbai has put his appearance on behalf of Government.

प्रकरणाचे स्वरूप	वर्षाच्या आरंभी प्रलंबित असलेली प्रकरणे				वर्षात नवीन आलेली प्रकरणे				वर्षात निकालात काढलेली प्रकरणे				वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे				Nature of Cased
	Cases pending at the beginning of the year		Cases instituted during the year		Cases disposed during the year		Cases pending at the end of the year		Cases disposed during the year		Cases pending at the end of the year		Cases pending at the end of the year				
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014		
१. सत्र न्यायालय, बृहन्मुंबई यांजकडे सुपूर्द केलेली फौजदारी प्रकरणे.	2629	2127	821	1944	3450	4071	1323	554	2127	3517	1. Criminal cases Committed to the Sessions Court, Gr. Mumbai.						
२. लाचलुचपत विरोधी प्रकरणे	191	155	62	79	253	234	98	119	155	115	2. Anti-courruption cases						
३. अत्याधुनिक वस्तु अधिनियम १९५५ विषयी प्रकरणे.	901	895	175	182	1076	1077	181	196	881	3. Cases under essential Commodities Act, 1955.							
४. एन. डी. पी. स्पेशल केसेस	5	6	1	-	6	6	-	-	6	6	4. N.D.P. Special Cases						
५. टाडा प्रकरणे	53	50	22	31	75	81	24	8	51	73	5. Tada Cases						
६. मागासवर्गीयांची विशेष प्रकरणे	58	71	20	17	78	88	7	11	71	77	6. S. C. & S. T. Special Cases						
७. महाराष्ट्र संघटित मुद्देगारी नियंत्रण											7. M. O. C. C. A						
एकूण	2247	2862	6530	6894	8777	9756	5873	6143	2904	3613	Total						

TABLE-VIII (ii)

सरकारी अभियोक्ता मुंबई यांनी शासनाच्या वतीने सन २०११, २०१२ व २०१३ मध्ये दाखल केलेली आणि निकालात काढलेली फौजदारी प्रकरणे पुढील तक्त्यात दर्शविली आहेत.

प्रकरणाचे स्वरूप	वर्षाच्या आरंभी प्रलंबित असलेली प्रकरणे				वर्षात दाखल केलेली प्रकरणे				वर्षात निकालात काढलेली प्रकरणे				वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे				Nature of Cased
	Cases pending at the beginning of the year		Cases instituted during the year		Cases disposed during the year		Cases pending at the end of the year		Cases disposed during the year		Cases pending at the end of the year		Cases pending at the end of the year				
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014		
१. फौजदारी अपीले...	806	1335	1020	762	826	2097	491	571	1335	1526	Criminal Appeals						
२. फौजदारी फेरतपासणी अर्ज	1106	1111	1316	1497	2422	2608	1311	1066	1111	1542	Criminal Revision Applications.						
३. फौजदारी अर्ज...	335	416	4194	4635	4529	5051	4071	4506	-	545	Criminal Applications						
एकूण	2247	2862	6530	6894	8777	9756	5873	6143	2904	3613	Total						

तक्ता - ९
TABLE-IX

सरकारी वकील, लघुवाद न्यायालय, मुंबई

खालील तक्ता सरकारी वकील, लघुवाद न्यायालय, मुंबई यांनी २०१२, २०१३ व २०१४ मध्ये शासनातर्फे लढविलेल्या व निकालात निघालेल्या प्रकरणांची संख्या दाखवितो.

The Government Pleader, Small Causes Court, Mumbai

The following table indicates the number of different types of Civil Cases filed and defended by Government in which the Government Pleader, Small Causes Court, Mumbai has put in the appearance on behalf of Government during the year 2012, 2013 and 2014.

प्रकरणाचे स्वरूप	वर्षाच्या आरंभी प्रलंबित असलेली प्रकरणे Cases pending at the beginning of the year		वर्षात दाखल केलेली प्रकरणे Cases filled and defended during the year		एकूण Total		वर्षात निकालात काढलेली प्रकरणे Cases disposed during the year		वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे Cases pending at the end of the year		Nature of Cases-+**					
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012		2013	2014			
१. दिवाणी प्रकरणे (मुख्य) ...	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	Civil Cass (Main)
२. दिवाणी प्रकरणे (संकीर्ण) ...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Civil Cases (Misc.)
एकूण ...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

तक्ता - ९ (i)
TABLE-IX (i)

सरकारी वकील कार्यालय, (महाराष्ट्र राज्य), नवी दिल्ली.

त्या त्या वर्षात दाखल करण्यात आलेली व निकालात काढलेली सर्वोच्च न्यायालयातील महाराष्ट्र शासनाशी संबंधित असलेल्या दिवाणी, फौजदारी, रिट याचिका, विशेष परवानगी याचिका व संकिर्ण प्रकरणाबद्दलची माहिती खालील तक्त्यात दर्शविण्यात आली आहे.

Office of the Government Pleader (Maharashtra state), New Delhi.

The following table indicates the Civil Criminal, Writ Petitions spl. Leave Petitions and Miscellaneous matters concerning Maharashtra Government in the Supreme Court, New Delhi received and disposed of during the respective years.

प्रकरणाचे स्वरूप	वर्षाच्या आरंभी प्रलंबित असलेली प्रकरणे Cases pending at the beginning of the year		वर्षात दाखल केलेली प्रकरणे Cases ifiled and defended during the year		एकूण Total		वर्षात निकालात काढलेली प्रकरणे Cases disposed during the year		वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे Cases pending at the end of the year		Nature of Cases					
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012		2013	2014			
१. फौजदारी प्रकरणे ...	५०६	६७५	९०९	९०९	५९७	३६१	१४१५	१२७२	७९७	१६७८	१६९२	१३९२	१३४६	१२९६	८३४	CriminalCass
२. दिवाणी प्रकरणे ...	७९६	८९०	६९५	८१६	७९६	४७३	१६८२	१६८६	११६८	१५८२	१७८५	१४३२	१८९४	१८२६	९८४	Civil Cases

सरकारी वकील, नगर दिवाणी न्यायालय, मुंबई

The Government Pleader, City Civil Court, Mumbai

खालील तक्ता नगर दिवाणी न्यायालयात दाखल झालेली व सरकारी वकील, नगर दिवाणी न्यायालय, मुंबई यांनी शासनाकडे लढविलेली नागरिकत्वासंबंधी व इतर दिवाणी प्रकरणे दर्शवितो.

The following table indicates the Citizenship suit and other City Civil Suit filed in the Mumbai City Civil Court in which the Government Pleader, City Civil Court Mumbai has put in his appearance on behalf of Government.

प्रकरणाचे स्वरूप	वर्षाच्या आरंभी प्रलंबित असलेली प्रकरणे			वर्षात दाखल केलेली प्रकरणे			एकूण Total			वर्षात निकालात काढलेली प्रकरणे			वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे			Nature of Cases
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
दिवानी दावे आणि कामे																
१. नागरिकत्वाबाबतचे दावे	7155	7165	7387	329	558	251	7484	7723	7638	319	336	355	7165	7387	7283	Civil Suits and Matters Citizenship Suit
२. किरकोळ अपीले	184	25	44	29	32	4	213	57	48	188	13	18	25	44	30	Miscellaneous Appeals.

जिल्हा सरकारी वकील व सरकारी अभियोक्ते

District Govt. Pleader and Prosecutors.

The following tables indicate the number of different types of Civil and Criminal Cases filed and defended by the Government in which the District Government Pleaders and Public Prosecutors have put in their appearances on behalf of Government during the years 2011, 2012 and 2013.

२०११-२०१२ व २०१३ सा वर्षामध्ये विसर्गणी व फौजदारी स्वरुपाची दाखल झालेली आणि शासनाच्यावतीने जिल्हा सरकारी वकील आणि सरकारी अभियोक्ते यांनी निकालात काढलेली प्रकरणे खालील तक्त्यात दर्शविली आहेत.

प्रकरणांचे स्वरुप	वर्षाच्या आरंभी प्रलंबित असलेली प्रकरणे				वर्षात दाखल केलेली प्रकरणे				एकूण Total	वर्षात निकालात काढलेली प्रकरणे				वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे	Nature of Cases	
	2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	2014		2012	2013	2014	2014			2013
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
(१) जिल्हा : अहमदनगर	... (1) District : AHMEDNAGAR															
फौजदारी प्रकरणे	3933	4272	4527	757	709	806	4690	4981	5333	418	454	428	4272	4527	4905	... Criminal Cases
दिवानी प्रकरणे	6482	6130	6422	261	421	235	6743	6551	6657	613	129	548	6130	6422	6109	... Civil Cases
एकूण	10415	10402	10949	1018	1130	1041	11433	11532	11990	1031	583	976	10402	10949	11014	Total
(२) जिल्हा : अकोला	... (2) District : AKOLA															
फौजदारी प्रकरणे	605	163	3949	3680	4768	4836	3901	4931	8785	3456	982	2256	489	3449	6529	... Criminal Cases
दिवानी प्रकरणे	5791	5757	6136	468	1238	1730	5913	6955	7866	156	859	936	5757	6136	6430	... Civil Cases
एकूण	7638	5920	10085	4148	6006	6566	9814	11926	16651	4457	1841	3192	6202	10085	13459	Total
(३) जिल्हा : अमरावती	... (3) District : AMRAVATI															
फौजदारी प्रकरणे	8080	8138	8397	2578	2466	2778	10658	10604	11175	2520	2207	2267	8138	8397	8408	... Criminal Cases
दिवानी प्रकरणे	6850	6775	6949	2578	561	729	7170	7336	7678	395	387	755	6775	6949	6923	... Civil Cases
एकूण	14930	14913	15346	2898	3027	3507	17828	17440	18853	2915	2544	3822	14913	15346	15831	Total
(४) जिल्हा : औरंगाबाद	... (4) District : AURANGABAD															
फौजदारी प्रकरणे	2823	3267	2903	3212	3221	3005	6035	6488	5708	2768	3585	2989	3267	2903	2919	... Criminal Cases
दिवानी प्रकरणे	5953	5400	4786	751	710	282	6704	6110	5068	802	1131	896	5902	497	4781	... Civil Cases
एकूण	8776	8667	7689	3963	3931	3287	12739	12598	10976	3570	4716	3885	9169	7852	7705	Total

तक्ता - ११ चालू
Table-- XI -Contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
(५)	जिल्हा : बीड
	फौजदारी प्रकरणे	2853	3204	3560	2700	2449	2382	5553	6153	5942	2349	2593	2007	3204	3560
	दिवानी प्रकरणे	3643	4288	4758	1942	1718	922	5585	6006	5680	1297	1248	1063	4288	4758
	एकूण	6496	7462	8318	4642	4667	3304	11138	12159	11622	3646	3841	3070	7492	8318
(६)	जिल्हा : भंडारा
	फौजदारी प्रकरणे	1456	644	647	1456	644	647	1456	644	647	1041	462	654	1456	644
	दिवानी प्रकरणे	1070	1209	1505	1070	1209	1531	2540	2418	2740	176	108	792	1070	1209
	एकूण	2526	1853	2152	2526	1853	2178	3626	3062	3387	1217	570	1626	2526	1853
(७)	जिल्हा : बुलढाणा
	फौजदारी प्रकरणे	2003	2029	2286	2295	2935	2445	4298	4964	4731	2269	2678	2117	2029	2286
	दिवानी प्रकरणे	3811	3832	4197	2785	3517	1691	5698	7349	5888	2764	3152	1661	3832	4197
	एकूण	5814	5861	6483	5080	6452	4136	10894	12313	10619	5033	5830	3778	5861	6483
(८)	जिल्हा : चंद्रपूर
	फौजदारी प्रकरणे	2121	2286	2373	1088	848	749	3209	3134	3172	923	761	690	2286	2373
	दिवानी प्रकरणे	1615	1640	1428	229	142	95	1844	1782	1523	204	354	481	1640	1428
	एकूण	3736	3926	3801	1317	990	894	5053	4916	4695	1127	1115	1171	3926	3801
(९)	जिल्हा : धुळे
	फौजदारी प्रकरणे	1817	2161	2119	1777	1878	1680	3594	4039	3799	1433	1920	1654	2661	2119
	दिवानी प्रकरणे	3084	3506	3944	733	610	336	3817	1416	4280	311	172	210	3506	3944
	एकूण	4901	5667	6063	2510	2488	2016	7411	8155	8079	1744	2092	1864	6167	6063
(१०)	जिल्हा : जळगाव
	फौजदारी प्रकरणे	2461	2989	2119	2621	3317	5082	6303	5082	6303	2093	2451	2989	3855	2989
	दिवानी प्रकरणे	9041	7587	3944	1460	1197	10501	8784	10501	8784	2914	1315	7587	7469	7587
	एकूण	11502	10576	6063	4061	4514	15583	15090	15583	15090	7921	3766	10576	11324	10576
(११)	जिल्हा : जालना
	फौजदारी प्रकरणे	739	992	1344	1693	1692	1743	2432	2684	3087	1440	1340	1368	992	1344
	दिवानी प्रकरणे	2623	2419	2434	357	374	602	2980	2793	3036	561	359	364	2419	2434
	एकूण	3362	3411	3778	2050	2066	2345	5412	5477	6123	2001	1699	1732	3411	3778

तक्ता - ११ चावू
Table -- XI -Contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
(१२)	जिल्हा : कोल्हापूर
	फौजदारी प्रकरणे	3121	3896	1454	761	4575	4657	679	706	3896	3951
	दिवाणी प्रकरणे	5058	5054	413	337	5471	5391	417	410	5054	4981
	एकूण	8179	8950	1867	1098	10046	10048	1096	1116	8950	8932
(१३)	जिल्हा : नागपूर
	फौजदारी प्रकरणे	3615	3539	4420	4098	3612	8025	7637	8532	4486	2717	2878	3539	4920	5654
	दिवाणी प्रकरणे	6159	6859	2975	578	802	7186	7447	3777	317	4148	426	6869	2975	3351
	एकूण	9747	10408	7895	4676	4414	15211	15084	12309	4803	7189	3304	10408	7895	9005
(१४)	जिल्हा : नांदेड
	फौजदारी प्रकरणे	4067	5060	2721	2520	2125	6788	7580	7746	1728	1959	1956	5060	5621	5789
	दिवाणी प्रकरणे	5917	6096	6514	1421	1217	775	7338	7313	7244	1242	794	920	6096	6374
	एकूण	9984	11156	12140	4142	3737	2900	14126	14893	15040	2970	2753	2876	11156	12163
(१५)	जिल्हा : नाशिक
	फौजदारी प्रकरणे	4671	5038	5331	3534	3951	4211	8205	8989	9542	3167	3926	4121	5038	5421
	दिवाणी प्रकरणे	6081	5781	6271	1130	1080	469	7211	6861	6740	1350	590	866	5861	6271
	एकूण	10752	10819	11602	4664	5031	4680	15416	15850	16282	4517	4516	4987	10899	11334
(१६)	जिल्हा : उस्मानाबाद
	फौजदारी प्रकरणे	915	1744	2875	1320	1655	1854	2235	3399	4729	491	524	635	1744	4094
	दिवाणी प्रकरणे	9744	9816	9337	2156	2653	4654	11900	12464	13491	2084	3132	2843	9816	9337
	एकूण	10659	11560	12212	3476	4308	6508	14135	15868	18720	2575	3656	3528	11560	12212
(१७)	जिल्हा : लातूर
	फौजदारी प्रकरणे	1161	1278	1378	1623	1693	1624	2784	2971	3002	1506	1543	1367	1278	1635
	दिवाणी प्रकरणे	789	1322	10474	3357	2366	827	17193	15593	11301	244	5119	2165	13227	10474
	एकूण	14997	14505	11852	4980	4059	2451	19977	18564	14303	1750	6712	3532	14505	11852

(१८) जिल्हा : परभणी	...	(18) District : PARBHANI	...
फौजदारी प्रकरणे	... 2268 2566 3079 1810 2732 2779 4078 5298 5858 1512 2219 2196 2566 3079	Criminal Cases	3662
दिवाणी प्रकरणे	... 3305 3538 3674 612 359 349 3917 3877 4023 379 223 266 3538 3674	Civil Cases	3757
एकूण	... 5573 6104 6753 2422 3091 3128 7995 9195 9881 1891 2442 2462 6104 6753	Total	7419
(१९) जिल्हा : पुणे	...	(19) District : PUNE	...
फौजदारी प्रकरणे	... 8697 7835 9230 4952 5754 7893 13649 15289 17123 5814 6059 7340 7835 9230	Criminal Cases	9783
दिवाणी प्रकरणे	... 2406 2469 2599 116 178 121 2522 2647 2720 53 48 68 2469 2594	Civil Cases	2652
एकूण	... 1110310304 11829 5068 7632 8014 16171 17936 19843 5867 6107 7408 10304 11829	Total	12435
(२०) जिल्हा : रायगड, अलिबाग	...	(20) District: RAIGAD -BAG	...
फौजदारी प्रकरणे	... 1636 1784 2106 1741 1726 2100 3377 3510 4206 1491 1593 1730 1784 2106	Criminal Cases	2476
दिवाणी प्रकरणे	... 6735 6831 6795 339 276 151 7074 7107 9646 243 312 227 6831 6795	Civil Cases	6719
एकूण	... 8371 8615 8901 2080 2002 2251 10451 10617 11152 1036 1716 1957 8615 8901	Total	9195
(२१) जिल्हा : रत्नागिरी	...	(21) District : RATNAGIRI	...
फौजदारी प्रकरणे	... 510 590 726 515 622 608 1025 1212 1334 435 486 588 590 726	Criminal Cases	746
दिवाणी प्रकरणे	... 510 725 734 277 103 93 787 825 827 62 94 92 725 734	Civil Cases	735
एकूण	... 1020 1315 1460 792 725 701 1812 2040 2161 497 580 680 1315 1460	Total	1481
(२२) जिल्हा : सांगली	...	(22) District : SANGLI	...
फौजदारी प्रकरणे	... 4855 2341 22457 12542 1672 745 17397 4013 2320215056 2341 1525 2341 1762 21677	Criminal Cases	21677
दिवाणी प्रकरणे	... 2945 3184 27670 9234 170 214 1217 3354 27804 8995 2214 401 3184 3110 27483	Civil Cases	27483
एकूण	... 7800 5529 50127 21776 1842 954 29516 7367 5108624051 2585 1926 50870 4782 49160	Total	49160
(२३) जिल्हा : सातारा	...	(23) District : SATARA	...
फौजदारी प्रकरणे	... 3843 4463 5064 2027 1456 2059 5870 6419 7123 1407 1355 1483 4453 5064	Criminal Cases	5640
दिवाणी प्रकरणे	... 1582 1630 1586 289 176 284 1863 1806 1870 233 220 234 1630 1586	Civil Cases	636
एकूण	... 5425 6093 6650 2308 2132 2343 7733 8225 8943 1640 1575 1717 6093 6650	Total	7276
(२४) जिल्हा : सिधुदुर्ग	...	(24) District : NDHUDURG	...
फौजदारी प्रकरणे	... 279 270 268 312 326 396 591 596 664 321 328 422 270 268	Criminal Cases	242
दिवाणी प्रकरणे	... 580 548 485 91 51 63 671 599 548 75 123 84 548 485	Civil Cases	464
एकूण	859 818 753 403 377 459 1262 1195 1212 393 444 506 818 753	Total	706

तक्ता - ११ चालू
Table-- XI -Contd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
(२५)	जिल्हा : सोलापूर
	फौजदारी प्रकरणे	5023	4317	1951	2580	2933	3514	7603	7250	5465	2665	2362	2464	4438	4488
	दिवाणी प्रकरणे	3778	1407	2042	253	1165	449	4031	2572	2411	1058	416	346	2473	2156
	एकूण	8801	5724	3993	2833	2833	3963	11639	9822	7876	3723	3723	2870	6911	7044
(२६)	जिल्हा : ठाणे
	फौजदारी प्रकरणे	36626	28527	--	1200	2247	3365	37926	30774	3365	4125	1598	271	33801	29176
	दिवाणी प्रकरणे	4901	2827	--	--	--	3170	4901	2827	3170	1905	1200	65	2496	1627
	एकूण	41627	31354	--	1200	2247	6535	42827	33601	6535	6030	2748	336	36797	30803
(२७)	जिल्हा : वर्धा
	फौजदारी प्रकरणे	2465	2500	2674	199	302	394	2664	2862	3068	164	128	243	2500	2674
	दिवाणी प्रकरणे	2936	2750	2863	447	305	415	3383	3055	3278	633	192	190	2750	2863
	एकूण	5401	5250	5537	646	607	809	6047	5857	6346	797	320	483	5250	5537
(२८)	जिल्हा : यवतमाळ
	फौजदारी प्रकरणे	2117	2385	2679	1093	1565	1224	3220	3950	3903	835	1271	1046	2385	2679
	दिवाणी प्रकरणे	9529	10017	10187	1435	994	519	10964	11011	10706	947	824	935	10017	10187
	एकूण	11646	12402	12866	2528	2569	1743	14184	14961	14609	1782	2095	1981	12402	12866
(२९)	जिल्हा : गडचिरोली
	फौजदारी प्रकरणे	559	561	691	580	750	524	1139	1311	1215	573(5)608(12)560(21)	561	691	635	635
	दिवाणी प्रकरणे	68	100	150	104	84	38	172	184	188	72	29(5) 44(22)	100	150	123
	एकूण	627	661	841	684	834	562	1311	1445	1403	645(5)637(37)604(41)	661	841	758	758
(३०)	जिल्हा : नंदूरबार
	फौजदारी प्रकरणे	669	705	500	231	291	352	900	996	852	195	150	370	705	846
	दिवाणी प्रकरणे	1215	12	11	132	147	9	1347	159	20	208	52	16	1245	107
	एकूण	1884	717	511	363	438	361	2247	1155	872	403	202	386	2000	953

तक्ता - १२

TABLE -- XII

खालील तक्ता सरकारी वकीलांनी शासनाच्या वतीने २०१२, २०१३ व २०१४ मध्ये लढविलेल्या दिवाणी व फौजदारी दाव्यांमध्ये शासनाच्या बाजूने व शासनाच्या विरुद्ध निर्णय झालेल्या दाव्यांची माहिती दर्शवितो. The following table indicates the No. of Civil Cases and Criminal Cases in which the Government Pleaders appeared on behalf of Government and the No. of Cases decided in favour and against of Government in 2012, 2013 and 2014.

कार्यालय	दाखल झालेली प्रकरणे				निकालात काढलेले दावे				शासनाच्या बाजूने निर्णय लागलेले दावे				शासनाच्या विरुद्ध निर्णय लागलेले दावे			
	2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	
1	2	3	4	7	5	6	7	8	9	10	11	12	13	Office		
१. महाअधिवक्ता, मुंबई	111	219	135	34	33	62	34	30	50	28	3	12	6	1. Advocate General, Mumbai.		
२. सहयोगी महाअधिवक्ता, मुंबई	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	2. Associate Advocate General, Mumbai		
३. सरकारी वकील.	18145	21427	13806	8475	15975	20236	8475	8730	11029	5661	7245	9207	2814	3. Govt. Pleader, High Court, Mumbai.		
उच्च न्यायालय, मुंबई.																
४. सरकारी वकील,	2188	1950	1709	752	888	892	752	849	873	663	39	19	89	4. Govt. Pleader, (Original Side) Mumbai.		
उच्च न्यायालय, (मूल शाखा) मुंबई.																
५. सरकारी वकील, व सरकारी अभियोक्ता, उच्च न्यायालय, अपील शाखा (रिट सेल) मुंबई.	10996	22023	23671	5403	5187	5403	3313	4942	5138	3123	242	267	190	5. Govt. Pleader, and Public Prosecutor High Court Appellate Side (Write cell) Mumbai.		
६. सरकारी वकील, उच्च न्यायालय, नागपूर.	4599	4523		4117	3554	4117		4450	3210		863	907		6. Govt. Pleader, High Court, Nagpur.		
७. सरकारी वकील, उच्च न्यायालय, औरंगाबाद.	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	7. Govt. Pleader, High Court. Aurangabad.		
८. मुख्य सादरकर्ता अधिकारी, मुंबई	1887	2025	1972	785	561	785	448	298	500	570	359	548	370	8. Chief Presenting Officer Mumbai		
नागपूर	984	839	913	807	807	807	1043	599	729	845	130	78	198	Nagpur		
औरंगाबाद	1502	1291	1144	1095	1386	1113	1095	1196	960	955	190	153	140	Aurangabad		
९. सरकारी अभियोक्ता, ब्रान्मुंबई मुंबई.	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	9. Government		
१०. सरकारी वकील, नगर दिवाणी न्यायालय, मुंबई.	358	590		349	507	349		497	349		10	--	11	10. Govt. Pleader, City Civil Court, Mumbai		
११. सरकारी वकील, लघुवाद न्यायालय, मुंबई.	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	11. Govt. Pleader, Small Causes Court, Mumbai.		
१२. सर्व जिल्हा सरकारी वकील व सरकारी अभियोक्ते.	109098	81422	89391	65052	91617	65052	67575	36701	22004	22889	55579	42169	499667	12. All District Govt. Pleaders and Public Prosecutors.		

सरकारी वकिलांना मिळालेली फी व वादव्यय

२०१२-२०१३, २०१३-२०१४, २०१४-२०१५ (३१-१२-२०१४ पर्यंत) मध्ये शासनाच्या वतीने चालविलेल्या दिवाणी व फौजदारी प्रकरणांमध्ये सरकारी वकिलांना मिळालेली फी व वादव्यया खालील तक्ता दर्शवितो.

शासकीय विधी कामकाजाचे आचरण नियम, १९८४ च्या नियम १३७ व १३८ अनुसार फौजदारी प्रकरणातील फीची बिले, अधिदान मिळण्यासाठी सरकारी, वकिलांकडून कोषागाराकडे परस्पर सादर केली जातात, तसेच दिवाणी प्रकरणातील फी वादव्यया संबंधीची बिले विधि परामर्शीकडे मंजूरी व प्रति स्वाक्षरीसाठी सादर केली जातात. विधि व न्याय विभागात सादर बिले छाननी करून मंजूर केली जातात व संबंधित सरकारी वकिलांकडे प्रति स्वाक्षरी करून परत पाठविली जातात. तदनंतर सरकारी वकील कोषागाराकडे अधिदान मिळण्याकरिता ती बिले सादर करतात.

Fees and Law charges earned by the Govt. Pleaders

The following table indicates the fees and law charges earned by the Government Pleaders in Civil and Criminal Cases conducted on behalf of Government during 2012-2013, 2013-2014 and 2014-2015 (upto 31-12-2014).

In accordance with Rules 137 and 138 of the Rules for the conduct of the Legal Affairs of Government, 1984 Bills of fees in Criminal Cases are referred by Government Pleaders direct to the treasury for receiving payment. The fees and law charges bills of Government Pleaders in Civil Cases are referred to the Remembrancer of Legal Affairs for passing and counter signature. The said Bills are passed after scrutiny and returned duly countersigned by the Remembrancer of Legal Affairs to the concerned Government Pleaders. Thereafter the Government Pleader submits bills to the treasury for receiving payment.

कार्यालय	फौजदारी प्रकरणात				फौजदारी प्रकरणातील झालेली				दिवाणी प्रकरणात				दिवाणी प्रकरणातील				Office
	मिळालेली फी				वादव्यय				मिळालेली फी				झालेली वादव्यय				
	2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	2014	
1	2	3	4	7	5	6	7	8	9	10	11	12	13	13			(1) Advocate General, Mumbai.
(१) महाअधिवक्ता, मुंबई	25000	35500	35580	--	--	--	64700	11500	68000	--	--	--	--	--	--	--	(2) Asso. Advocate General, Mumbai.
(२) सहयोगी महाअधिवक्ता, मुंबई	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	(3) Govt. Pleader, High Court,
(३) सरकारी वकील, उच्च न्यायालय, (मुंबई, नागपूर, औरंगाबाद).	19673400	16638460	38864150	6746463	10990	10480626	29844130	18235750	21609880	5621522	22523708						(4) Public Prosecutor for Greater Mumbai.
(४) सरकारी अभियोक्ता, मुंबई	6052500	12314850	8785000	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	(5) Government Pleader, City Civil Court, Mumbai.
(५) सरकारी वकील, नगर-दिवाणी न्यायालय, मुंबई	--	--	--	--	--	83715	215745	117890	117890	117890							(6) Government Pleader, Small Causes Court, Mumbai.
(६) सरकारी वकील, लघुवाद न्यायालय, मुंबई	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	(7) All Dist. Govt. Pleaders, & Public Prosecutors.
(७) सर्व जिल्हा सरकारी वकील व अभियोक्ते.	59156038	69710393	81013589	20597600	17534650	31544150	704362	584792	8499800	33400							(8) Chief Presenting Officers, Maharashtra Administrative Tribunal (Mum., Nagpur and Aurangabad).
(८) मुख्य सादरकर्ता अधिकारी, महाराष्ट्र प्रशासकीय, न्यायाधिकरण (मुंबई, नागपूर व औरंगाबाद).	--	--	6629550	--	--	--	4143740	6414760	3337400								Total
एकूण	84906938	92738503	135327869	27344063	1745640	42024776	34805862	25420112	33632970	15748774	22557108						

तक्ता-१४
TABLE - XIV

(IV) Personnel Summary

(चार) कर्मचारी विषयक

गोषवारा	Designation	Scale of Pay/वेतनमान	No. of posts/पदसंख्या		पदनाम	
			2014-2015	2015-2016		
1	2	3	4	1		
9. LEGAL ADVISERS AND COUNSELS					९-विधि सल्लागार व समुपदेशी राजपत्रित -	
Gazetted-						
Advocate General	...	30,000 fixed retainer	...	1	1	महाअधिवक्ता
Associate Advocate General	...	20,000 fixed retainer	...	--	--	सहयोगी महाअधिवक्ता
Government Pleader, High Court, Mumbai	...	20,000 fixed retainer	...	1	1	सरकारी वकील, उच्च न्यायालय, मुंबई
Public Prosecutor, Greater, Mumbai	...	15,000 fixed retainer	...	1	1	सरकारी अभियोक्ता, बृहन्मुंबई.
Chief Presenting Officer-MAT (Mumbai, A'bad, & Nagpur)	...	15,000 fixed retainer	...	3	3	मुख्य सादरकर्ता अधिकारी (म. प्र. न्या.) मुंबई, औरंगाबाद व नागपूर
Government Pleader, City Civil Court, Mumbai.	...	15,000 fixed retainer	...	1	1	सरकारी वकील, शहर दिवाणी न्यायालय, मुंबई
Government Pleader, Small Causes, Court. Public Prosecutor High Court, Mumbai.	...	2500 fixed retainer	...	1	1	सरकारी वकील, लघुवाद न्यायालय अपर सरकारी वकील, आणि अति., सरकारी वकील, उच्च न्यायालय, नागपूर
Government Pleader, High Court, Nagpur	...	20,000 fixed retainer	...	1	1	सरकारी वकील, उच्च न्यायालय, औरंगाबाद
Government Pleader, High Court, Aurangabad5--	...	20,000 fixed retainer	...	1	1	आस्थापना अधिकारी
District Government Pleader Government Pleaders	...	5000 fixed pay for District	...	30	30	जिल्हा सरकारी वकील
Establishment Officer	...	9300-34800+4600	...	5	5	आस्थापना अधिकारी
Total-Gazetted	...	55	...	55		एकूण-राजपत्रित
Non-Gazetted, Class III-					अराजपत्रित, वर्ग तीन-	
Accountant	...	9300-34800-G.P. 4300	...	4	4	लेखापाल
Superintendent	...	9300-34800-G.P. 4300	...	31	31	अधीक्षक
Assistant Superintendent	...	9300-34800-G.P. 4300	...	1	1	सहा. अधीक्षक
Librarian	...	5200-20200-G.P. 2800	...	2	2	ग्रंथपाल
Supervisory Senior Clerk	...	5200-20200-G.P. 2400	...	35	35	पर्यवेक्षक वरिष्ठ लिपिक
Senior Clerk	...	5200-20200-G.P. 2400	...	18	18	वरिष्ठ लिपिक
Stenographer (Higher Grade)	...	9300-34800-G.P. 4400	...	30	30	लघुलेखक (उ. श्रेणी)
Stenographer (Lower Grade)	...	9300-34800-G.P. 4300	...	37	37	लघुलेखक (नि. श्रेणी)
Clerk-Typist	...	5200-20200-G.P. 1900	...	191	191	लिपिक-टंकलेखक
Clerk	...	5200-20200-G.P. 1900	...	8	8	लिपिक
Steno-Typist	...	5200-20200-G.P. 2400	...	9	9	लघु टंकलेखन
Typist	...	35200-20200-G.P. 1900	...	6	6	टंकलेखन
Driver	...	(Spl. pay Rs. 80)P. 2400	...	2	2	चालक
...	...	5200-20200-G.P. 1900	...			
Total-Class III			...	376	376	एकूण, वर्ग तीन
Class IV-					वर्ग चार-	
Book Binder	...	4440-7440-G.P. 1600	...	1		पुस्तक बांधणीकार
Machine Operator	...	4440-7440-G.P. 1600	...	2		मशिन ऑपरेटर
Naik	...	4440-7440-G.P. 1600	...	10		नाईक
Filer	...	4440-7440-G.P. 1600	...	2		फाईलकरी
Peon	...	4440-7440-G.P. 1300	...	97		शिपाई
Sweeper	...	4440-7440-G.P. 1300	...	1		सफाईगार
Total Class IV			...	113		एकूण-वर्ग चार
Grand Total			...	494		एकूण बेरीज

धर्मादाय संघटनेच्या रचनेचा तक्ता
CHART OF THE CHARITY ORGANISATION

११. धर्मादाय संघटना

प्रस्तावना :

(१) धर्मादाय संघटना, धर्मादाय आयुक्तांच्या प्रशासनाखाली मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था अधिनियम १९५० कार्यान्वित करण्याकरिता निर्माण केलेली आहे. या अधिनियमाद्वारे राज्यामधील सार्वजनिक न्यास, संस्था नोंदणी अधिनियम १८६० प्रमाणे नोंद झालेल्या सार्वजनिक संस्था किंवा धार्मिक संस्था किंवा दोन्हीसह संस्था यावर नियंत्रण ठेवले जाते. मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था अधिनियम १९५० अन्वये धर्मादाय आयुक्त हे धर्मादाय संघटनेचे प्रमुख असून एक निगम आहेत. कायद्यातील न्यायिक कार्यविषयक ठराविक तरतुदी व्यतिरिक्त धर्मादाय आयुक्तांना न्यासाचे पर्यवेक्षण व विनियोजन ही सर्वसाधारण कर्तव्ये तसेच काही न्यायिक कर्तव्य, विशेषतः अधिनियमामध्ये तरतूद केल्याप्रमाणे बजवावी लागतात. धर्मादाय आयुक्त व त्यांचे अधिकारी यांना कायदान्वये अशा प्रशासकीय व न्यायिक कार्याबाबत कार्यवाही करावी लागते. त्या खेरीज धर्मादाय संघटनेचा प्रमुख या नात्याने व महाराष्ट्र राज्यातील सर्व सार्वजनिक न्यासांचा पालक व परिरक्षक म्हणून शासकीय कर्तव्य पार पाडित असतात. अशा तऱ्हेने धर्मादाय आयुक्तांना चौकशी प्राधिकारी तसेच न्यायिक किंवा न्यायिकवत प्राधिकारी म्हणून काम करावे लागते,

(२) धर्मादाय आयुक्तांना, धर्मादाय सह-आयुक्त, धर्मादाय उप-आयुक्त व सहायक धर्मादाय आयुक्त हे न्यायिक कार्यात, न्यायिकवत व प्रशासकीय कार्यात मदत करतात तसेच लेखा संचालक व सहायक लेखा संचालक प्रशासकीय व लेखा विषयक कामात व संघटनेचे नियंत्रण करण्यात मदत करतात.

(३) धर्मादाय आयुक्तांना एखाद्या न्यासाचे काही व्यक्तीकडून विश्वासघाताने, गैरविनियोगामुळे, अपहारामुळे अगर निष्काळजीपणामुळे नुकसान झाले त्यासाठी विश्वस्ताला जबाबदार धरण्याचे किंवा तात्पुरते बडतर्फ करण्याचे व नवीन विश्वस्त नेमण्याचे अधिकार आहेत. तसेच न्यासांची योजना तयार करणे, मनाई हुकूम देणे. अपीलांची सुनावणी करणे पुनरीक्षण अर्जाचा विचार करणे इत्यादी अधिकार आहेत. त्यांच्या न्यायिकवत व प्रशासकीय कर्तव्यामध्ये न्यास निधीची गुंतवणूक करण्यास परवानगी देणे, न्यासाच्या मालमत्तेचे संरक्षण करणे, विश्वस्तांना कर्ज उभारण्याची व घेण्याची परवानगी देणे, न्यासाच्या हिशेबाचे खास परीक्षण करण्याचे आदेश देणे. न्यासाचे प्रशासन योग्य व्हावे म्हणून आदेश देणे, देण्याचे अधिकार अगर न्यासाचे संरक्षण अथवा त्याच्या मालमत्तेचे संरक्षण करणे, एखाद्या न्यासाच्या कामकाजाबाबत चौकशी सुरु करणे, न्यासाच्या विश्वस्ता विरुद्ध अथवा संबंधित व्यक्तीविरुद्ध फौजदारी फिर्याद दाखल करणे अथवा अशी फिर्याद दाखल करण्यास मंजुरी देणे व विश्वस्तांना याबाबत जिल्हा न्यायालयामध्ये फिर्याद नोंदविण्यास मान्यता देणे इत्यादी कामाचा समावेश होतो. धर्मादाय आयुक्तांना पंढरपूर मंदिराविषयी जी तात्पुरती समिती आहे त्यावर ही देखरेख ठेवावी लागते. तसेच ते देवस्थान व्यवस्थापन समिती, पश्चिम महाराष्ट्र, कोल्हापूर यांच्या कामकाजावर देखरेख ठेवतात.

(४) धर्मादाय आयुक्त हे संस्था नोंदणी अधिनियम १८६० अनुसार संस्था निबंधक सुध्दा आहेत व त्या अधिनियमाखाली नोंदणी झालेल्या संस्थांच्या कामकाजावर ते देखरेख ठेवतात.

(५) सार्वजनिक न्यासाना मार्गदर्शन व्हावे व चांगली सेवा उपलब्ध व्हावी तसेच धर्मादाय संघटनेचे कामकाज सुरळीत चालावे म्हणून धर्मादाय

संघटनेची दिनांक १३-१-२००० पासून पुनर्रचना करण्यात आली असून ३४ सार्वजनिक प्रादेशिक कार्यालये स्थापन झालेली आहेत. धर्मादाय सहआयुक्त, उप धर्मादाय आयुक्त आणि सहायक धर्मादाय आयुक्त हे मुंबई सार्वजनिक न्यास अधिनियम १९५० अन्वये अथवा शासनाने अधिनियमान्वये प्रदान केलेल्या अधिकारानुसार आपली कामे व कर्तव्ये पार पाडतात.

(६) उपरोक्त अधिनियमानुसार लावण्यात येणाऱ्या फी आणि इतर प्रशासकीय खर्चासाठी सार्वजनिक न्यासाकडून घेण्यात येणारी फी, इतर वर्गणी, अधिनियमानुसार होणारी वसुली इ. माध्यमातून निर्माण होणाऱ्या निधीचा वापर शासनाने अथवा स्थानिक प्राधिकरणांनी दिलेल्या वर्गणीतून स्थापन करण्यात आलेल्या सार्वजनिक न्यासाच्या कामकाजाकरीता होणारा खर्च भागविण्याकरीता धर्मादाय आयुक्त आणि त्यांचा कर्मचारी वर्ग यांचे वेतन आणि भत्ते याकरिता शासनाने केलेल्या खर्चाची प्रतिपूर्ती करण्याकरीता व या अधिनियमातील तरतुदीची अंमलबजावणी करण्यासाठी करण्यात येतो.

(७) मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त संस्था, १९५० ने हैद्राबाद धर्मादाय दाननिधी विनियम, १३४९ फसली निरसित केले असून ह्या धर्मादाय-दान निधीपैकी बहुतेक सार्वजनिक न्यास म्हणून नोंदले गेले आहेत. तथापि एखाद्या समितीकडे त्यांचे व्यवस्थापन सोपविण्याची योजना धर्मादाय आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य मुंबई यांनी तयार करेपर्यंत ह्या सर्व धर्मादाय दाननिधीचे व्यवस्थापन महसूल प्रशासनामार्फत चालू राहिल.

(८) धर्मादाय संघटनेच्या प्रादेशिक कार्यालयांसाठी जागा उपलब्ध करून घेण्याची कार्यवाही :-

धर्मादाय संघटनेच्या अधिनस्त कार्यालयासाठी जागा प्राप्त करून घेण्यासाठी राज्याच्या मा. मुख्य सचिवांच्या अध्यक्षतेखाली समिती प्रकल्पांतर्गत एकूण १९ जिल्हासाठी जागा प्राप्त करून घेण्याचे प्रस्तावित आहे. त्यामध्ये सध्यास्थितीत भाडेतत्वावर कार्यरत असलेली १६ जिल्हाची कार्यालये व अपुरी जागा असलेली ११ जिल्हा कार्यालये यांचा समावेश आहे. जिल्हा कार्यालयांकरिता जागाची सद्यस्थिती दर्शविणारा तक्ता सोबत जोडण्यात आला आहे. (परिशिष्ट-अ).

नागपूर, पुणे, अकोला, कोल्हापूर, औरंगाबाद या कार्यालयाची जागा पुरेशी आहे. मुंबई, अमरावती, कोल्हापूर, नागपूर, नाशिक व पुणे या कार्यालयांचे नुतनीकरणासाठी शासनाकडून निधी खर्च करण्यास मंजूरी मिळाल्याने नुतनीकरणाचे काम पूर्ण झालेले आहे. मुंबई कार्यालय हे मुख्यालय असल्याने येणाऱ्या अभ्यागतांना सदर कार्यालयातील विषयसूची नुसार विभागवार रचना समजावी व तो विभाग कोठे आहे याचा मार्गदर्शक तक्ता प्रवेशद्वारावर लावण्यात आला आहे. सर्व विभागांमध्ये जनतेच्या सोयीसाठी आसन व्यवस्थेनुसार पाट्या लावण्यात आल्या आहेत.

(९) **रुग्णालय योजना :-** नोंदणीकृत न्यासाद्वारे संचालित रुग्णालयांतर्फे निर्धन व दुर्बल घटकातील रुग्णांना अनुक्रमे मोफत व सवलतीच्या दराने वैद्यकीय उपचार.

मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था अधिनियम १९५० चे कलम ४१ क क अंतर्गत मा. उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी रिट याचिका (पीआयएल)

क्रमांक ३१३२/०४ मध्ये निर्धन व दुर्बल घटकांतील रुग्णांना अनुक्रमे मोफत व सवलतीच्या दराने धर्मादाय रुग्णालय/वैद्यकीय केंद्र येथे वैद्यकीय उपचार मिळण्याकरीता मंजूर केलेली योजना दिनांक १ सप्टेंबर २००६ पासून अंमलात आली आहे. या योजनेनुसार खालीलप्रमाणे रुग्ण सवलतीस पात्र आहेत.

निर्धन रुग्ण :- ज्यांची वार्षिक उत्पन्नाची मर्यादा रुपये ५०,००० इतकी आहे, त्यांना धर्मादाय रुग्णालयात / वैद्यकीय केंद्रात पुर्णपणे मोफत उपचारांची सोय आहेत.

दुर्बल घटकातील रुग्ण :- ज्यांची वार्षिक उत्पन्नाची मर्यादा रुपये १,००,००० इतकी आहे, त्यांना धर्मादाय रुग्णालयात / वैद्यकीय केंद्रात सवलतीच्या दरात वैद्यकीय उपचार उपलब्ध आहेत.

परिशिष्ट ब मध्ये सदर योजनेच्या लाभार्थीची माहिती देण्यात आली आहे.

(१०) ई-गव्हर्नंस प्रकल्प :- धर्मादाय संघटनेचे मुख्यालय व त्याच्या अधिनस्त कार्यालयामध्ये ई गव्हर्नंस ॲप्लिकेशन ची अंमलबजावणी करणे करिता निविदा प्रक्रिये द्वारे न्यूनतम निविदाकर (L1) म्हणून प्राप्त झालेल्या M/S Mastek Ltd. म्हणून या संस्थेची System Integretor म्हणून निवड करण्यात आलेली आहे.

१. हि निवड शासन निर्णय क्र. LNJD/D१७०११/१०/२०१४Desk १७, दि. २१/८/२०१४ रोजी करण्यात आलेली आहे.

२. धर्मादाय संघटनेच्या सर्व कार्यालयातील ई गव्हर्नंस ॲप्लिकेशनची अंमलबजावणी करण्याकरीता येणाऱ्या रु. ३,१२,२६,०५९/- (सेवा करासहित) (रुपये तीन कोटी बारा लाख सव्वीस हजार एकोणसाठ फक्त) इतक्या खर्चास मान्यता दिली असून त्याचे काम सुव्यवस्थित सुरु आहे.

३. शासन निर्णय क्रमांक :- LNJD/D१७०११/१०/२०१४Desk १७, दि २१/८/२०१४. धर्मादाय संघटनेचे मुख्यालय व त्याच्या अधिनस्त असलेल्या कार्यालयामधील अभिलेखांचे Scaning व Digitisation करण्याबाबत निविदा प्रक्रियेबाबत न्यूनतम निविदाकार (L1) असलेल्या, M/s karve Data Management Service या संस्थेची निवड करण्यात आलेली असून, त्यांना खाली नमूद केलेल्या विभागातील , अभिलेखांचे Scaning व Digitisation चे काम करण्यास मान्यता देण्यात आलेली आहे.

sr. No.	Region	Indicative	A4 Legal size	A3 Size
1	Latur And Aurangabad	14605220	0.53	0.58
2	Nagpur And Amaravati	12395600	0.55	0.61
3	Pune Nashik And Kolhapur	9897510	0.49	0.53
4	Mumbai	10238970	0.49	0.55

धर्मादाय संघटनेच्या सर्व कार्यालयामधील अभिलेखांचे Scaning व Digitisation करण्याबाबत ॲप्लिकेशनची अंमलबजावणी करण्याकरीता येणाऱ्या रु. 2,51,92,642/- (सेवा करासहित) (रुपये दोन कोटी एकावण लाख ब्याण्णव हजार सहाशे बेचाळीस फक्त) इतक्या खर्चास मान्यता देण्यात आलेली आहे.

B) हार्डवेअर खरेदी करणेबाबत - 8 कॅनन पर्सनल (Model No. 5030 B), प्रत्येकी रुपये ४६९९ खरेदी करण्यात आले.

C) लॅन व वॅन कनेक्टीव्हिटी - धर्मादाय संघटनेतील सर्व कार्यालयांमध्ये लॅन कनेक्टीव्हिटी उपलब्ध करणेसाठी सदर कामाकरीता एकूण खर्च रुपये १ कोटी अपेक्षित आहे.

D) सल्लागार नेमण्याबाबत - श्रीमती बरखा शाह वरीष्ठ सल्लागार ,M/s PWC Pvt.Ltd. यांची नेमणूक शासन निर्णय क्रमांक :१७१३/ प्र.क्र.२२/का.०७ विधी व न्याय विभाग या नुसार झालेली आहे. या नुसार दिनांक १/१०/२०१३ ते ३१/०३/२०१४,प्रती व्यक्ती दरमहा(Per Man Month) रक्कम रु.१,९९,५०० सेवा कर वगळून देण्यात आलेली आहे.

शासन निर्णय क्रमांक LNJD/D१७०११/5/०३/२०१४/DESK१७ यानुसार दिनांक १/०४/२०१४ ते ३०/११/२०१४ पर्यंत मुदत वाढ दिलेली होती याप्रमाणे M.s PWC Pvt.Ltd.यांना रु.२४,६५.७३८/- एवढी रक्कम देण्यात आलेली आहे.

११) नवीन ७३३ पदांना मंजूरी - महाराष्ट्र सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था अधिनियम १९५० व नियम १९५१ तसेच संस्था नोंदणी कायदा १८६० अंतर्गत कामकाज करणेकरीता व प्रशासन प्रभावी व गतिमान करण्यासाठी शासनाने शासन निर्णय क्रमांक - सीएचए-२०११/८२१/प्र.क्र.९३/का-१ दिनांक १४ मार्च २०१२ अन्वये ७७३ नविन पदांची निर्मीती केली असून त्यापैकी २५९ पदांची भरती करण्यात आलेली आहे व उर्वरीत पदांची भरतीची प्रक्रिया सुरु आहे.

(१२) दिनांक १३/१२/२०१४ रोजी राष्ट्रीय महालोक अदालत आयोजित करण्यात आली होती त्यामध्ये ठेवण्यात आलेल्या एकुण १२१९९ प्रकरणपैकी ७१६५ प्रकरणे निकाली काढण्यात आली.

(ब) श्री विठ्ठल रुक्मिणी मंदीर समीती, पंढरपूर- पंढरपूर येथील श्री विठ्ठलाच्या व रुक्मिणीच्या मंदीरात, योग्य व्यवस्था ठेवण्याकरीता राज्य विधान मंडळाने पंढरपूर अधिनियम विधीग्राहयतेवर आक्षेप घेण्यासाठी उपाध्यायवर्गानी सर्वोच्च न्यायालयात रिट विनंती अर्ज दाखल करण्यात आले होते, त्याचा निकाल शासनाच्या बाजूने लागला.

कनिष्ठ न्यायालयात १९७६ चे दिवाणी क्रमांक ५२७, ५४१, ५४५ ते ५५१ प्रकरणावर शासनाच्या बाजूने निकाल दिले. कनिष्ठ न्यायालयाच्या निर्णयावर (१९८४ चे परीच्छेद क्रमांक १०५, १२८, १५५, ते १६९) बडवे आणि सेवाधारी यांनी सोलापूर येथील जिल्हा न्यायालयात अपिले दाखल केली .अपिलाचा अंतिम निकाल शासनाच्या बाजूने लागला.

त्या निकालविरुद्ध बडवे व उत्पतदारी मंडळीनी उच्च न्यायालयात सेकंड अपिले (क्र. ४२व ५२/८५) शासनाच्या विरुद्ध दाखल केलीली आहेत. बडवे व उत्पाद मंडळीनी दिवाणी अर्ज क्रमांक २३८ व २९७/८५ अनुक्रमे सेकंड अपिले क्रमांक ४२ व ५२/८५ मध्ये गुदरले होते. त्यामध्ये उच्च न्यायालयाने दिनांक २१ फेब्रुवारी, १९८५ रोजी तोंडी आदेश देऊन शासनास पंढरपूर कायद्याच्या कलमास अधिन राहुन कार्य करण्यास परवानगी दिली होती. त्यामुळे पंढरपूर मंदीरे अधिनियमांची उरलेली कलमे महाराष्ट्र शासनाने दिनांक २१ फेब्रुवारी १९८५ पासून अमलात आणली आहेत. तसेच उच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार श्री विठ्ठल रुक्मिणी मंदीर समीतीची पुनर्रचना करण्यात आलेली असून, ७ सदस्याची तात्पुरती समीती नेमलेली आहे व या समीतीमध्ये बडवे व उत्पाद यांचा एकेक प्रतिनीधी घेण्यात आला आहे. सदर समीती मंदीराचे व्यवस्थापन पाहते.

परिशिष्ट - अ

धर्मादाय संघटनेच्या प्रादेशिक कार्यालयांच्या जागा उपलब्धतेबाबतची सद्यस्थिती

अनु.क्र.	जागा प्राप्त होऊन ताबा घेतलेले जिल्हे	जागा उपलब्ध झालेले परंतु ताब्यात न मिळालेले जिल्हे	जागा उपलब्ध नसलेले जिल्हे	जागा प्राप्त करण्यासाठी प्रयत्न सुरु असलेले जिल्हे		पुरेशी जागा उपलब्ध असलेले जिल्हे
१.	सिंधुदुर्ग	रायगड	ठाणे	मुंबई	गोदिया	
२.	हिंगोली	रत्नागिरी	परभणी	नंदुरबार	भंडारा	नागपुर
३.	जालना	जळगाव	लातूर	नांदेड	वाशिम	पुणे
४.	अहमदनगर		वर्धा	बीड	सांगली	अकोला
५.	चंद्रपुर			यवतमाळ	सातारा	कोल्हापुर
६.	गडचिरोली			अमरावती	उस्मानाबाद	औरंगाबाद
७.	सोलापूर			नाशिक	धुळे	
८.				बुलढाणा		
एकुण	०७	०३	०४	१५		०५

एकुण ३४ कार्यालयाची स्थिती वरीलप्रमाणे असून मुख्यालय व मुंबई कार्यालय हे एकत्रित आयुक्त भवनाच्या इमारतीत आहे.

जागा प्राप्त होऊन ताबा घेतलेले जिल्हे	: ०७
जागा उपलब्ध झालेले परंतु ताब्यात न मिळालेले जिल्हे	: ०३
जागा उपलब्ध नसलेले	: ०४
जागा प्राप्त करण्यासाठी प्रयत्न सुरु असलेले जिल्हे	: १५
पुरेशी जागा उपलब्ध असलेले जिल्हे	: ०५

परिशिष्ट - ब

अ.क्र.	जिल्हा	२००८-२०११ एकूण लाभार्थी रुग्ण संख्या	जाने.२०१२-डिसे.२०१२ एकूण लाभार्थी रुग्ण संख्या	जाने.२०१३-डिसे.२०१३ एकूण लाभार्थी रुग्ण संख्या	जाने.२०१४-डिसे.२०१४ एकूण लाभार्थी रुग्ण संख्या	एकूण लाभार्थी रुग्ण संख्या
१	मुंबई	४८४११	४५४०१	३७७५०	१५५९१	११३६५३
२	ठाणे	६६००८	५८०१२	४०५०७	१०४१५	१५७३०८
३	रायगड	१८६४९	१९९१४	११६१७	६११३	४४८०३
४	नाशिक	५०५५	६०५२	१०६३९	३३४५	१४४५४
५	धुळे	२०९२	२८५३	२२६१	१०८९	६१२०
६	नंदुरबार	१००	१६२	१६८	४४	३६१
७	जळगांव	७९२	८४५	४२५	२३९	१८५८
८	नागपुर	१८६२७	१७९९२	१५८०४	६७९३	४४०३६
९	चंद्रपूर	९९४	९४५	१०६४	६३४	२३९४
१०	भंडारा	३३६	५६२	५०३	१६७	११७७
११	गोंदिया	२५४८	३०७७	३४४२	१६५२	७३६३
१२	वर्धा	१६९९३३	२३१२०९	२५७४९६	१३७३४४	५१६३३६
१३	गडचिरोली	४५१६	४४३६	२२९०	१६०७	११२४२
१४	अमरावती	१८२७०	२५८६	६२७६	२९८०	२२४२८
१५	अकोला	३१४८	३९६२	३३६२	२५८१	९०७९
१६	वाशिम	१८९३०	४८५४०	२७०२४	०	८००४५
१७	यवतमाळ	१९८०	२४७७	२६३०	२००१	५७७२
१८	बुलढाणा	२११५	१९८२	१८१५	८४५	५१४०
१९	औरंगाबाद	१७६३७	१४३७३	६८०४	४६०९	३५९२७
२०	परभणी	१५६८	१८४६	१६८७	२२५४	४३४२
२१	हिंगोली	०	०	०	०	०
२२	नांदेड	२६४	२३५	२०७	२६	६१७
२३	जालना	३३६	२९२२	५२९१	४९५	६०१९
२४	लातूर	७०७८	६१७०	५२३०	४९५	१७०९४
२५	बीड	१२१	२३	३८९	५५३	२१५
२६	सोलापूर	३४७९	३२८०	२६६१२	३५८	१७६५५
२७	उस्मानाबाद	९५६	६३०	९०७	४५८	२०८७
२८	कोल्हापूर	३६३९५	५६९	६००	३८३	३७०५५
२९	रत्नागिरी	११४६	८७३	१४९०	५४९	२६२७
३०	सिंधुदुर्ग	३००	९९३	९८१	५११	१८२७
३१	सांगली	२०२५२	१५४४५	६७८६	९९७	३८३८८
३२	पुणे	३३५३१	५२५७५	५०००१	०	११७५६६
३३	अहमदनगर	८७५३६	९१६२०	४४२०३	२७२६१	२०३४४६
३४	सातारा	११८६७	४७९८	३६३४	२३५८	१८८१८
	एकूण	५९६९७९	६४७२२९	२७१०४१	२३६७४२	१५४७७५०

धर्मादाय आयुक्त कार्यालय व अधिनस्त कार्यालयाचे संगणकीकरण

अनु. क्र.	कार्यालयाचे नाव व पत्ता	संगणक	लॅपटॉप	नेटवर्क प्रिंटर
१	धर्मादाय आयुक्त महाराष्ट्र राज्य मुंबई यांचे कार्यालय	४२	२	१
२	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, बृहन्मुंबई	५१	१	३
३	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, ठाणे	१४	-	१
४	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, रायगड	१०	-	१
५	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, लातूर	१६	१	१
६	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, सोलापूर	११	-	१
७	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, उस्मानाबाद	१०	-	१
८	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, बीड	१०	-	१
९	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, पुणे	२३	१	३
१०	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, अहमदनगर	१०	-	१
११	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, सातारा	१८	-	१
१२	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, कोल्हापूर	१०	१	१
१३	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, सांगली	१०	-	१
१४	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, रत्नागिरी	९	-	१
१५	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, सिंधुदुर्ग	१६	-	१
१५	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, नाशिक	१०	१	१
१७	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, जळगाव	१०	-	१
१८	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, धुळे	५	-	१
१९	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, नंदूरबार	२१	-	१
२०	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, औरंगाबाद	१०	१	२
२१	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, जालना	१०	-	१
२२	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, परभणी	१०	-	१
२३	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, नांदेड	५	-	१
२४	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, हिंगोली	१८	-	१
२५	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, नागपूर	१०	१	२
२६	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, वर्धा	१०	-	१
२७	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, भंडारा	१०	-	१
२८	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, चंद्रपूर	८	-	१
२९	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, गडचिरोली	५	-	१
३०	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, गोंदिया	१७	-	१
३१	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, अमरावती	११	१	१
३२	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, अकोला	१०	-	१
३३	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, बुलढाणा	१०	-	१
३४	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, यवतमाळ	१०	-	१
३५	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, वाशिम	५	-	१
एकूण		४६५	१०	४२

परिशिष्ट 'ड'

धर्मादाय आयुक्त यांचे कार्यालय व अधिनस्त कार्यालयांमध्ये
लॅन कनेक्टिव्हिटीकरीता येणाऱ्या खर्चाचा तपशिल

अनु. क्र.	कार्यालयाचे नाव	एकूण युझर	खर्च
१	धर्मादाय आयुक्त यांचे कार्यालय व सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, बृहनमुंबई	१४०	५,४७,५७९.००
२	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, ठाणे	२०	२,४३,९१६.००
३	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, रायगड	१५	२,४४,५२६.००
४	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, नाशिक	२४	४,११,१३२.००
५	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, धुळे	१५	२,४०,१३१.००
६	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, जळगाव	१५	२,४०,१३१.००
७	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, पुणे	४४	३,७६,७५७.००
८	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, अहमदनगर	१५	२,४०,१३१.००
९	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, सातारा	१५	२,४०,१३१.००
१०	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, कोल्हापूर	३२	३,४६,५३०.००
११	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, सांगली	१५	२,४०,१३१.००
१२	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, रत्नागिरी	१५	२,७१,४४०.००
१३	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, सिंधुदुर्ग	१५	२,४०,१३१.००
१४	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, औरंगाबाद	४०	४,२१,३४४.००
१५	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, जालना	१५	२,४४,५२६.००
१५	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, परभणी	१५	२,४०,१३१.००
१७	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, नांदेड	१५	२,४०,१३१.००
१८	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, लातूर	२४	२,६३,०८३.००
१९	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, सोलापूर	१५	२,४५,४२६.००
२०	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, उस्मानाबाद	१५	२,४०,१३१.००
२१	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, बीड	१५	२,४०,१३१.००
२२	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, अमरावती	२४	२,६३,०८३.००
२३	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, अकोला	१५	२,४५,४२६.००
२४	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, बुलढाणा	१५	२,४०,१३१.००
२५	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, यवतमाळ	१५	२,४०,१३१.००
२६	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, नागपुर	४०	३,४९,४९०.००
२७	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, वर्धा	१५	२,४०,१३१.००
२८	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, भंडारा	१५	२,४०,१३१.००
२९	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, चंद्रपूर	१५	२,४०,१३१.००
३०	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, गडचिरोली	१०	२,२४,२४१.००
३१	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, नंदूरबार	१०	२,२१,५४१.००
३२	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, वाशिम	१०	३,०४,८५०.००
३३	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, हिंगोली	१०	२,२४,२४१.००
३४	सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, गोंदिया	१०	२,२४,२४१.००
एकूण		७३६	९२,७५,३३७.००

TABLE - 3

कार्यालय	सार्वजनिक न्यास			संस्था		
	आरंभी नोंद	वर्षात नोंद	वर्षाचे अखेरीस	आरंभी नोंद	वर्षात नोंद	वर्षाचे अखेरीस
	१. बृहन्मुंबई	९१९९२	४०६६	९६०५८	६३४७८	२४८९
२. ठाणे	३७४०१	४५४०	४१९४१	३१०६८	२०६५	३३१३३
३. रायगड	१३१५२	४३४	१३५८६	१०८६३	५००	११३६३
४. नाशिक	१७९०७	९३	१८०००	१५६७५	५२३	१६१९८
५. जळगांव	१७५५३	१४९०	१९००३	१६६७८	१३०७	१७८८५
६. धुळे	१०८४३	१२९	१०९७२	१४२२८	३४२	१४५७०
७. नंदूरबार	४८९७	१९४	५०९१	१११०	१८२	१२९२
८. पुणे	५१४११	१७००	५३६११	४५०९८	२७७२	४७८७०
९. अहमदनगर	२००६८	८८५	२०९५७	१८१२१	७४८	१८९२२
१०. सातारा	१८७५८	६४०	१४३४८	१५०५७	७२४	१५७८१
११. कोल्हापूर	३५५२४	३०७१	३८५९५	३२४७५	८६५	३३८३६
१२. सांगली	२०४८६	६६५	२११५१	१५९६३	६३७	१६६००
१३. रत्नागिरी	६७१९	२९७	७०१६	५१३८	२८०	५४१८
१४. सिंधुदूर्ग	५५०२	१०५	५६०७	४१३४	१०७	४२४१
१५. औरंगाबाद	२७९३८	११६३	२९१०१	२४१९०	१२३९	२५४२९
१६. जालना	१००८६	७९०	१०८७६	१०८२५	४००	११२२५
१७. परभणी	२०५५९	३३४	२०९३३	१५०२२	४५०	१५४७२
१८. नांदेड	२३०६५	६९०	२३७५५	१९४५४	८५४	२०३०८
१९. हिंगोली	६०२६	४२८	६४५४	६८७	२९१	९७८
२०. अमरावती	२५७७५	१९००	२७६७५	२३६८२	१२९८	२४४८०
२१. अकोला	२०८२८	७०१	२१५२९	१४७२८	७६०	२००३६
२२. बुलढाणा	१७६१४	१२६१	१८८७५	१७१३३	१२०६	१८३३९
२३. यवतमाळा	१७७४०	९११	१८६५१	१६९५६	६११	१७५६७
२४. वाशिम	८८८८	७८९	९६७७	३८४६	८११	४२९७
२५. नागपूर	३५७४२	१८४८	३६९९०	३५३०३	९७०	३६२७३
२६. वर्धा	८७७२	२१६	८९८८	८१६०	२०७	८३६७
२७. भंडारा	८२०७	३२७	८६२४	७६९४	३६६	८०६०
२८. चंद्रपूर	१४४३७	४३४	१४८७१	१३३४५	३२१	१३६६६
२९. गडचिरोली	६५५८	६५	६६२३	६६५१	१०७	६७५८
३०. गोंदिया	७७९४	५३१	८३३०	८४६२	४८०	८९४२
३१. लातूर	२२०१४	६१	२२०७५	२३९८९	५९४	२४५८३
३२. सोलापूर	२८५५९	८६७	२९४२६	५१३९	८२६	५९६५
३३. उस्मानाबाद	१५६२५	१०६	१५७३१	२२६१७	१२१	२२७३८
३४. बीड	६२३७	७४७	६९८४	४८७६	६२१	५४९७
एकूण	६८५३६२	३१८२८	७१७१४०	५७६४३१	२६०६०	६०२४९६

(दोन) वित्तीय आवश्यकता
(II) Financial Requirement

तक्ता - १
TABLE--I

	प्रत्यक्ष रक्कम २०१३-२०१४		अर्थसंकल्प २०१४-२०१५		सुधारित अंदाज २०१४-२०१५		अर्थसंकल्प २०१५-२०१६					
	Actuals 2013-2014	Budget Estimates 2014-2015	Revised Estimates 2014-2015	Budget Estimates 2015-2016	योजनेतर योजनांतर्गत एकूण Total	योजनेतर योजनांतर्गत एकूण Total	योजनेतर योजनांतर्गत एकूण Total	योजनेतर योजनांतर्गत एकूण Total				
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
(अ) कार्याचे वर्गीकरण -												
धर्मादाय संघटना	...	305544	--	305544	421323	--	421323	373147	--	374147	467466	--467466
एकूण (अ)	...	305544	--	305544	421333	--	421333	373147	--	374147	467466	--467466
(ब) उद्दीष्टवार वर्गीकरण -												
८०० (एक) धर्मादाय आयुक्त												
इतर खर्च												
(२०७००४४९)												
(१) वेतन	...	28542	--	28542	44326	--	44326	32333	--	32333	49202	-- 49202
(२) अतिकालीक भत्ता	...	40	--	40	52	--	52	44	--	44	100	-- 100
(३) टेलीफोन खर्च	...	555	--	555	1500	--	1500	1500	--	1500	2000	-- 2000
(४) कंत्राटी सेवा	...	0	--	0	52	--	52	0	--	0	1	-- 1
(५) प्रवास खर्च	...	38	--	38	350	--	350	298	--	298	378	-- 378
(६) कार्यालयीन खर्च	...	837	--	837	982	--	982	1515	--	1515	1046	-- 1046
(७) प्रकाशने	...	0	--	0	0	--	0	0	--	0	0	-- 0
(८) संगणकावरील खर्च	...	98	--	98	155	--	155	472	--	472	161	-- 161
(९) इतर खर्च	...	134	--	134	150	--	150	72	--	72	150	-- 150
एकूण ८०० (१)	...	30244	--	30244	47565	--	47565	35965	--	35965	36169	-- 36169
८०० (दोन) संस्था नोंदणी अधिनियम,												
१८६० ची अंमलबजावणी												
(२०७००४५२)												
वेतन	...	2652	--	2652	3004	--	3004	3051	--	3051	3334	-- 3334
कार्यालयीन खर्च	...		--		--	--	--		--			--
एकूण ८०० (२)	...	2652	--	2652	3004	--	3004	3051	--	3051	3334	-- 3334
(A) Activity Classification.												
Charity Organisation												
Total (A)	...											
(B) Objectwise Classification												
Other expenditure												
800 (I) Charity Commissioner												
(20700441)												
(i) Salaries	...											
(ii) O. T.	...											
(iii) Telephone Charges	...											
(vi) Contract Services	...											
(iv) Travel Expenses	...											
(v) Office Expenses	...											
(vi) Publication	...											
(vii) Computer Expenses.	...											
(viii) Other Charges.	...											
Total 800 (I)	...											
800 (II) Administration of Societies												
Registration Act, 1860												
(20700452)												
Salaries	...											
Office Expenses	...											
Total 800 - (II)	...											

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13			
<p>८०० (तीन) धर्मादाय आयुक्तांची विभागीय कार्यालये (२०७००४६१)</p>															
०१	वेतन	258550	--	258550	351205	--	351205	313919	--	313919	389838	--	389838	...	Salaries
०२	अतिकालीक भत्ता	13	--	13	0	--	0	50	--	50	100	--	100	...	Overtime
०३	टेलीफोन चार्जेस	2254	--	2254	3000	--	3000	3200	--	3200	3500	--	3500	...	Telephone Charges
०४	कंत्राटी सेवा	18	--	18	53	--	53	45	--	45	56	--	56	...	Contract Service
०५	प्रवास खर्च	1982	--	1982	4537	--	4537	3402	--	3402	4900	--	4900	...	Travel Expenses
०६	कार्यालयीन खर्च	6883	--	6883	8347	--	8347	9368	--	9368	8890	--	8890	...	Office Expenses
०७	भाडे, पट्टी व कर	3131	--	3131	3500	--	3500	3500	--	3500	3500	--	3500	...	Rent, Rates and Taxes
०८	संगणकावरील खर्च	117	--	117	100	--	100	369	--	369	200	--	200	...	Computer Expenses
०९	सुट्टीच्या दिवसाची भरपाई मजूरी	0	--	0	0	--	0	0	--	0	0	--	0	...	Payment for Professional and Special Service Wages
	इतर खर्च	0	--	0	10	--	10	9	--	9	10	--	10	...	Other Taxes
एकूण ८०० (३)		272948	--	272948	370752	--	370752	333862	--	333862	411094	--	411094	...	Total 800 (III)
एकूण (ब)		305544	--	305544	421323	--	421323	374147	--	374147	374147	--	374147	...	Total (B)
<p>(क) वित्तीय व्यवस्थेची साधने मागणी क्रमांक जे-२</p>															
२०७०	इतर प्रशासकीय सेवा			421323	--	421323								...	2070 Other Administrative Services.

(दोन) वित्तीय आवश्यकता
(II) Financial Requirements

(रु. हजारत)
(Rs. in thousands)

1	प्रत्यक्ष रकमा २०१३-२०१४		अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१४-२०१५		सुधारलेले अंदाज २०१४-२०१५		अर्थसंकल्प २०१५-२०१६				
	Actuals 2013-2014		Budget Estimates 2014-2015		Revised Estimates 2014-2015		Budget Estimates 2015-2016				
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Non-Plan	Plan	Non-Plan	Plan	Non-Plan	Plan	Non-Plan	Plan	Non-Plan	Plan	Total
(अ) कार्याचे वर्गीकरण											
सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	4913	-	4913	5100	-	5100	5100	-	5100	-	5100
एकूण (अ)	4913	-	4913	5100	-	5100	5100	-	5100	-	5100
(ब) उद्दिष्टवार वर्गीकरण											
६०-इतर सामाजिक सुरक्षा व कल्याण कार्यक्रम											
१०४-डेव संलग्न विमा योजना											
००(०१)-डेव संलग्न विमा योजनेनुसार प्रदाने (२२३५०६१४) भारित	513	-	600	600	-	600	600	-	600	-	600
५०-इतर खर्च	...		600	600	-	600	600	-	600	-	600
एकूण	513	-	600	600	-	600	600	-	600	-	600
(००(०२)-डेव संलग्न विमा योजनेनुसार प्रदाने (२२३५०६२३)दत्तमत											
५०-इतर खर्च	...		4400	4500	-	4500	4500	-	4500	-	4500
एकूण	...		4400	4500	-	4500	4500	-	4500	-	4500
एकूण (ब)	...		4913	5100	-	5100	5100	-	5100	-	5100
२२३५ - सामाजिक सुरक्षा व कल्याण											
एकूण (क)	...		5100	5100	-	5100	5100	-	5100	-	5100

TABLE-II

तक्ता-२

खालील तक्ते धर्मादाय आयुक्त व त्यांच्या अधिपत्याखालील न्यायिक कामे, न्यायिकवत कामे, दावे (दिवाणी), सांविधिक व प्रशासकीय कामे दर्शवितात.

प्रकरणांचे स्वरूप	वर्षाच्या आरंभी प्रलंबित असलेली प्रकरणे Cases pending at the beginning of the Year			वर्षात आलेली प्रकरणे Cases instituted during the year.		
	2012 2	2013 3	2014 4	2012 5	2013 6	2014 7
कार्यालय : धर्मादाय आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य मुंबई						
न्यायिक कामे ...	3503	3374	3422	636	644	516
न्यायिकवत कामे ...	2904	2895	423	188	1266	963
दावे (दिवाणी) ...	233	269	476	179	104	109
सांविधिक ...	-	1260	-	2670	5208	-
प्रशासकीय ...	311	419	755	2183	3866	3786
एकूण ...	6951	8217	4776	5856	11138	5374
कार्यालय : १. धर्मादाय सह आयुक्त, पुणे -						
न्यायिक कामे ...	22719	11778	15369	5020	5421	9751
न्यायिकवत कामे ...	19706	34251	0	25215	14011	-
दावे (दिवाणी) ...	--	--	0	-	--	-
सांविधिक ...	366	464	0	160	97	-
प्रशासकीय ...	2317	6214	0	4462	5037	-
एकूण ...	45108	52707	15369	34857	24566	9751
कार्यालय : २. धर्मादाय सह आयुक्त, नागपूर						
न्यायिक कामे ...	5955	5575	2414	2760	2792	2528
न्यायिकवत कामे ...	16802	18532	24034	11058	13668	14191
दावे (दिवाणी) ...	-	--	-	-	--	-
सांविधिक ...	17789	19560	25095	11159	13813	14352
प्रशासकीय ...	1299	1621	940	8914	9338	8479
एकूण ...	41844	42288	52533	39611	36540	75734
कार्यालय : ३. धर्मादाय, सह आयुक्त, औरंगाबाद						
न्यायिक कामे ...	2010	2288	3470	2693	3948	5031
न्यायिकवत कामे ...	--	3025	3025	-	7057	1550
दावे (दिवाणी) ...	--	299	299	-	-	10
सांविधिक ...	--	1050	1050	-	-	3001
प्रशासकीय ...	--	2518	33	-	1285	3437
एकूण ...	4722	9180	1877	2693	12290	13029
कार्यालय : ४. धर्मादाय, सह आयुक्त, लातूर						
न्यायिक कामे ...	1071	914	1353	1903	949	2575
न्यायिकवत कामे ...	295	2670	590	1466	448	142
दावे (दिवाणी) ...	--	0	-	--	0	-
सांविधिक ...	350	420	196	6595	203	3321
प्रशासकीय ...	178	151	157	72	1403	32
एकूण ...	1894	4155	2296	10036	3053	6070

२-चालू
II--Contd.

The following table indicates the details Judicial, Quasi Judicial Litigation (Civil), Statutory and Administrative work of Charity Commissioner and offices under their control.

एकूण Total			वर्षात निकालात काढलेली प्रकरणे Cases disposed during the year			वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे Cases pending at the end of the year			Nature of Cases	
2012 8	2013 9	2014 10	2012 11	2013 12	2014 13	2012 14	2013 15	2014 16	17	
Office : Charity Commissioner, (M.S.) Mumbai.										
4139	4068	3938	765	646	290	3374	3422	3648	...	Judicial Work
3092	4116	1086	837	197	317	2255	3964	769	...	Quasi Judicial
412	373	585	33	1699	18	379	321	567	...	Litigation
2670	6468	-	-	-	5212	2670	4769	5212	...	Statutory work
2494	4285	4541	1643	3530	4031	851	755	510	...	Administrative
12807	19355	10150	3278	6124	4038	9529	13231	282	...	Total
Office : (1) Joint Charity Commissioner, Pune.-										
27739	17199	25120	8946	3881	8673	18793	13318	16447	...	Judicial Work
44921	48262	-	3552	1394	-	41369	46868	-	...	Quasi Judicial
--	-	-	--	-	-	--	--	-	...	Litigation
526	561	-	72	97	-	454	504	-	...	Statutory work
6779	11251	-	3324	4076	-	3455	7175	-	...	Administrative
79965	77273	25120	15894	9408	8673	64071	67865	16447	...	Total
Office : (2) Joint Charity Commissioner, Nagpur.										
8713	8367	4942	3140	5953	2737	5575	2414	2205	...	Judicial Work
27860	32200	38225	9328	8166	21310	18532	24034	16915	...	Quasi Judicial
--	0	-	--	0	-	--	0	-	...	Litigation
28948	33373	39447	9388	8278	21383	19560	25095	18064	...	Statutory work
10213	10959	9459	8592	9969	7866	1621	990	1593	...	Administrative
75736	84894	92073	30448	32366	53296	45288	52533	38777	...	Total
Office : (3) Joint Charity Commissioner, Aurangabad.										
4703	6236	8501	2415	2766	3879	2288	3470	4622	...	Judicial Work
-	10082	4575	-	7057	2791	-	3025	1784	...	Quasi Judicial
-	-	309	-	-	-	-	-	301	...	Litigation
-	-	4051	-	-	3427	-	-	623	...	Statutory work
-	3803	3470	-	3770	3428	-	33	43	...	Administrative
4703	20121	20906	2415	13593	13533	2288	6528	7373	...	Total
Office : (4) Joint Charity Commissioner, Latur.										
2974	1913	3428	1501	1046	2759	1473	867	1169	...	Judicial Work
1761	3118	732	1540	85	59	221	3033	673	...	Quasi Judicial
--	0	--	--	0	--	--	0	--	...	Litigation
6945	623	3517	4307	71	2927	2638	552	590	...	Statutory work
250	1554	189	137	1364	33	113	790	156	...	Administrative
11930	7208	8366	7485	2566	5778	4445	4642	2588	...	Total

1	2	3	4	5	6	7	
कार्यालय : ५. धर्मादाय सह आयुक्त, कोल्हापूर.-							
न्यायिक कामे	...	14008	13315	16900	2493	2725	3722
न्यायिकवत कामे	...	9444	13766	71	4540	6242	9058
दावे (दिवाणी)	...	--	1	--	--	--	13
सांविधिक	...	402	426	433	120	126	105
प्रशासकीय	...	946	654	1189	2519	2421	2288
एकूण	...	24800	28162	18593	9672	11514	15186
कार्यालय : ६. धर्मादाय सह आयुक्त, अमरावती -							
न्यायिक कामे	...	1799	1072	1439	2821	4579	2264
न्यायिकवत कामे	...	3520	2730	2735	6050	2370	4457
दावे (दिवाणी)	...	42	42	106	24	66	28
सांविधिक	...	313	274	14	2422	11	256
प्रशासकीय	...	267	219	276	5193	136	79
एकूण	..	5941	4337	4570	16510	7162	7084
कार्यालय : ७. धर्मादाय सह आयुक्त, नाशिक							
न्यायिक कामे	...	6305	5886	6743	1827	3055	1452
न्यायिकवत कामे	...	563	580	545	233	73	78
दावे (दिवाणी)	...	25	25	25	7	0	0
सांविधिक	..	175	281	326	253	2577	2327
प्रशासकीय	...	41	29	0	1071	1150	0
एकूण	...	7109	6801	7689	3391	6855	4357
कार्यालय : ९. बृहन्मुंबई कार्यालय, मुंबई -							
न्यायिक कामे	...	38268	36224	33892	9586	11495	13813
न्यायिकवत कामे	...	20391	21729	22079	1501	500	600
दावे (दिवाणी)	...	--	72	117	--	59	67
सांविधिक	...	5850	2889	3324	1939	1792	1740
प्रशासकीय	...	6194	6054	6354	1860	21624	21830
एकूण	...	70703	66968	65764	14886	35470	38050
कार्यालय : २. ठाणे विभाग, ठाणे.-							
न्यायिक कामे	...	8886	12436	14847	5871	6305	6415
न्यायिकवत कामे	...	1757	4071	2246	2825	2912	3011
दावे (दिवाणी)	...	87	91	105	42	30	31
सांविधिक	...	--	1260	--	--	5208	0
प्रशासकीय	...	6516	6170	5437	20232	18511	15511
एकूण	...	17246	24028	22635	28970	32966	24968
कार्यालय : ३. जळगाव विभाग, जळगाव.-							
न्यायिक कामे	...	2176	2543	1470	1766	932	2936
न्यायिकवत कामे	...	5878	6169	19047	3641	6805	977
दावे (दिवाणी)	...	245	315	353	69	90	76
सांविधिक	...	1260	123	1256	855	5208	2294
प्रशासकीय	...	67	419	638	1315	1879	7
एकूण	...	9626	9569	22764	77646	14834	13290

२-चालू
II--Contd.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Office : (5) Joint Charity Commissioner, Kolhapur.-										
16501	16040	20622	3148	5653	5903	13353	10387	14709	...	Judicial Work
13984	20008	9129	7882	2919	2026	6102	17089	7103	...	Quasi Judicial
--	1	13	--	1	2	--	--	11	...	Litigation (Civil)
522	552	538	96	123	66	426	429	472	...	Statutory work
3465	3075	3477	2811	2213	2163	654	862	1314	...	Administrative
34472	39676	33779	13937	10909	10160	20535	28767	23619	...	Total
Office : (6) Joint Charity Commissioner, Amravati.-										
4939	5651	3703	3867	4212	2743	1072	1439	Judicial Work
9570	5100	7192	6840	2365	4533	2730	2735	Quasi Judicial
66	108	134	24	2	7	42	106	Litigation (Civil)
2735	324	270	2461	300	86	274	24	Statutory work
5460	355	353	5241	79	60	219	276	Administrative
22770	11588	11854	18433	6958	7029	4337	4580	Total
Office : (7) Joint Charity Commissioner, Nasik.-										
8132	8941	8695	2246	2198	847	5886	6743	7848	...	Judicial Work
796	653	673	217	58	12	580	595	661	...	Quasi Judicial
32	25	25	7	0	0	25	25	25	...	Litigation (Civil)
428	2558	2653	147	2532	2011	281	326	642	...	Statutory work
1112	1179	0	1083	34	0	29	1145	0	...	Administrative
10500	13656	12046	3700	4822	2870	6801	8834	9176	...	Total
Office : (1) Greater Mumbai Office, Mumbai.-										
47854	47719	47705	11630	13827	14878	36224	33892	32827	...	Judicial Work
21892	22229	22674	163	150	125	21729	22079	22554	...	Quasi Judicial
--	131	184	--	14	22	--	117	162	...	Litigation (Civil)
4789	4681	5067	1900	1354	1800	2889	3327	3267	...	Statutory work
8054	27678	28184	2000	21324	21484	6354	--	--	...	Administrative
82589	102438	103819	15693	36669	38309	66896	65769	6700	...	Total
Office : (2) Thane Region, Thane.-										
14757	18741	21262	2321	4965	4415	12436	13776	16847	...	Judicial Work
4582	6983	5257	511	2991	3484	4071	3992	1768	...	Quasi Judicial
134	121	136	55	34	49	79	87	87	...	Litigation (Civil)
--	6468	0	--	5212	0	--	1256	--	...	Statutory work
20332	24681	20448	20332	19588	15755	--	5093	5193	...	Administrative
39805	56994	47603	23219	32790	23708	16586	24204	23895	...	Total
Office : (3) Jalgaon Region, Jalgaon.-										
3942	3475	4406	1402	723	1603	2543	2752	2803	...	Judicial Work
9519	12974	27024	3350	3166	4153	6169	9808	22871	...	Quasi Judicial
314	405	429	43	75	56	271	354	373	...	Litigation (Civil)
2115	331	3550	1992	5212	2108	1260	119	1442	...	Statutory work
1382	2238	645	1329	1600	--	53	638	645	...	Administrative
17272	24423	36054	8115	10772	7920	9157	13651	28134	...	Total

1	2	3	4	5	6	7	
कार्यालय : ४. चंद्रपूर विभाग, चंद्रपूर.-							
न्यायिक कामे	...	683	464	659	1112	589	722
न्यायिकवत कामे	...	2175	852	602	2786	3046	3067
दावे (दिवाणी)	...	--	0	--	---	0	--
सांविधिक	...	287	309	355	75	80	48
प्रशासकीय	...	1075	251	407	3623	1944	2337
एकूण	...	4220	1876	2023	7596	5659	6174
कार्यालय : ५. अकोला विभाग, अकोला. -							
न्यायिक कामे	...	745	586	1170	1150	3514	3092
न्यायिकवत कामे	...	3555	3400	545	1250	1875	3800
दावे (दिवाणी)	...	---	0	0	---	0	0
सांविधिक	...	244	173	106	280	305	199
प्रशासकीय	...	120	319	247	2449	3500	3800
एकूण	...	4664	4478	2098	5129	9194	10891
कार्यालय : ६. रत्नागिरी विभाग, रत्नागिरी.-							
न्यायिक कामे	...	1401	1334	1504	570	1082	862
न्यायिकवत कामे	...	855	1049	1437	1555	2379	1586
दावे (दिवाणी)	...	--	--	0	--	--	0
सांविधिक	...	345	392	391	538	168	293
प्रशासकीय	...	981	1010	1072	1236	956	957
एकूण	...	3582	3785	4404	3899	485	3698
कार्यालय : ७. सांगली विभाग, सांगली.-							
न्यायिक कामे	...	4398	4641	5334	1077	2034	906
न्यायिकवत कामे	...	3887	4034	4034	3970	3540	4267
दावे (दिवाणी)	...	---	--	--	--	--	--
सांविधिक	...	--	--	--	--	--	--
प्रशासकीय	...	230	250	950	1433	1700	2390
एकूण	...	8515	8925	10318	6480	7274	7563
कार्यालय : ८. परभणी विभाग, परभणी.-							
न्यायिक कामे	...	3906	3673	1021	3673	1503	2396
न्यायिकवत कामे	...	10987	9731	3264	9731	17451	1504
दावे (दिवाणी)	...	---	0	--	--	0	--
सांविधिक	...	222	215	209	557	4228	3109
प्रशासकीय	...	87	178	160	1956	2477	2811
एकूण	...	15202	13797	4654	15917	25659	9820

२-चालू
II--Contd.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Office : (4) Chandrapur, Region, Chandrapur—										
1795	1053	1381	1331	394	867	464	659	514	...	Judicial Work
4961	3898	3669	4109	3249	2913	852	599	756	...	Quasi Judicial
--	0	0	--	0	0	--	0	0	...	Litigation (Civil)
362	389	403	56	23	25	306	366	378	...	Statutory work
4698	2195	2744	4060	1791	2476	638	404	268	...	Administrative
11816	7935	8197	9556	5507	6281	2260	2028	1916	...	Total
Office : (5) Akola Region, Akola—										
1895	4100	4262	1309	2930	2014	586	1170	1337	...	Judicial Work
4805	5275	4375	1405	4700	2925	3400	575	675	...	Quasi Judicial
--	0	0	--	0	3700	--	0	0	...	Litigation (Civil)
524	478	305	351	372	202	173	106	103	...	Statutory work
2569	3819	4047	2250	3572	3709	119	247	338	...	Administrative
9793	13672	12989	5315	11574	10536	4478	2098	2453	...	Total
Office : (6) Ratnagiri Region, Ratnagiri—										
1971	2416	2366	637	912	745	1334	1504	1621	...	Judicial Work
2410	3428	3023	1361	1991	581	1049	1437	2442	...	Quasi Judicial
--	--	0	--	--	0	--	--	0	...	Litigation (Civil)
883	560	684	491	169	203	392	391	481	...	Statutory work
2217	1966	2029	1207	894	836	1010	1072	1143	...	Administrative
7481	8370	8102	3696	3966	2365	3785	4404	5737	...	Total
Office : (7) Sangli Region, Sangli—										
5475	6675	6240	834	1341	911	4641	5334	5329	...	Judicial Work
7857	7574	8301	3823	3540	3484	4034	4034	4817	...	Quasi Judicial
--	--	--	--	--	--	--	--	--	...	Litigation (Civil)
--	--	--	--	--	--	--	--	--	...	Statutory work
1663	1950	3340	930	1000	2031	733	950	1309	...	Administrative
14995	16199	17881	5587	5881	6426	9408	10318	11455	...	Total
Office : (8) Parbhani Region, Parbhani—										
7579	5176	3417	1687	4164	2186	3673	1012	1231	...	Judicial Work
20718	27182	4768	5206	23391	2567	9731	3719	2201	...	Quasi Judicial
---	0	--	--	0	--	--	0	--	...	Litigation (Civil)
779	4443	3318	108	4428	3080	478	15	238	...	Statutory work
2043	2655	2971	1828	2436	2067	215	219	904	...	Administrative
31119	39456	14474	8829	34419	9900	14097	5037	4574	...	Total

	1	2	3	4	5	6	7
कार्यालय : ९. सोलापूर विभाग, सोलापूर—							
न्यायिक कामे	...	11219	11226	10748	1770	1063	2005
न्यायिकवत कामे	...	5037	4634	4634	1082	1236	3603
दावे (दिवाणी)	...	-	0	--	--	0	0
सांविधिक	...	170	271	--	131	-	6819
प्रशासकीय	...	-	0	--	115	-	0
एकूण	...	16426	16131	15382	3098	2299	12427
कार्यालय : १०. सातारा विभाग, सातारा—							
न्यायिक कामे	...	4726	3643	4455	3589	4553	3802
न्यायिकवत कामे	...	2841	3875	4240	5144	6320	7065
दावे (दिवाणी)	...	-	-	--	--	-	--
सांविधिक	...	219	231	232	36	55	1563
प्रशासकीय	...	847	1082	484	3087	1560	244
एकूण	...	8273	8881	9411	11856	12488	12674
कार्यालय : ११. अहमदनगर विभाग, अहमदनगर—							
न्यायिक कामे	...	4762	4940	4638	1415	3147	2528
न्यायिकवत कामे	...	25449	25040	25002	2802	2973	3048
दावे (दिवाणी)	...	--	-	0	--	-	0
सांविधिक	...	218	467	1069	796	1698	1864
प्रशासकीय	...	90	51	48	696	103	127
एकूण	...	30519	30498	30807	5709	7921	7567
कार्यालय : १२. धुळे विभाग, धुळे—							
न्यायिक कामे	...	2336	1911	1470	994	1667	1201
न्यायिकवत कामे	...	5770	6139	6380	2213	3254	1401
दावे (दिवाणी)	...	--	0	0	--	0	0
सांविधिक	...	177	882	882	47	432	2051
प्रशासकीय	...	178	304	40	1660	694	132
एकूण	...	8461	9276	8772	4914	6047	4785
कार्यालय : १३. गडचिरोली विभाग, गडचिरोली.-							
न्यायिक कामे	...	161	125	198	262	184	448
न्यायिकवत कामे	...	1367	1403	1482	529	710	760
दावे (दिवाणी)	...	--	40	41	--	7	8
सांविधिक	...	42	79	48	12	472	402
प्रशासकीय	...	21	63	119	607	164	135
एकूण	...	1591	1710	1888	1410	1537	1753

२-चालू
II--Contd.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Office : (9) Solapur Region, Solapur—										
22443	12289	12753	1763	1541	1907	20680	10748	10846	...	Judicial Work
4321	5870	8237	1485	1236	730	2836	4634	7506	...	Quasi Judicial
--	--	--	--	--	--	--	--	--	...	Litigation (Civil)
301	--	6819	80	--	--	221	--	6819	...	Statutory work
115	--	--	115	--	--	--	--	--	...	Administrative
11740	18159	27809	3443	2777	2637	8297	15382	25172	...	Total
Office : (10) Satara Region, Satara—										
8315	8246	8257	3871	5586	4129	4444	2660	4128	...	Judicial Work
7985	10195	11300	2695	5286	5850	5290	4909	5455	...	Quasi Judicial
--	--	0	--	--	0	0	0	0	...	Litigation (Civil)
255	286	1795	24	54	1410	231	232	385	...	Statutory work
3574	2642	728	2900	965	345	674	1677	383	...	Administrative
20129	21369	22085	9490	11891	11734	10639	9478	10351	...	Total
Office : (11) Ahmednagar Region, Ahmednagar—										
6177	8087	7166	1237	3449	4099	4940	4638	3067	...	Judicial Work
28251	28013	28050	3211	3218	3358	25040	24795	24692	...	Quasi Judicial
--	--	0	--	--	0	--	--	0	...	Litigation (Civil)
1014	2165	2963	547	1629	1798	467	536	1135	...	Statutory work
786	154	225	735	143	167	51	11	58	...	Administrative
36228	38419	38374	5730	8439	9422	30498	29980	28452	...	Total
Office : (12) Dhule Region, Dhule—										
3330	3618	2671	1379	2148	508	1951	1470	2163	...	Judicial Work
7983	9393	7781	1644	3013	1400	6139	6360	6381	...	Quasi Judicial
--	0	0	--	0	0	--	0	0	...	Litigation (Civil)
224	1314	2933	34	432	2794	190	882	139	...	Statutory work
1838	998	172	1534	958	53	304	40	119	...	Administrative
13375	15323	13557	4791	6551	4755	8584	8772	8802	...	Total
Office : (1--3) Gadchiroli Region, Gadchiroli—										
423	309	646	308	111	463	115	198	183	...	Judicial Work
1896	2113	2242	493	631	255	1403	1482	1487	...	Quasi Judicial
--	47	49	--	6	4	--	41	45	...	Litigation (Civil)
54	551	450	14	503	353	40	48	97	...	Statutory work
628	227	254	544	108	208	84	119	46	...	Administrative
3001	3247	3641	1359	1359	1283	1642	1888	2358	...	Total

1	2	3	4	5	6	7	
कार्यालय : १४. रायगड विभाग, रायगड—							
न्यायिक कामे	...	1911	1889	1689	2009	1583	1661
न्यायिकवत कामे	...	716	787	836	1059	1356	1335
दावे (दिवाणी)	...	17	17	17	--	--	15
सांविधिक	...	11	11	11	1	--	0
प्रशासकीय	...	112	50	57	7874	8698	9682
एकूण	...	2767	2754	2600	10943	11636	12693
कार्यालय : १५. सिंधुदुर्ग विभाग, सिंधुदुर्ग—							
न्यायिक कामे	...	724	357	345	609	727	404
न्यायिकवत कामे	...	156	193	56	77	70	1554
दावे (दिवाणी)	...	--	--	0	--	0	0
सांविधिक	...	612	428	826	1871	1270	975
प्रशासकीय	...	400	600	502	1107	1502	871
एकूण	...	1892	2078	1729	3664	3569	3504
कार्यालय : १६. जालना विभाग, जालना—							
न्यायिक कामे	...	1021	1572	1458	575	1268	1009
न्यायिकवत कामे	...	749	649	638	540	725	3884
दावे (दिवाणी)	...	--	0	--	--	0	0
सांविधिक	...	98	101	88	77	82	3884
प्रशासकीय	...	740	575	650	720	550	2901
एकूण	...	2608	2897	2834	1912	2625	11678
कार्यालय : १७. नांदेड विभाग, नांदेड—							
न्यायिक कामे	...	2150	934	1431	3588	3654	3715
न्यायिकवत कामे	...	540	340	1004	1800	3371	3357
दावे (दिवाणी)	...	--	0	--	--	0	--
सांविधिक	...	100	100	265	200	370	477
प्रशासकीय	...	150	140	240	110	270	250
एकूण	...	2940	1514	2940	5698	7665	7799
कार्यालय : १८. बीड विभाग, बीड—							
न्यायिक कामे	...	1609	1679	1876	1491	1425	1619
न्यायिकवत कामे	...	7032	4082	3138	4853	2034	984
दावे (दिवाणी)	...	0	6	6	--	0	7
सांविधिक	...	51	53	125	3542	160	91
प्रशासकीय	...	177	133	155	21689	6260	6072
एकूण	...	8869	5953	5300	31575	9879	8773

२-चालू
II--Contd.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Office : (14) Raigad Region, Raigad.-										
3920	3472	3340	2031	1803		1889	1669	1776	...	Judicial Work
1775	2143	2171	988	1303		787	836	1215	...	Quasi Judicial
17	17	32	--	-		17	17	31	...	Litigation (Civil)
12	11	11	1	-		11	11	11	...	Statutory work
7986	8748	9739	7936	8691		50	57	87	...	Administrative
13710	14391	15243	10956	11801		2754	2590	3090	...	Total
Office : (15) Sindhudurg Region, Sindhudurg.-										
1333	1084	749	976	739	291	357	349	458	...	Judicial Work
233	263	410	40	207	892	193	56	718	...	Quasi Judicial
--	-	--	--	--	0	--	-	0	...	Litigation (Civil)
2483	2198	1501	1555	1372	647	928	826	854	...	Statutory work
1507	2102	1373	1329	1600	837	178	502	536	...	Administrative
5556	5647	5233	3900	3918	2667	1656	1729	2566	...	Total
Office : (16) Jalna Region, Jalna.-										
1596	2840	2467	664	1376	1345	932	1464	1122	...	Judicial Work
1289	1374	4522	640	736	3920	649	638	602	...	Quasi Judicial
--	6	0	--	0	0	--	0	0	...	Litigation (Civil)
175	183	3972	74	95	3763	101	88	209	...	Statutory work
1460	1125	3551	885	475	3330	575	650	221	...	Administrative
4520	5522	14512	2263	2682	12358	2257	2840	2154	...	Total
Office : (17) Nanded Region, Nanded.-										
4597	4588	5146	3663	3157	2950	2075	1431	2196	...	Judicial Work
2340	3711	4361	2000	2707	3476	340	1004	885	...	Quasi Judicial
--	0	--	--	0	--	--	0	--	...	Litigation (Civil)
300	470	742	200	205	503	100	265	239	...	Statutory work
260	410	490	120	170	260	140	240	230	...	Administrative
7497	9179	10739	5983	6239	7189	2655	2940	3550	...	Total
Office : (18) Beed Region, Beed.-										
3635	3104	3445	1421	1228	1443	2214	1876	2352	...	Judicial Work
11925	6116	4122	7803	2978	809	4122	3138	3313	...	Quasi Judicial
--	6	13	--	0	0	--	6	13	...	Litigation (Civil)
3593	213	216	3540	88	81	53	125	135	...	Statutory work
21809	6393	6227	21733	6238	6079	66	155	148	...	Administrative
40962	15832	14073	34497	10532	8112	6455	5300	5961	...	Total

1	2	3	4	5	6	7	
कार्यालय : १९. उस्मानाबाद विभाग, उस्मानाबाद.-							
न्यायिक कामे	...	1823	1220	1312	445	326	174
न्यायिकवत कामे	...	--	11	12	754	697	352
दावे (दिवाणी)	...	--	0	0	--	0	0
सांविधिक	...	792	863	1011	431	1369	2364
प्रशासकीय	...	651	446	721	1767	485	1876
एकूण	...	3266	2540	3056	3397	2877	4766
कार्यालय : २०. बुलढाणा विभाग, बुलढाणा. -							
न्यायिक कामे	...	--	1934	1379	--	1497	1672
न्यायिकवत कामे	...	--	1934	6169	--	1497	6805
दावे (दिवाणी)	...	--	--	291	--	--	90
सांविधिक	...	--	--	1260	--	--	5208
प्रशासकीय	...	--	419	419	--	--	1819
एकूण	...	--	3869	9518	2994	2994	15594
कार्यालय : २१. यवतमाळ विभाग, यवतमाळ.-							
न्यायिक कामे	...	1410	877	1109	1569	1535	1195
न्यायिकवत कामे	...	5058	6346	7375	6492	6632	6138
दावे (दिवाणी)	...	--	0	0	--	0	0
सांविधिक	...	166	206	209	92	3	23
प्रशासकीय	...	60	45	2421	2690	3508	3152
एकूण	...	6694	7474	8937	10843	11678	10508
कार्यालय : २२. वर्धा विभाग, वर्धा.-							
न्यायिक कामे	...	1044	782	480	754	776	405
न्यायिकवत कामे	...	4639	4991	6089	2007	2197	1862
दावे (दिवाणी)	...	--	0	0	--	0	0
सांविधिक	...	2324	2362	2455	2401	1924	1084
प्रशासकीय	...	334	67	74	253	269	216
एकूण	...	8341	8202	9098	5415	5166	3567
कार्यालय : २३. भंडारा विभाग, भंडारा.-							
न्यायिक कामे	...	2180	1313	339	617	617	524
न्यायिकवत कामे	...	12349	7931	8842	3742	3944	3988
दावे (दिवाणी)	...	5	53	49	41	41	14
सांविधिक	...	126	125	227	1852	1853	179
प्रशासकीय	...	144	47	73	431	322	345
एकूण	...	14802	9519	9530	6683	6777	5050
कार्यालय : २४. गोंदिया विभाग, गोंदिया.-							
न्यायिक कामे	...	--	964	1103	--	905	586
न्यायिकवत कामे	...	--	3566	3586	--	1583	1834
दावे (दिवाणी)	...	--	36	49	--	54	91
सांविधिक	...	--	287	150	--	1475	1603
प्रशासकीय	...	--	391	565	--	713	431
एकूण	...	--	5244	5453	--	4730	4465

२-चालू
II--Contd.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Office : (19) Osmanabad Div. Osmanabad.-										
2268	1546	1486	1048	234	158	1220	1312	1328	...	Judicial Work
754	708	364	743	696	108	11	12	256	...	Quasi Judicial
--	0	0	--	0	0	--	0	0	...	Litigation (Civil)
2232	723	3375	723	121	1518	446	1011	1857	...	Statutory work
2418	931	2597	1555	210	1346	863	721	1251	...	Administrative
6663	5417	7822	4069	2361	3130	2540	3056	4692	...	Total
Office : (20) Buldhana Div. Buldhana.-										
--	3431	3051		1674	1382		1757	1669	...	Judicial Work
--	3431	12974		1674	3166		1757	9808	...	Quasi Judicial
--	--	381		--	71		--	310	...	Litigation (Civil)
--	--	6468		--	5212		--	1256	...	Statutory work
--	1	2238		--	2271		1	33	...	Administrative
--	6863	25112		3348	12102		3515	13010	...	Total
Office : (21) Yavatmal Div. Yavatmal.-										
2979	2412	2304	2084	1303	1220	895	1109	1084	...	Judicial Work
11550	12978	13513	5141	5303	1528	6409	775	11985	...	Quasi Judicial
--	0	0	--	0	0	--	0	0	...	Litigation (Civil)
258	209	232	52	0	41	206	209	191	...	Statutory work
2750	3553	3346	2705	3309	3181	45	244	215	...	Administrative
17537	19152	19445	9982	10215	5970	7555	8937	13475	...	Total
Office : (22) Wardha Div. Wardha.-										
1798	1558	885	1017	1078	427	781	480	458	...	Judicial Work
6646	7188	7951	1655	1099	1767	4991	6089	6184	...	Quasi Judicial
--	0	0	--	0	0	--	0	0	...	Litigation (Civil)
4725	4286	3539	2371	1831	1074	2354	2455	2465	...	Statutory work
587	336	290	520	262	144	67	74	96	...	Administrative
13756	13368	12665	5563	4270	3462	8193	9098	9203	...	Total
Office : (23) Bhandara Div. Bhandara.-										
2767	4774	836	1565	3241	562	1202	1533	301	...	Judicial Work
15355	10742	12830	4366	1006	4072	10979	8936	8758	...	Quasi Judicial
38	89	63	34	58	48	4	31	15	...	Litigation (Civil)
126	125	2018	20	20	1850	106	105	168	...	Statutory work
241	170	418	241	170	364	0	0	54	...	Administrative
18527	15900	16192	6226	5295	6896	12301	10605	9296	...	Total
Office : (24) Gondia, Div. Gondia.-										
--	1869	1689		766	1146		1103	543	...	Judicial Work
--	5149	5420		1563	757		3586	4663	...	Quasi Judicial
--	90	60		41	16		49	44	...	Litigation (Civil)
--	1772	1753		1612	1563		150	190	...	Statutory work
--	1104	996		539	745		565	251	...	Administrative
--	9984	9918		4521	4227		5453	5691	...	Total

1	2	3	4	5	6	7	
कार्यालय : २५. नंदुरबार विभाग, नंदुरबार .-							
न्यायिक कामे	...	826	750	444	1536	1622	1087
न्यायिकवत कामे	...	-	32	--	-	10	2
दावे (दिवाणी)	...	-	0	--	-	0	--
सांविधिक	...	-	0	--	-	69	--
प्रशासकीय	...	-	81	--	-	336	--
एकूण	...	826	863	444	1536	2037	1089
कार्यालय : २५. हिंगोली विभाग, हिंगोली. -							
न्यायिक कामे	...	1014	1200	436	765	596	102
न्यायिकवत कामे	...	5781	6719	371	1492	763	173
दावे (दिवाणी)	...	0	0	--	0	0	--
सांविधिक	...	512	326	57	14	15	53
प्रशासकीय	...	393	1094	220	470	968	469
एकूण	...	7700	9339	1084	2741	2342	797
कार्यालय : २७. वाशिम विभाग, वाशिम.-							
न्यायिक कामे	...	901	908	845	1531	1407	1277
न्यायिकवत कामे	...	860	855	637	1091	910	910
दावे (दिवाणी)	...	0	0	--	-	0	0
सांविधिक	...	139	155	220	23	69	22
प्रशासकीय	...	1900	0	1702	2795	2604	2287
एकूण	...	3800	3836	3404	5440	4990	4496

२-चालू
II--Contd.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Office : (19) Nandurbar Div. Nandurbad-										
2362	2372	1531	1607	1928	950	755	444	581	...	Judicial Work
--	42	2	--	2	2	--	40	--	...	Quasi Judicial
--	0	--	--	0	--	--	0	--	...	Litigation (Civil)
--	69	--	--	69	--	--	0	--	...	Statutory work
--	417	--	--	293	--	--	124	--	...	Administrative
2362	2900	1533	1607	2292	952	755	608	581	...	Total
Office : (20) Hingoli Div. Hingoli-										
1779	1796	538	579	--	377	1060	927	161	...	Judicial Work
7273	7482	544	1492	--	377	2762	6992	167	...	Quasi Judicial
5260	0	0	0	--	--	--	0	0	...	Litigation (Civil)
536	341	110	200	--	66	514	331	44	...	Statutory work
863	2062	689	530	--	443	393	1449	246	...	Administrative
10441	11681	1881	2881	--	1263	4729	9319	618	...	Total
Office : (21) Washim Div. Washim-										
2432	2315	2122	1524	1470	1227	408	845	895	...	Judicial Work
1451	1765	1547	1096	1134	963	855	631	584	...	Quasi Judicial
0	0	0	--	0	--	--	0	--	...	Litigation (Civil)
162	224	242	7	4	2	155	220	240	...	Statutory work
4595	4522	3889	2777	218	2262	1918	0	1727	...	Administrative
9240	8826	7900	5404	2826	4454	3836	1696	3446	...	Total

तक्ता ३
TABLE-III

खालील तक्ता मुंबई सार्वजनिक विध्वस्त व्यवस्था अधिनियम, १९५० व संस्था नोंदणी अधिनियम, १८६० खाली नोंद झालेल्या सार्वजनिक न्यासांची संख्या दर्शवितो. The following Table indicates the number of Trusts and Societies registered under the Mumbai Public Trusts Act, 1950, and the Societies Registration Act, 1860 during the respective years.

1	वर्षाच्या आरंभी नोंद झालेले Registered at the beginning of the year			वर्षात नोंद झालेले Registered during the year			वर्षाच्या अखेरीस नोंद झालेले Total at the end of the year					
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014			
१. सार्वजनिक न्यास	..	579536	621513	685362	56238	63849	31628	635774	685362	717190	...	1. Public Trusts
२. संस्था	..	506436	543330	576436	32492	33206	26060	524537	576436	602496	...	2. Societies
एकूण	..	1085972	1164843	1261798	88730	97055	57688	1160311	1271798	1313686	...	Total

तक्ता - ४ (भाग-१)
TABLE-IV (Part-I)

खालील तक्ता सार्वजनिक न्यास प्रशासन निधीमध्ये जमा झालेले अंशदान व इतर जमा तसेच धर्मादाय आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांनी केलेला खर्च व गुंतवणूक दर्शवितो.

Following table indicates the amount received towards contribution other receipts and Expenditure incurred and investments made by the Charity Commissioner, Maharashtra State, Mumbai out of Public Trusts Administration Fund.

(१) जमा

(I) Receipts

बाबी 1	2012-2013 2	2013-2014 3	2014-2015 4	Items
	Rs.	Rs.	Rs.	
१. आरंभीची शिल्लक ...	61608294	3297040.37	257814225	.. 1. Opening Balance
२. नोंदणी फी ...	98645	137402	192550	.. 2. Registration Fees
३. अंशदान ...	14426	0	0	.. 3. Contribution
४. तपासणी फी ...	1922	1984	5287	.. 4. Inspection Fees
५. धर्मादाय आयुक्तांनी दाव्यामध्ये... केलेल्या खर्चाची वसुली व इतर	--	156216	0	.. 5. Recovery of Charity Commissioner's Costs and other Receipts in Judicial Enquiries.
६. जमा ...	13502150	162511490.5		.. 6. Interest on Public Trusts
सार्वजनिक न्यास प्रशासन ...	142535	--	184550520	.. Administration Fund Investments.
निधीच्या गुंतवणुकीवरील व्याज				
७. कोर्ट फी स्टॅम्पबद्दल अनुदान ...	--	1055678	0	.. 7. Grant-in Aid for Court Fee Stamps and other Receipts.
८. निर्देशिका विक्री ...	--	--		.. 8. Sales of Directory
९. संकीर्ण जमा ...	13970868	16183368		.. 9. Misc. Receipts
१०. मुदत ठेव ...	--	1677850149	1797499000	.. 10.Fixed Deposit
११. (अ) आयकर परतावा ...	--	--		.. 11.(A) Refund of Income Tax
(ब) सचिव, देवस्थान व्यवस्थापन समिती, कोल्हापूर यांच्या पगारापोटी.	77976	41330	0	(B) Pay and Allowances Secretary Devasthan Management Committee. Kolhapur.
१२. (अ) प्रोसेस फी ...	796665	1034263	780942	.. 12.(A) Process Fees
(ब) इतर संकीर्ण ...	--	1031945	6741747	.. (B) Other Fees
१३. वरळी येथील इमारतीचे भाडे ...	--	--	--	.. 13.Compensation from Worli property
१४. नक्कल फी ...	7732	2822634	204735	.. 14.Certified Fees
१५. झेरॉक्स ...	131431	345656	--	.. 15. Xerox
१६. न्यायालयीन फी ...	1020623	1169121	--	.. 16.Court Fees
एकूण बेरीज ...	502250	1867638277	2247789006	.. Grand Total

तक्ता - ४ (भाग-२)
TABLE-IV (Part-II)

(२) खर्च

(II) Expenditure

बाबी 1	2012-2013 2	2013-2014 3	2014-2015 4	Items
	Rs.	Rs.	Rs.	
१. अधिनियमाच्या कलम (ब) खाली धर्मादाय संघटनेवरील खर्च शासनास परत.	450293127	364873897	15842385	.. 1. Reimbursement of Cost on Charity Organisation under section 6 (B) of the Act.
२. निवृत्ती वेतन वर्गणी	6500000	12114641	12574654	.. 2. Pension Contribution
३. गणक यंत्राची खरेदी	85050	1832	--	.. 3. Purchase of Calculator
४. आयकर	703090	1074942	264234	.. 4. Incom Tax
५. फर्निचरची खरेदी	3134356	70736	--	.. 5. Purchase of Furniture
६. बँक कमिशन इ.	102984	1573	--	.. 6. Bank Commission etc.
७. अंतर्गत दूरध्वनी	645517	87577	--	.. 7. Intercom Telephone
८. झेरॉक्स मशीनची खरेदी	99838	119180	--	.. 8. Purchase of Xerox Machine
९. सार्वजनिक न्यास निर्देशिका छपाई	--	--	--	.. 9. Printing of Directory of Public Trusts.
१०. सरकारी वकील फी	29003	299900	6680	.. 10. Payment of Government Pleaders
११. (अ) स्थावर मिल्कतीवरील खर्च (कर, किरकोळ दुरुस्ती, सेवा शुल्क इत्यादी)	63064	8232075	5000000	.. 11. (A) Expenditure on maintenance of immovable property, (Taxes & other Misc. Charges.)
(ब) कार्यकारी अभियंता (इमारत) यांना दिलेला बांधकामाचा खर्च	--	--	--	.. (B) Payment to Ex-Engineer towards costs of construction of building.
(क) कार्यालयासाठी जागेची खरेदी	--	0	--	.. (C) Purchase of office premises
१२. इमारत दुरुस्ती व घसारा निधी...	--	--	--	.. 12. Building repairs Fund and Depreciation Fund.
१३. विशेष विवरणपत्र छपाई	168397	911531	247673	.. 13. Printing of Special forms
१४. ग्रंथालय सेवा	--	--	--	.. 14. Library Account
१५. लेखा परीक्षा फी	--	--	--	.. 15. Audit Fee
१६. वाहन खरेदी	--	0	--	.. 16. Purchase of Vehicles
१७. वाहनावरील खर्च (दुरुस्ती, पेट्रोल वगैरे)	4687564	275105	205195	.. 17. Maintenance of Vehicles
१८. इतर संकीर्ण	5472551	8263990	743353	.. 18. Other Miscellaneous
१९. वीज व पाणी वापर	279398	2830937	1731298	.. 19. Electricity and Water Consumption
२०. नोंदणी फी परतावा	--	--	--	.. 20. Refund of Registration Fee
२१. अंशदान परतावा	--	--	--	.. 21. Refund of Contribution
२२. चक्र मुद्रण यंत्र	--	0	--	.. 22. Cyclostyle
२३. फॅक्स मशिन	--	--	--	.. 23. Fax Machine
२४. जल शितक यंत्र	--	--	--	.. 24. Water Cooler
२५. पेस्ट कंट्रोल	--	--	--	.. 25. Pest Control
२६. स्टेशनरी	--	--	--	.. 26. Stationary
२७. वातानुकूल यंत्र दुरुस्ती	--	9952571	--	.. 27. A. C. Expenses.
२८. संगणक	13337964	--	2654704	.. 28. Computer.
२९. रिसोग्राफ	--	--	--	.. 29. Resograph.
एकूण	49435723	407290194	39270174	.. Total

तक्ता -४ (भाग-३)
TABLE-IV (Part-III)

(दोन) गुंतवणूक

(II) Investments

अतिरिक्त रकमेची गुंतवणूक	2012-2013	2013-2014	2014-2015	Surplus Money Invested
1	2	3	4	5
१. रोखे ...	—	—	...	Public Securities
२. बँकेतील अल्प मुदतीच्या ठेवी ...	1791499000	—	...	Short Term Deposits
रोख ...	--	—	...	Nationalised/Scheduled Banks
३. वर्ष अखेरीस रोख व बँकेतील ...	2574813.56	—	...	Cash and Bank Balances at the end of the year.
शिल्लक.				
एकूण ...	1794073813.56	—	...	Total

तक्ता -५
TABLE-V

खालील तक्ता धर्मादाय आयुक्त यांजकडून कोर्ट फी स्टॅम्पद्वारे वसूल झालेली रक्कम दाखवितो.

The following table indicates the amount realised by the Charity Organisation on account of Court Fee Stamps.

वर्ष Year	मुंबई सार्वजनिक विश्वस्तव्यवस्था अधिनियम, १९५० खाली न्यायालय फीमुळे जमा झालेली रक्कम Credit for the Court Fee Stamps received under the Mumbai Public Trust Act, 1950
1	2
2012-2013	...
490162	
2013-2014 (Up to 31-12-2013)	...
370789	
2014-2015 (Up to 31-12-2014)	...
9827509	

तक्ता -६
TABLE-VI

खालील तक्ता संस्था नोंदणी अधिनियम, १८६० खाली संस्थांकडून प्राप्त झालेल्या उत्पन्नाचा तपशील दर्शवितो.

The following table indicates the income received from the societies under the societies Registration Act, 1860.

बाब	2012-2013	2013-2014	2014-2015	Item
1	2	3	4	5
१. नोंदणी फी ...	1940695	1228708	938446	...
Registration Fees				
२. इतर ...	--	--	...	Other Receipts
एकूण ...	1940695	1228708	938446	...
Total				

तक्ता -७
TABLE-VII

(IV) Personnel Summary

(चार) कर्मचारी विषयक गोषवारा

Designation	वेतनमान Scale of Pay	पदसंख्या No. of Posts		पदनाम	
		2014-2015	2015-2016		
1	2	3	4	5	
9. CHARITY ORGANISATION					
Gazetted-					
Rs.					
Charity Commissioner	... 57700-1230-58930-1380-	...	1	1	९.-धर्मादाय संघटना
Judicial Officer pay	67210-1540-70290 (Judicial pay)				राजपत्रित-
Non Judicial Officer pay	37400-67000-Gr. Pay 8900				धर्मादाय आयुक्त
Joint Charity Commissioner	... 51550-1230-58930-1380-	...	10	10	धर्मादाय सहआयुक्त
Judicial Officer pay	63070- (Judicial pay)				
Non Judicial Officer pay	15600-39100-Gr. Pay 7600				
Deputy Charity Commissioner	... 39530-920-40450-1080-49090	...	17	17	धर्मादाय उप आयुक्त
Judicial Officer pay	1230-54010- (Judicial pay)				
Non Judicial Officer pay	15600-39100-Gr. Pay 6600				
Director of Accounts	... 15600-39100+6600	...	1	1	लेखा संचालक
Assistant Director of Accounts	... 15600-39100+6600	...	2	2	सहाय्यक लेखा संचालक
Assistant Charity Commissioner	... 27700-770-33090-920-40450	...	78	78	सहाय्यक धर्मादाय आयुक्त
Judicial Officer pay	1083-44770- (Judicial pay)				
Non Judicial Officer pay	9300-34800-Gr. Pay 4600				
Assistant Charity Commissioner (Hosp)...	27700-770-33090-40450	...	4	4	सहाय्यक धर्मादाय आयुक्त (रुग्णालय)
Judicial Officer pay	1083-44770- (Judicial pay)				
Non Judicial Officer pay	9300-34800-Gr. Pay 4600				
Secretary Devasthan Management Committee, Kolhapur.	.. 9300 – 34800+4400	...	1	1	सचिव, देवस्थान व्यवस्थापन समिती कोल्हापूर
	Total	...	114	114	एकूण
Non-Gazetted Class II-					
Personal Asst.	... 9300 – 34800 + 4600	...	2	2	स्विय सहाय्यक
Legal Assistant	... 9301 – 34800 + 4400	...	3	3	विधी सहाय्यक
Administrative Officer	... 9302 – 34800 + 4400	...	35	35	प्रशासकीय अधिकारी
Stenographer (Higher Grade)	... 9300 – 34800 + 4400	...	9	9	लघुलेखक (उच्च श्रेणी)
Assistant Account Officert	... 9300 – 34800 + 4400	...	5	5	सहाय्यक लेखा अधिकारी
Stenographer (Lower Grade)	... 9300 – 34800 + 4300	...	98	98	लघुलेखक (निम्न श्रेणी)
Public Relations Officer	... 9300 – 34800 + 4300	...	9	9	जनसंपर्क अधिकारी
Superintendent	... 9300 – 34800 + 4300	...	90	90	अधीक्षक
Civil Engineer	... 9303 – 34800 + 4300	...	2	2	स्थापत्य अभियंता
System Administrator	... 9304 – 34800+ 4300	...	10	10	सिस्टीम अॅडमिनिस्ट्रेशन
	Total	...	263	263	एकूण

तक्ता -७
TABLE-VII

(IV) Personnel Summary

(चार) कर्मचारी विषयक गोषवारा

Designation 1	वेतनमान Scale of Pay 2	पदसंख्या No. of Posts		पदनाम 5
		2014-2015 3	2015-2016 4	
Charity Organisation				
Class III-				
Accountant	... 9300 – 34800+ 4200	... 140	140	लेखापाल
Inspector	... 9300 – 34800+ 4200	... 242	242	निरीक्षक
Bench Clerk	... 9300 – 34800+ 4200	... 7	7	शिरस्तेदार
Judicial Clerk	... 9301 – 34800 + 4200	... 28	28	न्यायलिपिक
Senior Clerk	... 5200 – 20800 + 2400	... 175	175	वरिष्ठ लिपिक
Record Keeper	... 5200 – 20800 + 2400	... 36	36	अभिलेखापाल
Clerk-cum-typist	... 5200 – 20800 + 1900	... 368	368	लिपिक नि टंकलेखक
Typist	... 5200 – 20800 + 1900	... 39	39	टंकलेखक
Steno Typist	... 5200 – 20800 + 2400	... 7	7	लघु टंकलेखक
Telephone Operator	... 5200 – 20800+ 2400	... 8	8	दूरध्वनिचालक
Driver	... 5200 – 20800+ 1900	... 26	26	वाहन चालक
	Total	... 1076	1076	एकूण
Class IV				
Process Server	... 5200 – 20800+1900	... 60	60	आदेशिकावाहक
Liftman	... 4400 – 7440+1600	... 1	1	उदवाहन चालक
Daftari	... 4400 – 7440+1600	... 59	59	दफ्तरी
Naik	... 4400 – 7440+1600	... 15	15	नाईक
Peon	... 4400 – 7440+1300	... 182	182	चपराशी
Watchman	... 4400 – 7440+1300	... 50	50	पहारेकरी
Sweeper	... 4400 – 7440+1300	... 38	38	सफाईगार
	Total	... 405	405	एकूण
	Grand Total	... 1858	1858	एकूण बेरीज

१२. धर्मादाय दाननिधी

(एक) प्रस्तावनात्मक :-

(अ) हैदराबाद दाननिधी विनियम व नियम, १३४९ फसली अन्वये दिलेल्या अधिकारानुसार विभागीय आयुक्त, औरंगाबाद विभाग, हे मराठवाडा विभागातील धार्मिक व धर्मादाय न्यास जे शासनात निहित आहेत किंवा ज्यांची व्यवस्था शासनाकडे निहित केलेली आहे अशा न्यासाचे अभिरक्षक म्हणून काम करतात. उपरोक्त विनियम व नियमाखाली आयुक्त खालील बाबी संबंधी मान्यता देतात.

- (१) देवस्थान समितीची स्थापना करणे व समिती रद्द करणे.
- (२) धार्मिक व धर्मादाय संस्थांच्या इमारतींचे बांधकाम व दुरुस्तीच्या रुपये १०,००० पर्यंतच्या खर्चाचा अंदाज.
- (३) न्यास शिलकेतून रुपये ५,००० पर्यंत खर्च.
- (४) शासनाच्या देखरेखीखाली असलेल्या दाननिधीचा वार्षिक अर्थसंकल्प.
- (५) न्याय शिलकेतून रुपये २,५०० पर्यंत अनिवार्य खर्च.

(६) कमाल रुपये ३०० वेतनापर्यंत आस्थापनेवर नेमणूक करणे.

(७) लिलाव.

शासकीय नियंत्रणाखाली असलेल्या संस्थांच्या खर्चावर लक्ष ठेवणे आणि मागणी रक्कम गोळा करण्याच्या कामावर लक्ष ठेवणे हे यांचे मुख्य काम आहे. याशिवाय मुस्लिम संस्थांच्या वक्फ मंडळाच्या २/३ कर्जाऊ रकमेचा भरणा करण्याबाबत व वक्फ मंडळाला शे. ८ टक्के भरणा करण्याबाबत होत असलेल्या कामावर जिल्हाधिकार्यांच्या मार्फत देखरेख केली जाते.

मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त संस्था अधिनियम, १९५० ने हैद्राबाद धर्मादाय दाननिधी विनियम, १३४९ फसली निरसित केले असून ह्या धर्मादाय निधीपैकी बहुतेक सार्वजनिक न्यास म्हणून नोंदले गेले आहेत. तथापि एखाद्या समितीकडे त्यांचे व्यवस्थापन सोपविण्याची योजना धर्मादाय आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य मुंबई यांनी तयार करेपर्यंत ह्या सर्व धर्मादाय दाननिधींचे व्यवस्थापन महसूल प्रशासनामार्फत चालू राहिल.

तक्ता -१
TABLE-I

(रु. हजारत)
(Rs. in thousands)

(दोन) वित्तीय आवश्यकता
(II) Financial Requirements

1	2	3	4	5	6	7	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१४-२०१५			अर्थसंकल्प २०१५-२०१६		
							8	9	10	11	12	13
प्रत्यक्ष रकमा २०१३-२०१४				Budget Estimates 2014-2015			Revised Estimates 2014-2015			Budget Estimates 2015-2016		
Actuals 2013-2014				Budget Estimates 2014-2015			Revised Estimates 2014-2015			Budget Estimates 2015-2016		
योजनेतर योजनांतर्गत एकूण	योजनेतर योजनांतर्गत एकूण	योजनेतर योजनांतर्गत एकूण	योजनेतर योजनांतर्गत एकूण	योजनेतर योजनांतर्गत एकूण	योजनेतर योजनांतर्गत एकूण	योजनेतर योजनांतर्गत एकूण	योजनेतर योजनांतर्गत एकूण	योजनेतर योजनांतर्गत एकूण	योजनेतर योजनांतर्गत एकूण	योजनेतर योजनांतर्गत एकूण	योजनेतर योजनांतर्गत एकूण	योजनेतर योजनांतर्गत एकूण
2177	-	2177	4015	4015	2696	-	2696	4068	-	4068	-	4068
2177	-	2177	4015	4015	2696	-	2696	4068	-	4068	-	4068
(अ) कार्याचे वर्गीकरण												
१०२ धार्मिक व धर्मादाननिधी	2177	-	2177	4015	4015	-	4015	2696	-	2696	-	4068
अधिनियमाची अंमलबजावणी	2177	-	2177	4015	4015	-	4015	2696	-	2696	-	4068
(ब) उद्दिष्टवार वर्गीकरण												
१०२ (एक) आयुक्त औरंगाबाद विभाग- (२२५००१२९)	...	2128	-	2128	3851	-	3851	2556	-	2156	-	3863
वेतन	...	0	-	0	10	-	10	10	-	10	-	10
टेलिफोन वीज शुल्क	...	18	-	18	50	-	50	43	-	43	-	54
प्रवास खर्च	...	31	-	31	100	-	100	85	-	85	-	100
कार्यालयीन खर्च	...	0	-	0	2	-	2	1	-	1	-	1
भाडे पट्टी व कर	...	0	-	0	2	-	2	1	-	1	-	40
संगणक	...	0	-	0	2	-	2	1	-	1	-	40
एकूण (एक)	...	2177	-	2177	4015	-	4015	2696	-	2696	-	4068
एकूण (ब)	...	2177	-	2177	4015	-	4015	2696	-	2696	-	4068
(क) वित्तीय व्यवस्थेची साधने												
मागणी क्र. जे-२												
२२५० इतर सामाजिक सेवा	...			4015	-	4015	-	4015	-	4015	-	4068
C-Source of Finance												
Demand No. J-2												
2250 Other Social Services												

(१) धर्मादाय निधी

(तीन) कार्यक्रम कार्यभाराचा सारांश व आर्थिक गरजाचे स्पष्टीकरण :-

खालील तक्ता आयुक्त, औरंगाबाद विभाग, औरंगाबाद यांच्या कार्यालयामध्ये २०१२-२०१३, २०१३-२०१४, २०१४-२०१५ (३१-१२-२०१४ पर्यंत) या वर्ष अखेरीस नोंद असलेल्या एकूण धर्मादाय दाननिधी आणि त्यांच्या मालकीची मिळकत (घरे व जमिनी) दर्शवितो. तक्ता क्रमांक २ ते ५ यामध्ये नमूद केलेल्या कामांचे स्वरूप लक्षात घेता या कार्यालयाकरिता निकालात काढावयाच्या प्रकरणाबाबत काही प्रमाणके ठरविणे शक्य नाही.

जिल्ह्याचे नाव	दाननिधी पुस्तकांत नोंदलेल्या धर्मादाय दाननिधीची (देवस्थाने) संख्या No. of Charitable Endowments (Devasthans) registered in the endowment register	मिळकतीची No. of Houses					
		संख्या/in Nos.					
		2012-2013	2013-2014	2014-2015	2012-2013	2013-2014	2014-2015
1	2	3	4	5	6	7	
१. औरंगाबाद	...	589	589	589	2	2	2
२. जालना	...	-	-	--	-	-	--
३. बीड	...	-	-	--	-	-	--
४. नांदेड	...	2080	2080	2080	17	17	17
५. परभणी	...	-	-	--	-	-	--
६. हिंगोली	...	-	-	--	-	-	--
७. उस्मानाबाद	...	16	16	16	-	-	--
८. लातूर	...	1447	1447	--	--	--	--
एकूण	...	2685	2685	2685	19	19	19

खालील तक्ता २०१२-२०१३, २०१३-२०१४, २०१४-२०१५ (३१-१२-२०१४ पर्यंत) झालेल्या देवस्थानांच्या जत्रांची संख्या व जत्रांवर झालेला खर्च व वसूल झालेली जमा रक्कम दर्शवितो.

जिल्ह्याचे नाव	झालेल्या जत्रांची संख्या No. of fairs held			
	2012-2013	2013-2014	2014-2015	
1	2	3	4	
१. औरंगाबाद	...	19	19	19
२. जालना	...	--	--	--
३. बीड	...	98	98	98
४. नांदेड	...	109	109	109
५. परभणी	...	16	--	--
६. हिंगोली	...	--	--	--
७. उस्मानाबाद	...	48	28	17
८. लातूर	...	43	43	4
एकूण	...	317	297	247

-३

--III

(1) Charitable Endowments

(III) Programms work-load Summary and Explanation of Financial Requirements

The following table indicates the number of Charitable Endowments shown as resistered in the Commissioner, Aurangabad Division, Aurangabad by the end of the year 2012-2013, 2013-2014 and 2014-2015 (upto 31-12-2014) and the property (Houses and Lands) owned by them. Looking to the nature of work mentioned in Tables Nos. 2 to 5 below, it is not possible to fix any norms of disposal.

संख्या Proprties			जमिनी Landed हेक्टर्स/Hectares			किंमत रुपये/Cost in Rs. (रुपये हजारात) (Rs. in thousand)			Name of the District	
2012-2013	2013-2014	2014-2015	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2012-2013	2013-2014	2014-2015		
8	9	10	11	12	13	14	15	16		
64	64	64	773	773	773	1720	1720	1720	...	Aurangabad
-	--	--	--	--	--	-	--	--	...	Jalna
-	--	--	--	--	--	-	--	--	...	Beed
15	15	15	6427	6427	6427	3700	3700	3700	...	Nanded
-	--	--	--	--	--	--	--	--	...	Parbhani
--	--	--	--	--	--	--	--	--	...	Hingoli
-	--	--	232.77	232.77	232.77	--	--	--	...	Osmanabad
80	--	--	639	639	--	1626	1626	--	...	Latur
79	79	79	7432.77	7432.77	7432.77	5420	5420	5420	...	Total

-४

--IV

The following table indicates the number of Fairs Devsthans held, expenditure incurred and receipts on account of Fairs during the year 2011-2012, 2012-2013 and 2013-2014 (upto 31-12-2013).

झालेला खर्च (हजारात) Expenditure incurred			वसुल झालेली जमा (हजारात) Receipts realised			Name of the District	
2012-2013	2013-2014	2014-2015	2012-2013	2013-2014	2014-2015		
5	6	7	8	9	10		
70	70	70	105	105	105	...	Aurangabad
--	--	--	--	--	--	...	Jalna
--	--	--	--	--	--	...	Beed
220	220	220	893	893	893	...	Nanded
--	--	--	--	--	--	...	Parbhani
--	--	--	--	--	--	...	Hingoli
5	--	--	--	--	--	...	Osmanabad
120	141	--	--	--	--	...	Latur
410	431	290	998	998	998	...	Total

तक्ता-५

TABLE-V

(3) खालील तक्ता मराठवाडा विभागातील धर्मादाय निधी संबंधी जिल्हाधिकार्यांनी २०१२, २०१३ व २०१४ साली केलेले काम दर्शवितो. (3) The following table indicates the work done by the Collector relating to the Charitable endowments in the Marathawada Region during the years 2012, 2013 and 2014.

प्रकरणाचे स्वरूप	वर्षाच्या आरंभी प्रलंबित असलेली प्रकरणे				वर्षात निरालात काढलेली प्रकरणे				वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे				Name of Cases						
	2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	2014	2012	2013	2014	2014							
	Cases pending at the beginning of the year				Cases received during the year				Cases disposed during the year				Cases pending at the end of the year						
१. दाननिधी संस्थेच्या अर्थसंकल्पाची छाननी करणे.	२	३	४	४	५	६	७	७	८	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	
औरंगाबाद	Aurangabad
जालना	Jalna
बीड	Beed
नांदेड	Nanded
परभणी	Parbhani
उस्मानाबाद	Osmanabad
लातूर	Latur
एकूण	Total
२. मुस्लीम संस्थेच्या वक्फ बोर्डाची रकम प्रदान करणे.	
औरंगाबाद	Aurangabad
जालना	Jalna
बीड	Beed
नांदेड	Nanded
परभणी	Parbhani
उस्मानाबाद	Osmanabad
लातूर	Latur
एकूण	Total
३. संस्थेच्या व्यक्तीगत खात्याबरोबर वेगळ्या वैयक्तिक लेखावही खात्यातील दाननिधीच्या रकमेची देखरेख करणे.	
औरंगाबाद	Aurangabad
जालना	Jalna
बीड	९	८	९	०	९	८	८	८	८	८	८	८	८	Beed
नांदेड	Nanded
परभणी	Parbhani
उस्मानाबाद	Osmanabad
लातूर	Latur
एकूण	९	८	९	०	९	८	८	८	८	८	८	८	८	Total

तक्ता-६
TABLE-VI

(IV) Personnel Summary

(चार) कर्मचारी विषयक गोषवारा

Designation	वेतनमान Scale of Pay	पदसंख्या No. of Posts		पदनाम	
		2014-2015 3	2015-2016 4		
1	2			1	
1. CHARITABLE ENDOWMENTS				१-धर्मादाय दाननिधी	
<u>Gazetted--</u>				<u>राजपत्रित-</u>	
<u>Non-Gazetted Class III--</u>				<u>अराजपत्रित, वर्ग तीन-</u>	
Endowment Superintendnt ...	9300 – 34800 + 4300	...	2	2	दाननिधी अधिक्षक
Clerk ...	5200 – 20200 + 1900	...	6	6	लिपिक
	Total	...	8	8	एकूण
<u>Non-Gazetted Class IV--</u>				<u>अराजपत्रित, वर्ग चार-</u>	
Peon ...	4440 – 7440 + 1300	...	5	5	शिपाई
	Total	...	5	5	एकूण
	Grand Total ...		13	13	एकूण बेरीज

१३. निबंधक, भागीदारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

(एक) प्रस्तावनात्मक

१९३२ पूर्वी भारतीय करार अधिनियम १८७२ (१८७२ चा अधिनियम नऊ) यातील कलम २३९ ते २६६ हे भारतीय भागीदारीशी संबंधित होते. त्यातील तरतुदी या पुरेशा प्रमाणात नव्हत्या त्यामुळे जलद व आवश्यक कार्यवाही कायद्याच्या दृष्टिकोनातून होत नव्हती म्हणून स्वतंत्र अधिनियम बनविण्याची आवश्यकता निर्माण झाली. त्यातूनच भारतीय भागीदारी अधिनियम १९३२ (अधिनियम क्र. ९/१९३२) निर्माण झाला. हा कायदा इंग्रजी भागीदारी अधिनियम १८९० च्या आधारावर तयार करण्यात आला आहे.

भारतीय भागीदारी अधिनियम १९३२ हा १९५८ पर्यंत केंद्र शासनाच्या अखत्यारीत होता. त्यावेळी निबंधक भागीदारी व निबंधक कंपनी या पदावर एकच व्यक्ती काम करीत होती. कारण ह्या दोन्ही कायद्याची अंमलबजावणी केंद्र शासन करत होते.

स्वातंत्र्यानंतर भारताची औद्योगिक वाढ फार मोठ्या प्रमाणात झाली. त्यातूनच खाजगी औद्योगिक वाढ व सार्वजनिक क्षेत्रात फार मोठे उद्योगधंदे उभारले जाऊ लागले. बदलत्या परिस्थितीत सामोरे जाण्यासाठी १९१३ चा कंपनी अधिनियम रद्द करून त्याऐवजी संसदेने कंपनी अधिनियम १९५६ हा केंद्र शासनाच्या अंमलबजावणीसाठी मंजूर केला तर भारतीय भागीदारी अधिनियम १९३२ त्या त्या राज्य शासनाकडे अंमलबजावणीसाठी देण्यात आला.

निबंधक भागीदारी संस्था मुंबई यांनी सुचविल्याप्रमाणे महाराष्ट्र शासनाचे सदर बाब कायदा आयोगाकडे सोपविली. बॅ. राजा एस. भोसले यांच्या अध्यक्षतेखालील कायदा आयोगाने भारतीय भागीदारी कायद्यात काही दुरुस्त्या सुचविल्या. भारतीय भागीदारी कायद्यात १९८४ साली सुधारणा करण्यात येऊन तो १ जानेवारी १९८५ पासून अंमलात आला. भारतीय भागीदारी कायद्यात दुरुस्त्या करणारे महाराष्ट्र हे भारतातील पहिले राज्य आहे.

निबंधक, भागीदारी संस्था, हे राज्यभर कार्यक्षेत्र असणारे विभाग प्रमुख आहेत. आज मितीला सहायक निबंधक भागीदारी संस्था यांची ४ कार्यालये अनुक्रमे मुंबई, पुणे, नागपूर व औरंगाबाद येथे कार्यरत आहेत.

या सव विभागीय कार्यालयाचे प्रशासकीय व अर्थसंकल्पीय नियंत्रण निबंधक भागीदारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्याकडे आहे.

निबंधक भागीदारी संस्था, मुंबई यांची मुंबई व्यापारेत्तर महामंडळ अधिनियम १९५९ ची अंमलबजावणी करण्यासाठी निबंधक व्यापारेत्तर

महामंडळ म्हणून सुध्दा नेमणूक केली आहे. मुंबई व्यापारेत्तर महामंडळ अधिनियम हे कंपनी कायद्याच्या कलम २६ चे प्रतिबिंब आहे. महामंडळ हे मुख्यतः वाणिज्य व उद्योग विकासाचे कार्य करते.

कामाचे स्वरूप

१) भारतीय भागीदारी नियम १९३२ ची अंमलबजावणी

२) मुंबई व्यापारेत्तर महामंडळ अधिनियम १९५९ ची अंमलबजावणी

७. निबंधक भागीदारी संस्था (महाराष्ट्र राज्य), मुंबई या कार्यालयात दररोज सरासरी नोंदणीसाठी ५० ते ६० प्रकरणे येत असतात. तसेच घटनेतील बदलासाठी ४० ते ५० प्रकरणे येत असतात. तसेच या कार्यालयात निरीक्षणाठी येणाऱ्या अभ्यागतांना भागीदारी संस्थेची नोंदणी झाली आहे किंवा नाही याची माहिती दिली जाते. तसेच त्याबाबत अभिलेख उपलब्ध केले जातात. दररोज सरासरी १५ ते २० प्रकरणे येतात. तयाचप्रमाणे साध्या प्रमाणित प्रतीसुध्दा १० ते १५ निर्गमित केल्या जातात. तसेच भारतीय भागीदारी अधिनियमाच्या कलम ६०, ६१, ६२, व ६३ मधील तरतुदीनुसार भागीदारी संस्थेच्या घटनेतील बदलाची प्रकरणे ९० दिवसांत या कार्यालयात दाखल न केल्यास कलम ६९ (अ) मधील तरतुदीनुसार रु. १० या प्रमाणे दंड आकारण्याचे अधिकार निबंधकांना देण्यांत आलेले आहेत. सदर दंड आकारणीपूर्वी निबंधकांनी भागीदारी संस्थेला लेखी नोटीस देऊन वैयक्तिक सुनावणी देणे आवश्यक असते. सदर वैयक्तिक सुनावणीसाठी हजर न राहणाऱ्या भागीदारी संस्थाना स्मरणपत्रे पाठविली जातात त्यांनंतर आकारण्यात आलेल्या दंडाचे आदेश तयार करून संबंधितांना पाठवले जातात. या कार्यालयात दररोज ८ ते १० भागीदारी संस्थांना सुनावणीसाठी बोलावण्यात येते.

८. या भागीदारी संस्थांच्या नोंदणी व घटनेतील बदलासाठी विहिती नमुन्यातील अर्ज सादर करावे लागतात. नोंदणीसाठी नमुना “अ” व घटनेतील बदलासाठी नमुना “ब” “क” “ड” “ई” “फ” भरून विहित शुल्क अदा करावे लागते निबंधकांच्या कार्यालयावर होणाऱ्या एकूण खर्चाचा विचार करून व त्यानुसार महसुली उत्पन्नात वाढ होण्याच्यादृष्टीने शासनाला भारतीय भागीदारी कायदा, १९३२ अन्वये फी मध्ये सुधारणा करण्याचे अधिकार आहेत. त्यानुसार विधी व न्याय विभागाने दि. २७.१०.२००९ च्या अधिसूचनेद्वारे, दिनांक २९-१०-०९ रोजी प्रसिध्द करण्यात आलेल्या महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग-४ अ मध्ये भारतीय भागीदारी अधिनियमान्वये दाखल करण्यांत येणाऱ्या निरनिराळ्या नोटीसांसाठी फी मध्ये वाढ केली आहे.

तक्ता-१
TABLE-I

(दोन) वित्तीय आवश्यकता
(II) Financial Requirements

(रुपये हजारत)
(Rs. in thousands)

	प्रत्यक्ष रकमा २०१३-२०१४		अर्थसंकल्प २०१४-२०१५		सुधारित अंदाज २०१४-२०१५		अर्थसंकल्प २०१५-२०१६					
	Actuals 2013-2014	अर्थसंकल्प २०१४-२०१५ Budget Estimates 2014-2015	अर्थसंकल्प २०१४-२०१५ Budget Estimates 2014-2015	अर्थसंकल्प २०१४-२०१५ Budget Estimates 2014-2015	अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates 2015-2016	अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates 2015-2016						
	योजनेतर योजनांतर्गत Non-Plan 2	योजनांतर्गत Plan 3	योजनेतर योजनांतर्गत Non-Plan 4	योजनांतर्गत Plan 5	योजनेतर योजनांतर्गत Non-Plan 6	योजनांतर्गत Plan 7	योजनेतर योजनांतर्गत Non-Plan 8	योजनांतर्गत Plan 9	योजनेतर योजनांतर्गत Non-Plan 10	योजनांतर्गत Plan 11	योजनेतर योजनांतर्गत Non-Plan 12	एकूण Total 13
(अ) कार्याचे वर्गीकरण-												
२००-निबंधक भागीदारी संस्था, मुंबई...	31201	--	31201	30846	--	30846	28982	--	28982	33465	--	33465
एकूण (अ)	...	31201	31201	30846	--	30846	28982	--	28982	33465	--	33465
(ब) उद्दिष्टवार वर्गीकरण-												
२००-निबंधक भागीदारी संस्था, मुंबई, पुणे, नागपूर व औरंगाबाद. (३४७५००८४)	...	21637	21637	29128	--	29128	27227	--	27227	31495	--	31495
वेतन	...	3	3	5	--	5	5	--	5	5	--	5
अतिरिक्तिक मत्ता	...	163	163	180	--	180	299	--	299	190	--	190
टेलिफोन चार्जस	...	49	49	62	--	62	62	--	62	67	--	97
प्रवास खर्च	...	8515	8515	871	--	871	871	--	871	928	--	928
कार्यालयीन खर्च	...	739	739	400	--	400	370	--	370	530	--	530
भाडे पट्टी व कर	...	95	95	200	--	200	148	--	148	250	--	250
संगणकावरील खर्च	...	31201	31201	30846	--	30846	28982	--	28982	33465	--	33465
एकूण (ब)	...	31201	31201	30846	--	30846	28982	--	28982	33465	--	33465
(क) वित्तीय व्यवस्थेची साधने-												
मागणी क्र. जे-२	...	30846	30846	--	--	--	--	--	--	--	--	--
प्रधान शीर्ष	...	30846	30846	--	--	--	--	--	--	--	--	--
३४७५-इतर सर्वसाधारण	...	30846	30846	--	--	--	--	--	--	--	--	--
आर्थिक सेवा	...	30846	30846	--	--	--	--	--	--	--	--	--
एकूण मागणी क्र. जे-२	...	678944	678944	71400	678944	678944	71400	678944	678944	71400	678944	678944

तक्ता-२
TABLE-II

(तीन) कार्यक्रम कार्यभाराचा सारांश व आर्थिक गरजांचे स्पष्टीकरण:-

खालील तक्ता भारतीय भागीदारी संस्था अधिनियम, १९३२ अन्वये नोंदणी केलेल्या संस्था, अभिलिखित नोटीसा दिल्या गेलेल्या प्रमाणित प्रती व देण्यात आलेल्या अभिलेख आणि व्यापारेत्तर महामंडळे अधिनियम, १९५९ अन्वये नोंदणी केलेल्या संस्था दर्शवितो.

(III) Programme work load Summary and explanation of financial requirements.

The following table indicates the number of firm registered No. of Notices recorded. No. of Certified Copies issued and Inspection of Records granted under the Indian Partnership Act, 1932 and the Non-Trading Corporation Act, 1959.

कार्यालयाचे नाव	नोंदणी केलेल्या भागीदारी संस्था	अभिलिखित नोटीसा	दिल्या गेलेल्या प्रमाणित प्रती	देण्यात आलेले अभिलेख	नोंदणी करण्यात आलेली व्यापारेत्तर महामंडळे	Name of the Office
1	Firms Registered	Notices recorded	Certified copies issued	Inspection of records granted	Non-Trading Corporations registered	1
१. निबंधक, भागीदारी संस्था, मुंबई.						1. Registrar of Firms, Mumbai.
२०१२	5703	1436	2578	3099	2	... 2012
२०१३	4729	1740	1191	3033	3	... 2013
२०१४	2177	1979	1064	4461	--	... 2014
२. सहायक निबंधक, भागीदारी संस्था, पुणे.						2. Assistant Registrar of Firms, Pune.
२०१२	4728	721	5827	1324	--	... 2012
२०१३	2774	407	2613	1522	--	... 2013
२०१४	1329	218	1794	1106	...	2014
३. सहायक निबंधक, भागीदारी संस्था, नागपूर.						3. Assistant Registrar of Firms, Nagpur.
२०१२	748	194	1110	219	--	... 2012
२०१३	647	187	987	220	--	... 2013
२०१४	827	276	1260	171	--	... 2014
४. सहायक निबंधक, भागीदारी संस्था, औरंगाबाद.						4. Assistant Registrar of Firms, Aurangabad.
२०१२	786	300	1066	89	--	... 2012
२०१३	644	337	931	63	--	... 2013
२०१४	1184	473	1613	76	...	2014

तक्ता-३
TABLE-III

(तीन) कार्यक्रम कार्यभाराचा सारांश व आर्थिक गरजांचे स्पष्टीकरण:-

खालील तक्ता संस्था नोंदणी व व्यापारेत्तर महामंडळे नोंदणीबाबतच्या कामाबाबत निबंधक भागीदारी संस्था, मुंबई, पुणे, नागपूर व औरंगाबाद यांचे उत्पन्न दर्शवितो.(आकडे हजारात)

(III) Programme work load Summary and explanation of financial requirements.

The following table indicates the income realised on account of work done by the Registrar of Firms, Mumbai, Pune, Nagpur and Aurangabad for Registration of firms and Non-Trading Corporation(Rs.InThousand)

कार्यालयाचे नाव	2012-2013	2013-2014	2014-2015	Name of the Office
1	2	3	4	
१. निबंधक, भागीदारी संस्था, मुंबई.	13971	16252	19313	... Registrar of Firms, Mumbai.
२. सहायक निबंधक, भागीदारी संस्था, नागपूर.	2587	2592	2907	... Assistant Registrar of Firms, Nagpur.
३. सहायक निबंधक, भागीदारी संस्था, औरंगाबाद.	1340	1432	2212	... Assistant Registrar of Firms, Aurangabad.
४. सहायक निबंधक, भागीदारी संस्था, पुणे.	8554	6988	10517	... Assistant Registrar of Firms, Pune.
एकूण ...	26452	27266	34949	... Total

खालील तक्ता निबंधक, भागीदारी संस्था यांच्याकडे नोंदणीसाठी आलेले अर्ज अभिलिखित करावयाच्या नोटीसा व प्रमाणित प्रतीसाठी व अभिलेख निरीक्षणासाठी करण्यात आलेले अर्ज दर्शवितो.

निबंधक, भागीदारी संस्था

TABLE

प्रकरणांचे स्वरुप	प्रमाणके काही असल्यास त्याप्रमाणे निकालात काढावयाची प्रकरणे As per norms if any, No. of cases to be disposed of	वर्षाच्या आरंभी प्रलंबित असलेली प्रकरणे Cases pending at the beginning of the year			वर्षात दाखल झालेली प्रकरणे Cases received during the year		
		2012 3	2013 4	2014 5	2012 6	2013 7	2014 8
1	2						
१. भागीदारी संस्था, अधिनियमाखाली नोंदणी करण्यासाठी अर्ज.							
(अ) निबंधक, भागीदारी संस्था, मुंबई.	15000	14793	7383	8160	15021	10379	12856
(ब) सहायक निबंधक, भागीदारी संस्था, पुणे.	5000	7535	7698	9573	9690	7777	8400
(क) सहायक निबंधक, भागीदारी संस्था, नागपूर.	2500	50	54	38	2374	1672	2022
(ड) सहायक निबंधक, भागीदारी संस्था, औरंगाबाद.	2000	47	19	127	1687	1183	1464
२. अभिलिखित करावयाच्या नोटीसा-							
(अ) निबंधक, भागीदारी संस्था, मुंबई.	9000	4569	5139	6468	6098	4721	4209
(ब) सहायक निबंधक, भागीदारी संस्था, पुणे.	3000	2638	4546	6603	3782	2954	2524
(क) सहायक निबंधक, भागीदारी संस्था, नागपूर.	1500	9	27	34	1074	807	817
(ड) सहायक निबंधक, भागीदारी संस्था, औरंगाबाद.	500	34	18	29	673	679	874
३. प्रमाणित प्रतीसाठी व अभिलेख निरीक्षणासाठी अर्ज-							
(अ) निबंधक, भागीदारी संस्था, मुंबई.	15000	17268	20517	20582	25409	4309	3240
(ब) सहायक निबंधक, भागीदारी संस्था, पुणे.	9000	3791	3613	3620	1696	4142	2905
(क) सहायक निबंधक, भागीदारी संस्था, नागपूर.	4500	--	--	2	1110	989	1428
(ड) सहायक निबंधक, भागीदारी संस्था, औरंगाबाद.	800	36	--	2	1155	933	1687
४. व्यापारेत्तर महामंडळे, अधिनियमाखाली नोंदणी अर्ज-							
(अ) निबंधक, भागीदारी संस्था, मुंबई.	20	1	--	2	2	3	2
(ब) सहायक निबंधक, भागीदारी संस्था, पुणे.	--	--	--	--	--	--	--
(क) सहायक निबंधक, भागीदारी संस्था, नागपूर.	--	--	--	--	--	--	--
(ड) सहायक निबंधक, भागीदारी संस्था, औरंगाबाद.	--	--	--	--	--	--	--
५. व्यापारेत्तर महामंडळांच्या आर्थिक विवरण पत्राची (ताळेबंद, विवरणपत्र इत्यादी) सुरक्षा.							
(अ) निबंधक, भागीदारी संस्था, मुंबई.	6	21	18	46	24	72	20
(ब) सहायक निबंधक, भागीदारी संस्था, पुणे.	--	--	--	--	--	--	--

The following table indicates the number of applications. Notices and applications for certified copies received in the office of the Registrar of Firms.

--IV

Registrar of Firms

एकूण Total			वर्षात निकालात काढलेली प्रकरणे Cases disposed during the year			वर्षाच्या अखेरीस प्रलंबित असलेली प्रकरणे Cases pending at the end of the year			Nature of Cases
2012 9	2013 10	2014 11	2012 12	2013 13	2014 14	2012 15	2013 16	2014 17	
									1
1. Applications for Registration under the partnership Act, 1932.									
22588	29814	21016	22431	9602	6946	7383	8160	14070	8160 (1) Registrar of Firms, Mumbai
17225	15475	17973	9527	5902	4889	7698	9573	13084	(2) Assistant Registrar of Firms, Pune.
2424	1726	2060	2370	1688	1996	54	38	64	(3) Assistant Registrar of Firms, Nagpur.
1734	1202	1591	1715	1073	1566	19	127	25	(4) Assistant Registrar of Firms, Aurangabad.
2. Notices to be recorded.									
10667	9860	10673	5528	3396	6409	5139	6464	4264	(1) Registrar of Firms, Mumbai.
6420	7500	9127	1874	897	876	4546	6603	8251	(2) Assistant Registrar of Firms, Pune.
1083	834	851	1056	782	817	27	52	34	(3) Assistant Registrar of Firms, Nagpur.
707	697	903	689	668	885	18	29	18	(4) Assistant Registrar of Firms, Aurangabad.
3. Applications for Certified Copies and Inspection of Records.									
42677	24826	23822	22160	4244	1679	20517	20582	22143	(1) Registrar of Firms, Mumbai.
5487	7755	6525	1874	4135	1769	3613	3620	4756	(2) Assistant Registrar of Firms, Pune.
1110	989	1430	1110	987	1430	--	2	--	(3) Assistant Registrar of Firms, Nagpur.
1191	933	1689	1191	931	1679	--	2	--	(4) Assistant Registrar of Firms, Aurangabad.
4. Application's for Registration under Non-Trading Corporations Act, 1959.									
3	--	4	3	--	3	--	--	1	(1) Registrar of Firms, Mumbai.
--	--	--	--	--	--	--	--	--	(2) Assistant Registrar of Firms, Pune.
--	--	--	--	--	--	--	--	--	(3) Registrar of Firms, Nagpur.
--	--	--	--	--	--	--	--	--	(4) Registrar of Firms, Aurangabad.
5. Security of Annual returns (balance-sheets, statements etc.) in respect of Non-Trading Corporations.									
45	90	66	27	44	59	18	46	7	(1) Registrar of Firms, Mumbai.
--	--	--	--	--	--	--	--	--	(2) Assistant Registrar of Firms, Pune.

तक्ता-५
TABLE--V

(IV) Personnel Summary

(चार) कर्मचारी विषयक गोषवारा

Designation	वेतनमान Scale of Pay	पदसंख्या No. of Posts		पदनाम	
		2014-2015 3	2015-2016 4		
1	2			1	
11. REGISTRAR OF FIRMS					
११-निबंधक, भागीदारी संस्था					
<u>Gazetted--</u>		Rs.		<u>राजपत्रित-</u>	
Registrar of Firms, Mumbai ...	15600-39100+7600	...	1	1	निबंधक, भागीदारी संस्था, मुंबई
Deputy Registrar of Firms ...	15600-39100+7600	...	1	1	उपनिबंधक, भागीदारी संस्था
Assistant Registrar of Firms ...	9300-34800+4400	...	7	7	सहाय्यक निबंधक, भागीदारी संस्था
Total Gazetted		...	9	9	एकूण-राजपत्रित
<u>Non-Gazetted, Class III--</u>					
<u>अराजपत्रित-वर्ग तीन-</u>					
Superintendent ...	9300-34800+4300	...	2	2	अधिक्षक
Asst. A/cs Officer (M. F. A. S.) ...	9300-34800+4300	...	2	2	सहा. लेखा अधिकारी (एम.एफ.ए.एस.)
Stenographer (L. G.) ...	9300-34800+4300	...	1	1	लघुलेखक (निम्न श्रेणी)
Head Clerk ...	9300-34800+4200	...	7	7	मुख्य लिपिक
Senior Clerk ...	5200-20200+2400	...	10	10	वरिष्ठ लिपिक
Clerk/Typist ...	5200-20200+1900	...	29	29	लिपिक/टंकलेखक
Driver ...	5200-20200+1900	...	1	1	वाहन चालक
Total Class III		...	52	52	एकूण-वर्ग तीन
<u>Non-Gazetted Class IV--</u>					
<u>अराजपत्रित-वर्ग चार</u>					
Daftary ...	4400-7440+1600	...	1	1	दफ्तरी
Peon ...	4400-7400+1300	...	12	12	चपराशी
Sweeper ...	4400-7400+1300	...	1	1	सफाई कामगार
Class IV Total		...	14	14	एकूण-वर्ग चार
Grand Total		...	75	75	एकूण बेरीज

१४. महाराष्ट्र राज्य विधी आयोग

राज्याच्या बदलत्या गरजांची पूर्तता, नवीन कायद्याची निर्मिती व प्रचलित कायद्यांमध्ये बदलत्या परिस्थितीचा विचार करून योग्य त्या सुधारणा शासनास सुचवून त्याचा दर्जा सुधारण्यासाठी शासनाने दिनांक ३० सप्टेंबर, १९९६ च्या शासन निर्णयान्वये महाराष्ट्र राज्य विधी आयोगाची स्थापना केली होती. त्यानंतर आयोगाची मुदत वेळोवेळी वाढविण्यात आली. या विभागाच्या दिनांक ५ ऑक्टोबर, २००७ च्या शासन निर्णयान्वये महाराष्ट्र राज्य विधी आयोगास दिनांक ३० सप्टेंबर, २००८ पर्यंत दिलेली मुदत संपल्यानंतर या विभागाने आयोगाचे पुनर्गठन करणेसंबंधीचा प्रस्ताव शासन मान्यतेसाठी सादर केला होता. त्याबाबत तत्कालीन मा. मुख्यमंत्री महोदयांनी विधी आयोगाचे पुनर्गठन होईपर्यंत सध्याच्या आयोगास मुदतवाढ द्यावी असे आदेश दिले. महाराष्ट्र राज्य विधी आयोगाच्या पुनर्गठनाबाबतचा

प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. सदर प्रस्तावावर शासनाने सध्याचा आयोग बरखास्त करावा व पारदर्शक प्रक्रियेमार्फत नवीन आयोग स्थापन करावा असा निर्णय घेतला.

सदर निर्णयास अनुलक्षून दिनांक १२ ऑक्टोबर, २०११ च्या शासन निर्णयान्वये महाराष्ट्र राज्य विधी आयोग दिनांक १३ ऑक्टोबर, २०११ पासून बरखास्त करण्यात आला आहे. आयोगातील कर्मचारीवृंदाची पदे ही कंत्राटी पध्दतीने ठराविक कालावधीसाठी भरण्यात आलेली असल्यामुळे आयोगाच्या बरखास्तीबरोबरच आयोगातील कर्मचाऱ्यांच्या सेवा आपोआप संपुष्टात आल्या आहेत. सध्या नवीन विधी आयोग पारदर्शक पध्दतीने स्थापन करणेबाबत या विभागाकडून कार्यवाही करण्यात येत आहे.

१५. महिलांचे सक्षमीकरण

प्रत्येक जिल्ह्यात महिलांवरील अत्याचाराची प्रकरणे चालविण्यासाठी “विशेष न्यायालयाची स्थापना” हा एक मुद्दा शासनाच्या महिला धोरणात अंतर्भूत आहे. राज्यातील अहमदनगर, अकोला, अमरावती, औरंगाबाद, बुलढाणा, बीड, जळगाव, नागपूर, आणि यवतमाळ, या नऊ जिल्ह्यांमध्ये महिलांकरिता विशेष न्यायालये दिनांक १६ ऑगस्ट, १९९६ च्या आदेशान्वये निर्माण करण्यात आली आहेत. दिनांक ६ मे, १९९८ च्या आदेशान्वये ठाणे, पुणे व कोल्हापुर येथे महिलांकरिता विशेष न्यायालये स्थापन करण्यात आली आहेत. मुंबई येथे दि. ३ नोव्हेंबर, २००७ च्या आदेशान्वये महिला अत्याचाराची प्रकरणे निकाली काढण्यासाठी एक विशेष न्यायालय स्थापन करण्यात आले.

महिलांवरील अत्याचाराची प्रकरणे तातडीने निकाली काढण्यासाठी दि. १७ जानेवारी, २०१४ च्या आदेशान्वये राज्यरत नगर दिवाणी सत्र न्यायालय - बृहन्मुंबई, भंडारा, चंद्रपुर, धुळे, जालना लातूर, नांदेड, नाशिक, उस्मानाबाद, परभणी, सांगली, सातारा, सोलापुर व वर्धा या १४ जिल्ह्यात विशेष न्यायालये स्थापन करण्यात आली आहेत.

तसेच दि. २३ मार्च, २०११ अन्वये राज्यात १०० जलदगती न्यायालये स्थापन करण्यात आली आहेत. यामध्ये प्राथम्याने महिलांवरील अत्याचाराची प्रकरणे चालविली जातात.

